

პაგ

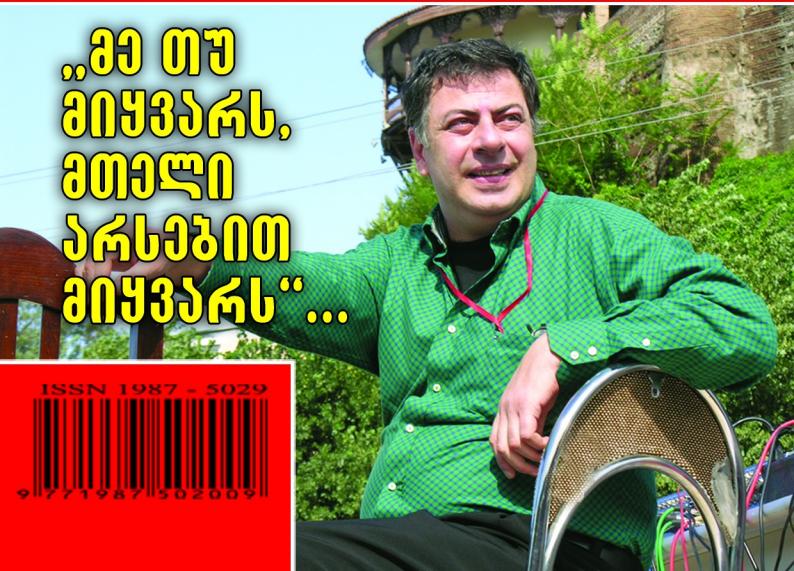

„ინგან მრიგოლია
ეთერში უფრო
სექსუალური იყო .
ვიდრე მორიცა
ჩაგაშვილი“...

რამი დღებს ბრძლის
სათუნა ეორდანია
შემარსე და მაზლის

ზურაბის ეუცნაშვილი დაკატიმრებას ითხოვს

„მა თუ
მიყვარს,
მთალი
არსებით
მიყვარს“...

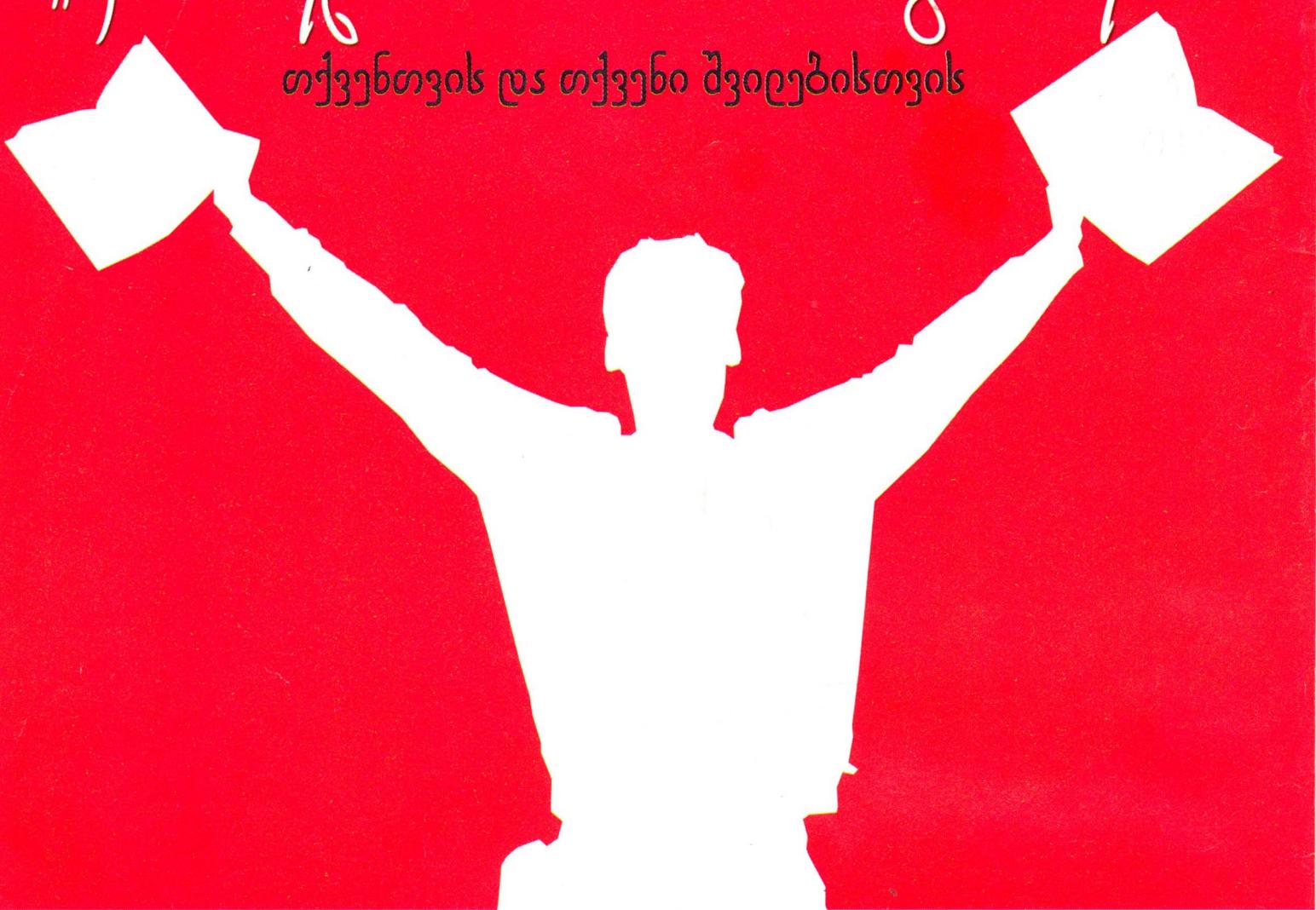
ცაუკუნის ტოლი

105 წლის
კაცის
ცხოვრების
საიდუმლო

"ექიმის კონდიტ სუსტამური"

თქვენთვის ლა თქვენი შვილებისთვის

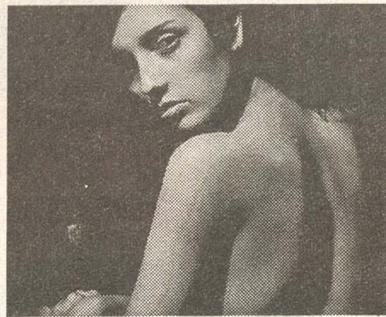
სულ მაღე, ყოველ ხუთშაბათს, ჟურნალ „გზასთან“ ერთად
თქვენ შეძლებთ შეიძინოთ ცნობილი
ქართველი მწერლების თითო ტომი.

ქართული კლასიკისა და თანამედროვე პროზის რჩეული ნიმუშები.

ყოველ კვირას უნიან წიგნი,
უნიან წიგნისა - გაუკინ სუსტამური!

...და თქვენი აზრით რა ელირება ერთი ტომი?...

**ვასი სასიამოვნოდ
გაგარშეგთ...**

„იმიტირებული სასამართლო კროცხასი“ ჩელევათერში

„იმდენად უსუსური აღმოჩნდა გამოძიება ცოტნეს
მიმართ და იმდენად არა აქვთ ხელო ობიექტური
სამხილი, იძულებულები არიან, ასეთი პოლიტიკური
შოუები მოაწყონ“. 7

სახე

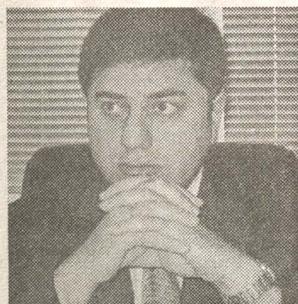
„ემოციური ვარ და ფიცები“

„მე ისეთი მეგობრები მყავს, რომლებიც არავისზე
ნაკლები ვაჟუაცები არ არიან. გადასარევი ოჯახის
შვილები არიან, მაგრამ ქუჩაც იციან. ეს იმას არ
ნიშნავს, რომ ქუჩაში არიან გაზრდილები“. 19

ცხოვრება

ზაჟარის ესენაჟილი დაუაზირებას ითხოვს

„ძალიან გამნარებული
არ. ფიზიკური თავისუ-
ფლება არაფრის მომტა-
ნია, ადამიანი სულიერად
უნდა იყო თავისუფალი.
იცით, მამას გათავისუ-
ფლებით ბებიას, დედას,
მამიდებსა და საკუთარ
თავსაც გადავარჩენ.
სხვა გამოსავალი აღარ
დამრჩა“. 31

№5 (504)
4 - 10 თებერვალი, 2010 წ.
ფასი 1 ლარი

მინიჭიურებები

ვიქტორიო — ედუარდოს ვაჟი ანუ
ჩვენი ვიქტორა — ჩვენი ედიკას ბიჭი!

ქრელი მსოფლიო

ილორეაბისა

საუკეთეს პოლი

105 წლის კაცის „ცხოვრების ფილოსოფია“
„რაფერ გუუნცრები ცხოვრებას, ყოველთვის
მიხარია...“

კოლიზიკა

ერსონი

სახალხო დამცველი: „თუ ვამპობთ, რომ
ევროპელები ვართ, გარკვეულ საკითხებში
დამოკიდებულება უნდა შევიცვალოთ“

საადალი

ეროგლება

ფილორაზრდაზი

„ემოციური ვარ და ფიცები, ყველაფრის
გულთან ახლოს მიტანა ვიცი“

კარიარა

„ცხოვრებას შვლის ნუკრის
ცრემლიანი თვალებით ვუყრებ“

მოძევი

„ჯერ სიყვარულისთვის არ მცალია“

ქონერსი

„მისტერ საქართველო“ — იუმორისტების ლუკმა
თუ პრესტიული კონკურსი

ტადევი

ნათესავური ტანდემი ანუ ცნობილი მაზლისა და
რძლის კამათი

ვარსევლავაგი

მინიჭიურებები

ჩემი მამაკაცი

თევათოვის, ეალბაზონებო!

ეროგასზი

ზაქარია ქუცნაშვილი დაპატიმრებას ითხოვს

5

6

7

8

10

14

16

18

19

21

23

25

27

29

31

35

36

ქვეყანა ვნილები სასაცილო სიზუანი

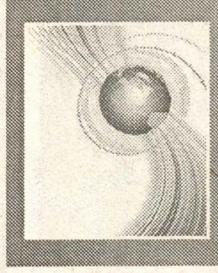

ამ თემაზ ერთი ამბავის... ამბავი კი
არა და, ერთი ადამიანი გამახსენა,
რომელიც ფრანგულის ექსმასნავ-
ლებელად და ყველგან სასაცილო
სიტუაციას ქმნის. პატარა ტანის
გამო კოროჭინა შერქვეს და
ჩვენი კოროჭინაც ერთადერთი
შვილის მარტოხელა მშობელი,
და კოროჭინობდა აქეთ-იქით და
ზაქემეს ერთად აკეთებდა.

85

■ სიზუანი	38
■ გონიერი ეკითხვალი	40
■ გამოქვეყნი	41
რკინისკაბიანი „ინფანტა“ ანუ გუგა კოტეტიშვილის მიერ გაცოცხლებული ძველი ნივთები	
■ კატო	43
■ კოგი	44
არაბეთის პრინცის ნაქონი უნაგირი, ქართული „გორდა“ და სამოვრების უძვირფასესი კოლექცია	
■ საქითხესავი ეკლესისათვის	47
■ უს სახუროა	48
■ ტყარი	50
რატომ არის მართლმადიდებლობა ერთადერთი ჭეშმარიტი სარწმუნოება	
■ ანთილებარესაცი	52
■ რსტატი	52
ხატნერის ნიჭით დაჯილდობული ადამიანი	
■ ისტორის ლაგირითობა	54
„ჩერქეზეთის შეერთებული შტატები“ და 1836 წლის „ვიქსენის საქმე“	
■ ჯავართალობა	56
■ მთამოავლობა	59
დიდი ქართველი „ფრანგული საქართველოდან“ და „ზედარგანსკი ხვრელშიმძრომსკი კნიაზის“ ამბავი	
■ ახალია	62
ბალაშვილის მიერ დახვრეტას გადარჩენილი გერმანელი...	
■ თითეიჯარული კონფები	64
■ ცემი კოუზი	67
■ ართოართრეზი	68
მე, პრეზიდენტი და მსოფლიო ჩემპიონი (გაგრძელება)	
■ ერთეული დატეატრი	72
გოჩა მანველიძე. ძმები (გაგრძელება)	
■ რომანი	76
სვეტა კვარაცხელია. სევდის სურნელი (გაგრძელება)	
■ არეალები კორზა	80
შეხვედრები სტალინთან (გაგრძელება)	
■ რეალური	82
■ გზავნილები	85
■ ყველა ერთისათვის	90
„კრიმინალის სიყვარულით ჯერ არავინ გაბეჭდინერებულა“	
■ მოგიღიზუაზი	92
■ მოზაკა	97
■ მახსორები	98
■ ერადიტი	100
„ყველაზე ჭკვიანი“ „ერუდიტში“	
■ გასართობი	102
■ ასტროლოგია	104
■ საცორნდი	105
■ საფირო ქროსვორდი	106

სამყარო

„ნამუშევრები რუსეთის მუზეუმების გამოფენილი“

„6 მოსწავლე მყავს და ეს ძალიან
მახარებს... ჩემს ახალგაზრდობაში
ხელობის გასაიდუმლობა მიღებული
იყო, ხელოსანი თავის საქმეს სხვას არ ასწავლიდა, რადგან
ამით ოჯახს არჩენდა და მისი ხელობა სხვებსაც რომ
ესწავლათ, კლიენტი მოაკლდებოდა.“

41

ადამიანი

„ინგა გრიგოლის უზრო სესუალურად იმჟავდა კოლიტიკური ტოქოზო“

გადაცემაზე, რომელსაც საზოგადო-
ების უმეტესობა ხმამაღლა ლანდღვას,
ხოლო მართლმადიდებელ მშობელთა
კავშირი ახალგაზრდობის მცდარ გზაზე დაყენების
მცდელობისთვის უჩივის, ფორუმზეც ბევრს ჭორაობენ.

59

გიგლუსი

„კვირაორგები

მშობლების
შეთანხმება და
„ხელშეუხებლო-
ბის“ გარანტია
მუდმივად დაცული
ვერ იქნებოდა,
შესაბამისად,
1986 წელი სამი

მნიშვნელოვანი თარიღით შევიდა ჩემს პირად საქმეში:
დავამთავრე სკოლა, გავხდი 17 წლის და ორ კვირაში
ქვეყანას კიდევ ერთი ქართველი — სანდრო (ალექსან-
დრე) ჩაგანავა მოევლინა.

67

ტაიმ-აუტი

„ყველაზე ჭკვიანი“ „ერუდიტი“

„არ მეგონა, თუ გავიმარჯვებდი.
ამ პროექტში წინა წელსაც
მაგრამ „ყველაზე ჭკვიანი“ წელს
გავხდი.“

97

საზოგადოებრივ-აოდიტიკური ზურნალი „გზა“
გამოისახება ერთხან, ხათხავამოგათ
გაზიარ „კიბირის ეკლიტიკის“ დამატება

ურნალი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს მასალის ავტორის აზრს.
მთავრი რედაქტორი: ზურაბ აბაშიძე
მთ. რედაქტორის მოადგილები: ლალი ფაფუა, ლიკა ქაჯაია
პასუხისმგებელი რედაქტორი: მარი ჯაფარიძე
მენეჯერი: მათე კილაძე
დიზაინი: ნანა გიგოლაშვილი
კომპიუტერული უზრუნველყოფა: ირმა ლიკარტელიანი,
რეზოთხილიშვილი
მისამართი: თბილისი, იოსებიძის ქ. #49
ტელ: 38-84-44, ფაქსი: 38-08-63, email: gza.fantazia@gmail.com
რეკლამა „გზაში“: 37-78-07; 38-78-70.

ვაქტორი — ელევანტი ვაფე ახე ჩვენი ვაქტორი — ჩვენი ელევანტი!

შესავლის ნაცვლად

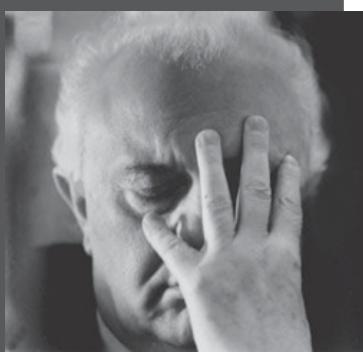
ქართულ, უკრაინულ და თვით რუსულ პე-
საჲი ცნობები გაჩინდა — უკრაინის პეტიდენტობის ყველაზე რეალური კანდიდატი, ვიქტორ იანუკოვიჩი ჩივენ „ყოფილი მმა-მარჩენალის“, ედუარდ შევარდა-
ძის შვილიაო!

ამაზე „მამობის კანდიდატი“ ბეჭრა იცინა (ხომ გახსოვთ ქართული ხალხური ზღაპრიდან ფრაზა: „მელია იცინს, იცინს, კვდება სიცილით“), მაგრამ მისმა არგუმენტმა კიდევ უფრო დამაქტა: ჩემი შვილი საიდან იწნება, თითქმის ტოლები ვრთოთ!

არადა, სხვაობა მათ შორის 22 წელია და, შესაძლოა, როგორც ცხონებული რეიგანს ცხონებული ბებია იყო ქართველი და ალ კაპონე კა — „გადა-
ცმული“ ალიოშა ქამაძე,

საქმე აქცი იგივე შემთხ-
ვევასთან გვქონდეს.

საერთოდ, საქართვე-
ლოს ცხოვრება სულ
უფრო ემსაგასება ლათ-
ინურამერიკულ ანუ
გომიმურ სერიალს. ან
პარიქთ — ის სერი-
ალები გახდა ისეთი
„უიზნენი“, რომ რეალო-
ბას დაუახლოვდა, ოლონდ
ჩვენს, ქართულ რეალო-
ბას... აბა, წარმოიდგი-
ნეთ, იანუკოვიჩი შევარდ-
ნაძის შვილი ყოფილი როგორია?! არა-
და, სიმართლეს რომ ჰყავს?! მოკლედ,
ბოლო „სერიას“ შინაარსი ვნახოთ და
მერე თავად განსაჯვეთ:

უკრაინის არჩევნების მეორე ტურისთვის ინტენსივური მზადება მიმდინარებს... საქართველოში. „ქართულ დესანტთან“ შე-
საერთობლად ემზადება ხორხე (გიორგი) ასანი-
ძეც — ადრე შტანგისტი — ჩემიმონი და
ახლა პარლამენტის წევრი (ესეც ბანძი სერი-
ალის შესაცერისი, „მეტამორფოზა“, თორებ
სად აკვრა-ატაცი და სად — პარლამენტი?!)
და ამას ინტერვიუში პირდაპირ აცხადებს; მიკელე (მიშა) ხალხს მგზნებარედ მოუწოდებს თავის მომე უკრაინელი ხალხის დასახ-
მარტბლად გამგზავრებისავენ; ხუნი (ანუ ივანე, ვანო) თვითმ-
ფრინავებს, „ჩალიჩიჩის“; ამ დროს, ნისლის გამო, თბილისის აეროპორტი იკეტება, მაგრამ ერთადერთი რეისის შესრულება
მაინც ხერხდება და, ცხადია, ეს რეისი კიევისკენ არის!); მიკელე
მიუწენის სამიტზე არ მიდის და „სიაბანდ“ მიზეზს ასახელებს:
კლინტონის მოადგილეს ველოდები თბილისში და არ მცალიაო;
არადა, თვითონ ის კაცი თბილისში მასთან შეხვედრის შეძეგა,
სწორედ იმ სამიტზე მიფრისებს გერმანიაში და მასაც სთავა-
ზობს, — წამოდი, თვითმფრინავში ადგილი მაქსო; მიკელე კი,
მიუწენში გრეგორიოს (გრიგოლ ვაშაძეს) გზავნის, რომლის
ნინაალმდევაც იმავე დილას რუსეთის ეგნატონურატურაში სისხ-
ლის სამართლის საქმე აღძრა, წნორედ იმ ქვეყნის პროკუ-
რატურამ, საიდანაც კოკო კოკო ლათინური ამერიკის ქვეყნებ-

შიც კოკოა, მგონი) ჩამოვიდა და განაცხადა, — იქ „იგორიომ“ და „თერგიზიომ“ დამიდასტურეს, რომ მამაჩემი ედუარდომ (ედუარდო ხომ ვიცით?) მოკლა თხუთმეტი წლის წინი! თუკი ასე არ არის, დამელაპარაკოს და თვალებში ჩამხედოს! ედუ-
არდოს აღარ გაუცინია, მაგრამ იმ საღამოს გაზეთებში ცნობა გაჩინდა, უკრაინის მომავალი პრეზიდენტი, ვიქტორიო, მაგისი და ლუდმილა ზიკინას (გახსოვთ ვინმეს?) უკანონო შვილიაო და ედუარდომაც, შესავალში მოყანილი უზილო მიზეზით, ყასიდად უარყო, სისამდვილეში კი, უფრო გააღვივა ეს ეჭვი; ამ დროს სერიალის მეჩვიდმეტხარისხოვნი პერსონაჟები თავიანთი პატ-
არა ცხოვრებით ცხოვრობენ: კატარინა (ეკატერინე) ბესელა (ბოლოდნელა 20.000 პესტას ეგბას სატელევიზიო შოუში და მიკლელს მიერ საბატიმროში უსამართლოდ გამოიწყვდეული თავისი ძინის გამოხსნას აპირებს, ამ დროს კუკოს (კოკოში არ აგერი-
ოთ) ზუსტად ამდენივე თანხას ვიღაც ქალი შეურაცხყოფის გზზე კომპენსაციისთვის ედავ-
ება და ესეც კატარინას სთხ-
ოვს, — მოსკოვის გზას გას-
ნავლი, სამაგიეროდ, ეს ფული მასესხე, თორებ მგონი, მიჭ-
ერნ ეს ჩემისებიო! (კატარინა და აუკო (კუკავა), ორივენი ადვოკატები არიან, აბა, სე-
რიალი უადვიუატოდ გინახ-
ავთ?) კატარინა დილემის წინაშე დებას: მა თუ ძველი თანამერიოლი კუკო?!

სამწუხაროდ, სერიალების სერიები (ტატოლოგია?) მოუ-

ლოდნელად და პრიუცულად მთავრდება ხოლმე, აქაც ასე მოხდა: მიკელე კი არა, ნამდვილად მიშა, უცცრად „დააბრეხვა“: უკრაინაში გაუგებრობების თავიდან ასაც-
ილებლად ყველა დაქვირვებული შინ დაბ-
რუნდეს, მათ შორის საერთაშორისო ორ-
განიზაციების თანამშრომლებიც!!! ამით კი მე, ჩემი ანალიტიკური გონებით,
დავსაკვენი არა მხოლოდ ის, რომ „დავი-
წიოთ“ (ანუ არავითარი „დამოუკიდებე-
ლი“ დამკვირვებლები არ არსებობდნენ), არამედ, რომ არა მოლოდ სერია-
ლის ვიქტორიო გახლავთ ედუარდოს
შვილი, არმედ, „ჩვენი ვიქტორიაც“, „ჩვენი ედივას“ ბიჭი ყოფილა თბილისში მიშა ენდ კომბან-
იც“ მაგისი გოგო-ბიჭები მგონია კვლავაც...

P.S.

შემდეგი სერია „მების“ — მიკელესა და ვიქტორიოს შეხვედრით და შე-
კითხვით („ვეფაზე წითელი(!) ხალი ხომ არა გაქცს“?) დაიწყება.

P.P.S. ლიტვაში მოქმედმა „ერის სახელმწიფო კომი-
სიამ“ (ჩვენთან რომ ლომაიამ გააუქმა), უარი განუცხადა ჩვენს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თხოვნაზე, რომ ლიტვურ ენაში „საქართველო“ იწოდე-
ბოდეს „ჯორჯიად“ და არა „გრუზიად“... ეს უკვე ყოველგვარი სუმრობის გარეშე...

კრიზოპაზორი

30 წელი იანუარის თანაარტივებ ქალს სცენა

უკრაინული მედიის ინფორმაციით, „რეგიონების პარტიის“ ლიდერმა და პრეზიდენტობის კანდიდატმა ანა გერმანს სილა მხოლოდ იმიტომ გააწნა, რომ მან იანუკოვიჩის ნაცვლად იულია ტიმოშენკოსთან ტელედებატებში მონაწილეობაზე უარი განცხადა. დარტყმა იმდენად ძლიერი აღმოჩნდა, რომ ანა გერმანმა თავი ვერ შეიკავა და წაიქცა. იანუკოვიჩის ოპონენტმა, იულია ტიმოშენკომ კი სათნახევრიანი ტელედებატები მარტო ჩაატარა. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ გადაცემის მსვლელობისას ეთერში სარეკლამო რგოლებიც არ გასულა.

არგენტინის პრეზიდენტის სკანდალური განცხადება

არგენტინის მომხიბვლელმა პრეზიდენტმა, კრისტინა კრისტენიმა მელონერობის ეროვნული ასოციაციის შეკრებაზე ღორის ხორცს ორიგინალური რეკლამა გაუკეთა. „ახლახან გავიგე, რომ ღორის ხორცი სექ-სუალურ აქტივობას ამაღლებს, ეს კი ძალინ მინშვნელოვანია. თანაც, შემწვარი ღორის ხორცის ნაჭერი ბევრად გემრიელია, ვიდრე ვიაგრის გადაყლაპვა! მე ღორის ხორცის მოყვარული ვარ!.. ოჰ, რას ვამზობ, ჩემი ქმარი მომკლავს!“ — განაცხადა ქალბატონ-მა პრეზიდენტმა და როგორც მედია აღნიშნავს, „მაცდურად და მომხიბვლელად გაიცინა“. სექსუალური პრეზიდენტის უცნაური გამოსვლა ცხადია, ღორის ხორცის გაყიდვის გაზრდისკენ იყო მიმართული, მაგრამ ვიაგრის ხორცით ჩანაცვლების თეორია რამდენად ამართლებს, უცნობია.

ქარისი სიბარების მოწვევას პრეზიდენტი

დღიდი ბრიტანეთის ხელისუფლება თამბაქოს საწინააღმდეგოდ ახალი კამპანიის დაწყებას გეგმავს. ბრიტანელებს აშფოთებთ ის ფაქტი, რომ ბოლო 10 წლის განმავლობაში მწეველთა რაოდენობა 4-ჯერ გაიზარდა. ამიტომაც, ბავშვების თანდასწრებით ქუჩებში, სადგურებში, ბინებსა და ავტომობილებში მოწვევის აკრძალვას აპირებენ. რაც შეეხება თამბაქოს მწარმებელ კომპანიებს, მათ ხალხმრავალ ადგილებში თავიანთი პროდუქციის გაყიდვა უკვე აეკრძალათ.

არეალოგებმა მაის ტომის უძველესი სარკოვაგი აღმოჩინეს

არქეოლოგებმა სარკოფაგი გატემალის საზღვრის მახლობლად, უძველეს ქალაქ მაია ტონინაში იპოვეს. საბარტოე გაკეთებული წარწერის თანახმად, სარკოფაგი ჩვ.წ.აღ-მდე 840-900 წელსაა დამზადებული და მასში, სავარაუდოდ, დიდგვაროვანი ქალის ნეშტია ჩასვენებული. მეცნიერები იმედოვნებენ, რომ ამ აღმოჩენის წყალობით მაიას ცივილიზაციის გაქრობის მიზეზების დადგენას შეძლებენ.

პირნევე აქალი რეკორდი დამყარე

ლოს-ანჯელესში გამართულ „გრემის“ გადაცემის ცერემონიის ვარსკვლავად ამერიკელი მომღერალი, ბიონის იქცა — მან ერთდროულად, ექვსი „გრემი“ მოიპოვა. ჯილდოს გადაცემის 52-წლიანი ისტორიის განმავლობაში ამგვარი წარმატების სამართვის არც ერთ ქალბატონს არ მიუღწევია. გასული წლების ჯილდოების ჩათვლით, ბიონის სულ 16 „გრემის“ მფლობელია.

ამჯერად, ამერიკის ხმის ჩამწერმა აკადემიამ მას ჯილდო წლის საუკეთესო სიმღერისა და R&B-ის სტილში საუკეთესო კომპოზიციისთვის გადასცა.

ევროპაში რთხეულები სზამორო გამოჩნდება

„მიმდინარე წლის თებერვლიდან პანმა ევროპაში ოთხეულები საზამთროების ექსპორტს დაწყებს“, — იტყობინება პანმური კომპანია Panama Fruit Producers-ის წარმომადგენელი, მიშელ ვალარინო. ოთხეულები საზამთროების პირველი პარტია შეღებაში, დიდ ბრიტანებში, გერმანიასა და პოლანდიაში გაიგზავნება.

რუბრიკა მოამზადა ხათუნა ბახტურიძე

ქ 3 ე ყ ა ნ ა

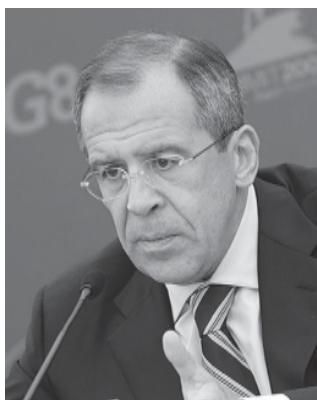
ლავროვი ცოდნიდელს და მის თანამოაზრებს ამხელს

„ის, ვინც რუსეთთან ურთიერთობით არის დაინტერესებული, არანაირ პირობას არ აყენებს!“ — ეს განცხადება რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, სერგეი ლავროვმა მას შემდეგ გააკეთა, რაც ქართველი ოპოზიციონერების ნაწილმა განაცხადა, რომ საქართველოს დეოკუპაციის სანაცვლოდ ნატოზე უარის თქმა უპრიანი იქნება. „ოპოზიციის წარმომადგენლებს რუსეთთან ურთიერთობის სანაცვლოდ მსგავსი პირობები რომ წამოეყნებინოთ, ასეთი რამ არ მახსხდება. ისინი ათვითცნობიერებენ, რომ ჩვენ შორის მხოლოდ ნორმალური დიალოგი უნდა დაიწყოს. საქართველოსთან ურთიერთობა ჩვენ არ გაგვიწყვეტია და სხვათა შორის, არც პრინციპებით ვყვარობთ. ვალიარეთ სამსრეთ თავითისა და აფხაზეთის დამოუკიდებლობა, რადგან არ გვეორნდა სხვა საშუალება, რომ ეს ხალხი განადგურებისგან გვეხსნა“, — განაცხადა ლავროვმა. შეგასხვენებთ, არასაპარლამენტო ოპოზიციის ნაწილი მზადა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის სანაცვლოდ ქვეყნის ნატოში გამოერებაზე უარი თქვას. ■

საქართველოში სერსათი გაძირდა

საქართველოს საცალო ქსელში შაქრის, ზეთის, ნინიბურასა და სხვა ბურღლეულის ფასები გაიზარდა. ექსპერტები ამის ერთ-ერთ მიზეზად ამერიკულ დოლართან მიმართებაში ლარის უკრსის გაუფასურებას ასახელებენ, ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი, გიორგი ქადაგიძე კი ამ ვერსიას უარყოფს და ირშმუნება, რომ დოლართან მიმართებაში ლარის კურსის მცირეოდენი ცვლილება არ შეიძლება, ადგილობრივ ბაზარზე პროდუქციის ფასების ზრდას უკავშირდებოდეს, რადგან იმპორტი ევროპური ს ქვეყნებიდან შემოდის, ევროსთან მიმართებაში კი ლარის კურსი შესამჩნევად გამყარებულია. როგორც ეკონომიკური საკითხების ექსპერტი, დემურ გიორგელიძე ამბობს, — საქართველოში ფასების ზრდა კვლავ გაგრძელდება. „ჩვენ იმპორტზე დამოკიდებული ქვეყნა ვართ. ადამიანთა შემოსავლები მნიშვნელოვნად შემცირებულია და შესაბამისად, შემცირდა მოხმარებაც, ამის გამო იმპორტიორები ფასებს ზრდიან“, — აღნიშნა ექსპერტმა. მისი აზრით, მნიშვნელოვანი ფაქტორია ისიც, რომ საქართველოში არ არის კონკურენტუნარიანი გარემო და სამოხმარებლო თვალსაზრისით, ბაზარი დაცული არ არის. ■

რუსულ-ოსური უკანონო გარიგანა

მოსკოვმა და ცხინვალმა უვიზო მიმოსვლის ხელშეკრულება გააფორმეს, რომელსაც რუსეთის მხრიდან საგარეო საქმეთა მინისტრმა, სერგეი ლავროვმა მოაწერა ხელი, ხოლო ცხინვალის მხრიდან — დე ფაქტო საგარეო უწყების ხელმძღვანელმა, მურატ ჯიოვევმა. უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული შეთანხმების მიხედვით, „სამსრეთ თავითის მოქალაქის პასპორტი და პირადობის დამადასტურებელი სხვა დოკუმენტები რუსეთის ტერიტორიაზეც იმოქმედდება“. ■

ქართველ დამკვირვებელებს უკანონო აღარ გაგზავნიან

საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილებით, უკრაინის საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურზე ქართველ დამკვირვებლებს აღარ გაგზავნიან. საკაშვილის პრესპიკრის, მანანა მანჯგალაძის თქმით, საქართველო ცდილობს შეინარჩუნოს ნეიტრალიტეტი ორ კანდიდატს შორის.

გარდა ამისა, მიხეილ სააკაშვილი საქართველოს ყველა მოქალაქეს, რომლებიც უკრაინაში გამართულ არჩევნებს საერთაშორისო ორგანიზაციების ეგიდით აკვირდებიან, საქართველოში დაპრუნებისკენ მოუწოდებას. პრეზიდენტი მიიჩნევს, რომ უკრაინის ბედი უკრაინელი ხალხის გადასაწყვეტია. ■

18 ეპრილს დაციული პრაზერი და საქართველოს გადარჩენის გამა

რამდენიმე ოპოზიციური პარტიის პრაზერი, 2010 წლის 28 მარტის ნაცვლად, 18 აპრილს გაიმართება. პრაზერში მონაწილე პოლიტიკური პარტიების ლიდერებმა: ზეიად ძიძიგურმა („კონსერვატიული პარტია“), კობა დავითაშვილმა („ხალხის პარტია“), ზურაბ ნოღაიძელმა („მოძრაობა სამართლიანი საქართველოსათვის“), ავთანდილ დავითამაშ („ქრისტიანული საქართველო“), გია ბერიძენაშვილ (კუტერანთა და პატრიოტთა კოალიციური მოძრაობა „მამულიშვილი“) და „მომავლის პარტიის“ წარმომადგენელმა ზაზა თაბაგარმა შეთანხმებას უკვე მოაწერეს ხელი.

პრაზერში მონაწილე პარტიები დანარჩენ ოპოზიციას 9 აპრილს, რუსთაველის გამზირზე შეკრებისას მოუწოდებენ. ისინი იმასაც ამბობენ, რომ უკვე „საქართველოს გამარჯვების“ გეგმაც შემუშავებული აქვთ. ■

რუსეთის პრეზიდენტის ვაშაქევის ურივის

რუსეთის პროექტურატურამ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის, გრიგოლ ვაშაქეის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღმოა. როგორც პროექტურატურის საგამოძიებო კომიტეტის უფროსი, ალექსანდრე ბასტირკინი ამბობს, ვაშაქეის მიერ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრად ყოფილისას გაეთებული განცხადები დანაშაულად მიიჩნევა და რუსეთის ფედერაციის სისხლის სამართლის კოდექსის 280-ე მუხლის მეორე ნაწილით ისჯება. ■

რუსეთის მოამზადა
ხაზენა ბახტერიძემ

105 წლის კაცის „ცხოვრების ფილოსოფია“

„რაფერ გუუცყრები ცხოვრებას, ყოველთვის მიხარის...“

„ცხოვრება ძალზე რთულია, მაგრამ თუ კაცი ხარ, უნდა გაათა-მაშო“, — ამბობს 105 წლის შირინ ჭელიძე, რომელიც ჯერ არც სმერბა უჩივის, არც თვალისწინება და ნარდასაც მანამდე თამაშობს, ვიდრე პარტიონობს დაღლილობას არ შეატყობის.

როგორიც ცხოვრების ფილოსოფია 105 წლის ასაკში — ამის გასარცვევად ბატონ შირინს ბათუმში, მის ოჯახში ვერციე. შირინი ბუხართან ახლოს, დაბალ სკამზე იჯდა და ლოცულობდა. თვალები ლმერთისკენ მიეპრო და ისე ჩურჩულებდა, ჩემი სტუმრობა არც გაუგია.

ჯაბა ენანიძე

— ღმერთისთვის არასდროს უღალატია. ყოველდღე ღოცულობს. ალაპს მშვიდობასა და ბედნიერებას შესთხოვს. ცოტა ხანში გაგესაუბრებათ, ძალიან უყვარს დიალოგი, — მითხრეს იჯახის წევრებმა, — კიდევ, ნარდი უყვარს უზომოდ. ძალიან ბრაზდება, თუ წააგო. როცა იგებს, სიხარულს ბავშვივით გამოხატავს...

— შირინ ბაბუას ცხოვრება უყვარს. აპა, ისე რა გააძლებიერდა 105 წელს?! — ამბობს შირინის შვილიშვილის შვილი.

— თან როგორ არ ეტყობა ასაკი! — მლოცველისკენ მიმანიშნებს შვილიშვილის მეუღლე.

— პოლიტიკაზე გადარეული. სულ ჩემბი აქეს შვილიშვილის შვილთან: საინფორმაციო გამოშვებას მაყურებიეო. სულ ნატრობს: ნეტია, დალაგებული ქვეყანა დამეტევიოსო!..

— სოფელში დაიბადა, მოხუცდა... მუდამ დიდი შრომა და ჯაფა იყო მის მხრებზე, მაგრამ ამის გამო არასდროს დაუჩივლია. ქალაქში იშვიათად ჩამოვიდოდა. მოგვისიყვარულებდა და თუ არა, სოფელში იწყებდა ლაპარ-

1905 წელს
ვარ
დაბადებული...
ხედავ,
რამდენი
მიცხოვრია?!

აკს. როცა 4 წლის წინ მეუღლე გარდაეცვალა, მარტომ ვეღარ მოიცადა იჯახში და, როგორც იქნა, ქალაქში ჩამოვიყვანეთ, — მიამბობს შირინის შვილი და ჩემი თხოვნის საპასუხოდ, 105 წლის შირინ ჭელიძის ნაგრამის ოდენობას მაცონბეს: 5 შვილი, 19 შვილიშვილი, 33 შვილთაშვილი და მეოთხე თაობიდან კიდევ — 4 შთამომავალი.

შირინ ბაბუა ღოცულის ასრულებს. ვინ გვესტურმარა? — კითხულობს და როცა იგებს, რომ უურნალისტი მოსულა, მოხერხებულად ჯდება საყვარელ საგარენელში და ბაშვური სიყვარულით გამთბარ თვალებს მაცვედრებს.

„დედ-მამის სითბო არ
მიგრძნია, ისე გავიზარდე“

— 1905 წელს ვარ დაბადებული... ხედავ, რამდენი მიცხოვრია?! მიკვირს, ცხოვრებისგან დაბეჩავებულ ახალგაზრდებს

რომ ვხედავ. რაფერ უნდა გამოგათაყვანოს დუჭირობამ ისე, რომ ცხოვრება აღარ მოგინდეს, დილის მზის დანახვა და საღამოზე — ყანის პრიალება?! თავს რომ იკლავენ, ეს ხომ მთლად უტვინობაა. ცხოვრება რთულია, ძალზე რთული, მაგრამ გაათამაშო უნდა, თუ კაცი ხარ. ნარდი ხომ გითამაშიათ? ადვილია მერე? ადვილი აფერი არაა, მარა უნდა გაამარტივო. თუ დაგლახდი და ღმერთის მიერ მოცემულ მიწას ტკივილი მიაყენე, იგიც არ დიგინდობს, აბა!..

დედ-მამის სითბო არ მიგრძნია, ისე გავიზარდე. 8 თვის ვიყავი, მამაჟმი რომ მოკლეს, დედა — მოიტაცეს. ამფერი ცხოვრება იყო მაშინ, მარა რა გინდა თქვა: ლამაზი ქალის გულობიზა, რას არ იზამს კაცი?! უპატრონოდ ვიზრდებოდი, ხნ სად და ხან — სად. სკოლაში არ მივლია, მარა წერა-კითხვა მაინც ვისწავლე. ცეკვაც ვიკოდი ახალგაზრდობაში და სიმღერაც. აბა, აჭარელი კაცი ვის გუუგონია, „განდაგანას“ რომ არ ეთამაშებოდეს?! 20 წლის ვიყავი, როცა გურიაში, სოფელ ქვაბლაში გადავსახლდით... იქ დავლაშე ცხოვრება. რაფერ უუღალატებდი იქაურობას, მარა ცოლი რომ მომიკვდა, რაღა მექნა მარტოს?! მაიძულეს ქალაქელობა და ა, პატონო, ვარ ამფრათ გაშეშებული ამ თქვენს ქალაქში. ტელევიზორის პულტი კიდევ ჩელში რომ იყოს, რაღა მიქირს. ბადიშს მულტფილმები უნდა, მე — პოლიტიკა. გადარეული ვარ.

„ქვეყნის დაქცევის დროა მოსული, ალბათ“

— რეიზა ვარ გადარეული და, ისე არიან ეს პოლიტიკოსები წაკიდებული ერთმანეთზე, რაღა ვიფიქრო? რა არ მინახავს, მარა ხალხის ასე შებმა პოლიტიკაში არ ვიცი. დევლალეთ ხალხი. სააკაშვილისა გლახას ვერ ვიტყვი, მარა ხალხს უნარი და შნო დიკვარგა. აბა, სად გაგონილა სოფლის ასე დაცლა?! მოვა დრო და ისევ გაიცესპა სოფელი ხალხით. საქართველო მიწის ქვეყანა. რომ მოშივდებათ, რას გაკეთებენ?! დუშტრუნდებიან სოფელს, ბუხარსაც გაათბობენ...

ტელევიზორით ვიქცევ თავს, მარა ხანდახან იმისთანებს მჩერებენ, ქვეყნის დაქცევის დროა მოსული, ალბათ... სტალინი უნდა ხედავდეს მაგას. სტალინს დისციპლინა უყვარდა და ეს კარგი იყო, მარა ერთმმართველი იყო. მაგას სხვისი აზრი არ აინტერესებდა. ხანდახან ვფიქრობ — სტალინის სჯობია თუ ვყველას აზრის გაზიარება? ვერ მიპოვია პასუხი. ფაქტი ისაა, რომ სტალინის დროს ბევ-

ტელევიზორის პულტი კიდევ ჩემს ხელში რომ იყოს, რაღა მიქირს. ბადიშს მულტფილმები უნდა, მე — პოლიტიკა

რად უფრო ბედნიერი იყო ხალხი... ხელაც კართანა ბედნიერება. მთავრია, თვალში ნაცარი არ წერიარო, ხელი გააქანო, შრომა არ დეიზარო და ბედნიერება ზღაპარი კი არაა!..

„ნაცარებია მოგონილი კაში ხომ არ გთონიათ თქვენ?“

— ზღაპარში ისე იმდენი სიბრძნეა, რამდენსაც მეითხოვ-ახლა ჩვენი ცხოვრება ემსგავსება რაცაც ზღაპარს, რა ზღაპარია, ვერ გევგე-ალბათ, ერთი 105 წელი კიდევ მინდა მაგის გასაგებად. ყოველ შემთხვევაში, ბაღნებს რომ გული გუუსკდებათ ჩვენს ზღაპარზე, ცხადია.

ნაცარებია მოგონილი კაცი ხომ არ გგონიათ თქვენ? ჩვენი ქვეყანა ყოველთვის ეშმაკობით ცდილობდა თავის გადარჩნას, თორებ არაქათ სად ჰქონდა, იმდენი, მტერს რომ გამკლავებოდა?! ახლა რომ რუსეთს ვეჭიმებით, რას ვაკეთებთ? რეიზა არ გვახსენდება „წაცარებებია“?

ბაღნის ჭკუით დავდიგართ... ალბა-დელ ბაღნებს არ

ვგულისხმობ. წინათ, უფროსები რომ ილაპარაკებდენ, ახლოს ვერ გავეკარებოდით. ახლანდელები თავზე გადაგახტებიან... ისე ვჩივი, თორებ ამ ჟღურტულა ბაღნებს ენაცვალოს ჩემი 105 წლის ცხოვრება და უჭკვო ჭვა და გონება!

„სიყვარულის ამორა გასხალება გაგონილა!“

— რაფერი სიყვარული ვი-ცოდით!.. დამანახვეს გოგო, მომენთია, ცოლობა ვთხოვე და არას-დოროს გამივლია გულში ღალატი. ახლა ყველა სიყვარულზე ლაპარაკობს, მარა თვითონ სიყვარული სადაა, ნეტაი?.. დეიკავებენ ხელში ეშმაკისეულ ტელეფონებს, დელაპარაკებიან და სიყვარულზე სიმღერებს მღერიან. დალაპარაკება და სიყვარული ერთადაა ამ დროში. მაგიზაა, მგონი, სიყვარული რომ მოძებრებული აქვს ხალხს. სწორედ სიყვარულს ვუსურვებ ყველას და ჩემს საყვარელ ქვეყნას. 105 წელი ცოტა არაა, მარა ისევ მინდა და მიხარია სიცოცხლე.

პოდა, თქვენც გხარებოდეთ! ■

აპლი-h სიროტი

მუსიკალური კონკირიალი ავოსახელახელი სარალია

• ხველას

• ყელის ტერიტორია

• ბრონქებრები ნაცენელის შეზებებას

საუკუნე სასტუპის მწერე ინუკტივურის, ფასტრენის რასტრენისურული (შეკვეთებით) დავალების, ბრონქებრების დროს მომავალი კლინიკური სასტუპის ჩემ-ლებები და ნისტუპის კონკრეტული გამჭერება. ასე შესრულებული დაგენერიკული ბრონქებრების სიმარტინული, მიმოქმედ-ზებრი, ასოსასტუპი დაგენერიკული საშუალება აპლი-h.

აპლი-h აკართა უარის დიგობალი

რეინ დოკომ ავოსახელი

აპლი-h

მუსიკალური კონკირიალი ავოსახელახელი

„აუცილებელია, რომ ეართველები რაციონალურად აზროვნებას მივაჩვირთ“

კრემლში დაგეგმილი ინტრიგების „წყალობით“, ქართველები კიდევ ერთხელ უპირობირდებიან ერთმანეთს. საზოგადოების ნაწილი მიიჩნევს, რომ ოპოზიციის ზოგიერთი წარმომადგენლის მიერ მედვედევს-პუტინთან მოლაპარაკებების გამართვა დალატის ტოლიასათ, მეორე ნაწილის აზრით, ნატო კარს მაინც არ გვიღებს, გადამწყვეტ მომენტში არც ამერიკა გირშერს მხარს, ამიტომ ოპოზიციის ნაწილის მზადყოფნა — საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის სანაცვლოდ, ქვეყნის ნატოში გაწევრებაზე უარის თქმა — გამართლებულია.

2008 წლის აგვისტო რუსეთის საქართველოსთან ომის დასაწყისში გველანაირად ხელსაყრელი დრო იყო

ხათუნა პასტერიძე

ბოლო დროს, ალექსანდრე ებრალის მიერ ქართველი ინტელიგენციის გადატირების მცდელობის ფაქტებსა და ოპოზიციონერი ლიდერების მოსკოვში გახშირებულ ვიზიტებს რეზო მიშველაძე სახიფათოდ მიიჩნევს და ფიქრობს, რომ მოსკოვში საქართველოს მორიგი კავანთი უკვე დაგვებულია. ცნობილი მწერალი იმაშიც გვარნშტუნგს, რომ ნოლაიდელსა და მის მოკავშირებს მალე ედუარდ შევარდნაძესავით მოუწევთ „საცოდავი სახის“ მიღება და თავის მართლება — მაპატიეთ, ხალხნო, მომატყუესო. მოსკოვის ნდობა რომ არ შეიძლება, ამაში რეზო მიშველაძეს ინტელიგენცი-

თარ პოზიციას ამგვარად გამოხატავს: „მადებილებენ?!. თუ პრეზიდენტი მეუბნება, რომ რუსეთი ჩვენი მტერია, თავად რატომ თანამშრომობს მასთან? როგორ დავიჯვერო, მთავრობამ არ იცის, რომ რუსეთში ბიზნესს ხელისუფლება აკონტროლებს?!”

შესაძლებელია თუ არა, ნეიტრალიტეტის დაცვით აფაზეთისა და ცხინვალის პრობლემის მოგვარება, რას მოგვიტანს ქრონიკულებს დასავლეთისთვის ზურგის შეცვევა და რას შეიძლება ელოდნენ ნოლაიდელი და მისი მოკავშირები მოსკოვისგან? ამ საკითხებზე პასუხების მისაღებად, პოლიტოლოგ ანდრო პარაზოს კვესაუბრეთ.

— ბატონი ანდრო, თქვენ აზრით, რით არის განირინებული ის ფაქტი, რომ ქართველი პოლიტიკოსების ნაწილი და მათი მხარდამჭერები ჩვენ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ერთადერთ გზად მოსკოვთან თანამშრომლობას მიიჩნევთ?

— დღეს ქართველი ხალხი გარკვეულიდად, პანიკაშია და ეს ლოგიკურიცაა: ბოლო ორი წლის განმავლობში ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში ძალიან ბევრი რამ მოხდა, ჩვენმა პარტიინორებმა კი სათანადოდ ვერ დაგვიცვეს. პრობლემა ის გახლავთ, რომ საზოგადოებას სწორად არავინ განუმარტავს, რით იყო ამერიკის, ევროპის ან რუსეთის ესა თუ ის ქმედება განპირობებული. მასმედია რატომღაც, ძირითადად პანიკიორი პოლიტიკურისაგან იღებს ინტერვიუებს და მათ განცხადებებს ავრცელებს. ასეთ სიტუაციაში ხალხი უფრო მეტად იბრევა, — რატომ არ დაგვეხმარა ამერიკა აგვისტოს მის დროსო? აუცილებლად უნდა აღვინიშნოთ, რომ ამერიკა დაგვეხმარა, როგორც შეეძლო... ახლა ჩვენ უნდა ავხსნათ, რატომ ვერ შეძლო უფრო

ის სხვა წარმომადგენლებიც ეთანხმებიან. მაგრამ ბევრ მათგანს უკვე ამერიკის შეერთებული მტაბების მიმართაც აქეს ნდობა დაკარგული. ზოგიერთს კი ისიც ვერ გაურკვევია, ოპოზიციის ერთი ნაწილი თამაშობს რუსეთის სასარგებლოდ თუ — ხელისუფლება...

რეჟისორი, ქეთი დოლიძე ალოგიკურად მიიჩნევს იმ ფაქტს, რომ სააკადემიული ენერგობილეტების დიდ ნაწილი რუსულ კომბანიებზე ყიდის და ამ საკითხთან დაკავშირებით, საკუ-

0-8 ბრენდის მაღაზია

The advertisement features two tires mounted on silver alloy wheels. The tire in the foreground is a winter tire with deep sipes and a dark tread pattern. The tire in the background is a summer tire with a more aggressive tread pattern. To the left of the tires is a large, stylized grey 'G' logo with the words 'GT GROUP' written vertically above it. To the right of the tires is a vertical column of text and numbers. At the top is a large grey checkmark symbol. Below it, the word 'KUMHO' is printed vertically, followed by 'TIRES'. To the right of 'TIRES' is a large crossed-out price of '127 95' with 'S.V.D.' written below it. Further down the column is another crossed-out price of '270 202' with 'S.V.D.' written below it. At the bottom of the column is a third crossed-out price of '225/55 R17'.

„පොදු තොටෙන් සැපයුම් නොවු ය.. පොදු තො දෙවඟනා”

ବେଳେ ପୁରୁଷ କେବଳ ୩୯-୧୦ ମୁଦ୍ରାରେ ଚାଲିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ..

მეტად დახმარება. რუსეთმა ძალიან ვერაგულად და ჭკვიანურად შეარჩია საქართველოსთან ომის დაწყების დრო. იმ პერიოდში ვაშინგტონს ძალიან ჰქონდა გაფუჭებული საგარეო ურთიერთობები, პრობლემები ჰქონდა ერაყსა და ავღანეთში, სერიოზულად დაეძაბა ურთიერთობა თურქეთთან —

**აგვისტოს ომის
შემდეგ შავ ზღვაში
ხშირად ჩნდებოდა
ამერიკული გემები**

ერაყისა და ქურთისტანის გამო. აღსანიშნავია ისიც, რომ პუტინმა ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე დაიწყო ევროპელი ლიდერების მოსყიდვა (სხვადასხვა მეთოდით) და 2008 წლის აგვისტოში ევროპა ამერიკას უკვე ამრეზით უყურებდა. ამ ყველაფერს ამერიკაში საპრეზიდენტო არჩევნებიც დაწესდა. ამიტომ ამერიკალი პოლიტიკისში საგარეო პოლიტიკაში ვერ აქტიურობდნენ.... ერთი სიტყვით, 2008 წლის აგვისტო რუსეთისთვის საქართველოსთან ომის დასაწყებად ყველანაირად ხელსაყრელი დრო იყო.

— ცნობილი გახდა, რომ აგვისტოს ომის დროს ამერიკის ადმინისტრაცია 4 დღე მსჯელობდა, ჩართულიყო თუ არა ოში. როგორ ფიქრობთ — რით იყო გამირიბებული მათი საბოლოო გადაწყვეტილება?

— მე ვფიქრობ, რომ ამერიკის ადმინისტრაციამ მაშინ სწორი გადაწყვეტილება მიიღო. წარმოგიდებინათ, რა მოხდებოდა, ამერიკას ღია სამხედრო აღმოჩენისა? ვაშინგტონის ერთ ქმედით ნაბიჯზეც კი რუსეთი თავის

კოლეგია

„ბულავას“ მაშინვე ბალტიისპირეთსან ევროპის რომელიმე ქვეყნას დაუმიზნებდა. შედეგად კი მთელი ევროპა მსოფლიო ომის წამონაცემაში ამერიკას დაადანაშაულებდა და ამ ქვეყნის საგარეო პოლიტიკა ერთ დღეში „მოკვდებოდა“. მართალია, ვაშინგტონმა ომში ჩაბმის გადაწყვეტილება ვერ მიიღო, მაგრამ ძალიან ბევრი სხვა რამ გააკეთა ჩვენს მხარდასაჭერად...

— რით ახსინთ საკუოზის განცხადებას იმის შესახებ, რომ პუშის ადმინისტრაციამ საფრანგეთს სთხოვა, რამდენიმე დღის განმავლობაში რუსეთს აგრესული ქმედება არ შეეჩერებინა?

— ამერიკის რუსეთს აცალა, რომ რაღაც გაეცუჭებინა და მისი დანაშაული მთელი მსოფლიოსთვის თვალნათელი გამხდარიყო. საკუოზიმ აგვისტოს ომის დროს ფოსტალიონის ფუნქცია შეასრულა და გაიკეთა... რუსული აგრესისი გაჩერებაში უსირველესი როლი ამერიკას მიუძღვის. შეგასწერებთ — აგვისტოს ომის შემდეგ შავ ზღვაში ხშირად ჩნდებოდა ამერიკული გემები. ეს იყო ვაშინგტონის მუქარა, რომ თუ რუსეთი არ შეჩერდებოდა, პასუხსაც მიიღებდა. ამ სიტუაციაში უკვე ევროპის რეაქციაც სხვაგვარი იქნებოდა: რუსეთს თავისი აგრესიული ქმედების გაგრძელების უფლებას ნამდვილად, აღარავინ მისცემდა...

— უნივერსიტეტი გამორთული შექ-

ვაშინგტონშია ოში
ჩაბმის გადაწყვეტილება
ვერ მიიღო

ვედრის კოდევ ერთ უშედეგო დასარულს რით ახსინთ?

— ეს ლოგიკურიც იყო: რა შედეგი უნდა მოჰყოლოდა რუსეთის ცინიკურ მოთხოვნებს?

— ეს უკვე მოლაპარაკების მეცნიერების რაუნდი იყო. თუ შედეგს ვერასოდეს მივიღებთ, შესვედრებს რაღა აზრი აქვს?

— ამ შეცვედრას აზრი ნამდვილად აქვს. იმ ფაქტიდან გამომდინარე, რომ რუსეთთან დიპლომატიური მოლაპარაკება გაცვეტილი გავქვს, უკვევა ერთადერთი ადგილია, სადაც კონკრეტულ პრობლემებზე, თუნდაც ჰუმანიტარულ საკითხებზე მასთან საუბარი მაინც შეიძლება.

— ნოლადიდელისა და მისი შარდადმჭერების იმდეინან განწყობილებას, რომ რუსეთთან დაალოგით გარევული შედეგის მიღწეული შეიძლება, რით ახსინთ?

— მე მათ ქმედებას ვერანაირ ახსნას ვერ ვუძებინ. ისინი სახელმწიფოსთვის ძირგამიმომთხრელ საქმიანობას ეწევინ. ჩემი აზრით, ისინი იმიტომ ცდილობენ კრემლთან თანამშრომლობას, რომ რუსეთის მიერ საქართველოს დაპყრობის შემთხვევაში თავიანთი „ლუქმა“ მიიღონ.

— ფიქრობთ, რომ კაშა დავითაშვილიცა და კახა კუკაგუც საკუთარი „ლუქმის“ მოლოდინში არანა?

— არ მინდა, დავითერო, რომ კობა დავითაშვილი ამ ყველაფერს დათანხმდება. ვნახოთ, რა მოხდება.

— ეს ფიქრობთ, რომ რუსეთთან დაალოგის არანაირი აზრი არა აქვს?

— რაზე უნდა ველაპარაკოთ რუსეთს?.. ჩემი ერთადერთი მოთხოვნა — მათი ჯარების გაყვანაა, ისინი კი გვეუბნებიან, რომ ამის სანაცვლოდ, უნდა ვაღიაროთ აფაზეთისა და სამხრეთ ისეთის დამიუკიდებლობა. სამწუხაროდ, რუსეთი თავად სპობს დიალოგის ყველა შესაძლებლობას, რადგან იმედი აქვს, რომ ოპოზიციურ ძალებს შორის გამონასაც დასაყრდება.

— გამოსავალს რაში შედავთ?

— ერთადერთი გამოსავალი — ქვეყნის კონსოლიდაციაა. არც ერთმა პოლიტიკურმა ძალამ არ უნდა მისცეს თავის იმის უფლება, რომ ამბიციების გამო ხელისუფლებაზე წინ დააყენოს საკუთარი თავი და ოკუპანტი ძალასთან უზრუო მოლაპარაკები გამართოს. დალიან ხშირად,

ოპოზიციონერი ლიდერები სააკაშვილს აქეთ ადანაშაულებენ რუსეთთან გარიგებაში...

— სააკაშვილს ყველაფერი შეიძლება დააბრალო, გარდა იმისა, რომ რუსეთთან თანამშრომელობს...

— ინტელიგენციის დიდი ნაწილისთვის დაემდე გაუგებარი რჩება, რატომ გადაეცემა ჩვენი სტრატეგიული ოპიკტები რუსეთს. თქვენ რას იტყვით ამის შესახებ?

— როგორც საერთაშორისო ურთიერთობების სტრატეგიის სწავლის დროს ამისხსნეს — როდესაც რომელიმე მოთამაშე შენ მიმართ ანტაგონისტურად არის განწყობილი, მასთან ეკონომიკური ურთიერთობის გაღრმავებას უნდა შეეცადო, მაგრამ თან მისი საწინააღმდეგო სვლები აკეთო. ეს ყველაზე კარგი და მიღებული ტონია დღვევანდელ დიპლომატიაში. ის ფაქტი, რომ ჩვენი ხელისუფლება რუსეთთან ეკონომიკური ურთიერთობის გამყარებას ცდილობს, მაგრამ ნატოში ინტეგრაციისკენაც მიისწრაფების, მოსკოვს ცივილიზაციული მეთოდით მიანიშნებს,

— მინდა შენთან მეგობრობა, მაგრამ — არა ჩემი ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის ხარჯზეო. ჩვენი ოპოზიციის ერთმანეთობა, რომელიც რუსეთის მიმა-

რთ დიდ სიყვარულს იჩენს, წესადგაიხადა, რომ აჟიოტაჟი ატეხოს ყველაფერზე. ამას იმიტომ აკეთებენ, რომ უნდათ, ხალხის თვალში რაიმე ფუნქცია შეიძინონ.

— ოპოზიციამ

სააკაშვილის განცხადება იმის შესახებ, რომ აშშ თავის საპარაკო სივრცეს დაუთმობდა სამხედრო ტრანზიტული გადაზიდვებისათვის, კრატიკულად შეაფასა. თქვენ აზრით, ესეც უბრალო პანკა იყო?

— კი, ესეც პანკა იყო. რუსეთი, ყაზახეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი, სომხეთი — ყველა ჩართულია ავღანეთში მიმდინარეობისათვის. მათი ამინდით კარგი და მიღებული ტონია დღვევანდელ დიპლომატიაში. ის ფაქტი, რომ ჩვენი ხელისუფლება რუსეთთან ეკონომიკური ურთიერთობის გამყარებას ცდილობს, მაგრამ ნატოში ინტეგრაციისკენაც მიისწრაფების, მოსკოვს ცივილიზაციული მეთოდით მიანიშნებს,

— მინდა შენთან მეგობრობა, მაგრამ — არა ჩემი ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის ხარჯზეო. ჩვენი ოპოზიციის ერთმანეთობა, რომელიც რუსეთის მიმა-

— სწორედ რომ ჩვენი უსაფრთხოების მიზნით არის ძალიან კარგი წინადადება. მნიშვნელოვანია, რომ რუსეთმა იცოდეს: თუ ამერიკას კორიდორის გაკეთებაზე უარს ეტყვის

მათ ქმედებას ვერანაირ ახსნას ვერ ვუძებნი

და ამით ავღანეთის ოპერაციის წარმატებას შეუშლის ხელს, ნატოსა და ამერიკის საქართველოსადმი ინტერესი ერთიათად გაიზრდება. ოპოზიციის იმ წარმომადგენლებს, რომლებმაც ამის გამო წიგილ-კივილი ატეხებს, საერთოდ არა აქვთ პოლიტიკაზე წარმოდგენა.

— და მანც ეს, ჩვენი უსაფრთხოების მიზნით, რამდენად გამართლებული წინადადება?

რაღაც ქურნალი „კალიფი“ ეთერში!

იზოვე შენი მეურნალი
„კალიფი“
ეთერში!

ყოველ ოთხშაბათს,
15:30 საათზე
სალომე
ლილუაშვილთან
ერთად

სახალხო დამცველი: „თუ ვამპობთ, რომ ევროპალები ვართ, გარკვეულ საკითხები დამოკიდებულება უდეა გავიცვალოთ“

„უკომპლექსო, რისკიან ადამიანი, დამოუკიდებელი, პრინციპული პიროვნება და სამშობლოზე უსაზღვროდ შეყვარებული ქართველი“, — ასე აფასებს საკუთარ თავს საქართველოს სახალხო დამცველი გიორგი ტულუში. ირნერუნება, რომ სკოლის დამთავრების შემდეგ ცხოვრებაში ყველა მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება დამოუკიდებლად მიიღო. მიუხედავად იმისა, რომ უკვე 32 წლისაა, სასურველი სასიძოა და მშობლებიც დიდი ხანია, მის დაოჯახებაზე ოცნებობენ, მისთვის ჩრევების მიცემისა გან თავს იკავებენ. აღსანიშნავია ისიც, რომ ექმი დედისა და ქმიკოსი მამის შვილმა იურიდიული განათლების მიღება არჩია. უყვარს გალაკტიონისა და კონსტანტინე გამსახურდისა შემოქმედება. შეიძლება, არ დაიჯეროთ, მაგრამ გალაკტიონის რამდენიმე ლექსი დღემდე ზეპირად ახსოეს. მართალია, განათლება ეკროპაში მიიღო, მაგრამ მშვიდად მხოლოდ საქართველოში გრძნობს თავს...

კარგად ვიცნობდი და ისიც ვიცოდი, თუ რას უნდა აკეთებდეს ეს დაწესებულება. ამ უყვალაფრიდან გამომდინარე, ჩემთვის დიდი პატივი იყო, რომ ამ თანამდებობაზე წარმადგინეს.

— რამდენად შესძლებელია, რომ მომავალში, თქვენ ნინამორბედივით, თქვენც პოლიტიკაში გიხილოთ?

— ამაზე არასოდეს მიიფიქრია.

— თქვენ აზრით, პოსტსაბჭოთა სივრცეში ადამიანის უფლებები ყველაზე ხშირად რომელ ქვეყანაში იღავება?

— ჩემინეთში, ეს არაერთხელაა დადასტურებული საერთაშორისო ორგანიზაციის (ეუთო) საქართველოს მისიაში, ადამიანის უფლებათა საკითხებში მრჩევლად ვმუშაობდი; გარკვეული პერიოდი ევროპის წარმალვის კომიტეტის წევრიც გახლდით. ასევე ჩართული ვიყავი გაეროს განვითარების პროგრამაში. რამდენიმე წელი თბილისის მერიაშიც ვმუშაობდი — იურიდიულ სამსახურში, წელიწადნახევრი თბილისის საკურებულოს წევრი გახლდით. პარლამენტში კი ერთ-ერთი კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ვიყავი.

— სახალხო დამცველის პოსტის დაკავებაშიდე რა თანამდებობებზე მუშაობდით?

— რამდენიმე წლის განმავლობაში, ეკროპაში თანამშრომლობისა და უსაფრთხოების ორგანიზაციის (ეუთო) საქართველოს მისიაში, ადამიანის უფლებათა საკითხებში მრჩევლად ვმუშაობდი; გარკვეული პერიოდი ევროპის წარმალვის კომიტეტის წევრიც გახლდით. ასევე ჩართული ვიყავი გაეროს განვითარების პროგრამაში. რამდენიმე წელი თბილისის მერიაშიც ვმუშაობდი — იურიდიულ სამსახურში, წელიწადნახევრი თბილისის საკურებულოს წევრი გახლდით. პარლამენტში კი ერთ-ერთი კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ვიყავი.

— მშენებელებისა თქვენ სურვილი იყო თუ უბრალოდ, კარგი სამსახურებრივი ნინადადება?

— სიმართლე რომ გითხრათ, ამ ინსტიტუტის მიმართ ძალიან დიდი ინტერესი მქონდა. აქ მომუშავე ხალხსაც

ლოს, მაგრამ როდესაც საქმე მშვიდობიან მოსახლეობას ეხება, აქ უკვე ყველაფერი ნათელია...

— საქართველოში რამდენად არა დაცული ადამიანის უფლებები?

— ამ კითხვაზე მოკლედ ვერ გიპასუხებთ. ნაწილის უფლებები კარგადაა დაცული, ნაწილის — არა...

— თქვენს იფასში მოსულ მოქალაქეებს პირადად თუ ხდებით?

— დღეს მთელი დღე მოქალაქეებს ვჰვდებოდი...

— ეს მოქალაქეები ძირითადად, რა პომაბლებებით მოდიან თქვენთან?

— ჩემთან ხშირად მოდიან ის ადამიანები, რომლებიც კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით, სოზარ სუბართანაც დადიოდნენ. ახლა მათ იმედი აქვთ, რომ იქნება, ახალმა სახალხო დამცველმა მიანც მოახერხოს მათი პრობლემის მოგვარება. სამსუბაროდ, დიდი სურვილის მიუხედავად, ამის გავთების საშუალებას კანონი არ მაძლევს. ძალინ ხშირად, სასამართლოს მიერ კანონიერ ძალაში შესულ განაჩენს პიროტესტებენ. არადა, ჩენ ნამდვილად არა გვაქვს ისეთი გავლენა, რომ სასამართლოს მიერ გამოტანილ განაჩენს გადავხედოთ და განვიხილოთ. შეწყვების დროს ხშირად გვთხოვთ, რომ ამა თუ პატიმარს სატყვა შევაწიოთ. ასეთ დროს იმის ახსნა გვაქვდება, რომ სახალხო დამცველი შეწყალების კომისიის უბრალო წევრია და სიებზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა არ შეუძლია.

— აპარატული მოთხოვნებით თუ მოდიან?

— ასეც ხდება. მაგრამ ჩენ ამ შემთხვევაშიც ვცდილობთ, ავესანათ მოქალაქეებს, რისი გავთება შეგვიძლია და რისი — არა.

— თქვენ ნინამორბედი, ადამიანის უფლებათა დასაცავად, პროცესუარასა და სასჯელას ულებელის დეპარტამენტს სშირად უსირისპირდებოდა. თქვენ თუ გადაგიდგამთ ასეთი ნაბიჯი?

— მე არ ვფიქრობ, რომ იმბუდსმენი პროკურატურას ან სასჯელას-რულების დეპარტამენტს უნდა დაუპირისპირდეს. ჩენ უბრალოდ, სხვადასხვა სახის დარღვევაზე მივუთითებთ ამ დანესტულებებს.

— საუბრისას ალიმშენეთ, რომ უკომპლექსო ხართ. ტაბუდადებულ

ბისგან განტვირთვას როგორ ახ-
ერხებთ?

— ძალიან მიყვარს სპორტი —
კალათბურთი და თხილამურებით სრი-
ალი. მაგრამ რაც სახალხო დამცვე-
ლის პისტიზე დავინიშნე, არც კალათ-
ბურთი მითამაშია და ვერც თხილა-
მურებით სრიალს ვახერხებ. უფრო
მეტსაც გეტყვით — სამსახურის გად-
ამკიდე, ბოლოს როდის მივედი სახ-
ლში 7 საათზე, აღარც კი მახსოვს.
კიდევ კარგი, ცოლი არ მყავს, თორებ
ხომ ამიკლებდა ბუზღურით.

— სამგეროდ ალბათ შმობუ-
ბი გენუზურებიან, დროზე დაქორწი-
დოთ.

— სულაც არა. სხვათა შორის, ამ
თემაზე მათთან საუბარი საერთოდ
არ მქონია. მათ იციან, რომ ამას
აზრი არა აქვთ...

— როგორი გოგონები მოგ-
ნონ?

— ამ მხრივ, ჩამოყალიბებული
სტანდარტი არა მაქვს. უბრალოდ,
გოგონამ უნდა მომზიბლოს გარებ-
ნობითაც და ინტელექტითაც.

— აქამდე ვერავინ მოგხიბლათ?

— როგორც ხედავთ, ვერა.

— ველარც მეგობრებისთვის
იცლით?

— ყველაზე ნამდვილად ვერავის
ვებმისანები, მაგრამ ვცდილობ, ქორ-
ნილები და დაბადების დღეები არ
გამოვტოვო. რა ვენა, ძალიან მიყვარს
მეგობრებთან ერთად დროს ტარება.

— ევროპული ა-ლა-ფურშეტი
უფრო მოგონონ თუ ტრადიციული
ქართული სუფრა?

— არც ერთხე არ ვამბობ უარს,
მთავარია, სუფრაზე კარგი საჭმელი იყოს.

— ეს გურმანი ხართ?

— რომ გითხრათ, ჭმის მეტს არაფერს
ვაკეთებ-მეთქი, არ ვიქნები მართალი,
მაგრამ გვერიელი საჭმელი მიყვარს.

— თავად თუ შეგიძლიათ რიმე-
ლიმე კერძის მომზადება?

— კი, შემიძლია. სხვათა შორის, მე
მარტო ვცხოვრობ. ასე რომ, საჭმელაც
თავად ვიყეთებ და ჩემის პერნიკებსაც
ვაუთოებ. ახლაც ჩემი დაუთოებული
პერნაგი მაცვია. ცოტა შედაბული კია,
მაგრამ ცუდად დაუთოებული არ გვ-
გონიოთ, — დღის ბოლოს და შეიღაბა...

— კერძების მომზადებაც იცით?

— რამდენიმე იტალიური კერძის
მომზადება შემიძლია; ერთ-ერთი საკ-
მაოდ როგორი გასაკეთებელია, ლაზარია
ჰევია, ხორციანი აჩმა-ხაჭაპურივითაა.
კი დიდი შარი კია მაგას გაკეთება —
სულ ცოტა, 3 საათი მაინც სჭირდება.
ლაზარია არაურთხელ გამიკეთებია და
მეგობრებთან ერთად დამიგემოვნებია.

— სასმელებზე რას იტყვით?

— სასმელებიდან წითელ ლეინოს
ვამჯობინებ. საუკეთესო სასმელია.

„იმიტირებული სასამართლო პროცესი“ ტელევიზიონი

„ნამდვილ პროცესს 8 თებერვალს
მოსამართლე გახსნის“

თევა ხურცილება

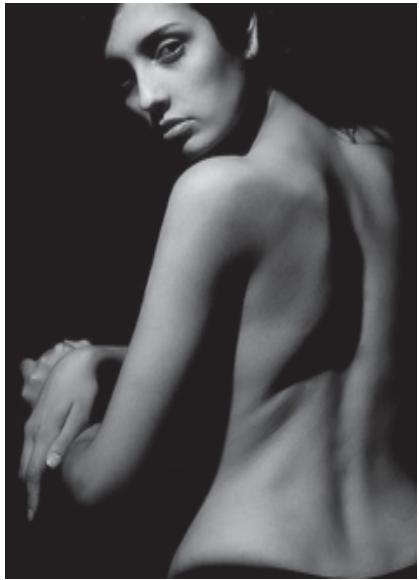
2 თებერვალს „სამართლის დრო-
ში“ 22 წლის სოფო ჩიკვილაძემ
სკანდალური განცხადებები გააკეთა.
მან ყოფილი მეუღლის, პატიმრობაში
მყოფი ექსპრეზიდენტი ზოგად გამსახ-
ურდიას ვაჟის, ცოტნე გამსახურდი-
ას დაგავებას სამართლიანი უწოდა;
იგი კრიმინალური მენტალიტეტის ად-
ამიანად გამოაცხადა, ნარკოტიკების
მომზმარებლადაც შერაცხა და უფრო
მეტიც — ისიც კი თქვა, ცოტნე
პოლიტიკაში რესული სპეცსამსახურუ-
ბის დავალებით ჩაერთოო.

ეს სესაციური განცხადებები ყო-
ფილი მეუღლის მხრიდან მართლაც
რომ გამარტინებელია, გამსახურობებით მაშინ, როცა თბილისის საქალაქი
სასამართლო რამდენიმე დღეში ცოტნეს ბრალდებულის საქმის განსილებას
იწყებს. ისიც ცნობილია, რომ ბრალდებული ცოტნე გამსახურდია არც
ერთ ექიზოდში თავს დამაშავედ არ ცნობს, დღემდე აპროტესტებს
დაკავებას და რამდენიმე თვეა, შეიმშილობს.

ფოტომოდელი იმასაც აცხადებს, რომ ცოტნე გამსახურდიასგან უკვე
მეორე შევის ელოდება და 8 თვეს ფეხმძიმეა. ირწმუნება: ამის
შესახებ ოჯახის წევრებმა არაფერი იცოდნენ და ტელევიზიონით შეიტყ-
ონენ. სოფოსა და ცოტნეს 3 წლის გოგონა, თამარი შეუათ.

8 თებერვალს სასამართლო საქ-
მის განცხილვას იწყებს. ამ ფორმე ჩიკვილაძის განცხადებები ფაქტობრი-
ვად, პროკურატურის წისკილზე წყლის
დასხმაა. არავინ იცის, ეს საზოგადო-
ებრივ აზრზეც როგორ იმოქმედებს. დეტექტორმა ახალგაზრდა ფოტომოდ-
ელის შოუში მისვლის მიზეზი მის ქვეცნობერში ამოიკითხა. კითხვა,
რომელიც სოფო ჩიკვილაძეს 10.000
ლარს აშორებდა, ასე უდერდა: „სამა-
რთლის დროში“ მხოლოდ იმიტომ
მოხვედი, რომ გინდა, ყოფილ მეუღლეს
სამაგიერო გადახსადოო? მართალია,
სოფომ ამ კითხვაზე უარყოფითად
უპასუხა, მაგრამ გაირკვა, რომ იცრუა
და სტუდია საბოლოოდ, 400 ლარით
დატოვა. ჩევნ რამდენიმე კითხვით
ცოტნე გამსახურდიას აღვრეა ქათა-
ხებულს მიემართეთ:

— ქათახული ქეთი, ცოტნე
გამსახურდიას წინააღმდეგ ყოფილი
მეუღლის სკანდალურ განცხადებე-
ბზე რას იტყვით? მან ფაქტობრი-
ვად, ბრალდების პოზიცია დაიკავა,
არც ბაჯელიძის დატრა უარყო,
უფრო მეტიც — ცოტნე გამსახ-
ურდია ნარკოტიკების მომზადება-

— ვისაც უნდა, რომ ცოტნე გამსახურდია დიდი ხნით გამოკეტის ციხეში და არ დაუშვას მისი თავისი ულებაში ყოფნა. ჩვენ ახალი შეთხზული ბრალდების ირგვლივ პრესკონფერენცია მოაწყვეთ და სწორედ იმ დღეს სოფო ჩიკვილაძე ჩაწერეს. ეს გადაცემაც ზუსტად აღნიშნულ მიზანს ემსახურებოდა: უნდათ, საზოგადოებრივი აზრი შეცვლონ. ქართველმა მაყურებელმა ცოტნე გამსახურდიას იმიტირებული სასამართლო პროცესი იხილა, სადაც ფეტობრივად, ორი პროცესორი იყო: ნანა კალატოზიშვილი და სოფო ჩიკვილაძე. განაჩენი კი სოფო ჩიკვილაძე გამოუტანა. მაგრამ კარგია, რომ დეტექტორმა ამოიცნო მისი მიზანი და ეს სწორედ კითხვაში გამოჩნდა: ის, რომ შურის საძიებლად იყო მისული, დეტექტორმა დაადასტურა და საბედნიეროდ, ეს რეზიუმე ბოლოში გაკეთდა. ეს იყო სამაგიეროს გადახდა, იყო შურისძიება და იყო სიცრუუ. თუკი პიროვნება — ეს, მონშე იქნება თუ დაზარალებული — აღმოჩნდება მეორე მხარესთან კონფლიქტში, გამოიკვეთება კერძო დაინტერესება და სამაგიეროს გადახდა, ის საქმეში არ ფასდება, როგორც მტკიცებულება. სოფო ჩიკვილაძეს მინდა ვუთხრა — არ გამოუვიდა ჩანაფიქრი, ის ხელმოცარული წავიდა მატერიალურადაც და საზოგადოებამ მთავარ კითხვაზე პასუხიც მიიღო, — ნახა, რა ამოძრავებდა მას.

— თუმცა მანამდე იმ სკანდალურ კითხვებზე პასუხებს მისი ძეგლინიერობა ადასტურებდა. ამაზე რას იტყვით?

— ბოლოს გაირკვა ყველაზე მთავარი — რომ ის ცრუობდა. როცა ადამიანს სამაგიეროს უხდი, ტყუილზეც მიდიხარ. ეს დაადასტურა დეტექტორმაც. გადაცემაში გამოუტანა მას განაჩენი.

— ცოტნესგან ის მეორე შვილს

ელოდება; თუ არს ეს ცოტნესთვის ცნობილი და საერთოდ, რა ინფორმაციას ფლობთ მათ ურთიერთობაზე?

— მათი ოჯახის წევრი არა ვარ, არც ნათესავი; ადვოკატი ვარ. ცოტნესთან მის პირად ცხოვრებაზე არასდროს მისაუბრია. ქალბატონმა მანანა არჩვაქე-გამსახურდიამ კი ტელეკომპანია „ვაკვასის“ ეთერით განაცხადა, რომ სოფო ჩიკვილაძე მათი რძალი არასდროს ყოფილა, უფრო მეტიც — ცოტნეს ოფიციალურად ჯვარდანერილი მეუღლე ჰყავს, ის ქართველი არ არის და ცოტნე სწორედ მას მოიხსენიებს მეუღლედ ჩემთან საუბრისას. მასთან ცოტნეს შვილი ჰყავს.

— თუმცა ჩიკვილაძესთან პეტაც ჰყავს შვილი, ვ წლის თამარ გამსახურდია და სოფო აქტადებს, რომ მეორე შვილსაც ცოტნესგან ელოდება.

— ქალბატონი მანანას თქმით, ისინი ოფიციალურ ქორწინებაში არ ყოფილან და არც ჯვარდანერილები არიან. რაც შეეხება ბავშვს, არ ვიცი, ის ვის გვარზეა. მისი დაბადების მოწმობა არ მინახავს და ესეც გასარკევება, რადგან ქალბატონი მანანას თქმით, მას მათი გვარი არა აქვს. რაც შეეხება მეორე ბავშვს, — არ ვიცი, ცოტნე გამსახურდიამ რაიმე იცის თუ არა მის შესახებ.

— ცოტნეს ციხეში ამ გადაცემის ნახევის საშაულება პერდა?

— ვერ ნახავდა: სადაც ცოტნე იმყოფება, იქ არც რადიოა და არც ტელევიზორი.

— ეკე მინდა, ახალი ბრალდების შესახებაც გაითხოთ: ცოტნეს ხომ კალევ ერთი ბრალდება დაემატა. რას იტყვით ამაზე?

— ესეც გარკვეული მოულოდნელობა იყო, თუმცა სამართალდამცავებისგან სიურპრიზებს მიჩვეულები ვართ. უკვე ერთი წელია, სასამართლოში დევს ცოტნე გამსახურდიას ბრალდების საქმე, სადაც ჯაშუშობა და შეთქმულება პერალდება; ამასთან, კიდევ ერთი ეპიზოდი — მაღლაკელინის დაჭრა. ამდენი ხნის შემდეგ კიდევ ერთი ბრალდება დაემატა. 12 წლის წინანდელ დანაშაულზეა ლაპარაკი — ვინმე ირაკლი სანიკიძისთვის სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანების მიყენებას ედავებიან. ამ მასალებ-

ში ვერ ნახავთ ირაკლი სანიკიძის საჩივარს. არადა, ეს გახლავთ კერძო ბრალდების საქმე, რომელიც მხოლოდ დაზარალებულის საჩივრით უნდა აღიძრას.

— საბოლოოდ, ცოტნე გამსახურდიას რამდენ ეპიზოდში ედება ბრალი?

— ცოტნეს საქმე თბილისა საქალაქი სასამართლოში ორ მოსამართლეს აქვს. მოსამართლე ბადრი კოჭლამაზაშვილს აწერია საქმე, სადაც ცოტნეს ჯაშუშობაში, შეთქმულებასა და მაღლაკელინის დაჭრაში მეორე საქმე კი მოსამართლე მერაბ ჯორბენაძეს აქვს

— იქ დავით ბაჯელინის დაჭრას, იარალის უკანონო შენახვას და ვინმე სანიკიძის სხეულის მსუბუქ დაზიანებას ედავებიან. 8 თებერვალს სწორედ მეორე ბრალდების საქმის განხილვა დაიწყება. სავარაუდოდ, საქმეების გართიანება მოხდება. ეს პროცესორმა უნდა მოითხოვოს — კანონით, მარტო მას აქვს ამის მოთხოვნის უფლება.

— დავით ბაჯელინი ნინანარ გამოძიებაში ცოტნე გამსახურდია დაჭრაში ამზღვა?

— ის ცოტნეს არ ამხელს. იმის მიხედავად, რომ ცოტნეს რამდენიმე ბრალდება აქვს წარდგენილი, მერწმუნეთ, არც ერთი ბრალდების მტკიცებულება საქმეში არ არის. იმდენად უსუსური აღმოჩნდა გამოძიება ცოტნეს მიმართ და იმდენად არა აქვთ ხელთ ობიექტური სამხილი, იძულებულები არიან, ასეთი პოლიტიკური შოუები მოაწყონ. ეს იმიტირებული სასამართლო პროცესი იყო და ნამდვილ პროცესს 8 თებერვალს მოსამართლე გახსნის.

3 წლის
თამარ
გამსახურდია

რა ლირს მეობიარობა საქართველოში და როგორი პირობებია კლინიკები

„ესლი დაორსულებამდე უდღა იყოს დაზღვეული,
შემდეგ მას აღარ აზღვევოდ“

ჩვენს ქვეყნაში სავალალო დემოგრაფიული მდგრადირეობა რომ არის, არავინ დაობს. ამის განმაპირობებელ, უთვალავ პრობლემას შორის, ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი — მოსახლეობის დიდი ნაზიანის არასახარპიელი მატერიალური მდგრადირეობაა, რომლის გამოც, უამრავ სხვა გასაჭიროან ერთად, ბევრი იჯახი მშობიარობის ხარჯებაც ვერ უმისადება...

თბილისში, ბოლო წლებში ბევრი ახალი კლინიკა გაიხსნა, სადაც კომელორტიც და ფასებიც თვალში საცემია. ჩვენ რამდენიმე მათგანს დაფუკაშირდით და გავარკვეთ, თუ სად რა მდგრადირეობა.

თავთა დადეველი

ვაჟვია ღილაშია, დოქტორი, საქართველოს საპატრიარქოს, წმ. იოაკიმესა და ანას სახლობის სამშობიარო სახლის დირექტორი:

— მოგხსენებათ, ჩვენი სამშობიარო საპატრიარქოს ეკუთხის. მისი უწინდესობის გადაწყვეტილებით, 2006 წლიდან ადმინისტრაცია შეიცვალა და თუ ადრე 680-700 მშობიარული გვარი, ახლა ეს ციფრი თითქმის გაოთხმავდა და შეარცან უკვე 2500-ზე მეტი იყო. მშობიარეთა რიცხვმა რამდენიმე მიზნის გამო იმატა. ერთ-ერთი უმთავრესი ის არის, რომ საპატრიარქოს ეკუთხის და ხალხის ნდობა მეტია. ყველა სახელმწიფო პროგრამა, რაც კი მეაზრას შეეხება, აქ მოქმედებს.

კონკრეტულად, რომელი სამეცნო პროგრამები ხორციელდება?

— როგორც იცით, სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის სიღარიბის პროგრამა მოქმედებს და ვისაც 70000 ქულაზე ნაკლები აქტი, მისთვის ყველაფერი აბსოლუტურად უფასოა. სახელმწიფო 400 ლარს იხდის. გარდა ამისა, ყველა სადაზღვევო კომპანიის პროგრამერი ვრთ.

მათვის, ვისაც არანაირი დაზღვევა არა აქტის, რა ლირს თქვენს სამშობიარო სახლში მშობიარობა?

— როგორც აღვინიშნე, სახელმწიფო 400 ლარს ანაზღაურებს დაზღვევით. სურ-თოდ კი ჩვენთან ამაზე დაბალი ფასია: ფიზიოლოგიური მშობიარობა 365 ლარი ლირს, საკისრო კვეთა კი — 620 ლარი.

— კერძო ექმის აყვანა რა ჯდება?

— თუ ექიმის აყვანა გინდა და ამაში დამატებით თანხას იხდი, ე.ი. არ გიჭირს. ამიტომ ფასი განსხვავდებულია. ასეთი კომფორტის ლირებულება 560 ლარი (ფიზიოლოგიური მშობიარობა).

— რა შედის იმ თანხაში, რომელსაც საერთო ჯამში, მშობიარობისთვის იხდიან?

— აბსოლუტურად ყველაფერი, გარდა კველისა — ამაზე ცალკე თანხაა დასამატებელი. როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო დაზღვევისას, გართულებული მშობიარო-

ბის შემთხვევაშიც კი, რაც უნდა დორი დაგვიცვდეს, მანიც უფასოდ ვერსახურებით.

თავარ ალექსანდრელი, მ. შარაშიძის სამედიცინო ცენტრის აღმასრულებელი დირექტორი:

— უპირველესად მინდა ვთქვა, რომ ჩვენთან მშობიარებისთვის საკუთრებო პირობებია შექმნილი. აქტიურად ვთანამშრომლობთ ყველა სადაზღვევო კომპანიასთან და მათ არანაირი პრობლემა არ ექმნებათ. ბლოკები ინდივიდუალურია; ტკივილების დაწყებიდან, მშობიარობის და შემდგრი შერიოდასაც ქალი ერთ ოთაში, ერთ გარემოში, ერთი შერსონალის მეთვალყურების ქვეშ ატარებს.

— როგორია ფასები?

— ფასები სერვისის მიხედვითა დაყოფილი: ლუქსი პალატა 1.000 ლარი ლირს, საკისრო კვეთა — 1.110 ლარი; ექიმის არჩევის შემთხვევაში, მისი პონორარი ემატება. პირველი კატეგორიის არსანოლიანი პალატა, თავისი ტელევიზორით, ტელეფონით, ინდივიდუალური სანიტარიული კვანძითა და 750 ლარი ლირს; ექიმის აყვანის შემთხვევაში, ემატება პონორარი — 200-300 ლარი. არის 570-ლარიანი პალატაც, შედარებით ნაკლები სერვისით — და ცოდა უფრო ნაკლები — 470 ლ. მ. მ. ამა თუ იმ კომპანიამ მშობიარობა: კვება, თერაპეული, ბავშვის, კამპერსები, მედიკამენტები; 430-ლარიანში — მხოლოდ მშობიარობა და დაბალოფარტიანი პალატა.

როგორც უნდა დაეზღვოს ორსული ქალი კერძო სადაზღვევო კომპანიაში, რომ მშობიარობის საფასური აუნაზღაურონ?

— თუ კომპანია საგარამტიო წერილში გვინერს, რომ 100%-ით ანაზღაურებს მშო-

ბიარობას, პაციენტი არაფერს ამატებს. არის პაკუტები, რომლითაც მხოლოდ გარკვეული ნაზიანის ანაზღაურება ხდება. თუ შემბიარება დაზღვევის პოლიის აქტები, ჩვენი წარმომადგენელი კომპანიას უკავშირდება და ატყობინებს მშობიარობის ფაქტის და იმასაც, თუ როგორი იყო მშობიარობა. შემდეგ, შესაბამისი საბუთები გაფორმების საფულევლზე, კომპანია საგარანტიო წერილს გასცემს.

მოსახლეობის ინტერესის გათვალისწინებით, რამდენიმე სხვა სამშობიაროში დაწესებულ ფასებსაც მოგანვდით:

— „იმედის კლინიკაში“ ფიზიოლოგიური მშობიარობა 570 ლარი ლირს, საკისრო კვეთა — 790, განმეორებითი საკისრო — 850. ლუქს-პალატა დაუღამეში სტანდარტულზე 30 ლარით მეტია. ექიმიად სამშობიაროს დირექტორის აუკანის შემთხვევაში, საერთო საფასურს 100 ღოლარი ემატება, სხვა ექიმის კი 70 დოლარი. ასევე, 100 ღოლარი ემატება, თუ პაციენტის გაუტკივარებით მშობიარობა სურ-

— დავით გაგუას სამშობიარო სახლი: ოთხსამილიანი — 630 ლარი, ორსამოლიანი — 750 ლარი, ერთსამოლიანი — 850 ლ. ერთსამოლიანი ლუქსი — 950 ლ.

— სამშობიარო სახლი „ბიბიდა“: ფიზიოლოგიური მშობიარობა — 850 ლარი, საკისრო კვეთა — 1.100 ლარი.

— მე-2 სამშობიარო სახლი: ფიზიოლოგიური მშობიარობა (უფასო განყოფილება) — 420 ლარი; კომუნიკაციული — 560 ლარი, ლუქს 800 ლარი; საკისრო კვეთა — 670, 930, 1.120 ლარი (განყოფილებების მიხედვით); პათოლოგიური მშობიარობა — 520, 660, 835 ლარი.

— მე-5 სამშობიარო სახლი: კომუნიტულ განყოფილებაში ფიზიოლოგიური მშობიარობა — 600 ლარი, საკისრო — 950 ლარი; ძვირად დირექტულ ვარიანტში შედის: ოთხჯერადი კვება, თეთრეული, პამბერსი, მედიკამენტები; 430-ლარიანში — მხოლოდ მშობიარობა და დაბალოფარტიანი პალატა.

როგორც ხედავთ, მშობიარობის საფასური სხვადასხვა სამშობიაროში დაახლოებით ერთნაირია. რაც შეეხება დაზღვევის, როგორც ცნობილია, იმისათვის, რომ ამა თუ იმ კომპანიამ მშობიარობა: კატეგორიული გარემოში, ერთი შერსონალის მეთვალყურების ქვეშ ატარებს. როგორია მშობიარობა და აზღაურების შემთხვევაში, ემატება პონორარი — 200-300 ლარი. არის 570-ლარიანი პალატაც, შედარებით ნაკლები სერვისით — და ცოდა უფრო ნაკლები — 470 ლ. მ. მ. ამა თუ იმ კომპანიამ მშობიარობა: კვება, თერაპეული, ბავშვის, კამპერსები, მედიკამენტები; 430-ლარიანში — მხოლოდ მშობიარობა და დაბალოფარტიანი პალატა.

■

სახე

„ემოციური ვარ და ფიცები, ყველაფრის გულთან ახლოს მიტანა ვიცი“...

ალექს თეთრაშვილი პროფესიით მსახიობია. ამ ადამიანის სახელი იუმორს, სიცილსა და კარგ განწყობილებას უკავშირდება. თავიდან იყო გადაცემა — „პა-სექსი“, რომელმაც არნახული პოპულარობა მოუტანა. ცოტა ხნის წინ, რადიო „ნაცნობში“ „ყუკუშას ბუფეტს“ უძღვებოდა. იყო არაერთი როლი თეატრსა თუ კინოში. დღეს ცოტას კი პასურობს... მალე ბაბუა უნდა განდეს. ძალიან უყვარს ბაგშები და ერთი სული აქცს, როდის ჩაიკრავს შეილიშვილს გულში...

ნინო მარჯლიშვილი

— ბავშვობაში, გარკვეულ ეტაზზე ისეთი განცდა ხომ არ გჭირდათ, რომ მშობლები მტრებად გჩივნებოდნენ?

— მტრები არ მეგონა, მაგრამ მამა-ჩემი მკაცრი კაცი კი იყო. დიდი ულვაშები ჰქონდა, ბოხი ხმა და მისი ძალიან მეშინოდა. ერთს რომ დაიყვირებდა, გული მისუდებოდა.

— შობლები ძირითადად რაზე გინფრებოდნენ?

— ძალიან მიყვარდა ეზოში ბურთის თამაში, თამაშს გადავყებოდი ხოლმე და სწავლა, წიგნები გვერდით მრჩებოდა. და, დედა სულ მამით მაშინებდა — ამოდი, იმცადინებოდა, თორებ მამაშენი მოვა და ვიტყვიო. ზუსტად ვიცოდი მამის მოსვლის დრო და სახლში 5-10 ნუთით ადრე აცეანდებოდი ხოლმე. მოვიდოდა მამა, შემძედავდა და გაოცლილს რომ დამინაავდა, ამაზე ერთ ამავეს ტეხდა.

— სკოლაში როგორ სწავლობდით?

— ცუდად არ ვსწავლობდი, მაგრამ ჩემს დროს რთული იყო სწავლა, დღეში 6-7 გავეთილი გვქონდა. ორი დღიური მქონდა: ერთი მამაჩემისთვის და ერთიც მასწავლებლებისთვის.

— მამათვის რომ გქონდათ, იმ დღიურში რა ხდებოდა?

— მასში სულ 5-იანები მქონდა ჩანიკ-წიებული, ზოგჯერ 4-იანსაც გამივურევდი, მამჩემი მთლიან რომ არ გადარულიყო სისარულისგან. ყველა მასწავლებლის ხელ-მოწერა მქონდა „დამუღამებული“.

— ხატვაშიც წიჭირო იქნებოდით...

— კი, კაცო, ხატვა საოცრად მიყვარდა. ცხენებს ვხატავდი. ცხენი ჩემი საყვარელი ცხოველია; შემიძლია, ვიდგე და

საათობით ვუყურო. სახლში კედლები და სკოლაში — დაფა სულ ჩემი დახატული ცხენებით იყო აჭრელებული. კლასში ამის გამო ბავშვები დამცინოდნენ.

— სკოლაში მეტახელი თუ გქონდათ?

— გვარიდან გამომდინარე, „თეორიას“ მეტახდნენ.

— კლასელი მასწავლებელთან თუ „ჩაგიშვილათ“?

— არა, არც მე ვყოფილვარ ასეთი გამოხდომის მსხვერპლი, ძალიან მეგობრული კლასი გვქონდა...

— „ქრის აკადემია“ თუ გაქოთ გავლილი?

— ძალიან ცდება ყველა, ვინც ამბობს, რომ ქუჩაში გაზრდილი. თუ იმის თქმა უნდათ, რომ ქუჩას კარგად იცნობენ, ეს სხვა სკოლითაა... მე ისეთი მეგობრები მყვას, რომლებიც არავისშე ნაცლები ვაკაცები არ არიან. გადასარევი რჯახის შეილები არიან, მაგრამ ქუჩაც იციან, ეს იმას არ ნიშანავს, რომ ქუჩაში არიან გაზრდილები. რჯახში ალიზარდნენ, მაგრამ ბევრი რამ იციან... მეც კარგ რჯახში ალვიზარდე, მაგრამ რა ხდებოდა ქუჩაში, ყოველთვის ვიცოდი.

— გოგოს გამო თუ გიჩეუბიათ?

— უბნელ ბიჭებს ერთი მეზობლის გოგონა გვიყვარდა და სულ მის გამო ეჩუბობდით — ვინ მიასწოდდა და პირველი ვინ აკოცებდა მას... ამ პირველობის გამო ბევრჯერ მომსვედრია. მაგრამ ეს ყველაფერი კოცნად ლირდა.

— გიმართლებდათ სიყვარულში?

— სიმართლე რომ გითხრათ — არა, სულ ცალმხრივად ვიყავი შეყვარებული.

ის ჩემი მეზობელი, წელან რომ გიყვებოდით, თამანა ჯაფარიძე, სიგიურდე მიყვარდა. გრძელი, სქელი, ქერა თმა ჰქონდა, დიდრონი ლურჯი, ძალიან ლამაზი თვალები, წითელი, პატარა ტუჩები. 4 წლის ვიყავი, რომ შემიყვარდა. ბიჭები მის მოტაცებას ვგეგმივდით.

— თამუას ვინ შეყვარდა?

— მგონი, ეზოში არავინ უყვარდა, მაგრამ ვგრძნობდი, რომ ჩემ მიმართ მცირედი სიმპათია მაინც ჰქონდა. 13 წლის რომ გახედი, თამუას რჯახმა ბინა გამოიცავალა და სიყვარული დავვარგე. ეს ჩემთვის უდიდესი ტრაგედია იყო. სხვა უბანში გადავიდნენ და იმის მერე აღარც მინახავს.

— მეულეზეც ცალმხრივად იყავთ შეყვარებული?

— მეულესთან გამიმართლა. პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში რომ ჩავაბარე, ჩემი მეულე — ნანა გიორგაძე მაშინ ვნახე. მეორე კურსიდან შეექმნით და დღემდე ერთად ვართ.

— როცა ცალმხრივად იყავით

შეყვარებული, ადვილად ჭრიდით ფართმალს?

— საქმე ისაა, რომ მე თუ მიყვარს, მთელი არსებით მიყვარს, საყვარელ ადამიანს მთელ გულს ვჩერძნი ხოლმე და ამავეს მოვითხოვ საწინააღმდეგო სექსისგან. ხოლო თუ ამას ვერ ვკრძობ, ვნებდები. შეიძლება, კიდეც მოვწონდი ჩემი საყვარულის ობიექტებს, მაგრამ ამით ვერ ვმაყრილდებოდ. საერთოდ, მებრძოლი ხასიათის კაცი ვარ, ადვილად არ ვნებდები.

მიზანდასხული თუ ხართ?

— დღეს ჩევს რეალობაში მიზნის მიღწევა რთულია. არასტაბილური ცხოვრება გვაქვს, ვერ ვართ განვითარებული ქვეყანა და აქედან გამომდინარე, ისეთი მიზნი არ უნდა დაისხო, რომელსაც ვერ განახორციელებ...

მეუღლესთან
გამიმართლა

რა არ მოგწონთ თქვენს ხასიათში?

— ასახუ, მართალი რომ გითხრათ, არ მიფიქრია.

იჯიქრეთ, დრო გვაქს...

— (ფიქრის შემდეგ)... ზედმეტად ეროვნული ვარ, ყველაფრის გულთან ახლოს მოტინა ვიცი, ფიცი ვარ.

ქვეყანაში არსებულ პილიტკურ პარტნერებზეც ნერვულობით?

— თქვენ არ ნერვულობით?

თქვენ პასუხი უფრო საინტერესოა.

— რა თქმა უნდა, ვნერვიულობ, შეიძლება, ქართველმა დღეს ქვეყანაში არსებულ ვითარებაზე არ ინერვიულოს?! ტრეიქტორიები რომ გვაქს დაკარგული, ამაზე გული არ გტკივათ?!

ყველა ადამიანი სხვადასხვანაირად გამოხატავს ამ ტკივილს, ზოგიერთი დამით ვერ იძინებს; მე თქვენი ხასიათი მაინტერესებს. ნუ მიპრადებით.

— არ გიპრაზდებოთ. ხომ გითხარით, ფიცი ვარ, ჯიშუტსა და მატყუარა ადამიანებს ვერ ვენცობი...

როცა თქვენს ზურგს უკან ჩურჩულებენ, ცდილობთ, მოისმინოთ რაზე საუბრობენ თუ ამ სიტუაციას გაერთდებით?

— თუ ჩურჩულებენ, ე.ი. არ სურთ, მათი ლაპრაკი მოვისმინო. გაერიდები, რომ ჩურჩულმა აღარ მოუწიოთ.

— მეუღლის თანდასწრებით ლამაზ ქალბატონთან ფლირტს თუ გააბამთ?

— გამორიცხულია, როგორ შეიძლება?! არავითარ შემთხვევაში.

— თუ ინიციატივა ლამაზ ქალბატონსგან მოიდის?

— ყურადღებას არ მივაქცევ.

— იგივე საქციელი თქვენს მეუღლეს რომ შენიშვნოთ?

— გამორიცხულია, არც ის გააკეთებს ასეთ რამეს ჩემთან ერთად. ძალიან ძვირად დაუჯდება.

— წევულებაზე თქვენ მეუღლე სიმბათურმა მამაკაცმა საცეკვაოდ რომ გამოიწვიოს, დართავთ ცეკვის ნებას?

— არა, წებართვაც რომ მითხოვოს, მაინც არა. იცველოს თავის ცოლთან ან სხვასთან!

— ა, ემოციურობა სად გამოიწვია, თქვენ გაბრაზებაც მოვახერხდე...

— მართლაც (იღიმება).

— ნაბახუსევმა, მონიკა ბელურის საძინებელში რომ გამოილვიძოთ, რას მოიმოქმედებთ?

— (იცინის) თვითონ იქ არის?

— თქვენ როგორ გირჩევთან?

— იქ მინდა, რომ იყოს.

— გულზე არ გაგისკდებათ?

— გულზე რომ დავადებდი თავს, წადილს აფისრულებდი.

— აკა მეუღლეს არ ვლალა-

ტოპო?

— თქვენ მეოთხეობით, მისი თანდასწრებით თუ ლალატობო...

— ჩაცმის სტილის გამო შენიშვნა თუ მიგიციათ მეუღლესთვის?

— არ მიმიცია, რადგან ნანას კარგი გემოვნება აქვს.

— გემოვნების გარდა არსებობს კიდევ ეჭვიანობის საპაპი

— როცა მამაკაცს არ სურს, მისი მეუღლე თვალში მოსახვედრად გამოიყურებოდეს.

— ნან არასდროს იცვამს გამომინვევად. ასე რომ, ამ შემთხვევში, ვერ გამარტინებით.

— ეჭვიან არ ხართ?

— ზომიერად.

— უხრისულ სიტუაციებში თუ ვარდებით ხოლმე?

— ყველა ადამიანი სხვადასხვანაირად გამოხატავს ამ ტკივილს, ზოგიერთი დამით ვერ იძინებს; მე თქვენი ხასიათი მაინტერესებს. ნუ მიპრადებით.

— ყველა დაბამიანი ერიდება ასეთ სიტუაციებს, მაგრამ ყოველთვის ისე არ ხდება, როგორც შენ გინდა. ამისთან დაკავშირებით, ერთი ამბავი გამახსენდის: ჩემი ბაკამიაზეა მეგობარი, გიგინ ხელიანე, ანსამბლ „ქართულ ხების“ მომღერალი მაგარ მარში გაეცია. მურმან ჯიონორიაში დაბადების დღისწეს დაბატიულ და თა აუხსნა: დიდუშები, ახალ ხიდზე რომ გადახვალი, ორი ერთნაირი სახლია, მარცხენაში თუ მარჯვენაში ზუსტად აღარ მახსოვრების, შემისხვალ და მეშვიდე სართულზე ვცხოვრობო. წავიდა გივიკო, იყიდა „ბამბანერა“, ყვავილები, ავიდა მეშვიდე სართულზე ზარი და მასპინძლები აუიოტაჟით შეეცენენ. არახასული სუფრა ყოფილა გაშლილი და შეიძიგეს.

ერთი კი უკითხავს გივიკოს, მურმანი სადაა?

— მოვა მალეო, — უთქვამათ და დიდი ყანი უჯახებიათ. ერთს მეორე მოპყვა, მეორეს — მესამე. კაცს ორი ლურჯა ძლიერი გაულებაზეს. დატრიალდა თურმე ყველაფერი, დათვრა გივიკო. ბოლოს კიდევ უკითხავს, სად არის მურმან ჯინორია? მურმანი გვერდიდა კორპუსში ცხოვრობს, — დაუკალიანიანი მსპინძლებს. თქვენ ჭირიმე, მა „ბამბანერას“ დაგურვებს, მაგრამ ყვავილებს მაინც წავიდა, სირცეულია, ხელცარიი ვერ მივალო, — უთქვამს. წამოუღია ეს ყვავლები და ასე პარაცუალი მისულა მურმანიანიანი. გარეს კარი და რას ხედავს: მაგიდას მურმანის 4-5 ძმაკაცი უზის, ყავას სვამენ და ვაშლს გახასებიან... აი, ასეთი „დესტრუქტიური“ გამოუვიდა ჩემს მასაც მურმან ჯინორიასთან სტუმრობა.

— დაბადების დღიდან სამძიმარზე უნდა გადავინაცელოთ... ახლობლის სამძიმარზე მისულმა აღმოჩინეთ, რომ მისამართი შეგებალათ; არადა, ჭირისუფალი უკვე თქვენ შემოგტირით, — თქვენ საიდანა იცნობდით ჩემს ქმარს?! როგორ მოიქცევით?

— ზუსტად ასეთი სიტუაცია მქონდა, მეგობარს დედა მოუკვდა და მე და ჩემი მეგობარი — ცხონებული პატა გელაშვილი სამძიმარზე წავედით. პატა მაგარ „პატელიაზე“ და ერთი სული გვაქვს, მოვაშორობ ეს საქმე და სადმე „პატელიაზე“ გამოიქცეთ. დავადეთ თავი, შევედით სახლში და ვხედავთ, რომ კაცის ტუფლები აცვია მიცვალებულა. კი მივეციდით, რომ შეგვეძა, მაგრამ გვიანა უკვე, უკან ვეღარ გამოვალოთ. დედა, ვინ მივიდა, გრიშა, რომ იცოდეო, მოგვატირა ცოლმა. შემოვუარეთ, მომენტი ხელზე ხელი ცოლმა და — თქვენ საიდანა იცნობდით ჩემს ქმარს? — აგრძელებს ტრირის. ჩემ მთელ ქალაქს ვაცნობთ, ბებო, და ამ პატიოსან ადამიანს როგორ გამოგტოვებდით-მეტქი, — ვუპასუხე. ამ ბებოს გვერდით კარგი ლამაზი გოგო ზის, რძალია ალპათ გარდაცვლილის. რომ დაეკონა ეს ჩემი მეგობარი ამ ლამაზ გოგოს, ვეღარ ავანინვება. შემოვუარეთ, მომენტი ხელზე ხელი ცოლმა და — თქვენ საიდანა იცნობდით ჩემს ქმარს? — აგრძელებს ტრირის. ჩემ მთელ ქალაქს ვაცნობთ, ბებო, და ამ პატიოსან ადამიანს როგორ გამოგტოვებდით-მეტქი, — ვუპასუხე. ამ ბებოს გვერდით კარგი ლამაზი გოგო ზის, რძალია ალპათ გარდაცვლილის. რომ დაეკონა ეს ჩემი მეგობარი ამ ლამაზ გოგოს, ვეღარ ავანინვება. შემოვიდე ხელი და სულ ძალით გამოვათრიე. მოკლედ, იმ ჭირისუფალს ძლიერს მივაგენით, ვისთანაც უნდა მივსულიყვათ.

— მითხარით ფრაზა თქვენს საყვარეულოდან.

— „ისე შე, ისევ, ქალაუ, ლერწმად აჭრილო წელშია,“

ნეტავი, ხელით შემახო, შენ რომ ვარდი გქონ მეკრდშია.

სულ რომ ცად გასწყდნენ ვარსკვლავნი, მზემ ტანთ ჩაიცვას შავები,

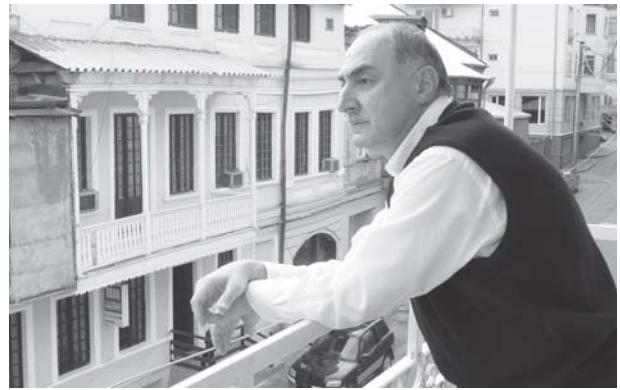
ისეთ მზეობას მიზამენ შენი ფოფინა თვალები...

ძალიან მიყვარს ვაუა.

„ჩემი წყალობით, ძალიან პეტრი კდამიანი მოვლინა ამ ქვეყანას“

პროფესიონალური უნივერსიტეტი დაეცედა. გვარსა და ოჯახში პროფესიონალური იყო. მიაჩინა, რომ მისი ცხოვრების ყველაზე დიდი წარმატება სამედიცინო ინსტიტუტში ჩაბარება იყო. წარმატება არც მომავალში დაპკლებია და ილპალი ყოველთვის ანებირებდა, მაგრამ დღევანდელი გადასახედიდან ფიქრობს, რომ წარმატებული ექმი, მეან-გინეკოლოგი — ლალი პახაპა — მხოლოდ ბაბუაა. წლების შემდეგ იმასაც მიხვდა, რომ ამქვეყნად მხოლოდ ირ სტუდიის სათემოლადაა მოსული: „გმადლობთ“, „ბოდიშ“...

„ცხოვრებას შვლის ნარის ცრემლისა და თვალის ვუყრება“

დავით რძენაშვილი

— ძველ თბილისში, ნარიყალის ძირში დაიბადედ. ეზოში უამრავი ეთნოკულტურის წარმომადგენელი ცხოვრობდა: სომები, აზერბაიჯანელი, ბერძენი, რუსი, უკრაინელი, ებრაელი... აქეთ სინაგოგა იყო, იქით მექეთი, სიონი, გრიგორიანული ტაძარი... ასეთ საუკეთესო გარემოში გავიზარდე. ჩემზე რომ კარგს იტყოდნენ — ემაყებოდათ.

— **შეძლებული ოჯახიდან იყვით?**

— ბებიაჩემი თავადაზნაურობის შტო იყო და ბოლშევიკებმა ყველაფრი წაართვეს, ფიზიკურად გაანადგურეს. დიდი ვაჟაცი უნდა ყოფილიყავი, რომ მასთან სტალინი ან ლენინი გესხსენინა. პიონერთა რიგებში რომ მიმიღეს, სახლში წითელი ყელასაზვევით მივედი. ახლა ვხვდები, ამით რამსელა ტკივილი მივაყენე. წითელ ფერთან მწყრალად იყო. ჩემი ოჯახი იმ ეპოქისთვის საშუალო ფენას წარმოადგენდა. გვარსა და ოჯახში პირველი შვილი ვიყავი, მეც შესაბამისად მანებივრებდნენ.

— **პროფესია თავიდანვე დაცემადათ**

— სულ ვფიქრობ — როგორი ვიქნებოდი, უფროსი და ან ძმა რომ მყოლოდა? როცა პირველი ხარ — განებივრებენ, მაგრამ როგორც კი ოჯახში მეორე და მესამე ბავშვი იბადება, პასუხისმგებლობა და შეზღუდვა მატულობს.

— **ექმობის სურვილი როდის გაგიჩნდათ?**

— ამის თავიდათავი — ბებიაჩემი იყო. მას გამუდმებით თავის ტკივილი ჰქონდა და სულ მეუბნებოდა — ბები, ექმით გამოიდი და ჩემი ტკივილების მიზეზი ახსენიო. მეშვიდე კლასში რომ გადავდიოდი, სერიოზული ფიზიკური ტრამვა მივიღე, რის გამოც რამდენიმე თვე საავადმყოფოში მომინა ყოფნამ და ჩემი ექიმები ძალიან შემიყვარდა. გარკვეულწილად ამანაც დიდი როლი

ითამაშა. თან იმ დროს სამედიცინოზე ჩაბარება პრესტიული იყო. როდესაც მევითხებიან — შენთვის ყველაზე დიდი წარმატება რა არისო?

— ვბასუნობ, რომ სამედიცინო ინსტიტუტში ჩაბარება. მაშინ სამედიცინოზე სწავლა კოსმოსში გაფრენის ტოლფასი იყო. ასევე „ლენინური სტიპენდიანტიც“ ვიყავი. არ მირცხვნია იმის ალიარების, რომ პირველ წელს ვერ ჩავაპარე. 10-ქულიან ნაშრომში 4-იანი დამინიჭერს. ამან არ დამაბრკოლა და საავადმყოფოში სანიტრად დავიწყე მუშაობა. იქ დიდებული ექიმები შემსვდნენ და საავადმყოფოს „საკუჭაოში“ კარგად გავერკვიე. მეორე წელს გამოცდაზე რომ შევედი, სანამ წამზომს ჩართავდნენ, მანამდე რექტორატი გვილოცავდა გამოცდაში მონანილეობას. სანამ ისინი ლაპარაკობდნენ, მე უკვე ვიცოდი, სად რა უნდა დამენერა და წამზომი ჩაირთოთ თუ არა, სუთივე საკითხი დაწერილი მქონდა. სუთიანი მივიღე 26 აგვისტი იყო, სიები გამოცვენდა. მივედი სახლში. დედაჩემი სამზარეულოში ფუსფუსებდა. საშინაო ფორმით ჩავსვი ტაქსიში და სამედიცინო ინსტიტუტთან მივიყვანი. ვეზენბები: წაიკითხე — „ლადო კახაძე“ — შენი შვილი სამედიცინოზე ჩაირთვაშემთქი. იმ წელს ჩემმა ძმაც ტექნიკურ უნივერსიტეტში ჩაბარა. ისიც „ლენინური სტიპენდიანტიც“ იყო. სკოლაში დიდხანს ლაპარაკობდნენ — აქ ლადო და რეზო კახაძები სწავლობდნენ... უბედინერსი კაცი ვრ, რადგან დიდებული მასწავლებლები მყავდნენ. ძალიან ხშირად ვასხენებ ჩემი სკოლის დირექტორს — ვარლამ თავაძეს. გენიალური ლიტერატორი იყო. სულ მასსოებს მისი სიტყვები: „ცხოვრებას შვლის ნუკრის ცრემლიანი თვალებით უნდა შეხედოთ“. ამიტომ ცხოვრებას შვლის ნუკრის ცრემლიანი თვალებით ვეყურებ. პედაგოგმა ჩემში „მოზაიკა აანუკეს“. როდესაც პრობლემა მაქვს, მაშინვე მათ დარიგებებს ვიხსენებ. ისინი დღემდე მებარებიან.

— ვინ იყონ ადამიანები, ვინც წარმატებულ ექმად ჩამოგაყალიბათ?

— პირველ რიგში, მიხეილ გიგინებიშვილი, რომელსაც მამას ვეძნდი. ჯერ ჩემი ლექტორი იყო, შემდეგ მის კათედრაზე ვმუშაობდი. ულტრაბგერითი დაიგროსტიკის ათვისება მან მირჩია. არ შემიძლია, თამარ დეკანისძე არ ვახსენო. თუ კამათში შესვლა და ლოგიკური მსჯელობა შემიძლია, ეს ქალბატონი თამარის დამსახურებაა. ასევე უბედინიერესი წუთები გავატარე იმ ლექციაზე, რომელსაც ეგნატე ფიფა გვიკითხავდა; მიხეილ ჩაჩავა — გენიალური ქურურგი; ასევე — ზაქარია მაისურაძე, ნოდარ კალანდაძე, შიო გუგებაშვილი... გრინალური პედაგოგები მასწავლიდნენ.

— **გნეკოლოგს ხშირად აბორტს გაჲთებაც უწევს...**

— ერთადერთი აბორტი მაქვს გავეთებული. მასსოებს, მიხეილ გიგინებიშვილმა მითხრა: იცოდე, სისხლში ხელი არ გაისვაროო. მერე ლექსიც მივუძღვენი იმ უბედურებას, რომელსაც აბორტი ჰქვია.

— **ის ერთი რატომ გააკვთევ?**

— მაშინ ძალიან ახალგაზრდა ვიყავი. ის ცოლ-ქმარი ჩემი მეგობრები იყვნენ. 3 შვილი ჰყავდათ და მოიკლეს თავი, მეოთხე არ გვინდაო. ყველაფრი კანონიერად გავაკვთა, მაგრამ ეს აბორტი ჩემთვის იმდენად მძიმე იყო, რომ დღემდე მესიზმრება. ბევრი ადამიანი მყავს აბორტს გადარჩინო. როდესაც მევითხებიან

— **ტყუილი გითევამსო? ვპასუხობ, რომ მითქამს. თუ ვიცოდი, რომ დედას აბორტის გაკეთება უნდოდა, ვეუწენებოდი, დაგვიანებულია-მეთქი. ჩემი წყალობით, ძალიან ბევრი ადამიანი მოევლინა ამ ქვეყანას. ერთ-ერთი მათგანი ჩემი ნათლურია...**

— **რატომ აირჩიეთ გინეკოლოგია? არ გიფიქრიათ, რომ სხვა სფეროში უფრო წარმატებული იქნებოდით?**

— 3 რექტორის პერიოდში მომი-

ლადონ კახაძე არის ბაბუა. ჩემთვის
შეიღიშევილები – ყველაფერია

წია სწავლამ — პეტრე გელბახიანთან, ოთარ ლუდუშაურთან და კონსტანტინე ვირსალაძესთან. როდესაც ინსტიტუტის დამთავრების პერიოდი მოვიდა, ვირსალაძეს უნდოდა, მის კათედრაზე წასვლიყავი და თერაპევტი გავმხდარიყავი. დამიბარა სახლში და მეუბნება — მინდა, ჩემს სფეროში ილვანო, ჩემს კათედრაზე წამოხვალო. მზრუნველობისთვის მადლობა მოვახსენე, მაგრამ გინეკოლოგობა მინდა-მეტეი. მითხრა, — წინათ, ვისაც რთული აზროვნების უნარი ჰქონდა, თერაპიაში მიდიოდა, ვინც გონებით ცოტა ნაკლები იყო — ქირურგიაში, ხოლო ვისაც არაფერი ესმოდა, გინეკოლოგიაში ისინი მიდიოდნენო. მე კითხვა შევუბრუნე, — შეიძლება თუ არა, ორსული ქალი თერაპიული დაავადებით დაავადდეს? დამეთანხმა. ორსულ ქალს შეიძლება თუ არა, ქირურგიული გართულება ჰქონდეს? ამაზეც დამეთანხმა. ე.ი. ნამდვილმა მეან-გინეკოლოგმა თერაპიაც და ქირურგიაც კარგად უნდა იცოდეს-მეტეი. გაიცინა და მითხრა, დიდი ეშმაკი სარო. შემდეგ, სამედიცინო ინსტიტუტში მიხეილ გიგინეიშვილის კათედრაზე ვმუშაობდი. 1987 წელს წამოვდი და ცალკე დავიწყე მოლვანეობა. სახელმწიფო — იქით, მე — აქეთ... რკინიგზაში შეიქმნა რესპუბლიკური დიაგნოსტიკური ცენტრი, რომელიც თვითდაფინანსებაზე იყო. იქ 1992 წლამდე განყოფილების ხელმძღვანელი ვიყავი. შემდეგ ჩემმა მეგობრებმა სამედიცინო კოოპერატივი — „ოჯახი და ქორწინება“ დაარსეს. სამუშაო თავზე საყრელად გვქონდა. 1993 წლის 15 სექტემბრიდან საკუთარი საქმე დავიწყე — „ლაფორტუნადო“. თავ-ბოლოს „ლადონ“ გამოდიოდა, შუაში „ფორტუნა“, რომაული მითოლოგიის მიხედვით, შემთხვევაა, ბერძნებმა მას ილბალი დაარქეს. ჩემთვის ეს სიტყვა შემთხვევა იყო, რადგან სულ

„შემთხვევაში მოვდივარ“. მთელი ცხოვრება — შემთხვევაა...

— პოლიტიკაში რატომ წახვდით?

— 1998 წელს მეობრების დაუინიბული თხოვნით, თვითმმართველობის არჩევნებში მივიღე მონაწილეობა და პირველად ვალიარებ, რომ შეცდომა დავუშვი. აღმოჩნდა, რომ ნახევარი საქმის კეთება არ შეიძლება. თუ მიდიხარ, მთლიანად ამ საქმეზე უნდა გადაერთო. პოლიტიკაში 2002 წლის

ივნისამდე ჩამომაცილა იმ საქმეს, რომელსაც მთელი ცხოვრება მივუძლვენი. პოლიტიკაც დიდი სკოლა იყო და შეცდომის მიუხედავად, ვიქირობ, რომ ესეც უნდა გამევლო. ჩემნაირი კაცი პოლიტიკაში არ უნდა წაიღიდეს. შემდეგ ჩემი მეობრების შეიღმა წოვაცია — სადაზღვევო სისტემის ჩამოყალიბება შემომთავაზა. ეს ძალიან საფრთხილო თემა და კვლავ ჩამოყალიბების სტადიაში.

— ვინ არის ლადო კახაძე?

— ლადო კახაძე არის ბაბუა. ჩემთვის შვილიშვილები — ყველაფერია. ორი ქალიშვილი და ორი შვილიშვილი მყავს — ნიკოლოზი და ანდრია. მთელი ქვეყანა რომ იწვოდეს, მანც ჩემს შვილიშვილებთან წავალ. მათთან ყველაზე პირმართალი უნდა ვიყო.

— კარიერის გაკეთებას დღეს რომ იწყებდეთ, ასეთივე ცარმატებული ექმი იქნებოდით?

— მაშინ რთული სისტემა იყო, მაგრამ სტაბილურობის შეგრძნება გვქონდა. ლიტერატურის მოსაძიებლად, ლენინგრადშიც ჩატარდა. ახლა ინტერნეტში ყველაფერი გამზადებულია, მაგრამ დღეს სტუდენტმა სად უნდა ისწავლოს, როცა კლინიკები აღარ არსებობს? ჩვენ თითო სტუდენტს თითო პაციენტი გვყავდა — თერაპიაში, ვენეროლოგიაში, გინეკოლოგიაში... დღეს სად არის სტუდენტისთვის პაციენტი ან კერძო კლინიკში ვინმე შეგიშვებს?! ექიმის მიმართ სახელმწიფომ უყურადღებობა გამოიჩინა. ჩვენ გვინდა, „ამერიკული“ ქვეყნა გიყოთ და ექიმს „მონდოლურად“ მოვექცეთ?! თუმცა ექიმი იქაც დაფასებულია... ექიმი ჰიპორატეს ფიცს დებს არა — სახელმწიფოს მეთაურის ან კონსტიტუციის წინაშე, არამედ გალაქტიკის, სიცოცხლის წინაშე. ექიმი უფრო მეტია, ვიდრე კონკრეტული ქვეყანა. მე ექიმზე ვაბხობ, თორებ ისე, ვისაც სალათი აცვია, ყველა ექიმი როდია.

— ექიმის პროფესია ძალიან საფრთხილოა, რადგან ადამიანის სიცოცხლესთან გაქცეს საქმე. ცარმატების მიღმა, შეცდომები თუ ყოფილა?

— ამის თქმას ბევრი ვერ გაბედავს, მაგრამ მე წიგნს ვწერ, რომელსაც „შეცდომები ულტრაბაგერით დიაგნოსტიკაში“ ეწოდება. შეცდომის ორი ფორმა არსებობს: ცრუდადებითი და ცრუდარყოფითი დიაგნოზი. ცრუდადებითია, როდესაც პაციენტს მდგომარეობას უზუქებ; ამით ადამიანი არ დაზარალდება, მაგრამ როდესაც დაავადებას ვერ ხდეავ, ეს დანაშაულია. შეცდომები მეც ქერნია, მაგრამ — არა საბედისწერო.

— რას რაზეც თქვენის თერათალათი?

— თეთრი ხალათი ჩემთვის იმუნიტეტია. ერთხელ საშინელი ყვირილი ისმის, ინგრევა იქაურობა. მიმღებ განყოფილებაში მარტო მოხუცი ქალები არიან. მამა ჩეუბობს, ქალმა მეოთხე ვაჟი გააჩინა; გოგო უნდოდათ და გაიძახის, ბავშვს არ წავიყანო. განყოფილებაში ერთი მამაკაცი ვარ. შემოცველებები — ლადო ექიმი, გვიშველეო. გავედი, გავიხსადე ხალათი და როგორც კაცმა კაცს, სათანადო პასუხი გავეცი. აი, ჩემთვის ხალათი რას ნიშნავს: ხალათის „თანხლებით“ ცუდ სიტყვას ვერ იტყვი, შემში არსებულ ვნებას თავისუფლებას ვერ მისცემ.

— ცარმატებული ექიმის მიღმა მოცვევას და პოეტი იმაღლება.

— 25 წელი ვცეკვადი (იცინის). ლექსი ჩემი ოჯახიდან დაიბადა: დედა, ბებია, ბაბუა, ყველა ლექსს წერდა... ლექსს შენ ვერ დაწერ, რაღაცა დაგანერინებს. მე ჩემს წიგნს დავარევი — „გმადლობთ, ბოდიში...“ ამ ლექსს თქვენც წაგიკითხავთ:

„ორ მივიწყებულ სიტყვას დავეძებ,

დაბერდიდი, ბედის ქება-ლოდიდიში, თავის ადგილზე მინდა დაბრუნდებს, სიტყვა — „მადლობა“, სიტყვა — „ბოდიში“.

მე ერთხელ ალბათ უკვე ვიყავი, და იმ ცხოვრებას ერქვა გართობა,

ამერიკად მეორედ მიტომ მოგრუნდი,

მეთქვა — „ბოდიში“, მეთქვა — „მადლობა...“

ეს არის აუცილებელი სიტყვები, რომლითაც ადამიანი უნდა ცხოვრობდეს. კაცს სიცოცხლეში უნდა უთხრა ბოდიში და სიცოცხლეშივე გადაუხადობა.

— თქვენს ცარმატებას ლოგიკური ბედნერებაც ახლავს?

— ჩემი გადარჩენის ფორმულა

„ჯერ სიყვარულისთვის არ მცალია“...

— ფანტასტიკური მშობლები. ჩემი მშობლების შემდეგ, ღმერთმა რუსუდანს შემახვედრა. სანამ ეს ადამიანი მყავს, ჩემთვის წინააღმდეგობა არ არსებობს. ვიცი, რომ სახლში, სადაც ჩემი ციხესიმაგრეა, თავდადების კვინტენსენცია არსებობს. მას არ უყვარს წუწუნი, რაც ადამიანის უდიდესი თვისებაა.

— ბედნიერი ხართ?

— მიმაჩინია, რომ ბედნიერი ვარ. თუმცა სრულფასოვანი ბედნიერება არ არსებობს. ადამიანი ცვდება და ამ პერიოდში იმ ქვეყნად ვიღაცა გასწრებს.

— ილბალი ხშირად განებივრებათ?

— ჩემი სიმამრის გარდაცვალების შემდეგ, ნარდი აღარ მითამაშია. ხშირად არ მეთამაშებიან, რადგან რასაც ვიტყვი, ის კამათელი მომდის.

— თქევნი პროფესიული არჩევნის ბების სურვილით მოხდა. ნოდარ დუმბაძის ზურკელა ხომ არ გახსენდებათ?

— დიახ (იცინი). ზურკელას ვინც თამაშობს — სერგო ორჯონიქიძე — ჩემი მეგობარია. სამწუხაროდ, სესილია თაყაიშვილს არ ვიცნობდი, მაგრამ ვიცნობდი ნოდარ დუმბაძეს, მამაჩემის მეგობარი იყო. მისი ქალიშვილები ჩემი მეგობრები არიან.

— დღევანდელი გადასახედიდან, როგორ ფიქრობთ — ბებიათქვენის ტყივილის მიზეზი ახსენით?

— ბებიაჩემის მსგავსად, მეც გამჭდებით მტკიცა თავი. ამის გამო, მისი ტყივილის დავიწყებას ვერ ვახერხებ. იგი ჩემთვის სარკეა და მასში ნაკლს ყოველ წუთს ვხედავ. დღესაც ვცდილობ, ისეთი არაფერი ჩაგიდინო, რომ წინაპრების სახელი შევარცხვინო. ბებიას ტყივილი ვერ მოვუხსენი, მაგრამ ბევრი ადამიანი განკურნება. ამიტომ, როდესაც მადლობას მისდინ, ეს მადლიერება ყოველთვის ბებიაჩემს ეკუთვნის.

„რუსთავი 2“-ის დილის პროგრამის ამინდის პროგნოზის წამყვანი, ულალთმიანი ლამაზმანი — მარიამ ასათიანი ჯერ მხოლოდ 17 წლისაა. დიახ, ეს ის მარკაა, ერთი წლის წინ, პროექტ „ჯეოსტარში“ რომ მონაწილეობდა. დღეს სამოდელო სააგენტოსთან თანამშრომლობს და ხშირად ამა თუ იმ ჩვენებასა თუ რეკლამაშიც მონაწილეობს. მიუხედავად იმისა, რომ ნაცონობები მსახიობობას ურჩევდნენ, თავად მიიჩნევს, რომ მისი მოწოდება უურნალისტობაა და მომავალში ამ პროფესიის ძირისვინად ათვისებას აპირებს.

ელევა ბასილიძე

— მარკა, საზოგადოებამ „ჯეოსტარიდან“ გაგიცნო. ამ პროექტამ დე რას საქმიანობდი?

— მანამდე, სამოდელო სააგენტო „იმიჯ ცენტრთან“ ვთანამშრომლობდი და სხვადასხვა ჩვენებაში ვმონაწილეობდი. 3 წელია, რაც სამოდელო სფეროში ვტრიალებ, საზოგადოების გარკვეული ნაწილი, სამოდელო სფეროდანაც მიცონობდა, მაგრამ ფართო საზოგადოებამ მართლაც, „ჯეოსტარიდა“ გამიცნო...

— ბავშვობიდან მლერა?

— კი, 4 წლის ვიყავი, დედამ თინიკო ჭოხონელიძის სტუდიაში რომ მიმიყვანა. 9 წლიდან კი ეკა კონტრიქტესთან განვაგრძე მეცადინეობა. 4 წლის შემდეგ გადავწყვიტე, სიმღერისათვის თავი დამტკიციანა, შესაბამისად, „ჯეოსტარზე“ ძალიან მოუმაზადებელი გავედი. დიდი ხნის განმავლობაში აღარ მეტდერა და ეს ჩემს ხმაზეც აისახა, ისე ვედარ ვიმღერე, როგორც მინდოდა — მიუხედავად ამისა, „ჯეოსტარის“ პერიოდი ძალიან კარგად მახსენდება. ამ პროექტში მონაწილეობის შემდეგ, ბევრი შემოთავაზება მიყიდე როგორც სარეკლამო, ასევე — სამოდელო სფეროდან.

— არ გაქც სურვილი, რომ მოდელობა საზღვარგარეთაც სცადოვ?

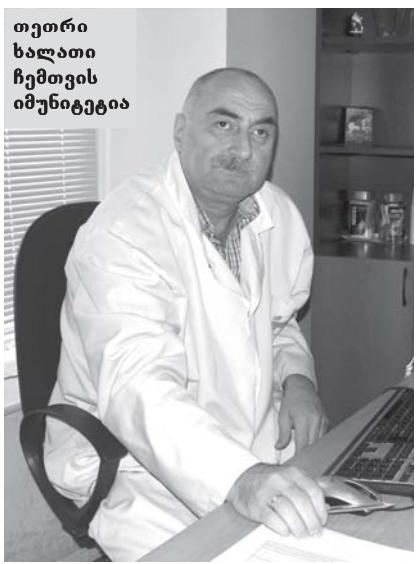
— ჩემთვის მოდელობა იმდენად მნიშვნელოვანი არ არის, რომ მის გამო სწავლა შევწყვიტო — ჯერჯერობით სკოლაში ვსწავლობ და ეროვნული გამოცდებისათვის ვემზადები — მომავალში რა იქნება — არ ვიცი. შეიძლება, გავემგზავრო კიდეც საზღვარგარეთ. ამ ეტაპზე, საქართველოში ვარჩევ მუშაობას. სამოდელო ბიზნესში პატარ-პატარა ძრები შეინიშნება, მალე მოდის კვირეული ჩატარდება და დიდ მოლო-

დინში ვართ — ყველა მოდელს უნდა, რომ მაღალი დონის ჩვენებაზე გამოვიდეს, რომელიც, სამწუხაროდ, საქართველოში იშვიათად იმართება.

— რამდენიმე რეკლამაშიც მონახავხარ...

— კი, ხშირად მიწვევენ რეკლამებშიც. ჩემთვის, კამერასთან მუშაობა დიდი სიამოვნებაა, გადალებების დროს არ ვიღლები, 24 საათის განმავლობაში მიმმავავია, ამდენი საათი მაღალქუსლიანი ფეხსაცმლის ტარება იოლი არაა, ეს ყველაფერი შეიძლება, სხვისთვის საშინელება იყოს, ჩემთვის კი — სიამოვნება! ამას ბევრი რეჟისორი ამჩნევს და ხშირად ითხოვენ: — მარიკა მოიყვანეთო... სხვათა შორის, სავამოდ პატარა ვიყავი, როცა რეკლამაში გადალება შემომთავაზეს. 13 წლისა „ტონუსის“ რეკლამაში გადამილეს, ბიზნესლედის როლს ვასრულებდი, ტანსაცმლი უნდა გამეხადა და აუზში გადავმხტარიყავი... ერთი ოპერატორი ჩემთან ერთად ხტებოდა აუზში, წყალში ჩახტომის პროცესი რომ გადაედო. იმდენად მეშინოდა, რომ პირველ და მეორე ჯერზე ვერ ჩახტი, სამამდე რომ დაითვლიდნენ, ოპერატორი წყალში ხტებოდა, მე კი — არა. მეშინოდა

და ეს საწყალი ოპერატორი, საშინალად ვაწვლე (იცინის).

— ყველა მოდელი აღნიშნავს, რომ მისი პროფესია საკმაოდ შრომატევადია.

— დასახვენად ბევრი მუშაობაა საჭირო. ამას წინათ, გორში გამართულ ჩვენებაზე, რომელიც მშვიდობის დღებს მიეძღვა, იყა ბობობების ძალიან გრძელი კაბა მეცვა და პოდიუმზე შემობრუნებისას, მასში კრიალამ გავიხლართ (იცინის). არ შევიტჩი, ლიმილით დავტოვე პოდიუმი, მაგრამ ძალიან ვინერვიულე... იყამ დამაშვიდა, — ნუ ნერვიულობ, ძალიან კარგი იყორი და გულზე მომეშვა. როდესაც საზოგადოებას, დიზაინერის ნამუშევარს წარუდგენ, ყველაფერთან ერთად, იმასაც უნდა ეცადო, რომ ჩვენება არ ჩაშალო (იცინის).

— თაყვანისმცემლების სოლი-დურ რაოდენობითაც უნდა გამოიჩინოდე, ხომ?

— (იღიმება). რაც უფრო ცნობილი ხარ, მით უფრო მეტ ადამიანს მოსწონხარ, თაყვანისმცემლების რაოდენობას არ ვუჩივი (იცინის), მაგრამ მათთვის ნაკლებად მცალია, აპეზარი ადამიანები ნამდვილად არ არიან, ყურადღება და პატივისცემით მოპყრობა ყველა გოგონას სიამოვნებს, მათ შორის — მეც, მაგრამ ჯერ სიყვარულისთვის არ მცალია.

— მოდი, ახლა ის მომიყვენი, დილის პროგრამაში როგორ აღმოჩნდი?

— დილის ეთერში ანი გიუნტერმა სტუმრად „კოსმო გოგონაში“ მიმინვია და „რუსთავი 2“-ის დილის ეთერში მესვეურებმაც

მოდელი

სწორედ მაშინ შემამჩნიერ. თურმე, მათთან ამინდის ნამყვანის ვაკანსიაზე შერჩევა მიმდინარეობდა, კასტინგში ძალიან ბევრი, ლამაზი გოგონა მონაწილეობდა, მაგრამ რატომდაც, მეტყველება ყველას დაუწუნეს... გადაცემა, რამდენიმე დღეში უკვე ეთერში უნდა გასულიყო და მეტყველებაში ვარჯიშს ველარ ასწრებდნენ... დამირევეს, მივედი, გავიარე შესარჩევი ტური და მეორე დღესვე მითხრეს, არჩეული ხარო.

— ოდესე თუ გიფიქრია, რომ დილის ეთერში იმუშავებდი?

— არასოდეს, მიუხედავად იმისა, რომ უურნალისტობა მინდოდა, დილის გადაცემის ნამყვანობაზე არასოდეს მიფიქრია. ეს ახალი ამპლუა იყო ჩემთვის და მივიჩნევ, რომ გადაცემის ფორმატს იოლად მოვერგებალიან მობილიზებული ვიყავი და დაბნეულობა არ დატყობია.

— დილით ადგომა არ გაჭირო?

— არა, სკოლაში წასასვლელად მაინც ადრე ვდგებოდი. მართალია, ახლა 6 საათზე მიწევს გაღვიძება, მაგრამ არ მიჭირს, რადგანაც საწლოიდან პასუხისმგებლობის გრძნობა მექანიზმი (იცინის). იმ დღეებში, როცა არ ვმუშაობ, დღის 2 საათამდე მძინავს და უძილობას ვინაზღაურებ.

— ახალ გარემოსა და შემოქმედებით გუნდს როგორ შეეწყვე?

— ვერც კი ვიგრძენი, რომ უცხო გარემოში მოვხვდი, ძალიან თბილი ხალხი დამსვდა და ყველამ ხელი

თაყვანისმცემლების
რაოდენობას არ
ვუჩივი (იცინის),
მაგრამ მათთვის
ნაკლებად მცალია

შემიწყო, იოლად ამელო ალლო ახალი საქმისათვის. შემოქმედებითი გუნდი ერთი ოჯახივით ვართ და ვტეგობრობთ. რეკლამის დროს, ხშირად გავდივართ საეთერო სტუდიიდან, მერე გარეთ ჭორაობას შეცვებით ხოლმე და როდესაც ჩართვა გვეწყება, სტუდიაში შესვლას ველარ ვასწრებთ (იცინის). თუ ვინმეს რამე შეეშლება, მთელი დღე მასზე ვშაყირობთ. ნამყვანებს, საკუთარ თავზე თავად ეცინებათ, მერე ჩვენც ავყვებით და... პირდაპირ ეთერში ხშირად „გაპარულა“ ჩვენი სიცილი. მოკლედ, მხიარულება არ გვაკლია. ამას წინათ, დილის ეთერის თანამშრომლებმა ქეიიფა გადავწყიტეთ და ისე გავერთეთ, რომ ფოტოები, სულ პერში ხტომის დროს გვაქვს გადალებული (იცინის). ხასიათზე მოსასვლელად ალკოჰოლური სასმელი არ მჭირდება, სულ კარგ ხასიათზე ვარ (იცინის).

— შენ და ლიკა ქორქა დღეგა-მოშვებით ხართ ეთერში, არა?

— კი, ერთმანეთს ვცვლით, ერთ დღეს ისაა ეთერში, მეორე დღეს — მე. პირველი 3 კვირა მარტოს მიმყვადა ამინდის პროგნოზი, ლიკა შემდეგ მოვიდა. რომ დავინახე, ჩემს სახარულს საზღვარი არ ჰქონდა, ჩვენ ბევრ ჩვენებაში ერთად ვმონაწილეობდით, ერთმანეთს გადასაღებ მოედანზეც შევხედრივართ. ძალინ მიყვარს ლიკა.

— მომავალ პროფესიად რას აირჩივ?

— სწავლის გაგრძელებას უურნალისტიკის ფაულტეტზე ვაპირებ. ყველა მეუბნებოდა, შენგან კარგი მსახიობი დადგებორ, მაგრამ გადავწყიტე — უურნალისტი გავ-ხდე. დღესდღეობით, ჩემთვის ეს პროფესია ყველაზე მისაღებია, ჩემი შესაძლებლობების მობილიზებას უურნალისტიკაში ვაპირებ და ალბათ მაღლე მოდელობასაც თავს დავანებებ...

— მარკა, მგონი, ფილმშიც ხარ გადასაღებული, არა?

— 12 წლის ვიყავი, როდესაც გიორგი ივაშვილმა თავის მოკლემეტრაჟიან ფილმში „კაშშირი“ გადამიღო, გადაღებები მეტორში მიმდინარეობდა და ის დრო კარგად მახსოვეს... სხვათა შორის, ამ ფილმს დიდი მოწონება ხვდა წილად და რამდენიმე პრიზიც აიღო.

— სამომავლოდ რას აპირებ?

— სკოლას რომ დავამთავრებ, ეროვნულ გამოცდებს ჩავაბარებ. მანამდე კი შემოთავაზებებს ველოდები როგორც სამოდელო, ასევე სარეკლამო სფეროდანაც (იღიმება).

„მისტერ საქართველო“ — იუმორისტების ღუკა თუ პრესტიჟი კონკურსი

წლებია, რაც ჩვენს ქვეყანაში კონკურსი — „მის საქართველო“ ტარდება, სადაც თანამემამულე ლამაზმანებს შორის საუკეთესოს აღლენენ, შემდეგ კი „მის მსოფლიოზე“ წარადგენენ. სამწუხაროდ, ქართველი გოგონები „მის მსოფლიოს“ ტიტულის მოპოვებას ჯერვერობით ვერ ახერხებენ. მალე ჩვენს ქვეყანაში „მისტერ საქართველოს“ კონკურსიც ჩატარდება — იქნება,

მსოფლიოს მოსიბგლა ქართველმა მამაკაცმა მაინც შეძლოს. გადავწყვიტეთ, რომ „მისტერ საქართველოს“ კონკურსთან დაკავშირებით, ქართველი მამაკაცების აზრი გაგვიგო. გამოკითხულთა უმეტესობა საუბრის თემაშ ძალიან გამოიარებულა, თუმცა...

ეთო ყორდანეაშვილი

„მისტერ საქართველოს“ ხელისაბაზე მსახიობ გიორგი მიხარულიძე სულაც არ გასცინება, პირიქით — პირიდან სულ „ცეცხლები“ ყარად კონკურსი იორგანიზატორ მონაწილეებიანად „შერისხა“:

— ისეთი საქართველო შევარცხვნე, სადაც ქართველი ვაჟეკაცის საქმე „მისტერობაზე“ მიდგება! როგორც აქტივინებენ ერთ ადგილს, ისე დარჩეო! კაბაში გამოწყობილი კაცების კატეგორიული წინააღმდეგი ვარ!..

— არა მონა, „მისტერ საქართველოს“ კონკურსანთები კაპებში გამოაწყო.

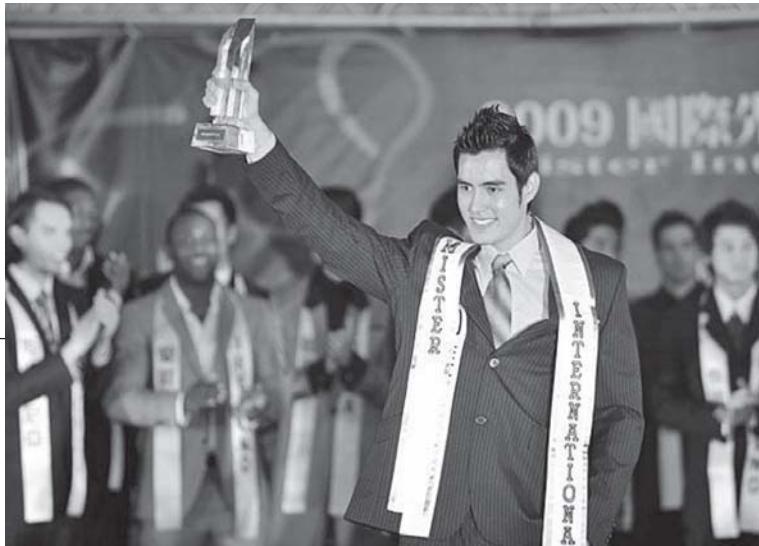
— ნახვრად შიშვლები, შორტებში ხომ გამოვლენ? ჩემთვის ეს იგივე კაბა!..

— მოდელობა ხომ პარფუმია?

— ჰოდა, თუ პროფესაა, გყავდეთ თვევინი „მისტერი“, მე არ მომზონს, მორჩა და გათავდა!

თავი გამოდაური, მსახიობი:

— „მისტერ საქართველო?“ ჩატარდეს, რა, წინააღმდეგი რატომ უნდა ვიყო? ჰომისექსუალისტების კონკურ-

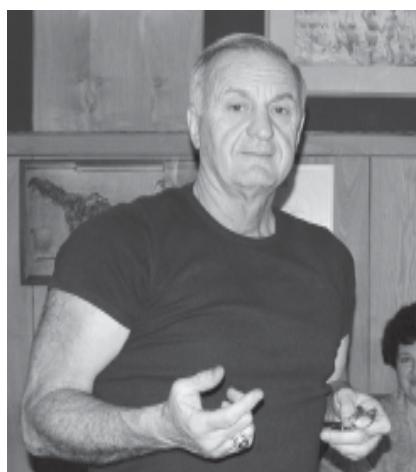
სი ხომ არაა! თან თუნდაც ჰომოსექსუალისტების კონკურსი იყოს, მერე, რა? გამოიჩინდება, ვინაა სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენელი და ვინ — არა. თუ უბრალოდ, პოდიუმზე სიარული, გაპრანჭვა უნდათ, იარონ და გაიპრანჭონ. მთავარია, ერთმანეთს ქვები და კვერცხები არ დავაყაროთ. „მისტერ საქართველოს“ კონკურსის წინააღმდეგი არ ვარ, მაგრამ ვერც იმას გეტყვით, — აღფრთვანებული ვარ-მეთქი.

— იმ ადამიანებზე რას ფიქრობთ, ვინც კატეგორიული წინააღმდეგია?

— მაგალითად, ვინაა წინააღმდეგი?

— გიორგისარულიძე.

— (ფიქრობს) ალბათ, კონკურსში მონაწილეობა რომ არ შესთავაზეს, წინააღმდეგი იმიტომ არის. არც მე შე-

მომთავაზეს — არ ვიმსახურებ (იცინის).

— მონაწილეობას მიიღებთი?

— ასეთი რაღაცები არ მაინტერესებს. ფიზიკური მონაცემებით საკუთარი თავის წარმოჩენა არ მიყვარს —

მე მომზონს, როცა აზრი „შემაქვს საზოგადოებაში“, ჩემს ლექსებს ვითხულობ. ვილაცას სხვა რამე აინტერესებს — ამაში ცუდს ვერაცერს ვხედავ, მაგრამ ნამდვილად არ მინდა, რომ ჩემი შვილი მსგავსი კონკურსით დაინტერესდეს.

— და თუ მაინც დაინტერესდა?

— თუ მაინც დაინტერესდა, ეს მისი არჩევნი იქნება.

გიორგი გუბაზავიძე:
ვა, პოლიტიკოსი:

— „მისტერ საქართველო?“?! ამ კონკურსის ორგანიზატორებს საქმე გამოელიათ? პრინციპში, თუკი ეხალისებათ, ჩატარონ. ჩემთვის, როგორც მამაკაცისათვის, ასეთი კონკურსი მიუღებელია: ქალისგან განსხვავებით, კაცი თავისი ფიზიკური მონაცემების დემონსტრირებას პოდიუმზე არ უნდა ახდენდეს. ქალი მშვენიერების საწყისია, სილამაზეა, ამ სამყაროში განსაკუთრებული მოვლენაა!.. მართალია, სიმპათიური მამაკაცებიც არსებობენ, მაგრამ ეს იმას არ წიშნავს, რომ ერთმანეთს სილამაზეში უნდა შეეჯიბრონ. ეს ჩემი სუბიექტური აზრია. ამიტომ „მისტერ საქართველოს“ კონკურსანთების კრიტიკას ვერ დავიწყებ. ადამიანი თავად წყვეტს, საკუთარი შესაძლებლობები რაში უნდა გამოავლინოს. ყველას წარმატებას უსურვებ!..

— „მისტერ საქართველოს“ კონკურსს თუ უყურებთ?

— (იცინის) ამ საკითხით დაინტერესებული ნამდვილად არ ვარ. ქალთა სილამაზის კონკურსს დიდი სიამოვნებით უყურებ, მამაკაცებისას — არა, ჩემს მონაწილეობაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია. ჯერ ერთი, სათანადო ფიზიკური მონაცემები არა მაქვს და მეორე — პოდიუმზე მამაკაცის გამოსვლა, ცოტა არ იყოს, უხერხულად მიმართა (იცინის).

თბილისი, იუმორისტი:

— „მისტერ საქართველოს“ კონკურსს დილიდან საღამომდე ვერ „ჩავუჯდები“, მაგრამ შედეგებს თვალყურს მივადევნებ. თუკი ევროპელობაზე გვაქს პრეტენზია და ცივილიზაციული ერი ვართ, მსგავსი კონკურსის ჩატარების წინააღმდეგიც არ უნდა ვიყოთ. კი, ბატონი, ჩატარდეს, მა-

კი, ბატონი, ჩატარდეს, მაგრამ სიმართლე გითხოვა, მე მონაწილეობას არ მივიღებდი: შესაბამისი აღნაგობა არა მაქვს

გრამ სიმართლე გითხოვა, მე მონაწილეობას არ მივიღებდი: შესაბამისი აღნაგობა არა მაქვს და თან, უკვე ცოლ-შვილი მყაფს.

— კონკურსის მოთხოვნებს რომ აქმაყილებდე, მონაწილეობას მიიღებდი?

— არ ვიცი, უფრო — არა, მაგრამ ვისაც მონაწილეობა უნდა, მიიღოს, წარმატებას ვუსურვებ (იცინის)...

— რატომ იცინ?

— ყველა იცინის და მეც მეცინება..

კოგა ხაპაზი, პოლიტიკოსი:

— „მისტერ საქართველოს“ კონკურსის წინააღმდეგი არ ვარ. არც ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრს შევენინააღმდეგები, თუკი მასში მონაწილეობას გადაწყვეტს. პირადად, მე, მოდების ჩვენებებს თვალს სიმონოვებით ვადევნებ, მაგრამ სილამაზის კონკურსებს — არა.

— არც „მის საქართველოს“ კონკურსს უყურებთ ხოლმე?

— არა, რადგან არ მიიწონს, როცა თავის გამოჩენას გარეგნული სილამაზით ცდილობენ — ადამიაზში სულიერ მშვინეობას ვაფასებ.

— „მისტერ საქართველოს“ კონკურსანტებს რას უსურებთ?

— ეს მათ მიერ არჩეული გზაა და ნარმატებას ვუსურვე!

მოხაზ ზორაოლიან, ინტერნეტ-პორტალის — „ambebi.ge“-ს ხელმძღვანელი:

— თუკი ჩვენს ქვეყნაში „მარიო ჩიმაროების“ კონკურსი იმართება, „მის-

არჯვებული როგორი წარმოგიდგენია?

— როგორც მე ვფიქრობ „მის საქართველოზე“, ასე უნდა ფიქრობდენ ქალები „მისტერ საქართველოს“ დანახვაზეც: აუ, ამასთან ჩამანვინა, ლოგინშიო (იცინის)! ისე, „მისტერ გეი-სთან“ არა, მაგრამ „მისტერ საქართველონიში“ არა.

ლოსტან“ სიმონებით ვიმეგობრებდი, პროდიუსერობას გაუწევდებდი, ფილმში გადავიდებდი... ფულის საშოვნელად კარგი იქნებოდა.

— კონკურსს თუ უყურებთ?

— შეიძლება, ვუყურო და „ვიგაიგუო“: ვილაც ჟაცი „ტრუსიკით“ პოდიუმზე რომ გამოვა, კუნთებს დაჭიმავს და გაიგლის, ამაზე ბევრს ვიცინებ (იცინის). მიმართა, რომ „მისტერ საქართველო“ იუმორისტებისთვის კარგი ლუკმაა — ეს კონკურსი ჩვენთვის ტარდება.

ფილმი აპუთიძე, ფოტოგრაფი:

— პოდიუმზე სიარული ქალს უბდება. ლამაზი ქალის დანახვს რა სჯობს? ის ყველას მისინის — ქალსაც, ჟაცაცაც... ვერ წარმომიდგნია, მამაცაცი სილამაზის გამზ როგორ უნდა შევაქ! თავისუფალი დრო რომც მქონდეს, „მისტერ საქართველოს“ კონკურსშე დასასწრებად მაინც არ წავალ.

— მოდი, კონკურსანტებს ფოტოგრაფის თვალით შეხვდეთ.

— ლამაზ ვაცებს ფოტოგრამერით დევნას ვერ დავუწევბ, „ცისფერი“ კი არ ვარ! შეიძლება, ეს ჩემი მინუსია, მაგრამ მანიცადება და რომ მიღიარ, შენს საქმეს გულით თუ არ გააკეთებ, არაფერი გამოვა... მოკლედ, „მისტერ საქართველოს“ კონკურსის ჩატარების წინააღმდეგი არ ვარ, მაგრამ მანიცადება არც მინცადება, არც გულზე მექატება! ყველაფერში ევროპელებს ნუ მივბაძათ, პირიქით — უკეთესია, მათ რაღაც-რაღაცები ჩვენგან გადაიღონ. პოდიუმზე გამოსვლას სჯობია ერთმანეთს მაგალითად, თამადობაში შეეჯიბრონ! ამით ხალხს ქართული სუფრის ტრადიციებს შევახსენებთ და ზღვარგადასულ ღრეობებს აღარ გაფირთობაში გამოვიყენებდი.

— „მისტერ საქართველოს“ გამ-

ნათესაური ტანდემი ანუ ცნობილი გაზლისა და რძლის საქვეყნო კამათი

ამჟერად „ტანდემში“ სასაუბროდ, ხათუნა უორდანია და ზალიკო ბერგერი მოვიწვიე. ბევრისთვის ალბათ ცნობილია, რომ ისინი ერთმანეთის ნათესავები არიან. ხოლო მან, ვინც ჯერ არ იცის ამ გავშირის შესახებ, ვეტყვი — ხათუნა ზალიკოს დეიდაშვილის ცოლი გახლავთ. ასე რომ, ჩემი ნებით, რძლისა და მაზლის პირისპირ აღმოვჩნდი. მოვისმინე, რას საყვედლურობს ხათუნა უორდანია საკუთარ ქმარსა და მაზლს, როგორი დეიდაშვილობა აქვთ დიზაინერსა და მოძღვრალს... მოკლედ, მათ შორის საკმაოდ გულახდილი საუბარი შედგა, რაშიც თავად დარწმუნდებით.

დაღი ფასი

— დადგა 2010 წელი ვიზუალურ როგორც საერო, ისე არაერთი საუფლო დეველოპერულურც როგორ აღმოშვეთ დეველოპერულური?

ხალია:

— ზალიკო კარგად რომ გაატარებდა ამ დეველოპერის, ზუსტად ვიცი. იმიტომ, რომ ქეფისა და სასმინის მიმართ განეტიკურად, საოცარი რამ სჭირს...

ხალია:

— ხათუნა მე და ზურას „გენეტიკურად ლოთებს“ გვეძასის (იცინის)...

ხალია:

— დიახ, იწყებენ ქეიფს და შეუძლიათ, გადაბმულად ერთი კვირა იქეიფონ, ისხდნენ და სვან. ამიტომ ვეუბნები, — „გენეტიკურად ლოთები“ ხართმეთქი. რაც შემეცება მე, ბოლო დროს რაღაც პრიბლებები მქონდა, რომელიც 2009-დან 2010 წელსაც გადმომყვა. ეს წელი ჩემთვის ცოტა არასასიმოვნოდ დაიწყო, მაგრამ იმედია, ყველაფერი გამოსწორდება და თავის ადგილზე დადგება.

ხალია:

— ახალ წელს, აბა, როგორ არ მექეინია?! თან, 2 იანვარს დაბადების დღე მაქსე. 1-ელ იანვარს მოვაწყე დაბადების დღის დახვედრის ცერემონია, შოუც გამირზე, 2-ში კი ჩემთან სახლში ვიქეიფეთ. ზურაც იყო... ხათუნა სამწუაროდ, მოსვლა ვერ მოახერხდა და სამაგირით, მას ასეთ დროს, „გენეტიკურად ტელეფონზე რეაზ“ აქს ხოლმე გმიალებული.

ხალია:

— 3 საათის შემდეგ, როგორც წესი, დარწევას ვიწყებ და ამასთან, მთელი ამათი გენეტიკის ლანდებას, რომ ქეიფს არასდროს ასრულებრ და სუფრიდან არ დგებიან.

ხალია:

— რა ვენათ, მე და ზურას ბევრი საერთო მეგობარი გვჟაჲს და ხშირად დილამდე გვნერეს ქეიფი, რაც შემდეგ ჩემთან სახლში გრძელდება... 2010 წლის მოსვლაც შესაბამისად აღვიშნეთ.

ხალია:

— ამ წელს ყველაზე მთავარი, რაც მოხდა, ის არის, რომ კიდევ ერთხელ გადავთას რაღაცები. მინდა ვთქვა, რომ იმ გაზირვები, რომელიც უკვე ვასერე, რამ-აქნიმე ადამიანი მხარის ამომიდგა და ახლა

მათ თქვენი უურნალის საშუალებით მადლობა უდიდესად ვიზუალურად, თუმცა მიმჩნია, ამ მხარში ამოდგომას მე და ჩემი იჯვაში არ ვიმსახურებდით. ვერ ვიტყვი, რომ ცხოვრებაში ბევრი ჯერ შემშლია რამე, მაგრამ ეს ის პირველი შემთხვევა იყო, როცა ამ ადამიანებთან თავის დროზე კტუფურიდი... მეტს ვერავრეს ვიტყვი.

— მკითხველთა გარკვეულმა ნაწ-

ბალიან მიყვარს
გალიკოს შექმნილი
აქსესუარებიც

ილმა იცის, რომ ზალიკო ბერგერი და ზურა ხაჩიძე დეიდაშვილები არიან... მაგრა, ეს თვემა უფრო განვაჭროთა —

ხალია:

— კი, ზალიკოსა და ზურას დედები იყვნენ... ზურას დედა რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვლა... ზალიკო და დედაშვილი, ერთ-ერთი პირველები იყვნენ, ვინც ჩემსა და ზურას კავშირის თვეიდნებუ თანაუგრძნობდნენ. თუ იქნებ, მიწუნებდი, ზალიკო?

ხალია:

— რას ამბობ (იცინას)?.. რა სისულელეა?! სანძი ესენი ერთმანეთს გაიცონობდნენ, მე და ხათუნა ვევრობრობდით. დეიდაშვილია ბალინ უყვარდა ხათუნა სურას და რამდენიმე წლის წინ ვართ. არც ზურას ჰყავს დედამიშვილი და არც — მე ამიტომ მეტივით ვართ.

ხალია:

— მიმაჩნია, რომ ერთ-ერთი საუკეთესო მეგობარი შევიძინ ზალიკოს დედის — ბელას სახით. როგორც კი რამეზე გავპრაზები, თუ ვინმესთან შემიღლია, დავჯდე და გული გადაუშალო, ეს ბელა. ის ჩემთან ოჯახის ხშირი სტუმარიც გახლავთ. ბელა დედამთილის მოვალე-

ობას პირნათლად ასრულებს...

ზალია:

— ხათუნა ძალიან მიყვარს, კეთილი, ლამაზი, ხელგაშლილი, გულუხვი, თბილი და სტუმართმოყვარე ქალბატონია.

ნუუუ მინუჟი არა აქს?

ხალია:

— ჩემი მინუჟი — სიფიცხა. როგორც ჩას, გაცეცლებული ხათუნა უორდანია ზალიკოს ჯერ არ უნახავს...

ზალია:

— როგორ არა?! ერთხელ, ტელეფონში ჩემი დეიდაშვილის გამო მე არ გამოანდე?! დეადაჩემი მონაგონი იყო, ისეთი ქოქოლა დამაყარე (იცინია).

ხალია:

— ზალიკოს ნახვა ყოველთვის მიხარია, რადგანაც რაც უნდა ცუდ ხასიათზე ვიყო, მისგან ყოველთვის კარგი მუხტი

და ემოცია მოდის. ღმერთმა მიმრავლოს ასეთი ადამიანები! მოკლედ, არაჩეულებრივი მაზლი მუაქს.

ზალია:

— ჩემ მაზლი და რძალი კი არა, უფრო მეგობრები ვართ; ჩემინი ნათესაური ურთიერთობისთვის სახელები არ დაგვირქმევია. მე და ზურაც ასე ვართ, ჯერ მეგობრები და შემდეგ — მეტი... პო, კიდევ რისი თქმი მინდა: ხათუნა თბილისში ყოველთვის მოღურად ჩამტკიციანი ქალბატონისა და დეველოპერისა ცუდებისა და ტანასაც არასდროს მოკლებს.

ხალია:

— ახლა წონა აღარ მაძლევს ამის საშუალებას...

— ზალიკო, მასისობა, რომ ხათუნასა და ზურას ქორწილში ფეხი მოიტეხე და შემდეგ ერთი თვე ტრავმატოლოგიურში იწექ. მოკლედ, ისე გაგიარდა რძალი, რომ სინდრომები, რძალის გადაღები, თუ ვინმესთან შემიღლია, დავჯდე და გული გადაუშალო, ეს ბელა. ის ჩემთან ოჯახის ხშირი სტუმარიც გახლავთ. ბელა დედამთილის მოვალე-

ტაცლები

— ის მართლაც რომ ნამდვილი ტრაგიკომედია იყო: დედაქმიტი, როგორც პუნქტუალური ადამიანი, ქორწილში დროულად მივიდა. მე, როგორც წესია, დავაგვიანე, მაგრამ ღამის 3 საათის სავის რესტორანში უკვე ისეთი მთვრალი ვიყავი, რომ ჩვენი საერთო მეგობარი, მძიმე წონის მქონე ქალბაზონი ხელში ავიტაცე და დაგაბზრიალუ; ამასობაში ფეხი ფილტზე ამსარილდა, დავვიცი და ის მძიმე წონის მეგობარიც ზედ დამტეცა... ერთი თვე ტრავ-მატოლგიურში ვიწევი. თაბაშირი მედო. მოკლედ, თითქმის ისე მოხდა, როგორც ფილტშია „აჩულა“ გიფს“. ისეთი მთვრალი ვიყავი, რომ ტკივილი არც მიგრძია. თურმე მთვრალი რომ არ ვყოფილიყავი, შეიძლება, შოკისგან მომკვდარიყავი, — ასე მითხრეს. ალკოჰოლმა მიხსნა.

**ახლა ჩემი დედაშე
გილი საქართველო-
მი არ მეყოფება,
თორმე აქ რომ იყოს,
ჩევენს დაბლოგში
ჩაეტანია**

სათუნა:

— მართლა სასაცილო ამბავი იყო. მე, როგორც პატარაბალი, მაგ დროისთვის, უკვე სახლში ვიყავი წამოსული. სიძე, ზურა კი დილიდე სავადმყოფოში თაგზე ადგა თავის დიდაშვილს.

ზალიკო:

— იმ ღმეს ზურამ, გია ჯონახტე, მალხაზ ქვრივშვილმა ხელში აყვანილი წამიყვანეს სახლში... შემდეგ კა უკვე ტრავატოლოგიურში გადამიყვანეს. მაყრიონონ სავადმყოფოშიც თან წამყვანა. ირგვლივ სულ შოუბიზნესის წარმომადგენლები მეხვივრენ. ქვთანებმა იმდენი ცნობილი სახე ერთად რომ დაინახეს, ავტოგრაფებს ართმევდნენ. მეც იუმორით შევხვდი ამ შემთხვევას. ჯოში, კარგი ექიმებისა და ახლობლების წყალობით, ყველა-ფერმა კარგად ჩაიარა...

თანა?

— ღმეს ზურამა დავლა დაკარის ტრავატოლოგიურში მოხვდებისგან, მაგრამ შემდეგ, სავადმყოფოში ისე გავერთეთ, რომ რა გიასრა?! დალიდე ასიოდ იქაურ საქად-იცინო პერსონალში ჩვენი ხორციელობით, რომ რა გადაწყვეტილი და მაგრამ არა მიმდინარე იყოს.

— ხალხა, გარდა იმისა, რომ დედაშვილებს გამოიყენება...

**ლო უყვართ, კაჭე როთი ჰეგვანან
ერთმანეთს?**

— დროს ტარება და მეგობრები უყვართ უზომოდ, სახლი არ უყვართ. რესტორნებში სიარულზე გიუდებიან...

ზალიკო:

— მგონია, რომ ახლა დედაქმიტი ლაპარაკობსო (იცინის)...

— ზალიკო, შენ, როგორც დაზიანებულს კლონქები, თუ ფონტის სათუნა და ზურა?

— კი, როგორ არა.

სათუნა:

— ზალიკოს ჩემთვისაც და ზურასათვისაც, ასევე „ქუჩის ბიჭებისთვისაც“ აქებს ტანსაცმელი შევერილი ძალანა მიყვარს ზალიკოს შექმნილი აქსესუარებიც (იმ დღეს ზალიკომ ხათუნას საკუთარი აქსესუარებიდან საჩუქრად საყურე მიუტანა). — ავტ.).

ზალიკო:

— ახლა ანასტასიათვის — მათი არახეულებრივი შევილისთვის, რომელიც შესანიშნავად მღერის და ამას ნინია გადაცემა „პროფილში“ მთელმა საქართველომ გაიცნო, — უნდა შევკერო რაღაც.

— შენ რას იტყვი საკუთარ დეიდაშვილზე?

— ახლა ჩემი დეიდაშვილი საქართველოში არ იმსოფება, თორებ აქ რომ იყოს, ჩვენს დიალოგში ჩემპტებოდა, შემდეგ, „გნეტიკურად ქეიფსაც“ გაგაგრძელებდით... ბოლოს კი ზურას „მოხშდებოდა“ ხათუნასგან, მეკი კი — არა (იცინის).

სათუნა:

— არა, მივხდი, რომ ამათ ქეიფზე რეაქცია აღარ უნდა მეტოდება. არადა, ვგიდები, ვწროვალობ, შემდეგ ფურცელზე ზურას, მისტერის, რომ ვმუშაობ და შემდეგ ტელეფონს მივიდებს. ახლა უარესი შეტიკილო — ტელეფონს საერთოდ მითიშავს. ცოტა ხნის წინ კი მითხრა, — რა გინდა, დაწყარდი, შენც იშლი ნერვებს და მეც მძიმიშინებ; პიტომ მიტვდო, რომ აღარ უნდა მოგისმინოო. მოკლედ, მანიც ისეა, როგორც მას უნდა ანუ სანამ ბოლო ჭირებს, მანამდე სახლში არ შემოიდის...

ზალიკო:

— წელან ერთ-ერთმა ჩოხოსანმა დამირუკა, რომელსაც მართლა ბევრის დალევა შეუძლია, მას ზურაც იცნობს. ჰოდა, მე და ზურას, მაგარ მშემლ მასაცებად რომ არიან ცნობილები, იმათი „დაზრაც“ შეგვიძლია...

სათუნა:

— ისე, ზურამ სმას მას მერე უფრო მოუმატა, რაც ჯეგული დაიშალა. საყვარელ საქმეს ველა ავეთებს, თავი უფრენტიოდ იგრძნო; სამეტო მისავისობა რაღაც, დარდის გასაჯარებელ საშუალებაა...

— ხათუნა, პრადად შენ ამ „საშუალების“ მიმართ რა დამოიდებულება გაქვთ?

— არ მიყვარს ალკოჰოლი, იშვიათად ვსვამ. მაგრამ თუ დავლიე, ისეთი რამ შეიძლება მოხდეს, რომ ზურამ მითხრას, ახლა გეყოფა, მორჩილი... ბოლოს აუცილებლად ცეკვით ვასრულებ...

ზალიკო:

— რაღაც ისე გამოგვდის, თითქოს მაგარი ლოთები ვიყოთ. არადა, საქმე ისაა, რომ სასმელი კი არა, კარგი ქეიფი გვიყვარს. ისე არავინ გაიგოს, რომ დილიდან, ვილვიძებთ და არყის ბოთლს ვისა-ამთ პირში...

— ცნობილი ადამიანები ხართ და კლუბებში, რესტორნებში დასულ-ვალის საკუთარ თავს კონტროლს არ უწევთ? -

— ხათუნა როდესაც ნასვამია, კარგი მომძენია...

სათუნა:

— ამათ მაგაპაპური სუფრა უყვართ, სადაც ბევრს ლაპარაკობენ. სადლეგრძელებიც გრძელია და დაუმთავრებელი... მე ცოტა სხვანირი გართობა მიყვარს. თუ დავლიე, ცეკვა ან სცენაზე ასვლა და სიმღერა მომინდება...

— ზალიკო, ეს დეიდაშვილები ასე ტრადიციულ მოქაფიერებად სად ჩამოყალიბდით?

— ჩემს ოჯახში ქეიფისა და მოლხენის კულტურა, რაც თავი მასხსოვს, სულ იყო. დღემდე ეს ტრადიცია გრძელდება. სტუმართმოყვარე იჯახი ვიყავით ყოველთვის. რა დროც უნდა იყოს, თუ სტუმარი მოვიდა, სუფრა აუცილებლად გაიშლება. დედიქმეს უყვარს გერმინელი კურქების მომზადება. ზურას მაჟაც კარგი მსმელი კაცია...

— ხათუნა, რა გამტება გაქვთ? ვაცი, რომ რაღაც სიმღერების გაქვთ ზენ და ზურას ჩანეროლი.

სათუნა:

— ამ კულტიო, განსაკუთრებულს ვერაფრის ვიტყვით. შარშანინ, სანჩ იმი იქნებოდა, მე და ზურამ რაღაც რაღაც რუსული სიმღერები, მასზე კლიის გადალაბაც გვიდონდა, მაგრამ რაღაცნაც სიმღერა რუსულ ენაზე, ზურამ გადაწყვიტა, რომ არ უნდა გვემზერა.

— თქვენ იჯახი შარშან პოლი-ტყაურად აქტიური იყო. წელს რას აპარებთ?

— საერთოდ, პოლიტიკიაში, ისეთ საზოგადოებრივ მორჩილობაში, რაშიც ჭირნა-ილებრიდ, აღარასოდება.

რატომ?

— უპირველესად, იმ ყველაფერმა გულგატებილობა დამიტოვა. მეორეც — როგორც ვთქევი, მოხდა რაღაც ისეთი ფაქტი, რომლის შემდეგაც, მორალური უფლება არ მაქს, რომ ამ მთავრობის სანინაალმდეგო ღონისძიებში მივიღო მონაწილეობა. საუბრის დასახურიში შემოიტოვა. ადამიანი მივიღო მონაწილეობა, მაგრამ ასეთი შემოიტოვა. ალბათ აქტიდებიც არ უნდა მიმეტაც თავისითვის იმის უფლება, რომ პოლიტიკური ატერიური ვერცილიყვავთ.

— ზალიკო, შენ პოლიტიკურ აქტიურობას არასდროს იჩენ. თუმცა შენს ჩვენებებზე არაერთი პოლი-ტყაური მინახვას...

სათუნა:

— ზალიკო ის ადამიანია, რომელსაც ყველგან მეგობრები ჰყავს და თავს იმის უფლებას არ აძლევს, რაიმე კონკრეტული აზრი გამოხატოს, მიუხედავად იმისა, რომ,

როგორც ყველა ადამიანს, მასაც აქვს საკუთარი მოსაზრება.

ზაღიპო:

— პროფესიით სოციოლოგი ვარ, სათანადო განათლება ნამდვილად მაქს, რომ პოლიტიკურად აქტიური ვიყო, მაგრამ არ მიმაჩინა, რომ ეს აუცილებელია. ისე, ჩვენს ქვეყანაში აუცილებელი განდა თუ ტონია ასეთი „მოქადაგი“, რომ პოლიტიკური საკუთარი მოსაზრება უნდა დააფიქსირო. მაგრამ ხელვან ადამიანებს ალბათ ნაკლებად სჭირდებათ, რომ თავი პოლიტიკური გამოიჩინონ. თუმცა ჩემი დამოკიდებულება მაქს, პოლიტიკოსებში ბევრი კარგი მეგობარი მყავს და მიხარია, რომ ისინი თანამდებობის პირები არიან. საერთოდ, მიყვარს მეგობრობა, თბილისური ურთიერთობები. მიმაჩინა, რომ არც ზურას სჭირდებოდა ის პოლიტიკური აქტივისტი, რომელიც შარშან გამოავლინა. საერთოდ, საღი თვალით უნდა ყუურო მოვლენებს, ობიექტურად შეაფასო რეალობა, რომელშიც ცხოვრობ. მე ლიბერალი ვარ და ასეთივე პრინციპების გამტარებელი. მივესალმები საქართველოში დამოკრატიულ წყობას. თუ რატომ არ ვარ პოლიტიკში, ეს იმის ბრალია, რომ არ შემიძლია, ვიყო რომელიმე კონკრეტული გუნდის წევრი. არც პარლამენტში ან სადმე კაბინეტში საათობით ჯდომა შემიძლია...

ზურა რას არჩევს?

ხათუნა:

— არ ვიცი, რას აპირებს, როცა ჩამოვა, მას ჰყავთხეთ. ჩემი პოზიციები პოლიტიკურისთან დაკავშირებით რომ შეცვლილია, ფაქტითა თან, ეს ყველაფერი მას შემდევ მოხდა, რაც ზურა თბილისში არ არის. რაც შეეხება „ქუჩის ბიჭებს“, ჯგუფს იმის საშუალება არა აქვს, რომ ასალაშალი სიძლერები ჩანეროს. ისე, თუ კონცერტები არ ექნებათ და შემოსავალი, როგორ ჩანერენ?! რომც ჩანერონ, ჩემი აზრით, ისინი სცენიზე ვეღარ ავლენ...

ზაღიპო:

— დიდი ხნის წინ ზურას ვუთხარი, სოლო კარიერა დაინტერესობი.

ხათუნა:

— ზუსტად ვიცი, რომ ის თავის ჯგუფს ამას ვერ გაუკეთებს — რომ გამოიყოს და სოლო კარიერა დაიწყოს... „ყველა ერთიანაფის“ — ისინი ამ პრინციპით მოქმედებენ. თუ „ჩაიძირებან“, ყველანი ერთად და — პირიქით...

ზაღიპო:

— რაც შეეხება ამ წლის გეგმებს, მინდა, ჩემს სფეროში მეტად ავმოქმედდე...

ხათუნა:

— 2010 წელს მინდა, რომ ყველას სახლში ჰქონდეს მშვიდობა. გურულები ტვინით დატენილი ხალხია. პირველდ, მშვიდობის სადლეგრიელოს რომ სფრინვნ, სასაცილოდ არ მყოფიდა თურმე რაოდენ აუცილებელი ყოფილა მშვიდობა...

ზაღიპო:

— მთელ საქართველოს მეც შევიდობას ვუსურვებ. თუ სიმშვიდეა ქვეყანაში, მაშინ ყველაფრის ხალისი აქვს ადამიანი. მთელ საქართველოს წინსკლას უსურვებ!

ყველაზე მდიდარი ვარსკვლავური წყვილები

ჟურნალმა Forbes ყველაზე მდიდარი ვარსკვლავური წყვილების რეიტინგი შეადგინა, რომლის პირველ ადგილზე მომღერალი ბეიონისი და მისი მეუღლე, მუსიკოსი Jay-Z აღმოჩნდნენ. საცეირიალისტთა შეფასებით, 2008 წლის ივნისიდან 2009 წლის ივნისამდე წყვილის საერთო შემოსავალმა 122 მილიონი დოლარი შეადგინა. უნდა ითქვას, რომ ბეიონისის შემოსავალი, ქმრის შემოსავალს 2,5-ჯერ აღემატება. მის ანგარიშზე 87 მილიონი დოლარია. ამ თანხის წყალობით, მომღერალმა 30 წლამდე ასაკის ცნობილ და მდიდარ ადამიანთა სიაში პირველი ადგილი დაიკავა. ალსანიშნავია, რომ 2009 წელი ბეიონისითვის განსაკუთრე-

ერის წოდების მოსაპოვებლად ეს თანხაც საკმარისი აღმოჩნდა.

ჰოლივუდის ყველაზე მაღალაზღაურებადი წყვილების რეიტინგში მეორე ადგილზე მსახიობი ჰარისონ ფორდი და მისი ცხოვრების თანამგზავრი კალისტა ფლორენტი გავიდნენ, რომელთა საერთო შემოსავალმა 69 მილიონი დოლარი შეადგინა. მესამე ადგილზე ანჯელინა ჯოლი და ბრედ პიტი არიან. მათ ანგარიშზე 55 მილიონი დოლარია. მეოთხე ადგილზე უილ სმიტი და მისი მეუღლე ჯად პინკეტი გავიდნენ (\$48 მილიონი), ლიდერთა ხუთეულს კი დევიდ და ვიქტორია ბექჰემების (\$46 მილიონი) ოჯახი ასრულებს.

ბულად წარმატებული იყო. დიდ ბრიტანეთში გოგონა პოპმუსიკის დედოფლის ტიტულით დააჯილდოეს, ხოლო ჟურნალმა Billboard მომღერალი „წლის ქალად“ დაასახელა. შონ კორი კარტერმა (Jay-Z-ის ნამდვილი სახელი) თავის მხრივ ოჯახური ბიუჯეტი სულ რაღაც „35 მილიონი დოლარით გაზარდა, მაგრამ ყველაზე მდიდარი რეპ-

ჰოლივუდის ყველაზე ძვირად ღირებული ქალები

ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინ, სახელგანთქმულ ჰოლივუდში სქესო-პრივი ნაშროვა დისკრიმინაცია ჩვეულებრივი მოვლენა იყო. მსახიობ ქალთა პონორარები, თუნდაც ისინი მთელ მსოფლიოში სახელ-განთქმული ყოფილიყვნენ, მათი კოლეგა მამაკაცების პონორარებს ბეჭრად ჩამორჩებოდა. დღეს ეს უსამართლობა აღვევთილია — ფარსკვლავი ქალების შრომა ლირსეულად არის დაფასებული. აფ-ტორიტეტულმა ამერიკულმა გამოცემამ შეადგინა რეიტინგი ხალხის უსაყვარლეს მსახიობ ქალთა — რომელთა ანაზღაურება ერთ ფილმში 15-დან 20 მილიონ დოლარს შეადგენს...

„გენდერული თანასწორობის აღდენის“ საქმეში პიონერად **ჯულია რობერტს** მიიჩინევთ. იგი ერთ-ერთი პირველი იყო მათ შორის, ვინც მა-მაკაცი ვარსკვლავების ხელფასის შესაბამისი შემოსავალი მიიღეს. მას შემდეგ, რაც ჯულია რობერტსმა ფილმში „ლამაზანი“ მექავი გოგონას როლი ითამაშა და ერთ მშვინიერ დილას სახელგანთქმულმა გაიღვიძა, იგი ჰოლივუდის ყველაზე მაღალანაზღაურებადი მსახიობია. სამი შეილის დედა, 40 წლის „ოსკარისანი“ ჯულია რობერტსი დღემდე თანამედროვების ერთ-ერთ უსაყვარლეს მსახიობად არის მიჩინეული.

რიზ ზაზაურება ჰოლივუდში სახელი ფილმში „კანონიერი“ ქერა ქალი ნათამაშები როლით გაითქვა და მაშინვე (2001 წელი) ჰოლივუდის ვარსკვლავთა ტოპათეულში შევიდა, ხოლო ფილმში „ზღვარს მიღმა“ (2005 წელი) ნათამაშებმა როლმა მსახიობს „ოსკარი“ მოუტანა. კინოში თამაშის გარდა რიზ უზერსპუნი ორ შევილს ზრდის, საკუთარ კინოკომპანიას ხელმძღვანელობს და ფილმების პროდიუსერია.

ექსი შევილის აღზრდამ, საზოგადოებრივმა და საქველმოქმედო საქმიანობამ ანჯელინა ჯოლის წარმატებულ შემოქმედებით კარიერას ხელი ვერ შეუშალა. თანამედროვეობის ერთ-ერთი ულამაზესი ქალი უკვე რამდენიმე წელია, პლანეტის ყველაზე მაღალანაზღაურებად, ყველაზე გაფლენიან, ყველაზე სექსუალურ ქალთა

და სხვა რეიტინგების უცვლელი ლიდერია.

კავშირობის დიასახ შემოქმედებითი კარიერა მოდელობით დანებულ, მაგრამ 1994 წელს ფილმის „ნიღაბი“ ეკრანებზე გამოსვლის შემდეგ მსახიობის ელვის სისწრავით ჰოლივუდის რალიმშებ მოქუცა და მას შემდეგ მუდამ ყველაზე ცნობილი რეჟისორების ყველაზე გახმაურებულ ფილმებში თამაშობს.

თერი პარადი — ყველაზე მაღალანაზღაურებადი მსახიობი ქალების რეიტინგის სათავეში პირველად 2006 წელს მოქუცა. ტომ კრუზთან განქირინების შემდგომ მსახიობმა ხმამაღლალი განაცხადის გაეთება შეძლო. მანამდე ნიკოლს მაყურებელი, კრიტიკოსები და რეჟისორები ვარსკვლავი მეუღლების დამატებად მიიჩინებნენ და სერიოზულად არ აღიერებინენ. განქირინების შემდეგ ნიკოლის კარიერაში სწრაფი აღმასვლა დანებულ, ხოლო ფილმში „საათი“ ნათამაშებმა როლმა მას სანუკვარი „ოსკარი“ მოუტანა.

რენ ზელვებრი მაყურებლის სიყვარული უძირველს ყოვლისა ბრიჯიტ ჯონსმა მოუტანა, მაგრამ იგი საოცრად მრავალმხრივი მსახიობია. „ოსკარისანმა“ მსახიობმა მიუზიკლში „ჩივაგო“ სიმღერისა და ცეკვის ნიჭითა და ოსტატობითაც გამოიჩინა თავი.

ფილმის „სიჩქარე“ გმირმა **სანდრა** ჰალივა რომანტიკული კომედიის დედოფლის ტიტული თავის დროზე თავად მეგ რაიანსა და ჯულია რობერტსს ჩამოართვა! 44 წლის ვარსკვლავი დღესაც უდიდესი პოპულარობით სარგე-

ბლობს და მისი სამუშაო გრაფიკი რამდენიმე წლით ადრე გაწერილი.

სურათის „ჩარლის ანგელოზები“ ვარსკვლავის კინოდებიუტი 6 წლის ასაქში, თავად სტივენ სპილბერგის ფილმში შედგა!

გოგონამ რთული ცხოვრება განვიღო, ალკოჰოლი და ნარკოტიკები დაამარცხა. ახლა 33 წლის **დრიუ ჰაიმონი** მაყურებლის უსაყვარლესი მსახიობია და კინორეჟისორის რაგშიც ცდის ბედს.

ჯოზი ზოსტერის კარიერა 3 წლის ასაქში სარკელამო რგოლებით დაიწყო, 14 წლისა კი უკვე „ოსკარის“ ნომინაციაზე იყო წარგვის გამოსვლის შემდეგ მსახიობის ელვის სისწრავით ჰოლივუდის რალიმშები „ტაქსისტი“ ნათამაშები როლისთვის. მაშინ ჯოდი მოქუცალი ქანდაკების გარეშე დარჩა, სამაგიროდ, მოგვიანებით ეს პრემია ორგზის მოიპოვა ფილმებში — „პრალდებულინი“ და „კარავთა დუშილი“ ნათამაშები მთავარი როლებისთვის. ჯოდი ფოსტერი, რომელსაც უნივერსიტეტის ლიტერატურათამცოდნის დიპლომი აქვს, ჰოლივუდში ერთ-ერთ ყველაზე ინტელექტუალ მსახიობად არის მიჩინეული. იგი საკუთარ როლებს ფრანგულ ენაზე ხშირად თავად ახმოვნება. მსახიობი საკუთარ არატრადიციულ სექსუალურ ორიენტაციას არ მაღალავს, მაგრამ ამ თემას ძალზე პირადულ საკითხად მიიჩინევს და მასზე საუბარი არ უყვარს...

ყოფილი „მის ამერიკა“ და ჯეომს ბრნდის მეგობარი გოგონა — **პალი ზონი** დღემდე პირველი და ჯერჯერობით ერთადერთი აფრონატერიკული მსახიობი ქალი, რომელმაც ნომინაციაში „ქალის როლის საუკეთესო შემსრულებელი“ „ოსკარის“ მოპოვება შეძლო. მსახიობს პოპულარობა ისეთმა ფილმებმა მოუტანა, როგორიცაა: „ხალხი იქსი“, „პაროლი „ჩმალთევზა“, „მოკვდი, მაგრამ ახლა არა“, „მონსტრების მეჯლი-სი“, „ქალი-კატა“ და სხვა.

ცხოვრება

ჩემი მამაკაცი

მარი ჯაფარიძე

სიგარეტი ბოლომდე ჩავწევი და ის იყო, მოსანევი ოთახი უნდა დამეტოვებინა, რომ გადავიტიქრე: ცოტა დასვენება მჭირდება. აი, 2 წუთი გავტერდები კიდევ და დავბრუნდები კაბინეტში. არა, 3 წუთი გავჩერდები...

რამდენიმე ხნის წინ ახალი ოცნება გამიჩნდა. ძალიან მინდა ყვავილების მაღაზიაში მუშაობის დაწყება. თავს კარგად ვიგრძნობ უამრავ ლამაზ ყვავილსა და მათ სურნელში. ყვავილები ყოველთვის მიყვარდა და არამინიერ სილამაზედ მიმაჩნდა. სიამოვნებით შევკრავდი ძვირფას თაიგულებს და მათ საყიდლად კლიენტები რომ შემოივლიდნენ, შევუქებდი კიდევც მართალია, არც ისე ხშირად, მაგრამ მაინც გავყიდდი ამ ძვირფას თაიგულებს. მერე ცხოვრებითა და სიმშვიდით დავტკბებოდი და ჰარმონიის განცდა მექნიბოდა...

— ქალბატონონ მაია, — თოახში ჩემმა თანაშემწემ, ლელამ შემოიხედა, — თქვენი მობილური რეკავს.

ხელი ჩავიქნიე, არა უშავს-მეთქი. რამდენჯერ ვთხოვე, ნუ ყვირი მოელი სართულის გასაგონად-მეთქი, მაგრამ ვერაფერი გავაგებინე.

ფანჯარასთან მივედი და მინას შუბლით მივეყრდენი. ქვევით ქალაქი ხმაურობდა. გზაზე საცობი იყო. ყველაფერი ისე იყო, როგორც ყოველთვის.

— ჰმ, ჰმ, — ვიღაცის ჩახველების ხმა გავიგონე. ჩემს ზურგს უკან ახალგაზრდა მამაკაცი იდგა, რომელსაც უზომოდ განიერი შარგალი ეცვა, თავზე კი ნაქსოვი ქუდი ჰქონდა

ჩამოფხატული.

— გამარჯობა, — მომესალმა და თავისი მოქმედებით, შეხვედრის გამოსიხარული გამოხატა.

— გამარჯობა, — ვუპასუხე.

— მე ალეკო ვარ, — ღიმილით გამეცნო ყმანვილი.

— სასიამოვნოა, — ვუპასუხე და ისევ ფანჯარაში დავინებ ყურება.

ალეკომ ადგილის ტკეპნა დაიწყო.

— თქვენ რა გქვიათ?

— მაია, ქალბატონი მაია, — დაგამატე ბოლოს.

— გათხოვილი ხართ? — დაინტერესდა ახალგაზრდა.

აი თავხედი! მედიდური იერი მივიღე, ნარჩი ავწიე და უცერემონიოდ ვკითხე:

— შენ რა, ჩემთვის ხელის თხოვნას ხომ არ აპირებ?

— დიახ, — ისე გახარებულმა მიბასუხა, თითქოს, როგორც იქნა, ერთმანეთს გავუგეთ, — როგორც კი დაგინახეთ, მაშინვე გავიფიქრე: „ალე-

კო, ეს შენი მომავალი ცოლია!“

გარეგნობით თუ ვიმსჯელებდი, 25 წელზე მეტის არ უნდა ყოფილიყო. არადა, თავხედობაში ბადალი არ ჰყავდა.

— კარგი, ალეკო, საქმე მაქვს, უნდა ვიმუშაო, ცოტა მოგვიანებით დავჭორინდეთ.

ხელში შერჩენილი ცარიელი სიგარეტის კოლოფი მოვჭმუჭნე, ურნაში მოვისროლე და კაბინეტში დავბრუნდი.

ჩემი თანაშემწე 4 ტელეფონზე ერთად საუბარს ცდილობდა. საწყალი. ძალიანა მოწადინებული, რომ მასიამოვნოს. ალბათ ჰერნია, რომ თუ შეუძლებელს გააკეთებს, ჩემთვის შეუცვლელი გადადება და სამსახურს არ დაკარგავს. დღე არც ისე საშინელი მეჩვენებოდა უკვე.

მეორე დილით ჩემს ახალ თაყვანისმცემელს კართან შევეჯახე. ის გაცილებით უკეთ გამოიყურებოდა — თეთრი პერანგი, ჰალსტუხი, კარგი პიჯაკი...

— მაიკო, — გაუხარდა ჩემი დანახვა.

— ქალბატონი მაია, — მაცრად შევუსწორე, — დღეს სხვანაირად გამოიყურებით, ალეკო, — დაგამატე შემდეგ, — გაცილებით უკეთ.

— ვიცოდი, რომ მოგეწონებოდათ, — გაუხარდა, — ერთად ვისადილოთ.

მეგონა, მომეურა.

— უკაცრავად, ვერ გავიგე?!

— სადილი, — გაიმეორა ალეკომ და ყველა ბერა გარკვევით წარმოთქა, — სადილი, ქალბატონი მაია.

— ალეკო, — ამოვიოხრე, — არ მინდა, გაწყნინო, მაგრამ არა მგონია, ეს კარგი აზრი იყოს. და საერთოდ, მე მგონია, რომ ჩენებ მეგობრობა არ გამოგვივა.

— მე კი მგონია,

რომ ცდებით. ჩემთან თავს კარგად იგრძნობთ და საინტერესო საუბარიც გამოგვივა.

— რასაც გეუბნები, გაიგონე, გენაცვალე, — ალერსიანი ხმით ვთხოვე, — თორებ მე უხეშად ლაპარავიც შემიძლია.

— კარგი, — გაიცინა ალეკომ, — კარგ დღეს გისურვებთ.

სამსახურში როგორც ყოველთვის, ბევრი საქმე მქონდა. თან ისიც შევიტყო, რომ ჩემი მოადგილე, ნინო, მალე დეკრეტულ შვეულებაში წავიდოდა.

— ყოჩალ! — გამიხარდა, — გილოცავ!

მაგრამ რამდენიმე წუთის შემდეგ პანიკში ჩავიარდი.

— ნინო, — წყნარად წარმოვთქვი მისი სახელი, — მე რა მეშვეობა? უშენოდ დავილუბები, ყველაფერი თავზე დამენერება! მტრები და კონკურენტები გადაგვლაავენ.

— დამშვიდდი, სისულელებს ნუ ლაპარავობ, დრო ბევრი გაქტს და რალაცია მოვახერხებთ.

მიამიტი გოგო... ალბათ თავს ვერაფერს მოვაპამთ. ეს შეუძლებელია!

— კარგი, — ამოვიოხრე, — ნელნელა დავიწყოთ.

— დავიწყოთ, — გაიღიმა ნინომ, — ნუ გეშინა, ვერავინ ჩაგვირავს, მე და შენ ხომ „ჩაუძირავბი“ ვართ.

— საქმეც მაგაშია, რომ „მე და შენ“.

მთელი დღე საბუთებში ვიქენებოდი. 5 საათზე ჩემი კაბინეტის კარი გაიღო და ზღურბლზე ალეკო გამოჩნდა. ხელში ცელოფნის პარკი ეჭირა.

— ვისადილოთ, ქალბატონო მაია, — გამიღიმა.

სიტყვა „სადილის“ გაგონებაზე საშინელი შიმშილი ვიგრძენი. ჩემს შიგნით ყველაფერმა ცახცახი დაიწყო და „გადაინასკვა“. დღის განმავლობაში მხოლოდ ყავა დავლიერ და იყო.

— რა გაქვთ ცელოფანში? — დავინტერესდი.

— ხაჭაპური, — მითხრა და გამომინოდა.

— დიდი მაღლობა, ალეკო, — ნერწყვი გადავყლაპე.

— არაფრის, მზად ვარ, გემსახუროთ, — ისევ ღიმილით მითხრა.

— წამოდით სათათბიროში, ბრძანებასავით გაისმა ჩემი ხმა.

— დამაინტრიგებლად უდერს, — ჩაიხითხითა ბიჭმა.

— ზედმეტი არ მოგივიდეთ, — გავაფრთხილე, ყოველი შემთხვევისთვის.

— რა თქმა უნდა, ვეცდები, ზედმეტი არ მომივიდეს, მაია...

მინირმანი

მკაცრად გადავხედე.

— ქალბატონო მაია, — დაამატა ბოლოს.

თავი დავუქნიე და სათათბირო ოთახში შევუძები.

— ალეკო, რამდენი წლის ხართ?

— 27-ის.

— ოჰო, ასაკი სულ არ გეტყობათ,

— ძალიან გამიკვირდა.

— არც თქვენ გეტყობათ, რომ 31 წლის ხართ.

— ინფორმაციას აგროვებდით? — შუბლი შევიკარი.

— რა თქმა უნდა, — უკან არ დაიხისა ბიჭმა, — რისი გაგებაც შეიძლებოდა, ყველაფერი გავიგე. მე თქვენ მომწონხართ. ამას ალბათ ხვდებით.

— მომისმინეთ, — ამოვიოხრე, — შეუძლებელია, ასეთი მზრუნველობისა და ჩემდემი თქვენი სიმპათის გამო მადლიერება არ გამოვატო, მაგრამ იმავე გრძნობით ვერ გიპასუხებთ და არ მინდა, დრო ფუჭად დაკარგოთ.

— მე თქვენგან არაფერს ველოდები, ქალბატონო მაია. ამაზე არ ინერვიულოთ. გამიხარდება, თუ „შენიბით“ მომმართავთ, რადგან თავს უხერხულად ვგრძნობ, როცა ასე იფიციალურად მომმართავთ.

— კარგი, იყოს „შენიბით“, — რატომდაც უცებ დავთანხმდი, — მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს.

გამიღიმა და ოთახიდან გავიდა.

მეორე დღეს სამსახურში ამაღლებული განწყობილებით მივდიოდი. გაცილებით დიდი დრო დაუუთმე ვარცხნილობასა და ტანისამოსის შერჩევას.

ერთხელ ჩემი ნაცნობი გოგო საერთო ახლობელთან ერთად შემხვდა. მამაკაცს ხელი წელზე ჰქონდა შემოხვეული და თვალებში ალერსიანად ჩაჰქურებდა.

— რაში გჭირდება ეს კაცი? — ვკითხე შემდეგ, როცა დავიმარტოხელე, რადგან ვიცოდი, რომ ერთი კაცი უყვარდა, მეორეზე გათხოვილი იყო და ეს მესმერ არაფერში სტირდებოდა. თანაც, ყველა ნაცნობმა ვიცოდით, რომ ის ნარუმატებელი კაცი იყო. ადამიანი — გაუგებრობა.

— შენ ცხოვრების არაფერი გაგება, — გამომიცხადა ჩემმა ნაცნობმა, — ქალს ყოველთვის უნდა ჰყავდეს თაყვანისმცემლები.

— ნებისმიერი კატეგორიის? — დავაზუსტე.

— დიახ, ნებისმიერი კატეგორიის, — მიპასუხა დედოფალივით ყელმოლერებულმა.

თაყვანისმცემლები, რა თქმა უნდა, ძალიან კარგია, მაგრამ „ნებისმიერ კატეგორიაზე“ თანახმა არ ვარ!

ნინო სარეკლამო განყოფილებას „ტერორს“ უწყობდა და მშვენივრად

გამოსდიოდა. მეც კი მომინდა, რომ კედელს ზურგით ავკვროდი ან მინას ჩავტანე. დერეფანში დაველოდე, როდის დასრულებდა თანამშრომლებთან ჩაუბას.

— შენთვის ნერვიულობა არ შეიძლება, — გავიფრთხილე.

ნინომ ჩაიცინა.

— ხანდახან თავს ხაფანგში გაბმულივით ვგრძნობ და მგონია, რომ ვერასოდეს ამოვისუნთქავა. ჯერ ერთ პროექტზე არ გვაქვს ანგარიში ჩაბარებული და ახალი, 2-3, თანაც სასწრაფო, ერთად შემოდის. ნამდვილი საშინელებაა.

ჰომო... ამაზე მეც არაერთხელ მიფიქრია. ოდესალაც სწორედ ასეთი ცხოვრება მომწონდა. მინდოდა, ბევრი კი არა, ძალიან ბევრი საქმე მქონდა, რათა მუდმივად დინამიკაში ყოფილიყავი და სირთულეების გადალახვა შემძლებოდა.

კადრების უფროსს ძალიან მოსწონდა ხოლმე ახალი თანამშრომლების წინაშე ჩემი, როგორც „ახალგაზრდა“ ასაკისთვის თავბრუდამხვევი კარიერის მქონე ინდივიდის „დემონსტრირება“. ამ სიტყვების თქმის დროს თვალებს გრძნობით ხუჭვდა იმის ნიშნად, რომ ამაზე „თავბრუდამხვევი“ აღარ არსებოდა.

მაგრამ კარიერა, შეიძლება ითქვას, „გვერდითი, თანმდევი მოვლენა“ იყო. სინამდვილეში ჩემი სამსახური ძალიან მომწონდა და უბრალოდ, სიამოვნებით ვასრულებდი. თუმცა, დრო ყველაფერს ცვლის. ჩემი ქმარი 3 თვეს წინ გაიქცა და თავისი საქციელი იმით ახსნა, რომ მოსწყინდა მხოლოდ ტელეფონითა და ელექტრონული ფოსტით ურთიერთობა. ის წავიდა, მე კი საქმეში ისე ვიყავი ჩაფლული, იმის დროც არ მქონდა, რომ გავნაწყენებულიყავი.

* * *

არც იმ დღეს და არც მომდევნობდეს ალეკო აღარ მინახავს. როგორც ჩანს, ბევრი საქმე ჰქონდა ან უბრალოდ, დავაკინძებდი. ეგ არაფერი, ასე ჯობია! მეც არ ვიფიქრებ მასზე! 3 დღის შემდეგ, გვირილების თაგულით გამოჩნდა.

— გამარჯობა, რაიონში ვიყავი წასული და ძალიან მომწარტოვე.

— აა-ა! — რაღაცნარად ჩავილებული დასახურის მისი გამოსახური დაბანა დამეზარად და თმა ცხენის ძალის მუსავით გამოვინავე.

— ვისადილოთ? — მეითა ალეკომ, — პირველი საათისთვის შემოგივლი.

მე თავი ზედიზედ, ორჯერ დავაჭინე. აღმოჩნდა, რომ პაუმინისთვის მზად არ ვიყავი.

— ლელა, სასწრაფოდ დარეცე საღოში და მანივიურზე ჩამნერე!

ამ დროს, რატომძაც გამახსენდა, რომ უკვე დიდი ხანია, ახალი საცოლები არ მიყიდია. რა საშინელებაა? ასე ცხოვრება არ შეიძლება!

რესტორანში ვისადილეთ, მას დანახარჯი არ გადავახდეონე, რადგან ხაზგასმით ვუთხარი, რომ ჩვენ მხოლოდ მეგობრები ვართ და მე გიმასინძლებ-მეთქი.

როდესაც ანგარიში მოგვიტანეს, საფულე ამოვილე და ქვითარს დავხედე.

— გინდა, მაწყენიო? — მითხრა ალეკომ, — გინდა, დამამცირო?

— არა, რა თქმა უნდა, — შევჭუოთდი, — მაგრამ ყოველთვის შენ ვერ შეძლებ გადახდას, რესტორანში სადილობა ძვირი სიამოვნებაა და თუ ყოველთვის შენ გადაიხდი...

— ჩვენ ბიუჯეტს უფრთხილდები? — ძალიან სერიოზული სახით მეტხა.

— ნუ... ჰო... — სხვათა შორის უპასუხე.

— მაშინ სხვა გამოსავალი უნდა მოვქებნოთ, ერთად უნდა ვიცხოვოროთ, — გაიღიმა, — მე ჩემს ჯამაგირს მოგიტან და ბალიშის ქვეშ დაგიდებ ხოლმე, მერე მე და შენ სამზარეულოში შევიკრიბებით და ერთად გადავწყევტო, ამ თვეში რამდენს დავხარჯავთ და რაზე. ასე ეკონომისასაც გავაკეთებთ და თუ გენდომება, ცოტაოდენ ფულს შევინახავთ კიდეც.

— სულელი ხარ, — მეწყინა მე.

— ეს ახლა გეჩვენება სასაცილოდ, თორებ 1 წლის შემდეგ მე გაცილებით მეტ ფულს ვიშვი, ვიდრე შენ შოულობ. მამაკაცს ყოველთვის ცოლზე მეტი შემოსავალი უნდა ჰქონდეს.

— კარგი, წავიდეთ, ჩემო მამაკაცო!

პარასკევს საღამოს ალეკომ ისევ შემოიხედა ჩემს კაბინეტში.

— ამ შაბათ-კვირას რა გეგმები გაქვს?

— ჯერ არ ვიცი, — უპასუხე, რადგან მომეჩვნა, რომ გეგმის უქონლობა საჩითირო იყო.

— მოდი, გორგოლაჭებით ვისრიალოთ, — შემომთავსა და გაიღიმა.

— კარგი, — ისე უპასუხე, არ გამიცნობიერებია, რა მითხრა, რადგან ამ დროს სხვა რამეზე ვფიქრობდი.

— ძალიან კარგი! — გაუხარდა ალეკომს.

— ვერ გავიგე, სად წავიდეთ? — უცებ მოვეგე გონს.

— სიტყვა — სიტყვაა, მაია!

მთაწმინდის პარკში ავედით „როლიკებზე“ სასრიალოდ. ის დღე მხიარულად გავატარეთ. შემდეგ შაბათ-კვირას კი ზომპარკში წავედით.

ერთი კვირის მერე — მცხეთაში, რადგან ალეკომ მოიგონა, რომ ამ ქალაქს ცენტრების ახდენა შეუძლია, რადგან ქალაქი ჯადოსნურ ადგილზეა გაშენებული, მტკვარი და არაგვი კი შესართავთან გულს ქმნის. შემდეგ მდინარეზე სათევზაოდ ვიყავით და საღამოს კოცონზე მაღაზიაში ნაყიდი თევზი შევწით.

ჩვენი სამყარო მხიარული ფერებით აივსო. ალეკომ ახალ-ახალ გასართობს იგონებდა, მე კი მომზონდა მისი იდეები და მასთან ერთად ვახორციელებდი. ჩვენ ყველგან მისი მანქანით დავდიოდით, რადგან ჩვენ მანქანაში ჩაჯდომაზე კატეგორიულ უარს მეუწენებოდა.

თურმე ძალიან კარგი შეგრძნება ყოფილა, როცა ვიღაცას უკან მიჰყები და ლიდერი შენ არ ხარ.

— შენ ძალიან შეიცვალე, — მითხრა ერთ დღეს ნინომ, — ალეკომ ძალიან კარგი ბიჭია.

— იცი, რამდენი წლისაა? — დავონტერესდი მე.

— იმედი მაქს, სრულწლოვანია, — გაიღიმა ნინომ.

— კი, სრულწლოვანია.

— მაშინ რა პრობლემა? — მხრები აიჩინა.

პასუხად მეც მხრები ავიჩეჩე. ერთი მხრივ, ასაკობრივი სხვაობა არსებობს. 4 წელი არც ისე ცოტაა. როცა ის დაბადა, მე უკვე დავდიოდი და შეევარებულიც კი მყავდა. მე ვიტანჯებოდი, ის კი აკვანში იწვა და ტიროდა... როცა ის 9 წლის იყო, ბიჭებთან ერთად ბურთს დასდევდა, მე უკვე დიდი გოგო ვიყავი და ასაკით უფროს მამაკაცებს ვეპრანჭებოდი. როცა ის 13 წლის იყო, მე გასაიხოვრად ვეზადებოდი.

ახლაც, ვინა ის და ვინ ვარ მე? მეორე მხრივ კი მასთან ურთიერთობა ძალიან სასიამოვნოა. ასე კარგად არავისთან მიგრძნია თავი. ერთადერთი, რაც მას სჭირდება, მე ვარ.

ნინო სამსახურიდან უცრად გაქრა. აღმოჩნდა, რომ ბავშვის შესანარჩუნებლად საავადმყოფოში დაუწევითათ. მისმა ქმარმა დამირევა და მთხოვა, სამსახურის საქმის გამო არავითარ მიმთხვევაში არ შეტენუხებინა.

მე მარტო დავრჩი. სრულიად მარტო. 2 დღის შემდეგ უცხოეთში მიწევდა გამგზავრება, მაგრამ სამწუხაროდ, თბილისიდან გასვლა არ შეძლო. არ ვიცოდი, როგორ მოვქცეულიყავი. მაგიდასთან ჩაფიქრებული ვიჯექი, როდესაც ალეკომ გამოჩნდა.

— არ მშია, — უარი ვუთხარი მიპატიუებაზე.

— მაშინ არც მე შევჭამ, — გაიბუტა, — რა მოხდა?

ძალიან მნიშვნელოვანია, როცა

არსებობს ადამიანი, ვისთანაც ცხოვრებაზე ინუციუნებ. რომელიც შენთან ერთად განიცდის, ყურადღებით მოგისმენს და მისთვის სულ ერთი არ იქნება, შენ რას გრძნობ.

— შენ ახლა მაინც ვერაფერს მოიფიქრებ. წამოდი, ცოტა გავისეირნოთ.

— შენ რა, დამცინი? არ შემიღლია, ვერ წმოვალ.

— შეგიძლია, ამაზე უარესი რაღა უნდა მოხდეს?

ამჯერად ალეკომ ანტისტრესულ საშუალებად ზომპარკში არსებული „შემავის ბორბალი“ გამოიყენა. თითქმის ღრუბლებში მოქანავე სავარძელში ვისედით და ძალიან მეშინოდა, მაგრამ თან საცარი სიმშვიდის გრძნობა მეუფლებოდა.

დავრწმუნდი, რომ ისეთი განსაკუთრებული არაფერი ხდებოდა. უბრალოდ, ეს ერთ-ერთი წინააღმდეგობა იყო, რომლის დაძლევაც შემებლო. ადრეც ხომ უამრავი პრობლემა შემხვედრია და მომზაღლშიც აუცილებლად შემხვდება. ალეკომს ხელს ჩაბალულმა სწორად აზროვნება დავიწყე და თავში აბსოლუტურად ჯანსაღი აზრები მომდიოდა და მომავალ გეგმებს ვაწყობდი.

ალეკომ მთელი ღამის განმავლობაში უცხოეთში გასაგზავნ, საბოდიშო წერილს წერდა.

— იქნებ გადმოსულიყავი ჩემთან სამუშაოდ? — ვკითხე დილით.

— არ არსებობს, — კატეგორიული უარი მივიღე ჩემს წინადადებაზე, — თანაც, მე ისეთი შთაბეჭდილება მაქს, რომ რასაც აკეთებ, ეგ შენი საქმე არა. ამ ხინის განმავლობაში შენი შეტავლა მოვახერხე და ამას იმიტომ გეუბნები.

— მეც ხშირად მგონია ასე, — გამოვუტყიდი, — და არ ვიცი, როგორ მოვიქცე.

— შენ შეგიძლია, სულ არაფერი არ აკეთო, — რაღაცნაირი, საზიმო სმით გამოაცხადა, — შეგიძლია, შუადღენში გებინოს, ბაღში ყვავილებს მოუარო ან მთელი დღე დივანზე ნამონოლილმა, ტელევიზორს უყურო. გინდა, აქვე, თბილისთან ახლოს, სოფელში სახლი ვიყიდოთ? შენ არაფერზე სანერვიულო არ გექნება, რადგან მე გყავარ.

საინტერესო კი ის იყო, რომ რაც უნდა მელაპარაკა ჩვენი ურთიერთობის უცერსპექტივობაზე, ის მაინც თავისი გეგმით მოქმედებდა. თითქმის ჩვენ შორის ყველაფერი გადაწყვეტილი იყო. თითქმის ჩვენ უკვე უკვე ერთად ვიყავით და სასაცილო ის იყო, რომ მეც ჩამითრევდა ხოლმე.

რაც ხინოს ქმარს პირობა მივეცი, რომ მის ცოლს საქმეზე არ დაველაპარაგებოდი, მხოლოდ მას შემდეგ

გამიმჩილა, რომელ საავადმყოფოში იწვა ნინო.

როდესაც საავადმყოფოსთან მივედი, ის უკვე იქ მეოღდა.

— ეს რა არის? ყვავილები ვისთან მიგაქვს? იქნება ალერგია აქვს? ეს ხილია? ყურძნეში დიდი რაოდენობით გლუკოზა... შენ ხომ შემპირდი, რომ ნინოს არ განერვიულებდი? — შემასხენა ნინოს ქარმა.

— მომისმინე, — უხეშად ვუპასუხე, რადგან თავი მომაპეზრა, — ბოლო 5 წლის მანძილზე მგონი ერთადერთი ადამიანი ხარ, ვინც ნინოს ანერვიულებს.

გიომ პირი დააღო. ვიდრე მოიფიქრებდა, რა ეპასუხა, მე საავადმყოფოში შევედი.

ნინო მშვინივრად გამოიყურებოდა, ლოყები ასწითლებოდა და ცოტა მოსუქებულიყო კიდეც.

ირგვლივ უამრავი უურნალი და ნიგინ ჰქონდა შემოწყობილი.

— როგორ ხარ? უძლევები საქმეს? — მკითხა ლიმილით.

— კი, რა თქმა უნდა, მშვინივრად უუძლევები, — დავამშვიდე, როგორც შემექლო.

— ჩემ ადგილზე ვინე უნდა მიიღო, — ამოიხორა ნინომ, — მაგრამ სად იპოვი პროფესიონალს?

— ალეკო მეხმარება.

— აა, ძალიან კარგი, თუ ასეა, — გულწრფელად გაუხარდა, — იცი, ბებიაჩემი ბაბუაჩემზე მთელი 16 წლით უფროსი იყო.

თავი დავუქნიე.

— 16 წლით! — ხმას აუწია მეგობარმა.

ისევ დავუქნიე თავი.

— თავიდან თურმე ისიც ყოყმანობდა, მაგრამ როდესაც მიხვდა, რომ ნამდვილად ბენდირი იქნებოდა მასთან, ადგა და ცოლად გაჟყვა, 3 შეილიც გაუჩინა. იცი, რა?

— რა?

— ის ყოველთვის ასაკზე გაცილებით უმცროსი გეგონებოდა. ახლაც კი... 2 წლის შემდეგ 100 წლის გახდება.

— გადასარევია... — აღვფრთოვანდი მე.

— დიახ.

— კარგი, წაგალ ახლა, — წამოვდექი და წასასვლელად მოვემზადე, — თორმე შენი ქმარი სიმწრით კპილებს ახრჭიალებს ალბათ.

ნინოს საყვარლად გაეცინა. რას უშვერება სიყვარული ადამიანებს?!

* * *

ზამთარი მოდიოდა. ძალიან მომინდა, დათვივით მძინებოდა მთელი ზამთარი და მხოლოდ გაზაფხულზე გამლებიძებოდა. და კიდევ, ძალიან შემიყვარდა ტკბილი ფუნთუშა,

მინირმანი

რომელსაც ჩემი სახლის პირველ სართულზე, საცხობში აცხობდნენ.

— მე უნდა გავემგზავრო, — თქვა ალეკომ, ვახშმობისას.

ეს ძალიან ცუდი სიახლე იყო.

— დიდი ხნით მიდითარ?

— რამდენიმე დღით. ჯერ ზუსტად არ ვიცი, მაგრამ ვეცდები, მალე დავბრუნდე.

ის მატარებლამდე მივაცილე და მსოფლიოში ყველაზე უბედური ადამიანის გამომეტყველებით ვიდექი ბაქაზე.

— ფრთხილად იარე, როგორც კი შინ მიხვალ, მაშინვე დამირეკე, — ყურში მეჩურჩულებოდა ალეკო, — ძალიან ვნერვიულობ, გზები მოყინულია.

გული ისე მიცემდა, თითქოს მკერდიდან ამოხტომას ლამობდა.

ჩევნი ურთიერთობის ერთი წლის მანძილზე ალეკო ისე იცეოდა, რომ მის გარეშე ახლა ცხოვრება ვერ წარმომედგინა. ის ჩემთვის აუცილებელი მამორავებელი ძალა იყო.

მივეჩვიე იმას, რომ რაც უნდა მომხდარიყო, ალეკო მოვიდოდა, აუცილებლად მოძებნიდა გამოსავალს და სიტუაციას გამოსაწორებდა. მამხიარულებდა, როცა მოწყვილი ვიყავი, მექანიზმი მოძებნიდა, როცა საქმეს თავს ვერ ვართმევდი. მის გვერდით ჩემად ყოფნაც კი სასიმოვნო იყო. ალმოჩნდა, რომ სწორედ ის იყო ჩემი მამაკაცი და ახლა, როცა ის წავიდა, თავს ძალზე ცუდად ვერძნობდი. 2 დღე ვცდილობდი მხნედ ვყოფილიყავი, მაგრამ მესამე დადეს საამისოდ ძალა აღარ მეყო. ტელეფონს დავწვდი და ნომერი ავკრიბე.

— გამარჯობა, — მოკლედ მივესალმე, — როდის ჩამოხვალ?

— რა მოხდა? — შეშინდა ალეკო.

— არაფერი, მომენატრე,

— მართლა? — ძალიან გაუკვირდა.

მე ვდუმდი.

— მე უნდა ვიმუშაო, პატარავ, — ენა მომიჩნიერა, — თანაც, ბევრი უნდა ვიმუშო, რათა ჩემს გოგოს ყველაფერი თავზე საყრელად ჰქონდეს.

უსმენდი და ცრემლს ვიწმენდდი. ლმერთო ჩემი, რა ხდება?

— დღეს რამე ჭმე? — მკითხა მოგვიანებით.

— კი, — ამოვისლუკუნე.

— ჩემი ჭმეინი გოგო ვინაა?

და თითქმის ნახევრი საათის განმავლობაში მეუბნებოდა თბილ და ტკბილ სიტყვებს.

2 წლის შემდეგ ის მართლაც გაცილებით მეტს გამოიმუშავდა, ვიდრე მე — ოდესმე. 3 წლის შემდეგ გოგონა შეგვეძინა, 5 წლის შემდეგ ყვაილების მაღაზია მაჩუქა, რომ არ მომენტინა...

მარინა ბაზენეშვილი

აპავი პოველი მეგობრები

ჯაბა და რამაზი ბავშვობიდან ერთად იზრდებოდნენ. ისე შეეჩივინენ ერთმანეთს, რომ გადაწყვიტეს, სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა ერთად გაეგრძელებინათ. მშობლებსაც ბევრი აღარ უფიქრით და როსტოკში ნაიცვანეს შვილები, კარგი ბინაც დაუქირავეს და სამედიცინოშეც მოაწყვეს. რამდენიმე თვის შემდეგ ჯაბასა და რამაზს ერთი ქართველი კაცი დაუახლოვდა, რომელსაც რუსეთის ბევრი კარგი საქმეს მოვიდეთ ხელიო. იმათ გული კი დასწყდათ, მაგრამ რადგან სწავლაზე საერთოდ არ აიცრუეს გული, რაღას დაეძებდნენ!?

ქართველი სტუდენტები ხშირად იკრიბებოდნენ ერთად. ერთ-ერთ ასეთ თავყრილობაზე ბიჭებმა სამედიცინო ინსტიტუტის მეორეკურსელი, თეატრიცნენ. დანახვისთანავე მოწინათ, მაგრამ რამაზმა იმ საამოსვე გაუმზილა მეგობარს, — ან ეს გოგო გახდება ჩემი ცოლი, ან უცოლლოდ დავბერდებიო. მიხვდა, გვერდზე უნდა გამდგარიყო. რამაზმა იმდენი გაავთა, გოგოს გული მოიგო. თეას ძალიან უნდოდა, მოსკოვში გაევლო ორდინატურა, რამაზი დაპირდა, ოღონდ ჩემი ცოლი გახდი, მოსკოვშიც გასწავლი და კარგ სამსახურსაც გიშვინიო. რამაზი უკვე მუშაობდა, როცა თეამ თანხმობა უთხრა ცოლობაზე... დიდი ქორწილის შემდეგ რამაზმა პირობა შეასრულა და თეა მალევე წაიყვანა მოსკოვში. თეას და რამაზს მალე შეიძლიც შეეძინათ და მათ ბედნიერ ცხოვრებას არაფერი აკლდა. თეამ მოსკოვში დაამთავრება როდინატურა, შეეძლო იქვე გაეგრძელებინა მუშაობა, მაგრამ ატყობდა, რამაზს როსტოკი ერთინა, ამიტომაც 3 წლის გილოსთან ერთად როსტოკში დაბრუნდა.

ამონარიდი წერილიდან: „ე. ნ. „პერესტროიკის“ შემდეგ ბევრი რამ შეიცვალა... ჯაბასა და რამაზმა სანარმოს მოულოდნებლად ესტუმრა მპერატიულ მუშავთა ჯაუფი... ვერ დაიძრინეს თავი, თუმცა მხოლოდ რამაზი დააპატიმრეს. ჯაბამ, როგორც კი ეს არსასიამოგნი ამბავი გაიგო, დაპატიმრებული რამაზი მოინახულა და დააიმედა, — მალე გამოგიხსინო. ჯაბამ მიღება მეგობრების გარეშე იმდენი კაცი არ არამარტინია...“

საზღაური

არიან წყვილები, რომლებმაც სიყვარულს ანაცვალეს ოჯახიც, მოვალეობაც, პასუხისმგებლობაც და ბეკრი ახლობლის ტკივილიც, მაგრამ არავინ იცის, ბედისწერა რა „სიურპრიზის“ მოუმზადებს მათ („აღალატის საზღაური ანუ, როცა ცოდნის ვერ ვაცნობიერებთ“, — „ვეროზ პალიტრა“, 2009 წ. 16 თებერვალი).

სწორედ ამ საბედისწერო 3 წელიწადში მოხდა ყველაფერი...

ჯაბა თითქმის ყოველდღე აკითხავდა მეგობრის ცოლ-შვილს, არაფერს აკლებდა მათ... ერთხელ, შინ დაბრუნებულ თეას მოსამსახურე ქალმა შემზარავი ამბავი დაახვედრა, — გიო გაიტაცეს და ეს წუთია, გამტაცებულებმა წერილი გამოგვიგზავნეს, ბავშვის დასაბრუნებულად 50.000 დოლარს ითხოვენ. იქვე ჩაიკეთა თეა. გონის რომ მოვიდა, მაშინვე ჯაბა იხმო თავისთან... რადგან ჯაბასა და რამაზს როსტიველ ქურდებთან კარგი დამოკიდებულება ჰქონდათ, ჯაბამ მათ მიაშურა. ქურდების ჩარევამ შედები გამოიღო — თანხა გაუნახევრეს და საღ-საღამათი ბავშვიც ორ დღეში დააბრუნეს. თეას წერვიულობისგან ლაპარაკის თავიც არ ჰქონდა, გიო გულში ჩაიკრა და კარგა სანს აღარ გაუშვია ხელი...

ახავი ხორე ბაქციულები

თეას ეგონა, ბავშვები კიდევ მოსტაცებდნენ, ამიტომაც გიოს დატოვება თბილისში მშობლებთან არჩია, თვითონ კი როსტოვში დარჩა. რამაზის გამოსვლამდე არც ისე დიდი დრო იყო დარჩენილი (დახლოებით წელიწადი და 7 თვე)... ერთ მშვენიერ დღეს ჯაბა ტრადიციულად გამოიტხადა და ისეთი რამ უთხრა თეას, ქალს ეგონა, ეს ყველაფერი ესიზმრებოდა.

— თუ გინდა საშინელი ადამიანი მიწოდე, თუ გინდა ნამუსგარეცხილად ჩამთვალე, არ შემიძლია უშენობა. დანახვისთანავე შემიყვარდი, მაგრამ რადგან რამაზმა დამასტრო, გვერდზე გავდევი. ვერაფრით მოვერი ამ გრძნობასო. ლაპარაკი უჭირდა, ცხადია, მისთვისაც ძნელი იყო ამ ყველაფრის ალიარტება, ჯაბა, მარტო მინდა დარჩენაო, — ძლიერ ამოთქვა ქალმა. ორი დღის შემდეგ კვლავ ესტურა ჯაბა. ახლა უფრო გაბედული ჩანდა: ისე მიყვარსარ, რომ მეგობარზეც უარს ვამბობ, სანამ რამაზი ციხიდან გამოვა, ციმბირში წავიდეთ და გიოც წავიყვანოთ. თეა უაზზე იყო. თუმცა კაცი მაინც ატყობიდა, რომ ადრე თუ გვიან, თეას სიჯიუტეს გასტეხდა.

სიყვარულს ანაცვალეს ოჯახიც,

და ბეკრი ახლობლის ტკივილიც,

მაგრამ არავინ იცის, ბედისწერა რა „სიურპრიზის“ მოუმზადებს მათ

(„აღალატის საზღაური ანუ, როცა ცოდნის ვერ ვაცნობიერებთ“, —

„ვეროზ პალიტრა“, 2009 წ. 16 თებერვალი).

ამ ჭიდილში 3 თვე გავიდა. ჯაბამ რამაზისა და გიოს სახელზე საკმაოდ დიდი თანხა შეიტანა ბანკში. ამით თეას აგრძნობინებდა, რომ მათ არაფერი გაუჭირდებოდათ. თეა ჯერ საკუთარ თავს, მერე კი ჯაბასაც გამოუტყდა, რომ უავარდა და მასთან ყოვნა სურდა... ციმბირშიც ერთად გადაწყვიტეს გამგზავრება. თეომ არ მოისურვა ბავშვის თან წყვანა იცოდა, მისი და რამაზის მშობლები გიოს ცივ ნიაქს არ მიაკარებდნენ. წასვლის ნინ რამაზი მოინაულა ციხეში. ერთსაათიანი შევედრისას სათქმელს თავი ვერ მოუყარა, დაბნეული პასუხობდა ქმრის კითხვებს. ბოლოს, წერილი ჩაუდი ხელში და დაემშვიდობა. იმ წერილით აგებინებდა საშინელ ამბავს...

რამაზის გაოგნებას საზღვარი არ ჰქონდა. საკუთარ თვალებს არ უჯერებდა. ცოლმა უღალატა. თან ვისთან? — უახლოეს მეგობართან, რომლის იმედიც მუდამ ჰქონდა. აკი, მისჯილი 7 წელიც ჯაბამ გაუნახევრა, გათავისუფლებამდე სულ ცოტა იყო დარჩენილი, რამაზი დღებებს ითვლიდა. და თურმე, გარეთ რა ამბავი ხდებოდა!

გათავისუფლებულ რამაზს თეა და ჯაბა აღარც მოუკითხავს. ისედაც იცოდა, სად იყვნენ. თბილისში ჩაბოვიდა, შვილი რომ დაინახა ცრემლი ვერ შეიგავა კაცმა. გადაწყვიტა, როსტოვის ბინა გაეყიდა და უკან, წარსულისკენ აღარ გაეხედა, მხოლოდ აწმეოსა და მომავალზე ეფიქრა. წარსული ხომ მას დიდ ტკივილს აყენებდა.

ჯაბა და თეა კარგა ხანს დააბულები იყვნენ. იცოდნენ, როდის უნდა გათავისუფლებულიყო რამაზი და დარწმუნებული იყვნენ, რომ ის მათ აუცილებულად მოინახულებდა. მაგრამ ასე არ მოხდა. დრო გავიდა. რამაზი არ ჩანდა. ციმბირში გაქცეულები თანდათან დამშვიდნენ, ჯაბამ იქაც მშვენივრად ააწყო საქმე და კარგად გრძნობდნენ თავს. თეამ ჯერ გოგონა, შემდეგ ვაუი გაუჩინა ჯაბას. ბედინერებისგან მეცხრე ცაზე

იყო ჯაბა და ეგონა, რომ სიკვდილ-ამდე ასე გაგრძელდებოდა. ბედისწერა კი კვლავ მოულოდნელ ამბავს უმზადებდა წყვილს.

ლევანმა და მარიამმა მხოლოდ ორჯერ ნახეს თავიანთი თბილისელი ძმა და ძალიან უნდოდათ, გიოსაც მათთან ერთად ეცხოვრა, მაგრამ... თავად თეა და ჯაბა ვერ რისკავდნენ თბილისში ჩასვლას. რამდენჯერმე დაისვენეს ბათუმში, ურევსა და ქობულებში და მაშინაც ერთგვარი შიში ახლდათ. იცოდნენ რომ რამაზს ერთხელაც არ წამოსცდენია მუქარა, მაგრამ თავიანთი ბრალეულობა გაცნობირებული ჰქონდათ.

უბედურება კი მაშინ დაატყდათ თავს, როცა ამას საერთოდ არ ელო-

დნენ... 11 წლის ლევანს ველისი- სეირნობა უყვარდა. ერთხელ მანქანის ბორბლებქვეშ აღმოჩნდა ბიჭი და საავადმყოფოში მისვლამდე გარდაიცვალა.

გიომ იმ დღესვე შეიტყო ძმის გარდაცვალების შესახებ და მამას სთხოვა, — ერთად წავიდეთ და მიუსამიმროთ. სასონრევეთილი თეა რამაზის დანახვაზე გაშეშდა, ტირილი შეწყვიტა და ქმარყყოფილს უაზროდ მიაჩერდა. ჯაბამ კი თავი ვერ შეიგავა და უცებ ამოსაცდა პირიდან... ეს უბედურება იმ ყველაფერის საზღაურიაო...

ჯაბა და თეა ისევ იქ არიან. მარიამი უკვე დიდი გოგოა და თბილისისკენ მოუწევს გული. მშობლები გაორებულები არიან. მათაც უნდათ საქართველოში დაბრუნება და თუ გადაწყვეტს, მაშინ შვილის ნეშტის გადმოსვენებაც მოუწევთ... ■

**ზურნალისტს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ ტელ: 899.27.25.61
ან ელფოსტით babunamarina@yahoo.com**

ზაქარია ეუცნაშვილი დაკატიმრებას ითხოვს

რატომ არ დაისვა ზურაბ ალექსალია მამობრის რკანი?

გასულ კვირას ასოციაციის — „კანონ ხალხისათვის“ თავმჯდომარე ზაქარია ეუცნაშვილმა ხელისუფლებას უჩვეულო წინადადებით მიმართა. მათ „მძევლების გაცვლა“ შესთავაზია. მამის თავისუფლების სანაცვლოდ მზადა, ციხეში ჩატავდეს და დარჩენილი სასჯელი — 30 თვე — თვითონ მოხადოს. შეგახსენებით: კომპანია „გეოლინგინგის“ ხელმძღვანელი, პროფესიონალი იმარ ქუცნაშვილი 18 თვეა, პატიმრობაშია. იგი 2008 წელს, დამკვეთის სახსრების მითვისების და ამისთვის ყალბი საგადასახადო დოკუმენტის მომზადების პრალდებით დააკავეს. საქალაქო სასამართლომ ერთ ბრალდებაში გაამართლა, მაგრამ ყალბი დოკუმენტის დამზადებაში დამაშვავედ ცნო და 4 წელი მიუსავა. ქუცნაშვილებმა საქართველოში სამართლს ვეღარ მიაღწიეს. მამის დაპატიმრებას ზაქარია მასზე შეურისძიებად აფასებს. მამის წინაშე თავს დამზადე გრძნობს, მომხდარს განიცდის და ამიტომაც ასეთი უცნაური წინადადება გააუდერა. თუ ხელისუფლება მის წინადადებას არ მიიღებს, მაშინ ისლა დარჩენია, სარჩელი სტრასბურგში შეიტანოს. დარწმუნებულია, რომ იქ საქმეს მოიგებს, მაგრამ იურისტმა კარგად იცის, რომ ამისთვის დიდი დრო საჭირო. ციხეში გატარებული ყოველი დღე კი ასაკოვანი მამის ჯანმრთელობაზე ასახება. იურისტი და ყოფილი დეპუტატი ამბობს, რომ ეს მისი ოჯახის ლირსების საქმეა.

თემა ხურსილავა

რა უძღვდა წინ პროფესორის დაკავებას, რატომ არის ნაწენი ზურაბ ადეიშვილზე, რატომ ითქვა უარი 2.000-ლარიან საპროცესო გარიგებაზე და როგორ წარმოუდგენია „მძევლების“ გაცვლა, ამ და სხვა საინტერესო საკითხებზე იურისტი ზაქარია ეუცნაშვილი ისაუბრებს.

ზაქარია მცხეთაში დაიბადა. მამა, ომარი, ტენინკური უნივერსიტეტის პროფესორია, დედა, თალიონ — სკოლის ბედაგოგი. მამ აშშ-ში დაამთავრა ბიზნესის მართვის სპეციალობა. ჰყავს მეუღლე და ორი შეკილი. სპეციალობით სამართლებრივი კომისარიაში დირექტორის მეორე კურსის სტუდენტმა სადაზღვევო კომისარიაში დაიწყო მუშაობა. უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ სადაზღვევო კომისარიაში დირექტორის მოადგილედ გადაიყანეს. მაჟორიტარი დეპუტატის, თამაზ მექიანის საარჩევნო კამპანიას ხელმძღვანელობდა და მოგვიანებით, მისი რეკომენდაციით, პარლამენტის აპარატში მუშაობა რიგით იურისტად დაიწყო. შემდეგ უამრავი თანამდებობა გამოიცალა, პოლიტიკაშიც ჩავიდო. 2004 წელს პოლიტიკაშიც ჩავიდო. ამჟამად საპატირიარქოს იურიდიული სამსახურის აქცეს საკუთარი საადვოკატო ბიურო და კერძო საადვოკატო საქმიანობას უწევა.

— ბატონო ზაქარია, ხელისუფლებას რა გარიგებას სთავაზობთ?

— მამა თავის დაბადების დღეს მეორე წელია, ციხეში ხვდება. ყოვე-

ლი დღე მის ჯანმრთელობას საფრთხეს უქმნის. პატარა ბიჭი არ არის, 68 წლის გახდა. ამიტომ „მძევლების გაცვლას“ ვითხოვ. ეს ყველა მხარისთვის სასარგებლო გარიგება იქნება. პირველ რიგში მე მომიტანს დიდ სიმშვიდეს, რადგან მამა ციხეში ჩემ გამო ზის. ხელისუფლებაში ჩემი წინადადება უსაფუძვლო შეთავიზებად რომ არ მიიჩნიოს, მზად ვარ დანაშაულის პროვოცირებისთვისაც, თუ ეს მათ სჭირდებათ. პირობას ვდებ, რომ ამ შემთხვევაში ჩემი საქმის გასაჩივრება არ მოხდება. მათ კარგად იციან, რომ მამას საქმეს სტრასბურგში ვასაჩივრებ. მერწმუნეთ, ეს სასარგებლოა ხელისუფლებისთვისაც. მათ ღირსება ვერ შეგვიძახს. უნდოდათ ეთქვათ, რომ ყალბისმეტენი მამა მყავს, სწორედ ამიტომ დოკუმენტის გაყალბებაში დასდეს ბრალი. მტკიცებულება არ არსებობს, უაზრო განაჩენი გამოიტანეს, საქმეში დაზარალებული არ არის. თუ არაფრი მომიტანება, რატომ უნდა გამეყალებინა დოკუმენტი? სამუშაოს დამკვეთები ამბობენ, რომ კონტრატით გათვალისწინებული სამუშაო შეასრულა. ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტმა თავის თანამშრომელს იმუნიტეტი მოუსხია იმისთვის, რომ სიმართლე ეთქვათ. მამის შემსრულებელი მისცეს და ასეთი ალიბის დროს დარბაზიდან უნდა გაეთავისუფლებინათ... ქართველი საზოგადოება ჩვენ გვერდით დადგა. უამრავმა ორგანიზაციის შეისწავლა ეს საქმე: სახ-

ალხო დამცველის აპარატმა, ახალგაზრდა იურისტებმა, კონსტიტუციის 42-ე მუხლმა, საქართველოს მშენებელ ექსპერტთა ასოციაციიმ. დავამტკიცეთ, რომ მამა უდანაშაულოა. სამჯერ შემოგვთავაზეს საპროცესო შეთანხმება. 2.000 ლარად გვთავაზობდნენ მის გათავისუფლებას, მაგრამ მამამ სამიცველერ უარი თქვა. არ აღიარებს იმას, რაც არ ჩაუდენია. ჩვენ ჩვენს ღირსებას ვიცავთ.

— თქვენ შეთავაზება რამდენად რეალურად მიგაჩნიათ? იურისტი, მზად ხართ დანაშაულის ჩასადგონად. დანაშაულის პროცესის შემთხვევაში, ხომ არ არის გამორიცხული, მამის გვერდით თქვენც აღმოჩნდეთ? აღ-ბათ, ამაზეც გიფირიათ.

— ძალიან გამწარებული ვარ. ფიზიკური თავისუფლება არაფრის მომტანია, ადამიანი სულიერად უნდა იყო თავისუფლალი. იცით, მამას გათავისუფლებით ბებიას, დედას, მამიდებსა და საკუთარ თავსაც გადაგრძელებული არა აღიარება. სამუშაო დამკვეთები მეტყველებული მაჟეს. მამას დაპატიმრებით არა მარტო უმძიმესი ტკივილი მომაყნეს, არამედ ოჯახში ჯანმრთელობის პრობლემებიც შეიქმნა. ამ ამბის გამო ბებია სიკვდილის ზღვაზე მყავს. ცუდად არიან დედა და ჩემი მამიდები. მიყენებული სტრესის გამო სერიოზული არა, საზოგადოება მესარება, ხალხისგან უამრავი თავის შინაგამობის და სოლ-

იდარობა დავინახე. ყველას მადლიერი ვარ. ამ „გარიგებით“ მოვიგებ მეც და ხელისუფლებაც. ვეიკრობ, შვილები უნდა იცავდნენ მამებს და არა — მამები შვილებს. საქართველოში ყველა მექანიზმი ამოვწურეთ და სამართლს ვერ მივაღწიეთ. მამას ორმა ისეთმა მოსამართლემ გამოუტანა განჩენი, რომელსაც მოსამართლეობის ვადა გასული ჰქონდათ. ამის შემდეგ მათ 10 წლით გაუგრძელეს ვადა. ის პროკურორი, რომელიც ამ საქმეში იყო, დღეს ქალაქის მთავარი პროკურორია — მამუკა გვარაშია. ბევრმა მამას დაჭრით კარიერა გაიკეთა. გვეუძნებიან: ისეთი ძლიერი მტერი გყავთ, ჩენ ვერაფერს გიშველითო.

— კონკრეტული ეჭვმიტანილი გყავთ?

— ეჭვმიტანილ პირთა წერ ძალიან ვიწროა. მიხეილ სააკაშვილი ყველაზე დიდი ეჭვმიტანილია. ბიზნესმენთა შეკრებაზე ჩემთა ძმამ პირდაპირ ეთერში დაუსვა შეკითხვა. მან საზოგადოება კიდევ ერთხელ მოატყუა. კამერების წინ თქვა, საბუთები მოიტანეთ და გავრკვევიო. იქიდან გამოსულს კი უთხრა: არ მინდა, მაგ საქმეზე ყველაფერი ვიციო. აბა, ვის დავაბრალო — ბოკერიას, რომელიც ჩემი პირადი მტერია და რომელსაც არ ვუყვარვარ?! თუ ვანო მერაბიშვილს, რომელიც ვიციო, ვინც არის.

— მიხეილ სააკაშვილთან დაბაბული ურთიერთობა გქონდათ?

— სულ სამ შემთხვევას გავიხსენებ: როცა პარლამენტის წევრი ვიყავი, მაშინ მიშამ ოპოზიციის კვოტით, იუსტიციის საპქოს წევრობა შემომთხვაზა. მაშინდელი კანონმდებლობით, ოპოზიციას ერთი ადგილი ეკუთვნოდა. ყველა იურისტისთვის ამ თანამდებობაზე ყოფნა დიდი პატივია, თუმცა ვერდნობდი, ამის უკან ქვეტექსტები იყო. მართლაც, სანაცვლოდ, „სატელიტობას“ ითხოვდნენ. შევარდნაძემ სასამართლო რეფორმისა სააკაშვილს ჩაბარა, მითხრეს, პრინციპული საკითხების დროს ჩენ მხარეს უნდა იყოო. შემოთავაზებაზე უარი ვთქვი. მეორე შემთხვევა: როცა საგამოიხტო კომისიის ფარგლებში 2002 წლის ადგილობრივი არჩევნების კანონიერების შესწავლა პარლამენტს დაგევევალა. რამდენიმე ქალაქის შედეგების გადათვლა დავიწყეთ. მაშინ გოგორიშვილი-ევანია შევარდნაძის თამაშს თამაშობდა, სააკაშვილი სხვა ფრაქცია იყო. ამ დროს სააკაშვილს მოლაპარაკება ნათელაშვილთან ჰქონდა და საკრებულოს თავმჯდომარე ხდებოდა. თბილისის ხმების ხელახლა დათვლა მისთვის მნიშვნელოვანი იყო. ეს კანონის ფარგლებში არ უნდა მონაბობოდი მონაბობა, ერთხელ და

მოვითხოვეთ. მაშინ დიდი მადლობა გადამიხადა იმის გამო, რომ საკითხს შერჩევითი პრინციპით არ მივუდექით, მაგრამ როცა სამშა დეპუტატმა მიშას ხმა მისცა, მე მოვითხოვებ მათი პარლამენტიდან გაძევება და მაშინ კონფირონტაციაზე გადავედით. ეს ადამიანი ვერ მიხვდა, რომ ჩემთვის კანონი და სამართლიანობის დაცვაა მნიშვნელოვანი და არა პერსონები. 2004 წლის 6 თებერვალს კონსტიტუციური ცვლილებები მოხდა. პარლამენტი ქმედულავნარო იყო, „ნაციონალური მოძრაობა“, რაც უნდოდა, იმას აკეთებდა. მაშინ შევრობები იურიდიული კომიტეტი და არ მივეციო ამ ცვლილებას დადებითი დასკვნა. შევეცადე, პარლამენტში შემქმნა მოწინააღმდეგეთა ჯგუფი, რომელიც შეეცდებოდა, ხელი შეეშალა 6 თებერვალის კონსტიტუციური ცვლილებების დაკანონებისთვის. შესაბამისად, განცხადება — „დემოკრატია საფრთხეშია“ მოვამზადეთ. საკუთარ სახლში აქვს ნათქვამი, ეს კაცი გააჩერეთო.

— მამათქვენს პრობლემები როდის შეექმა?

— პირველი პრობლემა რიგგარეშე საპრეზიდენტო არჩევნების დროს გაჩნდა, როცა მამა „ნაციონალური მოძრაობის“ ცენტრალურ შტაბში დაიბარეს და არ მივიდა. მცირე, დიდი თუ საშუალო ბიზნესის წარმომადგნებები შევრიბეს. მამას საშუალო ბაზენდა, კომპანიის წლიური შემოსავალი 3-4 მილიონს არ აღემატებოდა. ზარი ჩემი პრესკონფერენციიდან მეორე დღეს გაისმა, მაშინ „არჩევნების გაყალბების 17 მეთოდი“ გამოვაჭვენოთ.

— ბატონი მოარე შეხვედრაზე რატომ არ წავიდა?

— ძალიან შეკრული ოჯახი გვაქვს. როცა მამა დაურევეს, ჩემი ძმისშვილის დაბადების დღე იყო და ოჯახის წევრებმა განვიხილეთ. აშეკარა იყო, ორი რაღაცისთვის ეძახდნენ: ფული მოიტანე ან შენი შვილი გააჩერე... მშა თავისუფალი ადამიანია და თქვა: არც ერთი პარტიის წევრი არ ვარ, ჩემი საქმის პროფესიონალი ვარ, თუ რაიმე საქმე აქვთ, ჩემთან მოვიდნენ. მუქარა სწორებ მაშინ იყო. მიანიშნეს, შვილთან დაკავშირებით გიპარებთ და არა ფულზეო. ამ ფაქტიდან ორი თვის თავზე მეგობრებმა შეგატყიცინებს, რომ მამაჩემშე ფინანსურ პოლიციაში საქმე აღიძრა. მითხრეს: სანამ დაკითხვაზე მოვლენ, შენ დაგელაბარაკებიან; დაუკერე, თორებ დაკითხვა მამაშინის დაკავებით დასრულდება. ფინანსური პოლიციის მსტოვარს როცა შევხვდი, სამი მოთხოვნა წამომიყენა: რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნებში არ უნდა მიმელო მონაწილეობა, ერთხელ და

სამუდამოდ ამ ხელისუფლების კრიტიკა უნდა შემეწყვიტა და დავით აქუბარდიასთან ეთერში სტუმრობაზე უარი მეთქვა. ავუსტენი, არჩევნებში მონაწილეობას არ ვაპირებდი. მკითხებს, როგორ გადავამოწმოთო? მის უწმინდესობას შეგიძლიათ ჰკითხოთ, რადგან საპატიორაქოს იურიდიული სამსახურის ხელმძღვანელად მაკურთხა-მეთქი; რაც შეეხება მეორე და მესამე საკითხს, თავისუფალ ადამიანად დავიბადე და სიტყვის თქმას ვერავინ ამიკრძალავს, ეს არ შეიძლება მოლაპარაკების საგანი იყოს-მეთქი. ამ საუბრის შემდეგ მამა დაპკითხეს და გამოუშვეს, თუმცა საქმე არ შეწყვეტილა. მას შემდეგ ლამის ყოველდღიურად, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსთან და, ჩემს თანაკურსელთან და „მეგობარ“ ზურაბ ადეივშვილთან შეხვდრას ვითხოვდი. მიმილო მას შემდეგ, როცა დარწმუნდა, რომ არჩევნებში მონაწილეობას არ ვიღებდი. მაშინ ვუთხარი: არა მგონია, სწორი იყოს ოჯახის წევრების დაჩაგვრა-მეთქი. ყველაფერი კარგად იქნება. მამას დაპატიმრება ზურასგან არ მოდიოდა, მაგრამ მას კაცურად, შეეძლო ჩემი ოჯახი დაეცვა, როცა მამას სიმართლეში დარწმუნებული იყო. ეთქვა, ის კაცი გვიშლის ნერვებს და მამა რა შუაშია, ოჯახს ნუ ავუნიოვბთო.

— დამეთაბეჭოთ, ხელისუფლებას არც თქვენი დაკავება გაუჭირდებოდა. მისითვის უამრავი მეთოდი აქვთ. თუნდაც იარაღის ან ნარკოტიკის ჩადება, თქვენ რატომ არ დაგაპატიმრეს?

— ბევრი მიუიქრია ამაზე. იცით, პატიმრობაზე უარესია, როცა შენ გამო ასაკიან მამას გიჩაგრავნ და აპატიმრებენ. ეს საშინელი შურისძიებაა. ვერ ნარმოიდგნენ, რა მძიმე იყო ჩემთვის ეს ორი წელი, რამდენი სევდა და ტკივილია ჩემი არა გამრაბების 17 მეთოდი „გამოვაჭვენოთ“.

— ალბათ ყველაზე მძიმე — ციხეში მასთან პამარია, როგორად თქვენი შეხვედრები?

— როგორც ყველა, ჩენ ც მინის მიღმა ტელეფონით ესაუბრობთ. ეს ძალიან მძიმეა. მამა მანწყნარებს. იქ ინგლისურ ენას სწავლობს, პატიმრებს გეოლოგიასა და ხაზგანის ასაკვლის. თავის დაკითხდარა შეასრულა. რომ მამაჩემშე ფინანსურ პოლიციაში საქმე აღიძრა. მითხრეს: სანამ დაკითხვაზე მოვლენ, შენ დაგელაბარაკებიან; დაუკერე, თორებ დაკითხვა მამაშინის დაკავებით გიპარებთ და არა ფულზეო. ამ ფაქტიდან არ ვართ თვის თავზე მეგობრებმა შეგატყიცინებს, რომ მამაჩემშე ფინანსურ პოლიციაში საქმე აღიძრა. მითხრეს: სანამ დაკითხვაზე მოვლენ, შენ დაგელაბარაკებიან; დაუკერე, თორებ დაკითხვა მამაშინის დაკავებით დასრულდება. ფინანსური პოლიციის მსტოვარს როცა შევხვდი, სამი მოთხოვნა წამომიყენა: რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნებში არ უნდა მიმელო მონაწილეობა, ერთხელ და

სვანერი მარილის რაცეატი კახელისთვის

მოკლედ, ასე... იყო და არა იყო რა, იყო 2 სვანი... არა, რადგან ასე დავიწყე, არ გეგონით, ზღაპრის მოყოლას ვაპირებდე, ნაღდი ამბავია, რომელიც ჩემს „უურნალასტის ბლოგნოტში“, თემებს ჩამონათვალში დიდი ხანა, ჩინერილი მაქვს და ვერა და ვერ მოვაბი თავი, რომ გამომექვენებინა.

ჰოდა, იმას ვამობობდი, რომ იყო 2 სვანი, ზაზა და აკაკი. ორივე ჩემი ბიძაშვილი, მაგრამ ერთმანეთისთვის ძმები კი არა, ისინც ბიძაშვილები არიან.

ზაზა ცოლშვილიანი, სერიოზული ადამიანია და თავისი ბიზნესიც აქვს. ტანად უზარმაზარია, მაღალი, ტანმოსული და ისეთი მიამიტი, პატარა ბავშვიც კი მოატყუებს. ამასთან, ძალზე კაცომიყვარება, ყველა ეცოდება და ყველას უთანაგრძობს. უკანასკნელ კაპიკს გაიღებს თავისი ბიუჯეტიდან, სხვის დასახმარებლად. გაპრაზებული არავის უნახავს. თუ ბრაზობს, იმით მიხვდები, რომ კრიჭა აქვს შეკრული და — პმ, პმ, — ნარამარა ამას ამბობს.

აკაკი უცოლო იყო (ახლა უკვე მასაც ჰყავს ოჯახი) და მოუსვენარი. კარგი იუმორის მქონე და მავნე. თუმცა, გულის ნაცვლად, მასაც „პაჯალლო ოქრო“ უდევს მკერდში და მოყვასის გულისთვის მასაც ბევრის გაღება შეუძლია.

უკვე წლები იყო, ზაზას ვალი ერთ კახელ კაცს, სახელად ვანოს ჰქონდა. 3 ათას დოლარს არა და არ (ან — ვერ) უბრუნებდა ზაზას. ჰოდა, ზაზა, ვანო და მათი ვალი მუდმივად ხუმრობის საგანი ხდებოდა ხოლმე.

მაგალითად, ყოფილა შემთხვევა, ზაზასთან სტუმრად ყოფილებართ, კარზე ვიღაცას დაუკაუნებია, ჩენე, რომელიმეს გაგვიღია და საზარესოს დაგვახია, — ვანო გეხახის, მგონი ვალი მოგიტინა. მიუხედავად იმისა, რომ მსგავს ხუმრობას ბევრჯერ ჰქონდა ადგილი, ზაზა მაინც იჯერებდა, სიხარულით ნამოხტებოდა და კარისენ გარბოდა. იქიდან კი ღიმილით ბრუნდებოდა უკან და საყვედურსაც არასდროს ამბობდა.

ერთ შშვნიერ დღეს აკაკისთან სტუმრად მივედი. ჰოდა, გადავწყვიტო, ზაზასთან შეგვევლო, მაგრამ ნინასწარ ხომ უნდა გვცოდნოდა, შინ დაგვებოდა თუ არა? ამიტომ აკაკიმ დარეკვა გადაწყვიტა.

— ალო, ზაზა ხარ? — სერიოზული ტონით იკითხა.

— კი, რომელი ხარ? — ვერ იცნო ბიძაშვილი ზაზამ და ყველაფერი სწორედ აქედან დაინწყო.

— ვანო ვარ, — შემთხვევით ისარგე-

ბლა, სახუმარო თემა იპოვა და სრულიად სერიოზულად უპასუხა აკაკიმ ისე, რომ სინდისის ძარღვი არც შესტოვებია.

მე მუშტი მოვულერე, ცოდოა, ნუ ანგალებ-მეთქი, მაგრამ მაინც განაგრძოდ კავკაციანი, რადგან მეც ინტერესით ვავდებოდი, რა მიხდებოდა მეორე დღეს.

— კარგი, წამოვალ, მე და მარი ახლა შენთან ვაპირებთ სტუმრობას და სახლში დაგვხვდები?

— კი, სახლში ვარ, მოდით.

იმ საღამოს კარგად მოვილებინეთ ზაზასთან. მთელი საღამო ვყოყმანობდი, ხომ არ ვუთხრა, აკაკი გატყუებს-მეთქი, მაგრამ საპოლონოდ მაინც გამუშება ვამჯობინე, რადგან მეც ინტერესით ვავდებოდი, რა მიხდებოდა მეორე დღეს.

უკან რომ ვპრუნდებოდით, ყოველი შემთხვევისთვის მაინც „ამოვიკნავლე“:

— იქნებ არ გაგვენირა ბიძაშვილი? ცოდოა.

— რას ამბობ? აბა, წარმოიდგინე, ხვალ რომ დაგადგებით ვანოს თავზე და ზაზა რომ შეახსენებს, ფული უნდა მოგეცაო... თან ბოლოს სვანური მარილის რეცეპტს რომ მისცემს, ის კაცი „ვაფშე“ გაგიუდება. ამ შანსის ხელიდან გაშვება არ შეიძლება. იცოდე, შენ უფრო საზიზლარ რამეს გაგიჩალიჩქ, ზაზასთან რომ ჩამიშვა, — დამემუქრა და მეც გავტუმდი.

მოკლედ, გადაწყდა, რომ ხვალ ვანოსთან მივდივართ.

დილით ზაზამ თავისი „ნივით“ გამოგვიარა ორივეს. ამ „ნივას“ კიდევ ცალკე ისტორია აქვს.

ზაზა ობლად გაზრდილი ბიჭია და ცხოვრება თავისით ააწყო. პირველი მანქანა, რომელიც იყიდა, სწორედ ეს „ნივა“ გახდათ, მაგრამ მთელი უბედურება ის იყო, რომ მას არც მართვის მოწმობა ჰქონდა (ჩემსავით „ნაგლი“ არ იყო, რომ „უპრავოდ“ მოევლო სახართველო) და არც მანქანის ტარება იცოდა. ჰოდა, ეს ცინცალი „ნივა“ ეზოში გააჩერა. დილით 6 სათზე დაგვიდა, ისაუზმებდა, ჩავიდოდა ეზოში, ჩაჯდებდა თავისი ციცების მანქანაში და 9 საათამდე იქ იჯდა. მერე საგულდაგულოდ დაკეტავდა და სამსახურში ტაქსით მიდიოდა. სააღმოს, ერთგული ქმარივით, 7-ის ნახევარზე უკვე შინ იყო. ივახშმებდა და დამის 12 საათამდე ისევ მანქანაში იჯდა ხოლმე. ასე ეფერებოდა თავის „ნივას“ და მასთან ურთიერთობის სურვილს იკალავდა, ვიდრე მართვას ისწავლიდა.

ეს დროც დადგა, ზაზამ მართვის მოწმობა აიღო და ბიძაშვილები რესტორანში წაგვიყვანა, ამ ფაქტის აღსანიშვნაც და. მივედით რესტორნის ეზოში, გადმოვლაგდით მისი მანქანიდნ 5 სვანი, ის მანქანას გარშემო უვლიდა და ხან ერთ საბურავს მიარტყამდა ფესაცმლის წვერს, ხან — მეორეს და თავს დანანებით აქეცდა.

— რა მოხდა? — ყველანი გარშემო შემოვეხივე.

— გაფუჭდა ჩემი მანქანა, — ისე გულდაწყვეტილმა თქვა, ლამის ავტირდით.

— რა გაფუჭდა?

— რა და — დილით, რომ დავქო-

— ჰო, ვანო, გისმენ, რამ შეგაწუხა?

— გამოცოცხლდა ზაზა.

— ხვალ ჩემთან, სამსახურში მოდი, ვალი უნდა დაგიბრუნო, — სასტიკად იხურდა აკაკიმ.

— შენ გაგიმირჯოს, როგორ მჭირდებოდა ახლა ფული?! — გულით გაიხარა ზაზამ.

— ჰო, ღოღნდე, ერთი თხოვნა მაქვს, — არ ჩერდებოდა ეს მავნე.

— რა თხოვნა? — ყურები ცეკვიტა ჩემნებმა საერთო ბიძაშვილი.

— რა და — სვანური მარილის რეცეპტი მინდა და იქნებ დამინიშრო და როცა მოხვალ, მომიტანო.

— მაგაზე იოლი რა არის, რეცეპტსაც მოგიტან და სვანურ მარილსაც, — არაფერი ენანებოდა გახარებულ ზაზას.

აკაკი დაემშვიდობა, აბა, შენ იცი, ხვალ გელოდებით, უთხრა და ყურმილი დაუკიდა.

2 წუთი არ იყო გასული, ზაზამ აქეთ დაგვირევა.

— აკაკი, ხვალ ვან ფულს და მიბრუნებს და ნამომყვითებელი დილით, მარტო მეტარება წასვლა, — ალალად სთხოვა ბიძაშვილს.

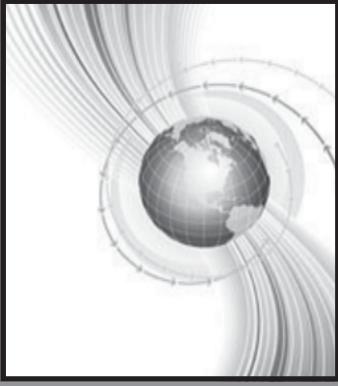
ფოტო, რომელიც ტანცას დაკარგ

ამ ფოტოსთვის შესაბამისი ცარცერა
უდია გამოგზავნოთ ტალღაფონის ნომარზე:
8.77.45.68.61

ჩამოატარეთ ვარსდა ამ ასათია:

**„ჩემს სახლში პუზები
თავისით კვდებიან, როცა პუზის
საკლავის ფასს იგებენ“**

სამყარო

რკინის კაბინი „იცვალეა“ ანუ გუგა კოტეტიშვილის მიერ გაცოცხლებული ქველი ნივთები

გალერეა „კოპალაში“ გუგა კოტეტიშვილის ნამუშევრების გამოფენა მოეწყო, სადაც წარმოდგენილი იყო ძველი და ახალი ნივთების კომპი-ნაციით შექმნილი კომპოზიციები. ერთი შეხედვით თითქოს, გამოუსადევგარა ნივთები, ბატონი გუგას წყალობით, გამოსადევგარ ნივთებად ქცეულა, რამაც თითოეული დამთვალიერებლის გამოცება გამოიწვია.

ელევა გასიღიძე

— ბატონი გუგა, ამ გამოფე-
ნს მოსაწყობად დიდხანს ემზადე-
ბოდით?

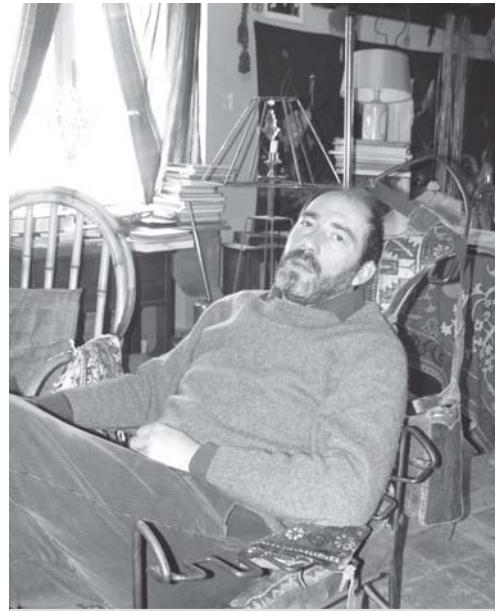
— (ეღაძება) როგორც წესი, ყვე-
ლაფერს უცებ ვაკეთებ. აი, იდებს ს-
რაც შეხება, მათ შეიძლება, ძალიან
დიდი ხნის განმავლობაში ვამუშავებ,
გონებაში წინასწარ ვხატავ, თუ რა
უნდა გავაკეთო. ეს ხის ნამუშევრები
სულ რაღაც, 3 დღეში დავამზადე.
გამოფენაზე მონაწილეობა რომ შე-
მომთავაზეს, დავიქირდი, სამ დღე-
ში თუ რის გაკეთებს შევძლებდი —
წაბლის მასალა დავაძეველე ისე,
რომ წყალში ნაგდები ყუთის ელფ-
ერი ჰქონიდა და ამ მასალით დი-
ვანი, 2 სავარძელი გავაკეთე, აგრეთვე
დავამზადე ბევრი ისეთი აქსესუარი,
რომელიც მათ მოუხდებოდა. ძველ
წიგნში ვნახე ფოტოსურათი, სადაც
ყურძნის მტევანი იყო გამოსახული.
ეს სურათი ძალიან მომენტა, დავას-
კანერე და იმ ტილოებზე გადავი-

ტანე, რომლისგანც საბოლოოდ, ბა-
ლიშები შეიქმნა.

— პრეველად როდის გაგიჩნ-
დათ იდეა, ძველი ნივთებისათვის
სული შეთაგძერათ?

— ვიდრე ავეჯის დამზადებას
დავიწყებდი, ჩანთებს ვკერავდი.
თბილისის ომის პერიოდში სახლი
დაგვიწვა და სწორედ მაშინ გამიჩნ-
და იდეა, ორიგინალური ჩანთები
შემქერა. მასალად ტყავს, ქეჩასა და
ფარდაგის ნაწილებს ვიყენებდი,
ხოლო თავი, რომელიც ჩანთას ზე-
მოდან ეფარებოდა, ერთნაირი არა-
სოდეს იყო — მათ დასამზადებლად
ვიყენებდი ფარდაგებს, მაგრანებს,
ბრინჯაოს ნივთებს, ძველ დეტალებს.
სხვათა შორის, ერთ ჩანთას, საკეტის
ნაცვლად ვიოლინოს დეტალი გა-
ვუკეთე, ჩანთის სახელურს კი ბრეზენ-
ტისგან დამზადებული ქამარი წარ-
მოადგენდა, რომელსაც ავტომატის
ჩამოსაკიდებლად იყენებდნენ. ჩემი
შექმნილი ჩანთები საკმაოდ ტევადი
იყო. ის შეგძლი გეტარებინა არა

მარტო ყოველდღი-
ურად, არამედ ოპ-
ერაშიც, თეატრ-
შიც. სულ 300-მდე
ჩანთა შეკერე და
ჩემს ნამუშევარს
ყველა ცნობდა
(იცინის). ძალიან
მიყვარდა ძველი
ნივთები და მათ
ყოველთვის ვა-
გროვებდი კიდევ. მერე ეს ძველი დე-

გონიერი წინასწარ ვხატავ, თუ რა უნდა გაგაჟოთ

ტალი თანამედროვე ნაკეთობაშიც ჩა-
ვამატე და ძალიან ლამაზი გამოვი-
და — ძველმა ნივთმა ახალ ნაკეთო-
ბას ელფერი სრულიად შეუცვალა
და არაჩეულებრივი ტანდემი გამ-
ოვიდა. ახლაც, ჩანთაში მიდევს ძვე-
ლი ჩუქურთმის დეტალი, რომელიც
საკომისიო მაღაზიაში მაჩუქეს და
ჯერ არ ვიცი, რაში უნ-
და გამოვიყენო. დრო-
თა განმავლობაში, ეს
დეტალი თავდა იპოვის
საკუთარ ადგილს...

— მასალას მშრალ
სიზე ყიდულობთ?

— კი, მშრალი ხი-
დის ბაზრობა ომის შემ-
დეგ გაიხსნა და მას
მერე იქ დავდიგარ. უკვე
ძალიან ბევრ ადამიანს
ვიცნობ, ისინი მენ-
დობიან და შემიძლია,
რაღაცები ნისიადაც წა-
მოვიღო (იცინის)... სი-
მართლე გითხრათ, კო-
მპიუტერის არაფერი
გამეგება. მე თავში
მაქს კომპიუტერი, სა-
დაც ვასკანერებ, ვალ-

ხელნაკეთი და
იმგათი ნივთი
უცრელებისათვის
უფრო ღირებულია,
ვიდრე —
ქართველები-
სათვის

ეს ხის ნამუშევრები სულ რაღაც,
3 დღეში დავამზადე

აგებ ცოდნას სხვადასხვა ფაილში
და როცა საჩიროა, მასალას „ამ-
ოვყრი“ ხოლმე (იცინის).

**გამოფენაზე სხვადასხვა ორგა-
ნიალურჩარჩოინი სარკეც ვნახე...**

— ხის ჩარჩოები ჩემი ამოჭრილია, ერთი მათგანი — რკინის უანგი-
ანი ჩარჩოა, რომელზედაც ბრინჯაოს
ნიღაბია დამაგრებული. ეს ნიღაბი
წლების წინ შევიძინე და მან მხ-
ოლოდ ახლა იპოვა თავისი ადგი-
ლი.

— იმ თოჯინაზე რას მეტყვით,
რომელსაც ძალიან ორგანიალური
რკინის კაბა აცვია?

— ტორშერზე ლაპარაკობ, არა?
ეს თოჯინა, პიონერი მანეკენი იყო,
რომელიც სამწუხაროდ, გადააგდეს
და ბოლოს, ჩემთან აღმოჩნდა —
თავისუფლების მოედაზე, ლესელიძის
ქუჩის კუთხეში იყო მაღაზია, რომ-
ლის კართანაც პიონერი მანეკენები
— ბიჭი და გოგონა იდგნენ; მერე,
როცა ის მაღაზია დაიხურა, თოჯინ-
ბი მე წამოვიდე და პიონერი გოგო-
ნა „ინფანტად“ ვაქციე, რკინის კონ-
სტრუქციით კაბა შევუკერე, თავზე
ძველი ჭალი ადგას, რომელიც ძალიან
მოუზდა და ის ჭალი ანათებს კიდეც
ანუ ჩემმა „ინფანტამ“ ბრის ფუნქ-

ციაც შეითავსა. ეს ნა-
მუშევრი ძალიან მიყვარს.

— ეს ძალიშები და
მუთაქებიც ძველი ქსო-
ვილია გამოშვების ავეჯს იძენენ.

— ეს არა ძველი ქსო-
ვილი, ესენი დუბაის 4-
ლარიანი სუფრებია (იცი-
ნის).

— ინტერიერის მოწ-
ყობაზე ისევ მუშაობთ?

— კი, ახლა ერთ პე-
ტრიბურგელ ქალბატონს,
რომელმაც საქართველო-
ში გადმოსახლება გადა-
წყვიტა — ბინის მოწყ-
ობაში ვეხმარები.

— თქვენს გამოფენაზე შუშის
ბოცებზე გადატანილი ძველი ფო-
ტოებიც

აი, ეს მაგილა,
რომელიც
ვარდისფერია,
დვინით შევლებე

— სრულიად უბრალო ბოცაზე
ძველი ოჯახური ფოტოები გადავი-
ტანე და ის სუვენირად ვა-
ქციე. თუმცა, ასეთი ბოთლი
ძალიან ლამაზია მაშინაც,
როცა მასში ღვინო ასხია... აი,
ეს მაგილა, რომელიც ვარდ-
ისფერია, ღვინით შევლებე —
ღვინის სმისას მაგილაზე საფ-
ერავი დაგვექცა. ფერი, რო-
მელიც ხემ მიიღო, ძალიან მო-
მეწონა, ჰოდა, ავდევი და
მთლიანად ღვინით შევლებე
(იღიმება).

— რკინის შედუღებაზეც
თავად მუშაობთ?

— არა, ადრე ვმუშაობდი,
ახლა კი რკინის შედუღებაზე
ხელოსნები მუშაობენ, რომ-
ლებსაც ესკიზს ზუსტ ზომებ-
ში კუხატავ.

— გაც, თქვენ ნამუშევრე

ბით ძირითადად, უცხოელები ინ-
ტერესდებიან.

— ხელნაკეთი და იშვიათი ნივთი
უცხოელებისათვის უფრო ღირებუ-
ლია, ვიდრე — ქართველებისათვის,
რომელიც ძვირად ღირებულ, სე-
რიული გამოშვების ავეჯს იძენენ.
ხშირად, როდესაც უცხოელი რაიმეს
შექმნას მთხოვს, მე კაფეში, ხელ-
სახოცზევე ვერ მეტი ესკიზს და ეს მათ
აგიჟებს! მერე, როგორც წესი, ხელ-
სახოცზე ხელს მანერინებენ და ინ-
ახავენ. ჩემს შექმნილ უბრალო სკამ-
ში, რომელსაც გასაყიდად სა-
ფრანგეთში ვგზავნიდი, 1.200 ევროს
მიხდიდნენ, საფრანგეთში კი ცხა-
დია, მას ორმაგ ფასში ყიდდნენ,
რადგან ხელნაკეთი და იშვიათი ნა-
მუშევრი იყო. სამწუხაროდ, იმ
ქართველებს, ვისაც მსგავსი ნა-
მუშევრები მოსწონთ, ფული არა
აქვთ, ხოლო ვისაც ფული აქებს, მას
ხელოვნების ნიმუშები ნაკლებად აინ-
ტერესებს.

— თქვენ ნამუშევრებს საგა-
მოცხონი დარბაზიდანვე ყიდით?

— კი, მსურველებს ნამუშევრების
შეძენაც შეუძლიათ. არის რამდენ-
იმე ექსპონატი, რომლის გაყიდვასაც
არ ვაპირებ. ჩემი ნამუშევრები წლებ-
ის წინ, ერევანში, სერგო ფარავან-
ოვის მუზეუმში იყო გაგზავნილი,
მერე სამწუხაროდ, წამოლების ბრიბ-
ლება შეგვექმნა და 10 წლის გან-
მავლობაში სომხეთში ინახებოდა. შემდეგ კი, როგორც იქნა, სომხეთის
ელჩის დახმარებით დავიპრუნე. სწორედ იმ ნამუშევრებს არ ვყიდი,
მათ ვერ ვეღევო.

— თქვენ სამომავლო გეგმე-
ბზე რას მეტყვით?

— ძალიან ბევრი გეგმა მაქს. იმედია,
ფინანსების მოძიებასაც შევ-
ძლებ და ქართველ დამთვალიერ-
ებელს ბევრ სიურპრიზსაც მოუწყ-
ობ (იღიმება). ■

სრულიად
უბრალო
ბოცაზე
ძველი
ოჯახური
ფოტოები
გადავიდანე

„ექიმი“ მინივენი

ჟენევის ავტოსალონზე, რომელიც მარტის დასაწყისში გაიხსნება, კომპანია Mazda მინივენის — Mazda 5 — ახალ თაობას წარადგენს. მან-

ქანას ორი გასაწევი კარი ექნება და ყურადღებას მიიქცევს Mazda-ს ადრეული კონცეპტ-ავტოების სტილში შესრულებული, გვერდებზე ორიგინალუ-

რად დაშტამპული ძარა, სრულიად ახალი დიზაინით. გარდა ამისა, Mazda 5 ახალი 2-ლიტრიანი ბენზინის მოტორით, აგრეთვე „სტოპ-სტარტის“ სისტემით იქნება აღჭურვილი, რომლის საშუალებითაც, გაჩერებისას მოტორი ავტომატურად ითიშება, ხოლო სატერფულზე ფეხის დადგმისას — ირთვება; შეორე მოტორი 1,8-ლიტრიანი აგრეგატია, რომელსაც ადრე Mazda 6-სა და Mazda 3-ზე იყენებდნენ. ახალი მინივენის სალონი ბოლო გამოშვების Mazda 3-ის სტილში იქნება შესრულებული — საჭით, ხელ-საწყობის ორი „WiT“ და მართვის მულტიმედიური კომპლექსის სრულიად ახალი ბლოკით.

კომპაქტ-ავტო „ლექსუსისგან“

გამოცემა Carscoop-ს Lexus-ის კომპაქტური ავტომობილის არაოფიციალური ფოტოები ჩაუვარდა ხელში. ეს მანქანა კონცეპტ-ავტო LF-CH-ის მოტივებზეა აგებული, რომელიც პირველად გასული წლის სექტემბერში, ფრანკფურტის მოტორშოუზე წარადგინეს. სერიულ მანქანას პროტოტიპის მსგავსი ძრავა უკანა ნაწილი ექნება. მის დიზაინში ყველაზე თვალში საცემი განსხვავებული ზომისა და ფორმის უკანა ფარებია. სიახლის დებიუტი მარტში, შენების ავტოსალონზე შედგება. წინასწარი ინფორმაციით, ხუთვარიან პერსიეს კლიენტებს შესთავაზებულ აგრეგატით,

რომლის ჯამური სიმძლავრე 187 ც.ძ. იქნება — 2,4-ლიტრიანი ძრავათი, უსაფეხურო

ვარიატორითა და ნიველო-მეტალპიდ-რიდული აკუმულატორებით. ასეთივე აგრეგატი გამოყენებულია ჰიბრიდული ნიველი წარდილობისას — Lexus HS 250 H — რომელიც გასული წლიდან ჩრდილოაშერიკულ ბაზ-

პირველი კალამი Bugatti-ს მოყვარულთათვის

იტალიურმა კომპანიამ — Ferrari და Varese, რომელსაც არაფერი საერთო არა აქვს ავტომობილების მწარმებელ კორპორაცია Ferrari-სთან — Bugatti-ს შეკვეთით საწერი კალმები, სახელწოდებით Bugatti Type A დამზადა. თითოეული ასეთი საწერი კალმის ფასი 15 ათასი დოლარია. მისი სიგრძე 15 სმ-ია, ხოლო მასა — 95 გ. კალამს ალუმინისგან დამზადებული კორპუსი აქვს, რომელიც ნიკელით, 925 სინჯის ვერცხლით, პალადიუმითა და პლატინითაა დაფარული. დიზაინერთა ჩანაფიქრის შესაბამის-

ად, კალმის ფორმაშ სუპერავტოს — Veyron — რადიატორის ცხაური უნდა მოგვაგონოს. მას კომპანიის ემბლემაც აქვს, ხოლო კორპუსზე მოთავსებული საფირის შუშა — ამ ავტომობილის მოტორის ღია სათავსის გამოშახველია. მისი ცვერი 18-კარატიანი თეთრი იქროთია დამზადებული, რომელიც როდიუმითაა დაფარული (ეს ლითონი ავტომობილების კატალიზატორებშია გამოყენებული). ის გამონაბოლევი მავნე აირების გასაწენდი სისტემებისთვის იქნება). ამ მომენტისთვის Bugatti-ს სავაჭრო ნიშით გამოდის ტანსაცმელი, ჩანთები, პარფიუმერია და ავტომობილების მასშტაბური მოდელები.

არზე იყიდება. ასევე მოსალოდნელია, რომ სიახლე შიგანვის ჩვეულებრივი ძრავებითაც იქნეს ხელმისაწყდომი. კონვეიერში Lexus-ის კომპაქტური ჰეტჩბეკი 2010 წლის შემოდგომიდან გამოჩენდება და ზოგიერთი მონაცემით, მას CT ენტენდება. ავტომობილი Audi A3-სა და BMW 1-Series-ს გაუწევს კონკურენციას. ■

ქროსოვერი Countryman

კომპანიამ — MINI — კროსოვერის — Countryman — შესახებ ოფიციალური ინფორმაცია გაავრცელა. მანქანას ფართო საზოგადოებას მარტის დასაწყისში, უნევის საერთაშორისო გამოფენზე წარუდენია. ევროპულ ბაზზე სიახლე 3 ბენზინის და 2 დიზელის ძრავთი — 90-დან (ვერსიაზე MINI One D Countryman) 184 ც.ბ. სიმძლავრემდე (მოდიფიკაციაზე „S“) გაიყიდება, რომლებიც სიჩქარის 6-

საფეხურიანი შექანიკური კოლოფით იმუშავებს. ბენზინის მოტორებისთვის თურბოს სახით ხელმისაწვდომი იქნება 6-საფეხურიანი ავტომატიკა — Steptronic. ტოპავტომობილზე 1,6-ლიტრიანი ძრავას დამონტაჟება იგეგმება — საწვავის პირდაპირი მიწოდებითა და აირის განაწილების ფაზების მართვის სისტემით. აგრეთვე, krosoveri MINI-ს სტანდარტული მოდელი სპეციალური სისტემით აღმოჩენილია და მუხრანულია გერგიის რეკუპერაციას უზრუნველყოფს. გარდა ამისა, მანქანას ხელსაწყობის პანელზე ექნება სპეციალური ინდიკატორი, რომელიც მძლოლს სიჩქარის გადართვისთვის ძარტიმალურ დროს მიანიშნებს. MINI Cooper S Countryman-ისა და MINI Cooper D Countryman-ის ავტომობილები All4-ის სრულამდრავიანი ახალი სისტემით დაკომპლექტდება. კროსოვერებს წინა ბლებშორისის დიფერენციალის ბლოკირების იმიტორების სისტემაც დაუმონტაჟდება. საბაზო კომპლექტაციით MINI-ს კროსოვერები ითხადგილიანი გამოვა, მაგრამ ოპციის სახით, კლიენტებს საბადგილიანი უკანა საგვრილით დამონტაჟებული ავტომობილის შევეთაც შეეძლებათ. მანქანის საბარგულის მოცულობა, ანული სავარძლების შემთხვევაში — 350, ხოლო დაკეცილ მდგომარეობაში 1170 ლიტრს შეადგენს. ოპციის სახით, სიახლისთვის ხელმისაწვდომი იქნება პანორამული მინის სასურავი, ადაპტური ფარები და ბორბლების დისკების — 16-დან 19 დუიმამდე ზომის — ფართო არჩევანი. ევროპაში კროსოვერი მიმდინარე წელს გამოჩენდება. Countryman-ის ფაზი ჯერჯერობით, უცნობია.

კობი

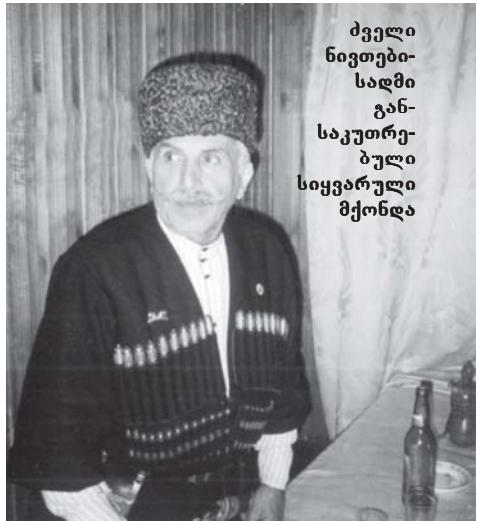
კრაშეთის პრიცესი ნამონი უნაგირი, ეართული „გორდა“ და სამოვრების უძვირფასესი კოლექცია

ეს ადამიანი იმითაც არის საინტერესო, რომ მშობლიურის გარდა, კიდევ 6 წაზე ლაპარაკობს: რუსულად, სომხურად, აზერბაიჯანულად, ტაჯიკურად და უზბეკურად. ზოგიერთი წაზ ბავშვობაში, თანატოლებთან ურთიერთობისას ისახვდა, ზოგი კი ხელობის შესწავლისას. 70 წლის თავზე ჯელალობიამ თავის დროზე ვოკალური ინსტრუმენტული სასწავლებელი დამთავრა, მაგრამ პროფესიულ განათლებას მხოლოდ მეგობრებთან ქიფისას „იყენებს“. ამბობს, რომ განსაკუთრებით, ყარაბახული სიმღერები და ფოლკლორი უყვარს, მაგრამ არც ქალაქური და სუფრული მელოდიების მიმართაა მნიშვალი.

„ნამუშავრები რუსთის მუზეუმებისა გამოფენილი“

ლელი კაკასეირი

— ჩემს ბავშვობაში აბანოთუბანი „ზარის“ თამაშით იყო ცონიბილი. აქ ძალიან ბევრი ეროვნების ადამიანი ცხოვრობდა, ყველაზე მეტი კი აზერბაიჯანელები და სომხები იყენენ. ჰოდა, ამის წყალობით, აზერბაიჯანული და სომხური ენა ვისნავლება. მაშინ ამ უბანს მეიდანსა და „შაითანბაზარს“ ეძახდნენ. „შაითან“ არაბულად ეშმაკს ნიშნავს და რადგანაც აქ უამრავი ხელუაულმართი ცხოვრობდა, ასე შეარქვეს... ამ უბანში ორი დიდი ჩაიხანა იყო, სადაც ძირითადად, აზერბაიჯანელი კაცები იკრიბებოდნენ და ჭორაობით ირთობდნენ თავს, მთელი ქალაქისა და ქვეყნის ამბებს არჩევდნენ, მათი ქალები კი მუშაობდნენ... მაშინ უცხოური ჩაი არ შემოდიოდა და მხოლოდ ქართულს მიირთმევდნენ. მას პატარა ჭიქებში ასხამდნენ, რადგან დიდ ჭიქებში მალე ცივდებოდა და გემო ეკარგებოდა. თითო კაცი დღეში რამდენიმე ლიტრ ჩაის სვამდა. ამ სასმელთან ერთად, მაგიდაზე პატარა თევზზე დაწყობილი, კუბურებად დატეხილი შაქარიც ედოთ. იქვე დიდი დაზგა იდგა, რომელიც შაქრის დიდ კუბურებს

ბევრი
ნივთები-
საღმი
გან-
საკუთრე-
ბული
სიყვარული
მქონდა

ამტკრევდა. როცა მოშივდებოდათ, ლავაშში ქაბაბს ავევდნენ და თან, ფითსაც აყოლებდნენ.

ფითი რა არს?

— ისინი პატარა თიხის ქოთანში სამ ნაჭერ კარტოფილს, სამ ნაჭერ ხორცსა და ბარდისმაგვარ, ყვითელ მარცვლეულსაც ყრიდნენ, შემდეგ ცხვრის დუმის მომცრო ნაჭერსა და ერთი საშუალო ზომის ხახს უმატებდნენ და კარგა ხანს ადუღებდნენ. სხვათა შორის, ნოყიერი კერძი გახლდათ... ჭორაობის გარდა, მათ სხვა გასართობიც ჰქონდათ — იმართებოდა თეატრალური წარმოდგენები, რომელსაც „ყარაბახულისა უწოდებდნენ. სანახაობას ძირითადად, თითების საშუალებით მართავდნენ და ზოგ-

პირველი ქართული
სამაღლი დაგამზადე

დამბაჩის გარს ძირითადად,
ცხველის რქისგან ვამზადებ

ჯერ, თბილისის უბნებში გახმაურებული ჭორ-მართლის იმპროვიზაციაც ხდებოდა.

როგორც ვიცი, სამოვრების კოლექცია გაქვთ...

— დიახ. ჩვენც გვქონდა სახლში სამოვარი, მაგრამ ჩაის ათასში ერთხელ ვადუღებდით. როცა საქართველოში რიგაში დამზადებული ავეჯი შემოვიდა, თბილისელებმა ძველი ნივთები გადაყარეს. ძვირფასი ხისგან დაზადებულ, ძველ ანტიკვარულ კარადებს, გარდერბებს ხევში დაუნახებლად ყრიდნენ და თან, ამბობდნენ, — რად გვინდა ეს ხის მაჯლაჯუნები, ბალლინჯოები უჩნდებათ. ავეჯს სამოვრები, ვერცხლის დანა-ჩანგლები და შანდლებიც მიაყოლეს... რატომ-დაც, ძველი ნივთებისადმი განსაკუთრებული სიყვარული მქონდა და ამ „ნაგვის“ შეგროვება დავიწყე. მაშინ მეგონა, სილამაზის ალქმის სხვანაირი ნიჭი მქონდა — იხ, რაც ჩემთვის ლამაზი იყო, სხვებს არაფრად მიაჩნდათ... როცა ამ სამოვრებს სახლში ვეზიდებოდი, ყველა მეკითხებოდა: რა ჯანდაბად გინდა ეს ბარახლოო? ზოგმა კი ირონიულადაც მითხრა, — გეტყობა, რომ ოჯახზე ზრუნავო. ოჯახშიც მეჩეუბებოდნენ: ეს ჯართი სად მოგაქვსო? ერთი პერიოდი, ეს ნივთები ჩემ გარდა, არავის აინტერესებდა, მერე კი წამოვიდა, „კლი-

ენტურა“ აზის ქვეყნებიდან. ერთხელ დადესტნელი კაცი გადამევიდა: ეს ორსართულიანი სამოვარი მომყიდვება რამდენსაც მეტყვი, გადაგიძიო...

მაინც, რამდენს გთავაზობდათ?

— 4 ათას დოლარს. ნივთმა შეჩვევა იცის და მეტ, 100 დოლარად ნაყიდი სამოვარი გასაყიდად მენანებოდა, მაგრამ რადგანაც ის კაცი ვერაფრით მოვიშორება და თანაც, არც ოჯახში გვილნინდა, მივყიდე...

— ახლა თქვენს კოლექციაში რამდენი სამოვარია?

— 75 სამოვარი მაქვს, აქედან ზოგი განსაკუთრებულად მიყვარს და რა თანხაც უნდა შემომთავაზონ, არ გაყიდი... ჩემს კოლექციაში ყველაზე ძველი, XV საუკუნეში დაშადებული სამოვარია, რომელიც აშხაბადიდან ჩამოვიტანება. ამ ჭურჭლის განსაკუთრებულობა ისაა, რომ 3-4 განყოფილება აქვს და მასში სამნაირი კერძის მომზადება შეიძლება. თუმცა, ძირითადად მაინც, ჩაისთვისაა განკუთვნილი.

— თუ იცით, სამოვრებს ძირითადად, რა მასალისგან ამზადებენ?

— სხვადასხვა მასალისგან მზადდება — თითბრის, მელქიორის, ფრანე-სა და სპილენძისგან. მათი მოპირკეთება კი როგორც ოქროთი, ისე ცერცხლითაც შეიძლება... რუსეთის ქალაქ ბატაშოვში, ნიკოლოზ მეფის დროს, სამოვრების ქარხნის 25 წლის იუბილეზე 10 ვერცხლის სამოვარი, რამდენიმე წლის შემდეგ კი 50 ოქროს სამოვარი გამოუშვეს... თურმე, ვერცხლის სამოვრის მილი, სადაც ნავერჩხალი იყრება, პლატინის უნდა იყოს, რადგანაც წყლის დუღილის დროს ვერცხლის ჭურჭელმა შესაძლოა, დეფორმაცია განიცადოს, პლატინის მილი კი ვერცხლის დნობას უშლის ხელს... ალბათ, ბევრმა არც კი იცის, რომ ოქროსფერ სამოვარში რაღაც რაოდენობით, ძვირფასი ლითონიცაა გარეული...

— ახლა თუ გყავთ სამოვრის კლიენტები?

— როგორ არა! ისინი ძირითადად, ირანელები და აზერბაიჯანელები არიან; მათგან ზოგი გადამყიდ-

ველია, ზოგიც — კოლექციონერი...

— ვიცი, რომ იარაღები ძალიან გიყვართ და მათ ამზადებთ კიდევ...

— იარაღი იმიტომ კი არ მიყვარს, რომ ვინმე მოველა ან საომრად წავიდე, უბრალოდ, ვიზუალურად მომწონს და ვცდილობ, საკუთარი ხელნერა დავტოვო. პირველად ქართული „გორდა“ ხმალი დავამზადე, რომელსაც სწორი პირი აქვს. ასეთ ხმლებს ხევსურები ატარებდნენ. არ მინდა, სხვა კუთხის ხალხი დავჩაგრო, მაგრამ ხევსურები ნამდვილად, ძალიან კარგი მეომრები იყვნენ და ომის დროს რომ არ დაღლილიყვნენ, პატარა, მჩატე იარაღს ატარებდნენ... დამბაჩის ტარს ძირითადად, ცხოველის რქისგან ვამზადებ, ჩუქურთმებს კი ძვირფასი ლითონებით ვაკეთებ და სპილოს ან ზღვის ლომის ქვლით ვაფორმებ. ეს საოცრად ფაქიზი და

ახლა 10-მდე უნაგირი მაქვს

შრომატევადი სამუშაოა, მაგრამ იარაღს საოცარ ეცექტს სქენს... ძალიან მომწონს კავკასიური დამბაჩები და მათზე სიამოვნებით ვმუშაობ.

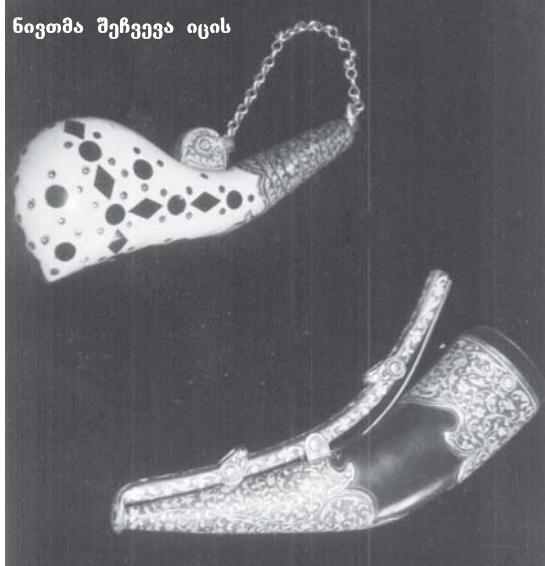
— მოსწავლეები თუ გყავთ?

— ამჯერად 6 მოსწავლე მყავს და ეს ძალიან მახარებს... ჩემს ახალგაზრდობაში ხელობის გასაიდუმლოება მიღებული იყო, ხელოსანი თავის საქმეს სხვას არ ასწავლიდა, რადგან ამით იჯახს არჩენდა და მისი ხელობა სხვებსაც რომ ესწავლათ, კლიენტი მოაყლდებოდა. ამიტომაც, საკუთარ ცოდნასა და გამოცდილებას მხოლოდ შვილებს ან შვილიშვილებს უზიარებდნენ. სხვათა შორის, ასეთი ადამიანები დღესაც არიან. ყველა ჩემს კოლეგას პატივს ვცემ, მაგრამ ეს დიდ სისულედედ და ეგონისტობად მიმაჩნია!

— თქვენ შვილი თუ არის ამ საქმით დაინტერესებული?

— არა. ერთი შვილი მყავს და მას ხელობის შესწავლის სურვილი არა აქვს, ამიტომაც სხვა „შვილებს“ ვასწავლი; შემდეგ, როცა მოვადები, ისინი სხვებს ასწავლიან და ა.შ.

ნივთმა შეჩვევა იცის

75 „სამოვარი“ მაქეს

წლების განმავლობაში 1000-ზე მეტი სხვადასხვა ნივთი მაქეს დამზადებული და მათზე საკუთარ ინიციალებს არ ვტოვებდი, მხოლოდ ახლა დავიწყე. მერჩივნა, ჩემი სახელისა და გვარის ნაცვლად, ნაკეთობაზე ვაზის ჩუქურთმა ყოფილიყო.

— უნაგირების დამზადებაც ძველი ნივთებისადმი სიყვარულმა გადაგაწყვეტინა?

— ძალიან მიყვარს ცხენი და შემიძლია, მას როგორც ადამიანს, ისე ველაპარაკო, ვენდო. ერთი-ორჯერ ახლობლებმა უნაგირის შეკეთება მთხოვეს. ზოგი იმდენად დაკუნტული იყო, რომ შეკეთებად აღარც ლირდა და როცა მათ შეძენას მთავაზობდნენ, უარს ვერ ვამბობდი, ეს ნივთები გადასაგდებად მენანებოდა. დიდი წვალების შემდეგ, ამ უნაგირებს რესტავრაცია გავუკეთე... ერთხელ, 80-იან წლებში სოხუმში, ლეკი ხელოსნისგან ვიყიდე უნაგირი, რომელიც დაშლილი გახლდათ. დროთა განმავლობაში, მისთვის საჭირო წვრილმანებს ვყიდულობ-

დი და ვაკეთებდი. ბოლოს, როგორც იქნა, ამ უნაგირზე მუშაობა დავასრულება და მისი გაყიდვა განვიზრახე. ძალიან ძვირფასი იყო და „ნაღდი

მირითადად, ქართულ ორნამენტებს ვაკეთებ

ახლა 10-მდე უნაგირი მაქეს

მყიდველი“ რომ გამოჩენილიყო, მილიონ დოლარადაც გავყიდდი, მაგრამ ერთი კაცის 4 ათასი დოლარი მემართა და მას მივეცი... ახლა 10-მდე უნაგირი მაქეს და მათ შორის ერთ-ერთი განსაკუთრებულად მომზონს — სპილოს ძვლითაა გაკეთებული და მის წარმომავლობაზე მხოლოდ ის ვიცი, რომ არაბეთის რომელილაც პრინცის ნაქონია. ნაკეთობის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, დაახლოებით, 2 საუკუნის მაინც იქნება.

— როცა თქვენს კოლექციას ვათვალი-ერებდი, უცნაური ფორმის უნაგირებიც შევრიშენე...

— ეგ მანდილისნის უნაგირია, რომელსაც ბევრად ლამაზი და ნატიფი მორთულობა აქვს. ქალბატონი ცხენზე გვერდიდან ჯდე-

ბოდა და უზანგები ცალ მხარეს ჰქინდა. აი, ეს უნაგირი შესაკეთებლად მომიტანეს, მე კი ვიყიდე. რასაც აქ ხედავ, ძირითადად, სამეგრელოდანაა ჩამოტანილი, ნანილი კი კახელი თავადი ქალების, სავარაუდო — ჭავჭავაძების ნაქონია. სამწუხაროდ, ამ უნაგირების ისტორია არც პატრონებმა იცოდნენ... აქვე ერთ პატარა საიდუმლოს გაგიმხელთ: ჩემი ნამუშევრები რუსეთის მუზეუმებშია გამოფენილი, როგორც რუსული ხელოვნების ნიმუშები. რუსებმა იარაღები ჩემგან შეიძინეს და მერე გამომიტყდნენ: ის ნივთები მუზეუმში, ბევრად მაღალ ფასში ჩავაბარეთო... მათ ძირითადად, ჩრდილოკავკასიური ხმალი ან სანჯალი აინტერესებდათ, დიდი მოთხოვნა იყო საპირნამლებზეც.

— თქვენს ნამუშევრებზე მხოლოდ ქართულ და კავკასიურ ორნამენტებს ავთებთ?

— ოსმალური და ირანული ორნამენტებიც მომზონს, მაგრამ ძირითადად, ქართულ ორნამენტებს ვა-

მერჩივნა, ჩემი სახელისა და გვარის ნაცვლად, ნაკეთობაზე ვაზის ჩუქურთმა ყოფილიყო

იზრუნვი ცილაბაგები ძილის ტიპი

დაძინებამდე, შეხაპს მიღების შემდეგ, 15 წუთი საკუთარ თავის ზურნვას დაუთმეთ. თუ ყველაფერს ისე გააკეთებთ, როგორც ჰე-ციალისტები გირჩევენ, დილაობით კიდევ უფრო მომზაბლავი გაიღვიძეთ.

სახე: გამწმენდი ლოსიონით ცხვირის წვერიდან საფეთქლების კენ მსუბუქი მასაჟი გაიკეთეთ. შემდეგ სახე თბილი წყლით ჩამოიბანეთ და სახესა და ყელზე დამატენიანებელი კრემი წაისვით.

თვალები: ასაკის მატებასთან ერთად, თვალების ირგვლივ წვრილ-წვრილი ნაოჭები ჩნდება. ნაზი კანის სიგლუვის შესანარჩუნებლად, ქუთუთოებისთვის სპეციალური, ანტიმუნგავების შემცველი კრემი გამოიყენეთ.

ტუჩები: გამომშრალი კანი ასაქერ-ცლი კრემების დახმარებით მოიშორეთ და მკებავი ბალზამი სქლად წაისვით. დილით თქვენი ტუჩები ვარდის ფურცელით ნაზი და ხავერდოვანი იქნება.

სხეული: მსუბუქი მოძრაობით სუფთა სხეულზე დამატენიანებელი ლოსიონი შეიზილეთ.

ფეხები და ხელები: ფეხისგულებში ბალანსების ექსტრაქტზე დამზადებული, დაღლილობის მოსახსრელი ფეხის საცხი შეიზილეთ და ბამბის წინდები ჩაიცვით. ხელებზე ხელის კრემი წაისვით და ნაზად ისრისეთ — ვიზრე მთლიანად არ შეწოვება..

თბი: ნატურალური ჯაგრისით ყველა მიმართულებით გულმოდგინედი ივარცხნეთ. ამით სისხლის მიმოქცე-

ვა გაგიუმჯობესდებათ. თუ ლამით თმა გენერინებათ, ატლასის ბალიშისპირი შეიძინეთ.

ძილი: თუ სახის შეშუპების კენ გაქვთ მიღრევილება, დაძინებამდე ერთი საათით ადრე ნურაფერს დალევთ. თუ ეს პრობლემა არ გაწუხებთ, ძილის წინ ერთი ფინჯანი გვირილის ან პიტის ჩაი მიირთვით.

ზოგადად კი კარგი იქნება, თუ გაითვალისწინებთ, რომ მომხიბლავი გარეგნობის შესანარჩუნებლად, პირველ რიგში, ნერვული სისტემის მონშერიგება საჭირო. ეცადეთ, არასოდეს დაკარგოთ წონასწორობა, ნებისმიერ სიტუაციაში შეინარჩუნოთ სიმშვიდე, შეძლებისადგვარად აუღელვებლად შეხვდეთ სხვადასხვაგვარ უსიამოგნებას... ამ ყველაფერს იოლად მიაღწევთ, თუკი სიტუაციის საღად შე-

ფასებასა და გარშემო მყოფებთან ნორმალური, ცივილიზებული ურთიერთობის დამყარებას ისწავლით.

კარგი გარეგნობის შესანარჩუნებლად ასევე დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ნორმალურ ძილს. სასურველია, ადრე დაიძინოთ და შესაბამისად, დილითაც ადრე ადგეთ; რაც შეიძლება, მეტი დრო გაატარეთ სუფთა ჰერზე; სშირად განაცავთ ბინა, განსაკუთრებით — საძინებელი ოთახი. საწოლოთაში ტემპერატურა 17 გრადუსს არ უნდა აღემატებოდეს. ნუ დაიძინებთ ზედმეტად ჩბილ ბალიშსა და ლეიბზე; ყოველდღიურად, ჭამამდე, ცოტაოდენი ივარჯიშეთ — ისე, რომ არ გადაიღლოთ; მკაცრად დაიცავით პირადი ჰიგიენა; ჩაიცვით ყოველთვის ამინდის შესაბამისად; იკვებეთ ერთსა და იმავე დროს, თანაც ისე, რომ კუჭი არ გადაიტვირთოს — ადექით სუფრიდან მანამ, ვიდრე დანაყრდებოდეთ.

სორბი ტომატის გარნირი

მასალად საჭიროა:

- 1 კგ ხბოს ხორცი;
- 2 ს/კ ტომატის პასტა;
- 4 თავი ხახვი;
- 2 ს/კ ფერველი;
- ზეთი — რამდენიც დასჭირდება;
- მარილი — გემოვნების მიხედვით.

ბრტყლად გაჭრილი ხბოს ხორცი ჩავდოთ ზეთიან ღრმა ტაფაში ისე, რომ სანახევროდ ფარავდეს და შევწვათ. გავაკეთოთ ტომატის სოუსი: ცალკე მოემუშოთ ხახვი ტომატის პასტაში და დავუმატოთ მოშუშული ფერველი, დაგუმატოთ წვრილად დაჭრილი ოხრახუში და მარილი. დავჭრათ ხორცი სასურველი ფორმის ნაჭრებად, დავაწყოთ თევზზე და გვერდით გარნირად დავასხათ მომზადებული ტომატის სოუსი.

ულავი ქართოფილითა და ქარხსით

ხასალად საჭიროა:

- 500 გ ბრინჯი;
- 4 ცალი კარტოფილი;
- 3 სუფრის კოვზე ცხიმი;
- 4 ცალი კვერცხი.

ომაზადების ხედი:

ბრინჯი მოხარშეთ ჩვეულებრივი წესით, გადაიტან თუშა-ლანგზე და გადაავლეთ წყალი. შეაზავეთ მარილითა და ცხიმით.

ქვაბის ძირზე დაწყვეთ გათლილი და რგოლებად დაჭრილი კარტოფილი, დააყარეთ მომზადებული ბრინჯი, დაახურეთ თავსახური და შედგით ცეცხლზე. თავსახური ხშირად მოხადეთ, მასზე წარმოქმნილი წვეთების გადასანურად. როდესაც ზედმეტი სითხე აღარ წარმოიქმნება, თანაბარ ფენად დაასხით ათევეცილი კვერცხი და ისევ დაახურეთ თავსახური. 3-5 წუთის შემდეგ კერძი მზად იქნება.

ტერიტორიული რეზიტაციი

ნილაბი (მხოლოდ ქართველი)

თმის გამოსახულების

აადულეთ 2 ჩაის კოვზი გვირილა 200 მლ წყალში, დაუმატეთ 1 ჩაის კოვზი თაფლი, ოდნავ შეაგრილეთ და შეიზილეთ თმაში. თავზე შემოიხვიერ ცელოფანის პარკი და შემდეგ პირსახოცი. დაიტოვეთ 1 საათი, შემდეგ ჩამოიბარეთ.

ცოცის დასაკლებად:

დღეში 2-ჯერ, დიღლა-საღამოს დალიეთ თითო ჭიქა გვირილის ნაყენი (1 ჩ/კ 1 ჩ/ჭ წყალზე). გვირილა ძალიან კარგი საშუალებაა ორგანიზმიდან წიდების გამოსადევნად და არეგულირებს ნაწლავების მუშაობას.

სახის კანის გამოსახულების

დღილა-საღამოს სახე და ყელი ჩამოიბარეთ გვირილის ნაყენით, ეს ბევრად უფრო უფერტიანია, ვიდრე — სახის რეა ან გელი. გვირილის მოხმარების შედეგად კანი უფრო რბილი და ელასტიკური ხდება, სახე ბევრებრივ ფერს იღებს და სახეზე გამონაყარიც ქრება.

თვალების სიცილის დროს:

აადულეთ გვირილა (1 ჩ/კ 1 ჩ/ჭ წყალზე), ჩაალეთ შიგნით საფენი (ბამბა ან მარლა) და დაიდეთ თვალებზე 10-15 წუთით. სინითლე ქრება თვალებიდან და ხსნის თვალის დაბალობას.

**რუბრიკა მოამზადა
ეპა გენერაიშვილმა**

სურვილის ამსრულებელი და სულის ნამრთმავი ლაპირინტი

ლაპირინტებზე ამოუცნობი ნაგებობა დედამინაზე არ არსებობს. მასში მოხვედრილი ადამიანი ორიენტაციას კარგავს და პანიკაში ვარდება. ჩვენაძედე მოლევული, უძველეს კლდეზე ამოვვეთილი ლაპირინტი სარინინაზე მდებარეობს. ესპანეთში ალმოჩენილი ლაპირინტი ჩვ.წ.აღმდე 2000 წელსა შექმილი, ხოლო საბერძნეთის ქალაქ ფილოსიში თიხის ფირფიტებზე დააზიანებულ ლაპირინტები დაახლოებით, 3 ათასი წლისა.

კლასიკური ლაპირინტი ცენტრიდან 7 ხაზითაა შემოსაზღვრული და მასში შედარებით ადვილად გადაადგილდებით, მაგრამ საოცრად დამაბანეველია ინგლისური „მეინზაი“, რომელშიც რამდენიმე შესასვლელ-გასასვლელი, მიხვეულ-მოხვეული რგოლები და ჩიხებია.

უნიკალურია კაიროსთან, ტბა ბირკეტ-კ-რუნის მახლობლად აღმოჩენილი ლაპირინტი. იგი დაბალოებითი, ჩვენს ერამდე 2300 წელს უნდა იყოს აგებული. ლაპირინტის სერთო ფართი 70 ათასი კვადრატული მეტრია. მას უამრავი მიწისქვეშა გვირაბი და დარბაზი აქვს. მნახველები მინისქვეშა ლაპირინტების დათვალერების უფლება არა აქვთ, რადგანაც იქ ფარაონებისა და ეგვიპტის შინინდა ცხოვლის — ნიანგის სამარხებია. შესასვლელს ნარჩერაც აც ახლავს: „სიგიჟე ან სიკვდილი — აი, რას იპოვის აქ სუსტი და მანიკირი; ძლიერი და კეთილი კი აქ სიცოცხლესა და უკვდავებას პოვებს“. ცელად, ღმერთ სუბჰემა — უზარმაზარი ნიანგის პატივსაცმად იქ სარიტუალ მსხვერპლშეზირვა (მას სწირად, ადამიანებსაც სწირავდნენ) ტრდებოდა. ძველი მანუსკრიპტების თანაბარად, ლაპირინტში 30-ეტაჟიანი ნიანგი ბინადრობდნენ.

ყველაზე ცნობილი, მინისას ლაპირინტი კუნძულ კუნძულზე მდებარეობდა. იგი 1900 წელს, ინგლისელმა არ-

ქეოლოგმა ევანსმა აღმოაჩინა. ლეგნდის თანაბარად, იქ მინოტავრი — ადამიანისთვის ხარი ბინადრობდა, რომელსაც თვეში ერთხელ, 7 გოგოსა და 7 ვაჟს სწირავდნენ. ლაპირინტები პომელიში (ქალაქი, რომელიც ჩვ.წ.აღ-მდე 79 წელს ვულკან ჰუზვის შოტრევებზე განადგურა), ცენტრალურ ინდოეთში, ესპანეთში, საფრანგეთში, სკანდინავიის ქვეყნებში 300, ნორვეგიაში — 20, ფინეთში — 141, დანიაში — 31) და სუმატრაზეც (კუნძული ინდონეზიის დასაფლეთი) არსებობდა. ძველ რომში პატარა ბიჭებს ლაპირინტში ტრვებდნენ და თუ გადარჩეოდა, მეომრად აკურტხებდნენ. ინდოელები და პაკისტანელები ლაპირინტისგამოსაზულებინ ნივთებს ავითვალისგან დასაცავად ატარებდნენ. ინდოელებს სწამდათ, რომ ადამიანს, რომელიც ლაპირინტის ააგებდა, სანუკვარი ოცნება აუსარულდებოდა, მაგრამ სანაცვლოდ, 7 წლის სიცოცხლეს წაერთმეოდა.

ლაპირინტთან დაკავშირებული უამრავი ცენტრმენა არსებობს:

* მგზავრობისას ყველა უბედურებას თავიდან აიცილებთ, თუ ხელისგულზე ლაპირინტის დასახტავთ;

* ლაპირინტში შევლისას ბოროტი სულება რომ დააპიროთ, თანამგზავრის ტანისამოსი ჩაიციფროთ — ამ ნაგებობიდან ადვილად გამოხვალოთ, თუ ტანისამოსს სხვას გუცვლით;

* ლაპირინტისა და მის მიმდებარე ტრიკირინაზე ფოტოსურათის გადაღება არსასურველია, რადგან შესაძლოა, მესიერებასა და მხედველობასთან დაკავშირებული ბრობლები შეგვემნათ;

* თუ ლაპირინტის ცენტრში სურვილს

ჩაიფირებთ და სამშვიდობოზე იოლად გამოხვალოთ, ნაცვრა აგისარულდებათ;

* ლაპირინტში შესვლა 7 წლამდე

ასაკის ბაგვებისა და 70 წელს გადაცილებული ადამიანებისთვის არ შეიძლება

— შესაძლოა, ლაპირინტშიმა მათი სულები მიითვისოს.

მუსის ტომის „სამშვილისები“

ეთიოპიაში მცხოვრები მურსები ყველაზე უჩვეულო ტომის წარმომადგენლებად მიიჩნევიან. მამაკაცები „კალაშნიკოვის“ ტიპის ავტომატებით დადიან, ხოლო ის, ვისაც ავტომატი არა აქვს, ჯოზითაა შეიარაღებული. მამაკაცები სხას დილიდან იწყებენ და ამიტომაც, შუადღისთვის საქმების გარჩევა და ჩსუბი ხშირია. ქალები, მამაკაცების მსგავსად, ტანდალები, ძალმსხვილები, ფეხბურთები და მოხრილები არიან, მუცელგამობრილები დადიან; თმა თითქმის არ ეზრდებათ, რის გამოც, მუჭმივად თავისა და სხეულის დამახინჯება გადაწყვიტეს. დღეს კი დები სილამაზის ეტალონად მიიჩნევა და რაც უფრო დიდი ნახვრეტი აქვს გოგონას ტუჩზე, სასიძო მით მეტ საქონელს აჩუქებს მის მშობლებს.

გოგონა, რომელიც დების ატარებს, წინა კბილებს იხერხავს, რათა ჭამისას თეფზე კბილების კაკუნმა არ შეანუხოს. დების გარდა, მურსელი ქალები უჩვეულო ყელსაბამსაც ატარებენ — ღირსეულ მანდილოსანს ყელსაბამში თითოს 28-ფრიხილანი ფალანგა აქვს აცმული. განსაკუთრებული ბრწყინვალების მისანიჭებლად, სამშვინის საქონლის (ხანდახან კი ადამიანისავე) ქონით ამჟავებენ.

ტომის წარმომადგენლებში განსაკუთრებულ სიმაყეს წარმოადგენს კანქვეშ პატარ-პატარა ამობურცული ორნამენტები. ამისთვის კანს იჭრიან და სხვადასხვა მწერების მატლებს იდებენ. დროთა განმავლობაში მატლი კანქვეშვე კვდება და ამობურცულ ფორმას ტოვებს. აღსანიშნავია ისიც, რომ მურსის ტომში ქურდობაში შემჩენეულ ადამიანს ხელს მაჯაში აჭრიან.

პილი ეგვიპტის თვითმფრინავი

ძველი ცივილიზაცია ყოველთვის იწვევდა ინტერესს, მაგრამ ცოტა ხნის წინ ეგვიპტემ კვლავ მიიპყრო მეცნიერების ყურადღება. ერთმა არაბულმა გაზეთმა გამოიკვეყნა აპიდოსის ტაძრის კედლის ფრაგმენტი, სადაც იეროგლიფებთან ერთად ვერტმფრენის (იეროგლიფები სამხედრო ვერტმფრენისა და ბომბდამშენს ჰეგავს) გამოსახულებაცა. მეცნიერების ვარაუდით, აპიდოსის ტაძარი 3,5 ათასი წლის წინ, ეგვიპტელებმა 5 ქურუმისთვის ააგეს. პირველად კედლის ფრაგმენტებს 1848 წელს მიაკვლიეს, მაგრამ მაშინ თვით-

მფრინავებზე წარმოდგენაც არ ჰქონდათ და ეს ალმოჩენა მივიწყებას მიეცა, დღეს კი უმრავი მეცნიერი სწავლობს „აპოდოსის იეროგლიფს“ და მის გარშემო უმრავი ვერსიაც არსებობს. ისტორიკოს უილიამ დერის აზრით, ძველი ეგვიპტელები ზეგანათლებულები იყვნენ და საფრენი აპარატის შექმნაც შეეძლოთ. თანაც, ერთ-ერთ მითში წერია, რომ ეგვიპტის ფარაონი ტუტანხამონი 3300 ათასი წლის წინ, ავიაკატასტროფაში დაიღუპა, სხვა სამეფო ოჯახის წევრებს კი ისეთი მოტებილობები და ჭრილობები ჰქონდათ, თითქოს, საფრენი აპარატიდან ჩამოცვიდნენ.

არქეოლოგიური გათხრებისას ასეთივე მფრინავი აპარატების გამოსახულებას მიაგრძნეს პაკისტანში და აღდგომის კუნძულზე, ხოლო ტიბეტში, ქველინდურ მანუსკრიპტზე დაწვრილებითაა აღწერილი საფრენი სქემა.

არანაკლებ საინტერესოა ესპანეთის ქალაქ სალამანგას ტაბარში ალმოჩენილი ფრესკა, რომელზეც კოსმონავტია გამოსახული. მეცნიერებს მიაჩინათ, რომ ტაბარი მასონებმა ააგეს, მათვე იცოდნენ კოსმოსში გაფრენის სერხი და მოგვიანებით, ეს ცოდნა შთამომავლებს გაუზიარეს.

რატომ არის მართლმადიდებელობა ერთადერთი ჭავარიტი სარწმუნოება

როგორც მამები პრძნებენ, ამა თუ იმ საერო საკითხზე შესაძლოა, არსებობდეს რამდენიმე ჭეშმარიტი შეეძულება, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება არსებობდეს რამდენიმე ჭეშმარიტი სარწმუნოება — ჭეშმარიტი სარწმუნოება არის ერთადერთი და ეს არის მართლმადიდებლობა.

მორავა მერქვილაძე

არქიეპისტოლი მარკარი (აბესაძე):

— ტერმინს — „მართლმადიდებელი“ ბერძნული სიტყვის — „ორთოდოქსის“ (სწორი დიდება) შესაბამისად ვიყენებთ, რათა გამოვხატოთ, რომ ჭეშმარიტი ქრისტიანები, ღმერთის მართლად მადიდებლები ვართ. ეს ტერმინი მას შემდეგ გაჩნდა, რაც ქრისტიანობაში სხვადასხვა მიმდინარეობა და მწვალებლობა გაჩნდა; სწორედ მათგან გამოსარჩევად უწოდეს ჭეშმარიტი ქრისტიანული სარწმუნოების მიმდევრებმა თავიანთ სარწმუნოებას მართლმადიდებლური.

— რატომ არის მართლმადიდებლობა ერთადერთი ჭეშმარიტი სარწმუნოება? ვიცით, რომ მრავალი არამართლმადიდებლური სარწმუნოებრივი მიმდინარეობა არსებობს და ისიც ამტკიცებენ, რომ სწორედ მათი სარწმუნოება ჭეშმარიტი...

— მართლმადიდებლობა თავისი არსით სამყაროს შექმნის დღიდანვე არსებობს. პირველი მართლმადიდებელები უფლის ანგელოზები არიან, რომელებიც სამყაროს შექმნის დღიდან ღმერთის მართლად, სწორად ადიდებენ... თუ დაუკირდებით, ქრისტიანულ მიმდინარეობებს შორის მხოლოდ მართლმადიდებლობას აქვს შექმნახული ის ტრადიციები, რომელებიც უფლის მოციქულთაგან მომდინარეობს. მოციქულთა ხანიდან მოყოლებული, მას არავითარი ცვლილება არ შეუტანია არათუ სწავლებაში, გარეგნულ გამოხატულებაშიც კი. ყველა სხვა ქრისტიანული მიმდინარეობა აღიარებს, რომ მათ შეიტანეს ცვლილებები სარწმუნოებაში, მართლმადიდებლები კი დარჩენენ იმ სწავლა-მოძღვრების ერთგული, რომელიც მომდინარეობა აღიარებს, მომდინარეობა აღიარებს, რომ მათ შეიტანეს ცვლილებები სარწმუნოებაში, მართლმადიდებლები კი დარჩენენ იმ სწავლა-მოძღვრების ერთგული, რომ მართლმადიდებლები აღიარებს, მომდინარეობა მოციქულთაგან და მოციქულთაგან თვით უფალ იესო ქრისტეს მიერ; ვერ უარყოფენ იმას, რომ მართლმადიდებლები არიან პირდაპირი გამგრძელები ღვარების სწავლებისა, უფლისგან განსწავლული მოციქულებისა, მაგრამ ამავე დროს მიიჩნევენ, რომ თავადაც მართლები

არიან. ნებისმიერი სექტა ყალიბდებოდა რაღაც ახლის შემოტანით და არა ძველის დაცვის მიზნით, მართლმადიდებლობა კი ყოველთვის იცვადა ძველს და ყოველგვარ ახალ შემოტანილ სწავლებას ეწინააღმდეგებოდა.

ახლა განვმარტოთ, თუ რატომ არიან თავად ქრისტიანობა ჭეშმრიტი სარწმუნოება ყველა სარწმუნოებას და რელიგიურ მიმდინარეობას შორის. მაგალითად, ავიღოთ ჭეშმარიტი იუდაიზმი. ძველი აღთქმა პირდაპირ მცხოვრის მოსვლას ქადაგებდა. წმინდა მამებს აუარებელი ნაშრომი აქვთ იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მეტყველებს წმინდა წერილი მაცხოვრის მოსვლას და სწორედ იესო ქრისტე იყო ის მხსნელი, რომელსაც ძველი აღთქმა მოელოდა, ამიტომ იუდეველობა ანუ იუდეური სარწმუნოება ღვთის მართლად დიდების — მართლმადიდებლობის შემადგენელი ნაწილია, ოღონდ ლაპარაკია ჭეშმარიტი იუდეველობაზე, რომელიც აბრაამს, ისაკსა და ძველი აღთქმის მართლებს ჰქონდათ. ის სარწმუნოება არის მართლმადიდებლობა, ღმერთის მართლად, სწორად დიდება — იმ სარწმუნოებაში მივიდა უფალი და არ შეიძლება ჭეშმარიტი იუდაიზმი მართლმადიდებლობის შემადგენელ ნაწილად არ მივიჩნიოთ, მაგრამ

დღევანდელი იუდაიზმი თავად არის გადახვეული ჭეშმარიტებიდან და შეიძლება ჩავთვალოთ, რომ ის არის ერთ-ერთი ჭეშმარიტი სექტა ქრისტიანული სარწმუნოებისა, როგორც ნებისმიერი სხვა მწვალებლური მიმდინარეობა, რომლებიც ქრისტიანობაში წარმოაშვა, ოღონდ, მათგან განსხვავდით, ქრისტეს არ აღიარებენ.

რაც შეხება სხვა რელიგიურ მიმდინარეობებს, მსოფლიოში არსებული არც ერთი რელიგიური მიმდინარეობის დამფუძნებელი თავის თავზე არ ამბობდა, რომ ის იყო ღმერთი; ყველა აღიარებდა, რომ იყო წინასწარმეტყველი; ერთადერთი, ვინც ამბობდა, რომ ღმერთი გახდათ — მაცხოვარია და სწორედ მის სწავლებაზეა დაფუძნებული მართლმადიდებლური სარწმუნოება. სახარებიდან ის ადგილი გავიხსენოთ, როდესაც მაცხოვარი იუდეველებს ეუბნება: — რატომ მდევნიო, იმის გამო, რომ კეთილ საქმეს ვიქმო? — არა, — მიუგებენ იუდეველები, — იმის გამო გდევნიოთ, რომ კაცი ხარ და ღმერთად გიყოფიერ თავიო. უფალი ეუბნება მათ, — მე არ ვამბობ, რომ ღმერთი ვარ, არამედ ღვთისგან ვარ წარმოგზავნილო...

აღმოსავლურ რელიგიებშიც არის გვინდელი სექტანტური ხაზები, რომლებიც ქრისტეს აღიარებს. ვიცით, რომ მუსლიმანობაც აღიარებს ქრისტეს, ოღონდ, როგორც წინასწარმეტყველს. ვერც ერთი სარწმუნოება, რომელსაც შეხება ჰქონია ქრისტიანობასთან, გვერდს ვერ უფლის იმას, რომ ქრისტე იყო უდიდესი, მაგრამ ჭეშმარიტი ქრისტიანობა კატეგორიულად უარყოფს ყვე-

ლას, რადგან სიცრუეს ადვილად შეუძლია მიიღოს ჭეშმარიტება, მაგრამ თუ ჭეშმარიტება შეიირთებს სიცრუეს, თუნდაც მცირე დოზით, ის უკვე ჭეშმარიტება აღარ არის.

მართლმადიდებლური სარწმუნოების ჭეშმარიტებას ადასტურებს ხილულად აღსრულებული სასწაულებიც, რომელიც განუწყვეტილივ მეორდება. ავიღოთ თუნდაც, მაცხოვრის საფლავზე გადმოსული ღვთაებრივი ცეცხლი, რომელიც ყოველნიურად, მართლმადიდებლური ალდგომის დღესასწაულზე აღსრულება. ასევე, ყველა სარწმუნოებაში აღსრულება წყლის კურთხევა, მაგრამ უხრწნელობას მხოლოდ მართლმადიდებლური წესით ნაკურთხი წყალი ინარჩუნებს და ა.შ. ასეთი ხილული ნიშნები არც ერთ სხვა სარწმუნოებას არა აქვს.

ამასთანავე, მართლმადიდებლობა ერთადერთი რელიგია, რომელიც შეიწყნარებს ყველა რელიგიური მიმდინარეობის მიმდევარ ადამიანს — არა მათ სწავლებას, არამედ თვით ადამიანს. ამის არაერთი მაგალითი შეგვიძლია მოვიყვანოთ: პირველმოწამე სტეფანები, როდესაც მას ჭეშმარიტი სარწმუნოების ქადაგებისთვის ქოლავდნენ, კი არ დაგმო ის ადამიანები, რომელიც მისი სახით თავად ჭეშმარიტი სარწმუნოების წინააღმდეგ იპროდნენ, არამედ თქვა: უფალო შეუნდე, რამეთუ არ იციან, რას სჩადიანო.

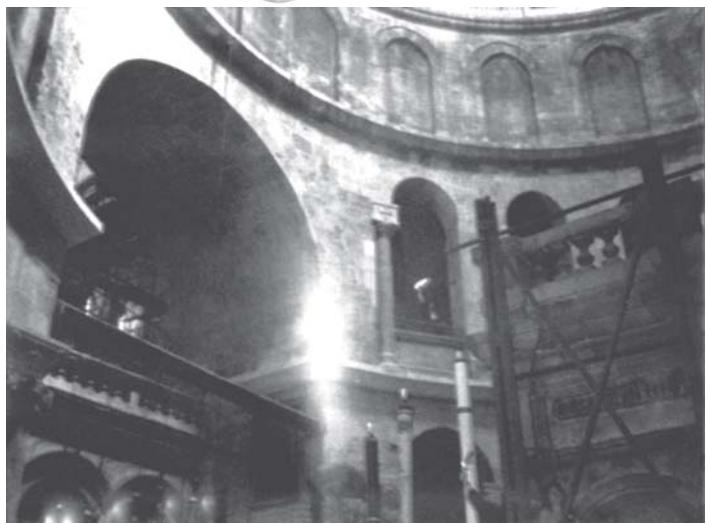
— საინტერესოა, როგორ შეიძლება დავრწმუნდეთ არამართლმადიდებლურ მიმდინარეობათა დარღმილებაში?

— ჟველად არსებობდა ოქროს სასინჯი ქვა, რომელითაც ამონშებდნენ, ოქრო ხალასი იყო თუ არა. ასეთივე სასინჯი ქვაა მართლმადიდებლობაც, ამიტომ ყველა რელიგიური მიმდინარეობა — როგორც ქრისტიანული, ასევე არაქრისტიანული სარწმუნობა და მათი სწავლა-მოძღვრება უნდა შევადაროთ მართლმადიდებლურს, რომელიც მთლიანად ეყრდნობა „წმინდა წერილს“ და უცვლელად მისდევს მოციქულთა მიერ ნაქადაგებ სწავლებას. მართლაც, ნებისმიერი არამართლმადიდებლური სარწმუნოების სწავლა-მოძღვრება რომ ავიღოთ, ვნახავთ, რომ არც ერთი მათგანის სწავლა-მოძღვრება არ იღებს სათავეს სულინმიდის მადლით განბრძნობილი მოციქულთა ქადაგებიდან; თითოეული მათგანისთვის არსებობს დრო, როდესაც მათი სწავლება დაიწყო და არსებობს პიროვნება ანუ ცრუმოძღვარი, რომლის მიერ მოგონილ სწავლებასაც იზიარებენ, თუმცა თითოეული ასეთი ცრუმოძღვარი ამტ-

კიცებდა, რომ ამა თუ იმ სარწმუნოებრივი საკითხის მათეული განმარტება, რის გამოც ჭეშმარიტ სარწმუნოებას გამოეყვნენ, საღმრთო გამოცხადებას ეყრდნობა.

— საინტერესოა, არის თუ არა არამართლმადიდებლურ მიმდინარეობებში რაიმე ღვთისგან მომდინარე?

— როგორც წმინდა და მამები ბრძანებენ, ჭეშმარიტება გარკვეული დოზით ნებისმიერ რელიგიურ მიმდინარეობაში არსებობს, მაგრამ სრული ჭეშმარიტება მხოლოდ მართლმადიდებლურ სარწმუნოებაშია. ის ჭეშმარიტებაც, რომელსაც ამა თუ იმ დოზით აღიარებენ, იმისთვის სჭირდებათ, რომ თავიანთი სარწმუნოებრივი ცდომილებები ანუ ეშმაკისგან შთაგონებული ცრუსაწვლებები ჭეშმარიტებად გაასაღონ. სულისთვის დამღუპველია სულ მცირე სიცრუეც — რაც უფრო მცირე დოზითაა სიცრუე ჭეშმარიტებაში, ის გაცილებით საშიშია,

ნიას ერთ-ერთ ქადაგებაში მოჰყავს ასეთი შედარება: თუ იმპერატორის მიერ გამართულ წვეულებაზე ერთ-ერთი სტუმარი აღმოაჩენს, რომ შიშველია, მაშინვე გაიქცევა დარბაზიდან და რამდენსაც უნდა ევერონ, უკან აღარ დაბრუნდება — ამას ამჯობინებს კლდებსა და ღრეებში, გამოქვაბულს შეაფაროს თავი, თუნდაც — ყინვაში. მართალია, ეს მისთვის საშინელება იქნება, მაგრამ უფრო დიდი სატანჯველი განათებულ დარბაზში დაბრუნება იქნებოდა. ასევე

მართლმადიდებლობა ერთადერთი რელიგიაა, რომელიც შეიწყნარებს ყველა რელიგიური მიმდინარეობის მიმდევარ ადამიანს

რადგან ასეთი სწავლებით ადამიანები გაცილებით იოლად ტყუზდებიან.

— როგორც წმინდა მამები ბრძანებენ, მართლმადიდებლობა ერთადერთი მაცხოვენებული რელიგიაა. რა არის მიზეზი არამართლმადიდებელთა ვერცხონებისა?

— მიზეზი მათი ვერცხონებისა ურწმუნოება. სახარებიდან ვიცით: როდესაც უფალმა მოციქულები ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეში ნარგზავნა, საქადაგებლად ადამიანთა ქრისტიანულ სჯულზე მოქცევა და მონათვლა დაავალა, ამცნო: „რომელსაც პრწმენეს და ნათელი ცხონდეს და, რომელსა არა პრწმენეს, დაისაჯოს“. აქედან ჩანს, რომ ვინც არ ირწმუნებს და მართლმადიდებლური წესით არ მოინათლება, სულის ცხოვნებას ვერ მოიპოვებს თავისი ურწმუნოების გამო და არა იმიტომ, რომ უფალს სურს მისი დასჯა. წმინდა ალექსი შემა-

დაიტანჯება ყველა, ვინც უფლის წინაშე წარდგომისას საკუთარ თავს სულიერად შიშველს შეიცნობს, თავისი ურწმუნობისა და არასწორი ქმედებების გამო. ამავდროულად, მისთვის სასუფეველში დარჩენა უფრო დიდი სატანჯველი იქნება, ვიდრე ჯოჯოხეთში ყოვნა.

უფალს ყველა ადამიანის ცხონება სურს, თითოეული ჩვენგანი ცხონებისთვისაა შექმნილი, მაგრამ თუ თავად ადამიანი საკუთარი თავისუფალი ნებით არ იზრუნებს ხსნისთვის, მას ცხონების გზაზე უფალი ძალით ვერ დააყენებს, რადგან არ ერევა ადამიანის თავისუფალ ნებაში. თავისი ჯვარცმითა და მკვდრეთით აღდგომით უფალმა აბსოლუტურად ყველა ადამიანი გამოიხსნა, მაგრამ თუ ვიღაც ცხონდება, ეს მისივე ბრძალი იქნება ე.ი. მან არ გაიარა ცხონების გზაზე, რომელიც უფალმა მისცა.

ადგილობრივი კულტურული და საზოგადო ციფრული კონტენტი
ინიციატივა — განვითარება და განვითარება

ერქი ლუკი

უბის ნიგნაკოდან:

1. მაკელი ფარადეი მჭედლის ოჯახში დაიბადა.

2. ივნები ჯავახის შეილი პრინციპულურ ურავდა კოლონიზმე.

3. ტომას ედისონის 1093 გმიოგონება ჰქონდა დაბატინტებული.

4. მსოფლიოში 200 მილიონამდე დალტონიშით დააგებდებული ადამიანია.

5. ევა პრაუნი ჰიტლერის ფოტოგრაფის თანამემწერი იყო მამინ, როცა მან ფიურრერი გაიცო.

6. რუსეთში დემოკრატებს პოლიტიკური ოპონენტები დაცინვით, „დერმოკრატებს“ ეძახიან.

7. „ადამიანები ტალანტს არ აფასებენ, გენისუბი კი ეზიდებათ“, — წესდა ნიკოლოზ პავლინი.

8. საქართველოს დედოფლალი ბურდუხანი ოვსთა მეფე ხუდანის შვილი და თამარ მეფის დედა იყო.

9. გადმოცემით, ვახტანგ გორგასალი სიმაღლეში 12 ბრჭყალი ანუ 2 მეტრი და 40 სანტიმეტრი იყო.

10. „ილია ყველა პატიოსან ადამიანში ზიზას ინკვეს... ჩვენ და თავადი ჭავჭავაძის შეთანხმება შეუძლებელია“, — გაიძახოდა ფილიპე მახარაძე.

11. უკვდავი სიტყვები: „თუ ამოსწყდეს გლეხი კაცი, საქართველო დააბუნდეს“ — 1625 წელს, მარაბდის პრიმოლაში დაცემულ გმირს, ბაადურ ფაციშვილს ეჭვირის.

12. „ქართველთა შორის ნერა-კითხვის გამაცრცელებელი საზოგადოებრბა“ 1879 წელს დაარსდა. მისი თავმჯდომარე დიმიტრი ყიფიანი გახლდა.

13. რუსეთ-ფინეთის ომის დროს რუსები გაიძახოდნენ: „მი ლიუბიმი ფინსკი ნაროდ, ნო ნე ლიუბიმი ფინსკო ბურუუზნო პარატელსტვო“. 14. ძილისა და სიჭრისა მომავლინებელ ღვთაებას ბერინულ მითოლოგიაში მოწყვეტილი ერქვა იგი ძილის ღმერთის, ჰიმნოსის შვილი იყო.

15. 3000 მეტრზე მაღალ მთას შოთლინდები „მონროს“ ეძახიან. შოთლანდიაში სულ 284 „მონროა“.

16. ხიროსიაში, ატომური ბომბის ჩამოგდების ადგილას, ატმოსფერო მილიონ გრადუსამდე გავრცელდა.

17. პროფესიონის ალექსანდრე რონდელი გარეგნული ძალზე ჰერაც მერიკელ მსახიობ ლესლი ნიდლინს, რომელიც მთავარ როლს ასრულებს კომედიაში — „შიშველი პისტოლეტი“.

ლოგიაში მოწყვეტილი ერქვა იგი ძილის ღმერთის, ჰიმნოსის შვილი იყო.

18. ხიროსიაში, ატომური ბომბის ჩამოგდები „მონროს“ ეძახიან. შოთლანდიაში სულ 284 „მონროა“.

19. ხიროსიაში ატომური ბომბის ჩამოგდების ადგილას, ატმოსფერო მილიონ გრადუსამდე გავრცელდა.

20. პროფესიონის ალექსანდრე რონდელი გარეგნული ძალზე ჰერაც მერიკელ მსახიობ ლესლი ნიდლინს, რომელიც მთავარ როლს ასრულებს კომედიაში — „შიშველი პისტოლეტი“.

რსტატი

ხატირის ნიშით დაჯილდოებული ადამიანი

„ხატი ყოველთვის ხატმერს ემსგავსება, რადგან ხატმერი თავის საქმეს მთელი გულით აკეთებს“, — მითხრა 24 წლის დავით ქავთარაძემ, რომელიც 4 წელია, ხატებს ბუნებრივი სალებავებით, ხსა დაფუძნებ ხატავს. მას გული სწყდება, რომ საცუთარი ნამუშევრების გაყიდვა უწევს — ასზე მეტი ხატიდან შინ მხოლოდ ათი აქვს...“

„ღვართი იგლენ ძალას მომცამს, რამდენსაც საჭიროდ მიიჩნევს“

ეთო ყორდანეავილი

— რამდენიმე წლის წინ საეკლესიო მაღაზიაში, ხელით ნაწერი ხატის საყიდლად შევედი და შევნიშნება განცხადება, სადაც ეწერა, რომ მსურველებს ხატნერას ასწავლიდნენ. ამ საქმით მაშინვე დავინტერესდი. ხატნერას ერთი წლის განმავლობაში ვსწავლობდი. ჩემი პირველი პედაგოგი მატრონა (მანანა) ტატიშვილია, შემდეგ გიორგი ეგნატაშვილი, ლაშა დარბუაშვილი მასწავლიდნენ. ამ ადამიანებთან დღემდე ვმეგობრობ და მათგან რჩევა-დარიგებებს, შენიშვნებს ვიღებ.

— ვიდრე ხატნერას დაინტებდით, მანამდე თუ ხატადით?

— სამხატვრო სკოლაში არასოდეს მივლია (საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კავშირგაბმულობის ფაკულტეტი დავამთავრე) და შესაბამისად, მხატვრული ხერხები ჩემთვის უცხოა. ბავშვობაში რალაცებს ვჯდაბნიდი ხოლმე (იღიმის).

— ხატნერის შესწავლა გაგრძინდა?

— რა თქმა უნდა, თავიდან როტული იყო, რადგან არსებობს რაღაც ნიუანსები, რომელსაც მხოლოდ მუშაობისას სწავლობ...

— სალებავს თავად ამზადებთ?

— დაფუძნილ ფერად ქვას კვერცხის გულში ურევე და სალებავს ასე ვამზადებ.

— რა მასალაზე ხატავთ?

— ხის დაფუძნებები.

— დაფუძნებაც თავად ამზადებთ?

— თუ სასწრაფო შეკვეთა არა მაქს, კი. ხის დაფების დასამზადებლად სპეციალური მანქანა არსებობს, მაგრამ რადგან ეს მანქანა არა მაქს, ხელით ვმუშაობ.

— **სწავლის პროცედური ხელით მუშაობდით?**

— დიას და სხვათა შორის, ხელით მუშაობა ძალიან რთულია.

— **სატრიუმისთვის საჭირო მასალების შეძენა ძვირი გივიდებათ?**

— რა თქმა უნდა! იაფფასიანი სალებავებიც არსებობს, მაგრამ ისინი ქიმიურია და მათი გამოყენება მაინცდამანც მისალები არაა. როცა ხატს წერ, უჯაობესია, ხარისხიანი სალებავი აირჩიო — ბუნებრივ ფერებს სსვა სილამაზე აქვს. დაფებიც იყიდება. მთავარია, გამომშრალი იყოს, რადგან სველი ხე ადვილად სკდება. მართალია, შეწებებაც შეგვიძლია, მაგრამ ფიცრის გამო ხატის გაფუჭება არასასურველია.

— **ჰორველი ნამუშევრის შექმნას რა დრო მოანდომეთ?**

— დაახლოებით, 2 თვე. მაშინ მასწავლებელიც მეხმარებოდა — იმ ჰერიონში გაკვეთილებზე დავდიოდი და ხატს რაღაც დეტალებს თანდათან ვამატებდი. როგორც წესი, ხატმწერები პირველად ხელთუქმნელ ხატს ვქმნით, შეძლებ უკვე მნიშვნელობა არა აქვს, თუ რომელ მშინანის გამოსახავ.

— **ხატის შესაქმნელად ახლა რა დრო გჭირდებათ?**

— ეს ისეთი საქმეა, რომელიც შეიძლება, ერთ დღეში დაასრულო ან თვეები მოანდომო. ვფიქრობ, ეს უფლის ნებაა — იმდენ ძალას მოგცემს, რამდენსაც საჭიროდ მიიჩნევს.

— **ყველაზე მეტად, რომელ ხატზე განვითარდათ მუშაობა?**

— „კვარცუმაზე“. რთული სამუშაო არ იყო, მაგრამ რატომდაც, მაინც გამიჭირდა.

— **მუშაობისთვის როგორი გარემო გჭირდებათ?**

— როცა საეკლესიო გალობას უსმენ, უკეთესად ვმუშაობ. საპა-

ტრიარქოს რადიოს აქვს გადაცემები, სადაც მოძღვრები ქადაგებენ. მათი მოსმენა მომწონს.

— **სწავლების კურსს აღარ გადინართ?**

— არა, მაგრამ ვერც ერთი ხატ-მწერი ვერ იტყვის, — სწავლა აღარ მინდა, ყველაფერი ვიციო. ჩემს სულიერ ძმას — ლაშა დარბუაშვილს ტაძარში ხშირად ვხვდები, ჩემს ნამუშევრებს უზრუნველყობა და მისგან რჩევებს ვიღებ, რადგან ის უფრო გამოცდილია. ჩემი აზრით, ხატმწერი მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლობს.

— **საინტერესოა, ეკლესიის კედლები თუ მოგიხატავთ?**

— ერთხელ მეგობარს დავეხმარე — რაღაცა დეტალი დავხატო.

— **კედლის მხატვრობა უფრო იოლია თუ დაფის ხატერა?**

— შეიძლება, კედლზე ცოტა მოუხერხებლად ხატო, მაგრამ სამაგიეროდ, დაფის ფუნჯი ბევრჯერ რომ გადაუსვა, სალებავი წაიშლება, კედლი კი სალებავს იშრობს და ფუნჯის სმარებაც თამამად შეგიძლია.

— **სულ რამდენ ხატი გაქვთ შექმნილი?**

— აღბათ, ასზე მეტი.

— **მათგან თქვენს მფლობელობაში რამდენია?**

— დაახლოებით, ათი ხატი.

— **თქვენ ნამუშევრები გასაყიდად არ გენანებათ?**

— კი, ძალიან! ზოგჯერ მირჩევინა, ესა თუ ის ხატი უცხოს არ მიყიდო, ვინე ნაცნობს ვაჩუქო, მისი ნახვის საშუალება მომავალში კიდევ რომ მომეცებ, მაგრამ შემოსავალიც ხომ მჭირდება, თუნდაც, ახალი ნამუშევრის შესაქმნელად?! სამწერაოდ, შეკვეთებიც უნდა მივიღო — ბოლოს და ბოლოს, ხატები სხვებსაც ხომ უნდათ (იღიმის)?

— **გამოფენის მოწყობაზე არ გიფიქროთ?**

— უახლოეს მომავალში — არა, მაგრამ აღბათ, გამოფენასაც მოვიწყობ, ოღონდ — მეგობართან ერთად.

აცილევარესაცი

იცოდება უკანონო მომსახურება კონტაქტის გადასახლებაზე

ერთი ლკალი უბის ნიგნაკოდან:

18. განთქმულ კარდინალობ ანზორ მელიას სენილა თაყიაშვილი სახლში ურეულდა და თავისთან იბარებდა: ცუდად ვარ, მოდი და მინაულე, თორემ ხვალ გადასალებ მოედანზე წვიქცევით.

19. მოალაფე ბრიგადები სტალინის ბრძანებით შეიქმნა. ევროპის „განთავისუფლებისა“ ისინ უკან იბრუნებდნენ მტრის მიერ გაზტყუზულ ხელოვნების ნიმუშებს და როდესაც საკუთარი საგანძურებას მორჩინენ, მტრის კუთვნილი შედევრების დატაცებას მიჰყევს ხელი.

20. „შეტყვა გვაშებით იზომება და არა — მეტრებით“, — აბობდნენ სტალინგრადის ბრძოლების დროს გერმანელი ოფიცერები.

21. საქატ-პეტრერბურგის ერთ-ერთ ქუჩაზე შემორჩენილია ლენინგრადის ბლოკადის დროინდელი წარწერა: „საარტილერიი დაბომბვისას ეს ქუჩა ყველაზე ძეტად დაუცვალა“.

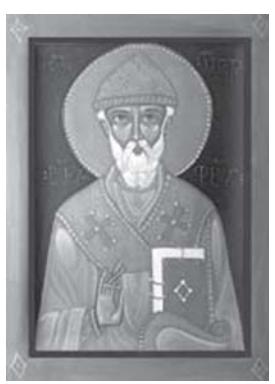
22. უნგრეთი ჰუსართა სამშობლოა. ამ ქვეყანაში ყოველი მეოცე დიდებული ვალდებული იყო, ჯარში ემსახურა. უნგრული „ჰეს“ — ოც ნიშანებს და სწორედ აქედან მოღის მათი სახელწოდება — ჰესარები.

23. „ომი ყველაზე კარგი ვარჯიში იყო ქართველების სამართლი, — აბობდა დავით აქებარდია ერთ-ერთ გადაცემაში. — სსვა რომ არაფრი, ბრძოლის დროს ქართველი მეომარი რეველოგობიან ხმალს იქნებდა და როგორი არ იყო, მავე ხმლით ფარიგობაში ვარჯიშითაც“.

24. 1984 წელს სალვადორ დალის კუთვნილ სასახლეში ხანძირი გაჩნდა, რომლის დროსაც მოუცემულმა მხატვრობმა ფრც ერთ მომვლელ ქალს ვერ მიანედინა ხმა. ხანძრის დროს დალის სეულის 20%-ის დამწვრობა მიიღო.

25. „ევრ სარგებელი და მერე პატრიოტიზმი“, — ასე აფასებენ ისტორიკოსები ფრანგი მედვინების საქციელს, რომელთაც ფაშისტური იუკაციონის დროს გაცხოველებული ვაჭრობა ჰერნდათ გერმანელებთან. მედვინება შორის არავინ ყოფილა ფრანგულ-ნინაბალების წევრი. რა თქმა უნდა, იყენებ პატრიოტიზმიც, მაგრამ მათი ძალისმეტვა ბრიტანეთის რადიოს მოსმენას არ გასცილება.

26. რეი ჩარლზ ჯორჯიას შტატში კონცერტების ჩატარება ჰქონდა აკრძალული, რადგან ის უზის აცხადებდა რსალობრივი პრინციპით დაყოფილი პუბლიკი წინაშე გამოსულიყო. 1979 წელს კონგრესის სენატორებმა ბოლოში მოუხადეს მომღერალს და მისი სიმღერა — „ფრანგული თვე მანდ“ შტატის ჰიმნად აღიარეს.

დაინოუ სვაროვსკი — ნაუალგენი ბრილიანტის დიდოსტატი

დანიელ სვაროვსკის პიროვნული იდუმალების ახსნა სულ სხვადასხვაგვარად შეიძლება. მაგალითად, ის შეიძლება კრიმინალურ მოღვაწედ, თალღითად და სახელგანთქმულ ჟორუფრედორიკ სტრასის მსგავს იმიტატორად მივიჩნიოთ. შეგახსენებთ, სტრასი XVIII საუკუნეში ცხოვრობდა და წარმატებით აყალბებდა ქვირფას ქვებს. სხვათა შორის, ყალბ ბრილიანტებს სწორედ მის პატივსაცემად უწოდეს „სტრაზები“, მაგრამ იგი, წარმატებული და კანონმორჩილი ბიზნესების, ინუინრისა და უზარმაზარი ფაბრიკის მეპატრონე სვაროვსკისგან განსხვავებით, ისტორიას მაინც, მარტოხელა ავანტიურისტად შემორჩა.

სვაროვსკი ესთეტი, ხელმოწარული მევიოლინე და რომანტიკონი იყო. გარშემო მყოფთათვის იმის დამტკიცების სურვილი ამიძრავებდა, რომ ხელოვნებაში მთავარი, სამუშაო მასალა კი არა, შემოქმედის ოსტატობა და ბროლის ის მისტიკური სამყაროა, რომელშიც მაყურებელი იირება: განა მაცდუნებელი არ არის ხელოვნური სხივის ბუნებრივზე ბრწყინვალედ წარმოჩენა — თანაც იმდენად, რომ

ნაყალბევმა ბრილიანტმა ნამდვილი დაჩრდილოს?!.

დანიელ სვაროვსკი 1862 წელს, ავსტრია-უნგრეთის იმპერიის ჩრდილოეთში, ბოჰემიის მთებში დაიბადა. სხვათა შორის, ეს მხარე ჯგუფ უენ-ის „ბოჰემურ რაფსოდიაზე“ მეტად, იმ ბოჰემური მინითაა ცნობილი, რომლის გამოხერვა და დამუშავება სამრენველო რევოლუციამდე ძევრად ადრე დაიწყეს. ეს ის პერიოდი იყო, როცა თითქმის ყოველ ბოჰემელს სახლში მინის სახელოსნო ჰქონდა. ცხადია, გამონაკლისი არც დანიელის მამა იყო, მაგრამ მისი სანარმო განსაკუთრებული გაქანებით ნამდვილად არ გამოირჩეოდა — მინისგან ის ბიუტერიას, თმის სამაგრებსა და სხვა აქსესუარს ამზადებდა, რაც მხოლოდ საოჯახო საჭიროებისა და საცალო ვაჭრობისთვის იყო განკუთვნილი. უმცროსი სვაროვსკიც, რომელიც თავისუფალ დროს ვიოლინოზე დაკვრით იქცევდა თავს, ერთხანს მამის სანარმოში მუშაობდა, მაგრამ მალევე მიხვდა, რომ დიდი საქმები ბოჰემიის პატარა სოფელში კი არა, ისეთ დიდი ქალაქებში კეთდება, როგორიც, მაგალითად, პარიზია.

დანიელი ქიმიის, ფიზიკის, მექანიკისა და ინჟინრისთვის აუცილებელი სხვა მეცნიერებების შესაწავლად სწორედ პარიზში გაემგზავრა. სწავლის დასრულების შემდეგ კი მსოფლიო ელექტროტექნიკურ გამოვნას მიამურა, სადაც იდუმალ მექანიზმებსა და არანაკლებ იდუმალ მათ გამომგონებლებს შორის მოქცეულს, ელექტროდენის მინის გახეხა-დახევნისთვის გამოყენებაც მიუვიდა აზრად. 1891 წელს, ხანგრძლივი ფიქრისა და გათვლა-გაანგარიშების შემდეგ, სვაროვსკიმ მსოფლიოში პირველი ელექტრული სახეობი დაზღადა — ეს მანქანა სოლიდური

რაოდენობის ქვისა და ბროლის საუკეთესოდ დამუშავების საშუალებას იძლეოდა. როცა მასობრივი წარმოების გახსნისა და ბაზარზე გასვლის დრო დადგა, დანიელმა აქაც ჭუა იხმარა და ბოჰემელ ოსტატებთან შეჭიდებას, ავსტრიაში გადაბარგება და ტიროლის პატარა დაბა ვატენში ბროლის დამუშავება არჩია. იმიტაციის ფაქტი სვაროვსკის არასდროს დაუმალავს და საკუთარ ბიზნესაც სავებით კანონიერად მიიჩნევდა. მის მიერ დამუშავებული ბროლი გარებულად ბუნებრივ ბრილიანტს არაფრით ჩამოუკარგებოდა. მან მაღალი საზოგადოების ბრწყინვალება, პრესტიული, რჩეულობის უფლება და ძირიფას ქვებთან დაკავშირებული ყველა სხვა ილუზიაც უბრალოდ, სანარმო რელსებზე შეაყენა. ამბობენ, ნამდვილი, ბუნებრივი ბრილიანტი თვითონ ირჩევს, ვის თითზე უნდა იბრწყინოსო, მაგრამ ელიტურობის დრო წარსულს უსწრაფესად პარადებოდა და ახლა უკვე საშუალო შეძლების ჩინოვნივსაც თავისიუფლად შეეძლო, ცოლისთვის ან მეგობარი ქალისთვის ელეგანტური ბროლის ნივთი ეყიდა. მალე სვაროვსკის ფაბრიკა შეკვეთებით აიკლეს და მასაც, შენობის გაფართოება, 200 მუშის დაქირავება მოუხდა. სწორედ მაშინ ეწოდა ფირმას Swarovski, რადგან ბაზარზე საქონელი უსახელოდ ვერ გავიდოდა. რამდენიმე წელიწადში სვაროვსკიმ, იმ დროისთვის უკვე განათლებამილებულ თავის ვაჟებთან ერთად, კრისტალების დანახნაგებისა და გახება-დახევნის ტექნოლოგია შესაშურ სრულყოფილებამდე აიყვანა. შედეგად, დანიელის მთავარი კონცერტები — ვენეციის მინის ქარხები გაკოტრების პირას აღმოჩნდა. თუმცა მაშინდელი ვენეცია რაღა სახსენებელია, როცა რაიმე მსგავსის გაკეთება დღემდეც ვერ-

ავინ შეძლო?! დაზგებზე მეტად, სვაროვსკის ძალა იმ ფორმულა-შია, რომელიც მან საკუთარი ბრო-ლის ხარშვისთვის შეიმუშავა.

დანიელმა საკუთარი სამკაულების ნიმუშები პარიზშა და სანქტ-პეტერბურგში გაგზავნა და იქაური მოდის მიმდევარი ქალების აღტაცებაც დაიმსახურა; წლების შემდეგ კი ბროლის ბიუტერია მარლენ დიტრიხის სალამოს კაბების, მაიკლ ჯექსონის, ბრაიან ფერის და ტინა ტერნერის კოსტიუმების ლამის შეუცვლელი ელემენტიც გახდა. შანელი, კრისტიან დიორი, ივ სენ-ლორანი თავიანთ კაბებს დღემდე ბროლით აწყობენ.

მეორე მსოფლიო ომის დროს, როცა ევროპის მოდის სახლებმა კრაზი განიცადეს, სვაროვსკიმ ისევ იმარჯვა და თავისი კრისტალური პროდუქციით ამერიკის შეერთებული შტატების ბაზარზეც შეაღნია.

დანიელ სვაროვსკი 1956 წელს გარდაიცვალა და ოჯახს აყვავებული ბიზნესი დაუტოვა. ზუსტად 20 წლის შემდეგ მისმა მემკვიდრეებმა წარმოების ახალი ხაზი — Silver Crystal გახსნეს. ამ ხაზიდან პირველი, ჭაღის საკიდრებისგან დამზადებული თაგუნა იყო; თაგუნას ზღარში, კუ, შვლის ნუკრი, მარტორქა და გედი ანუ მინისგან დამზადებული მთელი ზოოპარკი მოჰყვა. Swarovski-ის მარკეტოლოგებმა ყველა ამ ნივთს საკოლექციო სტატუსი მიანიჭეს და ახლა თითოეულის ფასი 30-დან 600 დოლარამდე მერყეობს.

მალევე შეიქმნა სვაროვსკის ნაკეთობათა კოლექციონერების კლუბიც, რომელშიც დღესდღეობით, მთელი მსოფლიოდან ნახევარ მილიონამდე ადამიანია განევრებული და ყოველ მათგანს, წელიწადში ერთხელ, დიზაინერები სპეციალური ესკიზების მიხედვით დამზადებულ პატარა ფიგურას ჩუქნიან. ეს ესკიზები იმდენად სპეციფიკურია, რომ სამუშაოს დასრულების შემდეგ, ისინიც და ფიგურების დასამზადებლად გამოყენებული ყველა ინსტრუმენტიც ნადგურდება.

ესოდენ მკაცრი კონსპირაციის ახსნა ძნელი არ არის, სვაროვსკის ბროლის საიდუმლო ხომ ამ საპატიო ფირმის მთავარი კაპიტალია, მაგრამ განა სიბრიუმე არ იქნებოდა, რომ ვთქვათ, სეზანის ნამუშევრები იმის შიშით არ გამოეფინათ, ვინმე მხატვრის მანერა არ გადაიღოს და ამ გზით ის პაზრიდან არ გამოდევნოს? ამიტომ, არც სვაროვსკის ნაკეთობებს უმაღავს ვინმე მსოფლიოს. პირიქით, თანდათან მათი კულტიც კი იქმნება. უკვე არსებობს ბროლის თაყვანისცემის ადგილიც — 1995 წელს, ფირმის 100 წლისთავისათვის შექმნილი სვაროვსკის მუზეუმი ანუ ამ კულტის აპოთეოზი. ეს უზარმაზარი მინისქვემა გამოქვაბული ტიროლის დედაქალაქ ინსბრუკიდან დაახლოებით, ერთი საათის საგალზეა. გამოქვაბულის შესასვლელს თვალებანთებული გოლიათი იცავს; მისი პირიდან ჩანჩქერი გადმოქვეფა, პროექტორების შუეზე კი გერმენება, რომ წყალიც ბროლისგანაა შექმნილი. მინისქვეშეთში მინის გვირაბი მიგიღილების. გვირაბის კედლებზე შექსპირის, ლორკას და გოეთეს ის სტრიქონებია ამოკვეთილი, რომ-

ლებშიც სიტყვა crystal (ბროლი) გვხდება. აյ გინესის წიგნში შესული სვაროვსკის ყველაზე პატარა და ყველაზე დიდი ბროლის კრისტალებია გამოფენილი. გიგანტის წონა 310 ათასი კარატი (დაახლოებით, 62 კილოგრამი), დიამეტრი კი 40 სანტიმეტრია. კრისტალის ასი წახნაგი ხან ძონისფრად, ხანაც — სიბრელის გამპოპი ცივი ვერცხლისფერი შუქით ელვარებს. ყველაზე პატარა კრისტალის დაახვა მხოლოდ მიკროსკოპის მეშვეობით შეიძლება. მისი დიამეტრი ხომ სულ რაღაც, 0,8 მილიმეტრია. ექსპონატებს შორისაა ბროლისგან დამზადებული სალვადორ დალის „რბილი“ საათი, ინდოელი მაპარაჯის ცხენის მორთულობა და 11 მ სიმაღლის ბროლის კედელი. დარბაზში საკმაოდ ვიწრო ბილიკს შეჰყავხარ, რომელიც საბავშვო კალეიდოსკოპივით, გამუდმებით იცვლის ფერს. მინის ცის სამგანზომილებიან სივრცეში ვარსკვლავები ციმიტომებს, დედამიწა რენანების ცისფერი შუქით იფარება, ჩნდება მატერიკები. მილიონჯერ დაჩქარებული ევოლუცია რენანებს თევზებით აესპას, დანოზავრების ღმუილს კი ჩიტების გალობა ცვლის...

წამით სინათლისგან დაბრავებული, თავადაც თითქოს, კრისტალის გულში ეცცევი. ამ იღუზიას 590 სამუშაოსა სარკე ქმნის და ვერაფრით იჯერება, რომ ბროლის ჭერის სიმაღლე მხოლოდ 5 მეტრია. ზემოდან, ქვემოდან და გვერდებიდან მინის უფსკრულები გელანდება. იცვლება ფერების პალიტრა, შეგრძებები და გეჩვენება, რომ კედლებიდან არც ლილი ხმები ერთ უსასრულო აკორდად იკვრება. სხვათა შორის, ყოფილი მევიოლინე — სვაროვსკი ქვეშევრდომებისგან მოითხოვდა, რომ ბროლში მუსიკას ეულერა.

პარადოქსია, მაგრამ ამ მუზეუმში თავად სვაროვსკი არცთუ ისე ხშირად გახსნდება. მთელი ყურადღება ხმისა და სინათლის ვიბრაციაზე, ბროლის ანარევების მიერ შექმნილ ატმოსფეროზეა გადატანილი...

ბრიტანელი დისლომაგი
დევიდ ურქეარტი

მოკლედ, XIX საუკუნის 30-იან წლებში ჩრდილო-დასავლეთ კავკასიაში სურ-თო ვითარება ხელსაყრელი იყო როგორც ბრიტანეთისათვის, ისე — რუსეთი-საფლის. ომამდე სულ ცოტადა იყო დარჩენილი და თანაც, „შავ საქმეს“ ადგილობრივი ჩერქეზები და ქართველები გააკეთებდნენ — მიხეილ შერვაშიძემ თავისი მომხრე ქვეშევრდომებისან საქმაოდ ანგარიშგასახვეო ლაშქარი შეკრიბა: ჩერქეზთა წინააღმდეგ საბრძოლველად დაირაზმენ იჩამიჩირის, სამურზაყანოს და წებელდის მცხოვრები, თუმცა წებელდელი თავადი მარშანია მთავარს თავად არ ხლებია. მიხეილ შერვაშიძემ სამეცნიელოს მთავარსაც სთხოვა დამხმარე ძალები.

სწორედ ამ დროს, „ვიქტორიის საქმის“ ირგვლივ დაწყებული დიდი ხმაური ისევე მოვლოდნელად შეწყდა, როგორც დაიწყო — რუსმა დიპლომატებმა დიდ ბრიტანეთთან დავაში „თვი იმართლეს“, რომ მათ ჩერქეზთის ტერიტორია ადრიანოპოლის 1829 წლის საზავო მოლაპარაკების თანახმად ეჭირათ, ოფიციალურმა ლონდონში კი რატომლაც, დაიპირისისირების გამწვავებისაგან თავი შეიკვავა და პოზიციები დათმო: „ჩერქეზეთის შეერთებული შტატების“ შექმნის მთავარი ინიციატორი — დევიდ ურქეარტი სასწრაფოდ უკანვე, ლონდონში გაიწვია.

მიუხედავად იმსა, რომ „ვიქტორიის საქმე“ ბრიტანეთისათვის წამგებარი შედეგით დასრულდა, მან შემდგომში მაინც, დიდი როლი ითამაშა სანქტ-პეტერბურგისა და ლონდონის ურთიერთობებში. აღსაიმზავნია, რომ ჩერქეზების ბრიტანეთთან კავშირს მომავალში ფარულად ახალისებდა თავად რუსული აგნტურა, მშ ხალხის სამშობლოდა აყრის საბაბი რომ ჰქინილა. დიდ ბრიტანეთში კი რუსეთის წინააღმდეგ დიდ ომს ამზადებდნენ — ეს ომი აქ მოთხოვისილი ამბებიდან ოცი წლის შემდეგ დაწყუყ და ისტორიაში ყირიმის იმის სახელით შევიდა.

რუპრიცა მოამზადა ნინო ჩარგავიშვილია

3 არჯიშები ნეოროფრიზის ანუ თირკმდების დაწევის დროს

ნეფროლების ნიშნავს თირკმლების დაწევას ანუ თირკმლის ისეთ მდებარეობას, რომლის დროსაც ეს ორგანო ჩვეული მდებარეობიდან (წელის მიდამო) შესამჩნევადაა გადანაცელებული მუცლის, ზოგჯერ კი მენვების ღრუს არეშიც. ამასთან, ზოგჯერ თირკმელს შეუძლია დაუბრუნდეს საწყის მდებარეობას. აღსანიშნავია, რომ მდებარეობის ცვლილების შემთხვევაში, თირკმელი ჩვეულებრივზე მეტად მოძრაობს. მას ბუნებრივად მინტებულ ადგილზე ანუ წელის მიდამოში აჩერებას: მუცლის იოგები, ფასცია, მუცლის კედლის კუნთები, თირკმლების იოგები.

არსებობს ვარჯიშების კომპლექსი, რომელთა შესრულება ორგანოების (თირკმლების, საშვილოსნის, საშოს და სხვა) დაწევის დროს კარგ შედეგს იძლევა:

1. დაწევით ზურგზე, ხელები გერინდეთ ტანის გასწორივ; გააკეთეთ ტერფების წრიული მოძრაობა მინაცვლებით — ხან ერთ, ხან — მეორე მხარეს. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ.

მეთოდური შენაშვნა — ვარჯიშისას აუცილებლად გამოიყენეთ პატარა მუთაჭა, კუდუსუნის ძლიის ქვეშ დასადეპად;

2. დაწევით ზურგზე, ხელები გამალეთ მხრების დონეზე; გააკეთეთ ტერფების წრიული მოძრაობა მინაცვლებით — ხან ერთ, ხან კი მეორე მხარეს. გაიმეორეთ 10-12-ჯერ.

მეთოდური შენაშვნა — ისუნთქეთ თავისულებად;

3. დაწევით ზურგზე, ხელები მიიტანეთ მხრებთან; გააკეთეთ მხრის სახსრებში წრიული მოძრაობები არივე მიმართულებით. გაიმეორეთ 6-8-ჯერ.

მეთოდური შენაშვნა — ისუნთქეთ თავისულებად;

4. დაწევით ზურგზე, ხელები მიიტანეთ მხრებთან; მონაცვლეობით მოხარეთ და გამალეთ ფეხები. ვარჯიში გაიმეორეთ 6-8-ჯერ.

მეთოდური შენაშვნა — ტერფები მოაშორეთ იატაჭა;

5. დაწევით ზურგზე, ხელები მიიტანეთ მხრებთან; მაღლა ასწიეთ მარცხენა ხელი და მარჯვენა ფეხი, თან, ამოისუნთქეთ, შემდეგ კიდურებით დასწიეთ და ჩაისუნთქეთ; იგივე ვარჯიში შესრულეთ მეორე ხელით და ფეხით. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

6. დაწევით ზურგზე, ხელები განზენებული ფანჯარები; მუხლი მოხარეთ; მუცლები განზენებული ფანჯარები; ჩასუნთქვისას შეისრულებული მუცელი და შორისის მიდამო — ასე გაჩერდით 3-5 წამი, შემდეგ კი დაუბრუნდით საწყის მდგომარეობას. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

7. დაწევით ზურგზე, ხელები გამალეთ, ფეხები გამალეთ მხრების დონეზე; მოძრაობუნეთ ტანი და ხელისგულით შეეხეთ მეორე ხელისგულს. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

8. დაწევით ზურგზე, ჩასუნთქვისას ასწიეთ მარჯვენა ფეხი, ამოსუნთქვისას ასწიეთ მარჯვენა ფეხი, ამოხარეთ მუხლი სახსარში და ხელებით მიიტანეთ მუცელობა, იგივე ვარჯიში შესრულეთ მარცხენა ფეხით; გაიმეორეთ 4-12-ჯერ;

9. დაწევით ზურგზე, ფეხები მოხარეთ მუხლის სახსრებში; გააკეთეთ „ნახვავარხი-დი“ (ანუ ზურგი აზნიერეთ — მოხარეთ იატაჭა), შეისრულებული მუცელი და შორისის არე 3-5 წამი განმაცლობაში, შემდეგ კი დაუბრუნდით საწყის მდგომარეობას. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ.

10. დაწევით ზურგზე და შეასრულეთ ვარჯიში „ველოსიპედი“, 1 წუთის გამომაღლობაში.

მეთოდური შენაშვნა — ხელების მდებარეობა თავადებული შეარჩიეთ;

11. დაწევით ზურგზე, ხელები მდებარებით ფეხები მუცელთან მიიტანეთ, ჩასუნთქვისას კი დაუბრუნდით საწყის მდგომარეობას; გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

12. დაწევით ზურგზე; შეასრულეთ „დიაფრაგმული სუნთქვა“. ვარჯიში გაიმეორეთ 4-6-ჯერ.

მეთოდური შენიშვნა — ჩასუნთქვისას მაქსიმალურად გატერით, ამოსუნთქვისას კი მაქსიმალურად შეისრულებული მუცელი;

13. დაწერით ზურგზე; ასწირით ჯერ ერთი ფეხი, შემდეგ — მეორე და ასეთ მდგომარეობაში იყვნით დახალოებით, 5-10 წილი, შემდეგ კი მონაცელეობით დასწირით ფეხები. გაიმეორეთ 3-4-ჯერ;

14. დაწერით ზურგზე: თავი და ტანი ოდნავ წამოსწირეთ იატაკიდან, ფეხებით კი შესარულეთ ხან „ველოსიპედის“, ხანაც — „მაკრატლის“ მოძრაობები;

15. დაწერით მუცელზე, ხელები ამოიდეთ ნიკაპეჟეშ; მონაცელეობით ასწირით (მკვეთრი მოძრაობით) ფეხები უკან. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

16. დაწერით მუცელზე, ხელები ამოიდეთ ნიკაპეჟეშ; ერთდროულად მოხარეთ ფეხები მუხლების სახსრებში, ჩასუნთქვისას დაძაბეტ დუნდულა კუნთები და ასე გაჩერდით 3-5 წამი. გაიმეორეთ 4-6-ჯერ;

17. დაწერით ზურგზე, ხელები გაშალეთ წინ; ხელები და ფეხები ერთდროუ-

ლად ასწირით, შემდეგ კი დაუბრუნდით საწის მდებარეობას; ასეთი ვარჯიში შეასრულეთ 1 წუთის განმავლობაში.

მეთოდური შენიშვნა — ისუნთქეთ თავისუფლად;

18. დაწერით ზურგზე; წამოიწირეთ იდაყვზე და იმავდროულად, მუხლის სახსრებში მოხრილი ფეხები მოზიდეთ მუცლისკენ. შეუცადეთ, მუხლები იდაყვებს შეახოთ, გაიმეორეთ 6-8-ჯერ;

მეთოდური შენიშვნა — ისუნთქეთ თავისუფლად;

19. დაწერით მუხლი-იდაყვის მდგომარეობაში; მუხლით მისწვდით საწინააღმდეგო ხელის მტევანს, შემდეგ მერე მუხლით შეასრულეთ იგივე ვარჯიში. გაიმეორეთ 6-8-ჯერ;

მეთოდური შენიშვნა — მუხლი იატაკს არ მოაშოროთ;

20. დაწერით მუხლი-იდაყვის მდგომარეობაში; მოხარეთ ხელები იდაყვის სახსრებში, მერყდით შეეხეთ იატაკს. გაიმეორეთ 6-8-ჯერ.

მეთოდური შენიშვნა — ვარჯიშის შესრულებისას იდაყვები განშევე გასწირეთ;

21. დაწერით მუხლი-იდაყვის მდგომარეობაში; ფეხები მონაცელეობით გაშალეთ. გაიმეორეთ 6-8-ჯერ;

22. დაწერით მუხლი-იდაყვის მდგომარეობაში; მუხლით მისწვდით საპირისირო იდაყვს; ვარჯიში შეასრულეთ ორივე ფეხის მონაცელეობით. გაიმეორეთ 6-8-ჯერ;

23. დაწერით მუხლი-იდაყვის მდგომარეობაში; მიიტანეთ მუხლები იდაყვებთან მაქსიმალურად ახლოს და გაჩერდით ასეთ მდგომარეობაში 3-4-წამი; ვარჯიში გაიმეორეთ 3-4-ჯერ;

24. დაწერით ზურგზე, ფეხები მოხარეთ, გაიკუთხეთ მუცლის თვეთმასუები, დაახლოებით, 1 წუთის განმავლობაში;

მეთოდური შენიშვნა — მუცელზე ხელი ამოძრავეთ ზემოდან ქვემო, შემდეგ ხელი დაიდეთ ჭირზე და ამოძრავეთ სპირალისურად, საათის ისრის მოძრაობის მიმართულებით. ■

ეიჯიში კაბლების ზედაპირის ასუფთავება

დიდი ხელის განმავლობაში მიიჩნეოდა, რომ ეშირად მიღების შემთხვევაში, ქიშმიში კბილებზე ნადებს აჩენდა. აშშ-ის სტომატოლოგთა ჯგუფმა ჩაატარა კვლევა, რომელშიც 7-11 წლის ბავშვები მონაწილეობდნენ. ექსპერიმენტის მსვლელობისას დადგინდა, რომ ქიშმიში კბილებზე ნადების გაჩენას არ იწვევს. პირიქით, იგი კბილების ზედაპირს ისევე ასუფთავებს, როგორც ვაშლი და ბანანი.

ამასთანავე, ის სასარგებლობა ჯანმრთელობის სისტემის. ქიშმიში აძლიერებს იმუნიტეტს, ხელის უძილობის პრობლემას, დადგებითი ეცექტი აქტეს ოსტეოქონდროზისა და ანემიების დროს.

ბრონეული სარძველი აპირებების კიბოს პროფესიული დანართი

ბრონეულს აქვს უძრავი სასარგებლო თვისება. მაგალითად: ის სისხლში ჰქონდება დონეს აზაღლებს, ორგანიზმის დამცველობით ფუნქციას აუმჯობესებს; არის ძლიერი ანტიოქსიდანტი და აქვს ტკივილგამაყუჩებელი თვისებები.

ახლახან მეცნიერებმა აღმოაჩინეს, რომ ეს ხილი განსაკუთრებით სასარგებლო სუსტი სქესის წარმომადგენლებისთვის — ის ქალებს სარძველი ჯირკვლების კიბოსგან

დაიცას. კვლევაზე უჩვენა, რომ ნივთიერება ელაგოგაზე დიდი რაოდენობითაა, სარძველი ჯირკვლების კიბოს განვითარებას უშლის ხელს.

მეცნიერებმა ჯერჯერობით ვერ დაადგინეს, თუ რა დოზაა საგმარისი სარძველი ჯირკვლის კიბოსგან დასაცავად და ქალებს დიდი რაოდენობით ბრონეულის

მოხმარებას ურჩევენ. აღსანიშნავია ისიც, რომ მკვლევრები ბრონეულის ექსტრატის საფურველზე სარძველი ჯირკვლის კიბოს გაგმავენ... ■

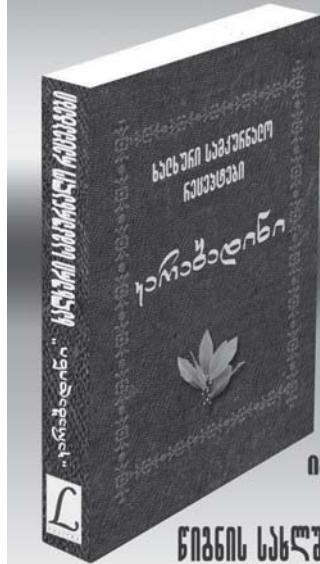
სამედიცინო საკითხებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მოპოვება შეგიძლიათ საიტზე: www.mkurnali.ge.

P.S. რუბრიკის აფტორს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ ტელეფონის ნომერზე: 8(99) 30.35.97
ან ელექტრონული ფოსტაზე: nino.char@yahoo.com
ის თქვენს ნებისმიერ კითხვას გასცემს პასუხს.

თავარ მავაცავის არა სარძველი

„ქარიაბარინი“

საქართველოს სამართლებრივი აუტომატიზაციის მიმართულების შემსრულებელი

ფასი: 7 ლარი

ქართული

ტექსტური

შემსრულებელი

გადამზადებელი

შემსრულებელი

ხალხური

ნურული

იყიდება ინდივიდუალურად

და საგაზაოო აზრის მიხედვის მიხედვის

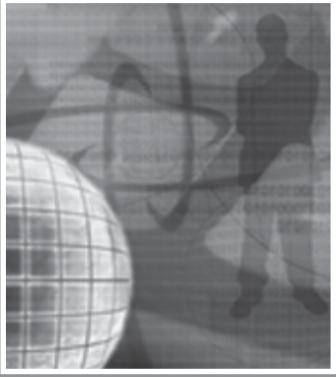
ნორის სახლში: 38 26 73; 38 26 74

პუნქტი 6თვეთი
ოჯახის
მკურნალი

რეზის ექიმის განმარტება...

კატალინი

დიდი ქართველი „ორანგული საქართველოდან“ და „ზედარბანეპი ხვრელუმძღვანელის კნიგის“ ამპავი

მასზე თედო სახოვია წერდა: ...მისი ტანჯვა-წვალების მოზიარეს, ჩემს სასიამოვნო მოვალეობად მიმართა, მოგონება გაფუზიარო ახალ თაობას ამ ადამიანზე, რომელიც მარად უნდა ისევნებოდეს, სანამ არსებობს ჩევრი ერთ და არსებობენ მისი დამოუკიდებლობისთვის მექანიკონი... საქართველოში ერთ-ერთი პრეველი სამთო ინჟინრისა და სოციალ-ფედერალისტის, გიორგი დეკანოზიშვილის ოჯახსა და ცხოვრებაზე მის ძმად წოდებული ბიძაშვილის, ასევე ცრიბილი საზოგადო მოღვაწის, ირაკლი დეკანოზიშვილის რძალი, ხანდაზმული ქაბატონი, ყოფილი პედაგოგი თამარ პილავ ბეჭრ საინტერესო ამბავს გვიზიარებს.

თურმე, ქალბატონ თამარს თავად მოუპოვებია და შეუკრებია ძმები დეკანოზიშვილების მოღვაწის შესახებ პუბლიკაციები და ერთ ალბომში მოუკლევია. მათი საქვეყნო მოღვაწის ამბავი კი XIX საუკუნის მინურულ-იდან ჭიათურაში იწყება.

ირმა ხარშილაძე

— როგორ მოხდენ დეკანოზიშვილები ჭიათურაში?

— გიორგი დეკანოზიშვილის მამა რუსიდან გახლდათ, სამხედრო იყო და იმპერიის სხვადასხვა ქალაქში უნდევდა ცხოვრება. გიორგი 1867 წელს სარატოვში დაიბადა. მერე თბილიში გადმოვიდნენ. ქართული ენა კარგად არც იცოდა. მოგვინიებით, პეტერბურგში სამთამადნო ინსტიტუტში სამთო-საინჟინრო ფაკულტეტზე სწავლისას შეისწავლა. თბილისში დაბრუნებული გიორგი შავი ქვის მრეწველმა ნიკო ლოლობერიძემ ჭიათურის შავი ქვის მადნების გამზედ მიიღვია. გიორგიმ ჭიათურაში ჩაიყვანა თავისი ბიძაშვილი, ასევე სამთო ინჟინერი ირაკლი დეკანოზიშვილი (ჩემი მამთილი), რომელიც საბოლოოდ იქვე დასახლდა და ცოლად წერეთლის ქალი ითხოვა. გიორგი ჭიათურიდან ბაქოში, ნობელის ნავთის მრეწველობაში გადასულა სამუშაოდ, შემდეგ კი ცოდნის გასაღრმავებლად ევროპაში გამგზავრებულა. იქ შეისწავლა ფრანგული, ინგლისური და გერმანული ენები, ცოლად ფრანგი ქალი — ანრიეტა ფრენუა შეირთო, ცოდნით დატვირთული დაბ-

გიორგი დეკანოზიშვილი

რუსდა საქართველოში და საქვეყნო-საზოგადო საქმიანობაშიც აქტიურად ჩაება. ამის შემდეგ შავი ქვის მრეწველთა საბჭომ გიორგი მარიკივის კონტინენტზე, ბრაზილიასა და კუბის კუნძულებზე მარგანეცის მოპოვებისა და გასაღების ტექნიკუროგიის შესასწავლად გაგზავნა... გარდა იმისა, რომ მარგანეცის წარმოებაში ერთ-ერთი პირველთაგანი იყო, თედო სახოვიასთან, არჩილ ჯორჯაძესთან, მიხეილ წერეთელთან, ვარლამ ჩერქეზიშვილსა და სხვა სოციალ-ფედერალისტთან ერთად, ერთ-ერთი სომერებით თავისუფლებისთვის დიდი მეტობილიც გახლდათ. ეს ჯგუფი ყველანაირად ცდილობდა, შეფის რუსეთის ბრჭყალებისგან დაეცხსნა საქართველო და დამოუკიდე-

ბლობა მოეპოვებინა. გიორგის დევნიდნენ, საქართველოში ცხოვრება აუკრძალეს და იძულებული გახდა, საფრანგეთში ნასულიყო. ქართველ ემიგრანტ მამულიშვილთა ჯგუფი ხვდებოდა, რომ შიშველი ხელებით მეცის რუსეთთან ვერაფერს გახდებოდა და შეიარაღებული აჯანყებისთვის სამზადისი დაწყო. გიორგი დეკანოზიშვილმა შვეიცარიაში მყოფი ზუბალშვილისგან გაღებული 60.000 ფრანგით თოფები იყიდა, შემდეგ ამსტერდამში 70.000 ფრანგად შეიძინა 597-ტონიანი სამანძიანი ორთქლმავალი გემი — „სირიუსი“, იარაღითა და ტყვიანამლით დატვირთა და ქართველი ვაჟუკების თანხლებით საქართველოში გამოუშვა. გემი ფოთის ნავსადგურის მოშორებით გააჩერეს, მაგრამ გამცემთა „წყალობით“, ინფორმაციამ გაუყონა, ამიტომ იარაღის მხელობ მცირე ნანილი გადმოტვირთეს, დანარჩენი კი წყალში გადაყარეს. ევიპაუსა და დამხვდურთა ნანილმა გაქცევა მოახერხა, ნანილი კი დააპატიორეს... გიორგის ანრიეტასთან ორი შვილი ეყოლა — ქალ-ვაჟი, ქალს თანათინი დაარევა, ვაჟს — ტარიელი. დღიურში წერდა: არა ვარ ძალან ყურადღებიანი მამა; ძნელია, ერთდღრულად ემსახურო ხალხსაც და ოჯახსაც... ეს კაცი ძალიან დიდი პატრიოტი იყო. მან პარიზში ჩამოასხმევინა ქართული ასოები, რომელსაც „პარიზული“ დაერქვა და თურმე სილამაზით ვერც ერთი სხვა ვერ შეედრებოდა. სწორედ ამ ასოებით იბეჭდებოდა პარიზში ქართული წიგნები და ქართველ ემიგრანტთა ჯგუფთან ერთად გიორგის ხელმძღვანელობით, არალეგაბაში ერთ-ერთი პირველთაგანი იყო, თედო სახოვიასთან, არჩილ ჯორჯაძესთან, მიხეილ წერეთელთან, ვარლამ ჩერქეზიშვილსა და სხვა სოციალ-ფედერალისტთან ერთად, ეროვნული თავისუფლებისთვის დიდი მეტობილიც გახლდათ. ეს ჯგუფი ყველანაირად ცდილობდა, შეფის რუსეთის ბრჭყალებისგან დაეცხსნა საქართველო და დამოუკიდე-

მომტანია უმეტესად, არც კი იცოდა, თუ რა მოჰკონდა. თედო სახოვია წერდა: გიორგის კანონად ჰქონდა, სამშობლოში მომავალი ყველა ქართველისთვის — ქალი იქნებოდა თუ კაცი — უქმედულად გამოეტანებინა „საქართველოს“ ახალგამოსული ნომრებით... ამ პატარა კაცში იმხელა სული იყო და იმხელა სიყვარული, რაც მან საქართველოსთვის შეძლო, ბევრი ვერ გააკეთებდაო. გიორგი დეკანოზიშვილი 1910 წელს გულის დაბადებითა და ჭლექით გარდაცვლილა ქალაქ კანში. მეუღლისა და მიხეილ თუმანიშვილის ხელში დაულევია სული. ანდრეძად დაუბარებია, საქართველოში დამასაფლავეთო. მისმა დამ — მარიამმა მეფის რუსეთის

თაკლი დეკანოზიშვილი პარიზში აუცილებელი ქართული ეროვნული ტანისაცმლით მიღილი

მთავრობისისან საფრანგეთიდან საქართველოში ნეშტის ჩამოსვენება ითხოვა. მთავრობამ ნება კი დართო, მაგრამ ოჯახის წევრების გარდა, სადგურზე დახვედრა ყველას აუკრძალეს. ასე, მოკრძალებულად ჩამოსვენებს და დაკრძალეს ამ უდიდესი მამულიშვილის ნეშტი წმინდა და წინას (ამჟამდედრი კუკიის) სასაფლაოზე. მისი ქალიშვილის — თინათინ ჯაკოლენ-დეორზიშვილის პირველი წერილი საფრანგეთიდან ჩემი ქმრის სიცოცხლეში მივიღეთ. წერდა: ვერქ მიმის საფლავს და მამის ნათესავებს... პარიზში ვცხოვრობთ, მაგრამ კანში გვაქვს დედისული აგარაკი, რომელიც მამას განსაკუთრებით უყვარდა და იმ აგარაკს „საქართველო“ ჰქვია; როდესაც პარიზიდან იქ მივემზავრებით, არ ვმბობთ, კანში მივდივარო, ყოველთვის ვამბობთ, „საქართველოში“ მივდივართქო... 1969 წელს თინათინი საქართველოში ჩამოვიდა. ჩემი მეუღლე უკვე გარდაცვლილი იყო. მოგვწერა, წყალტუბოში ვარ და ჩამომაკითხეთო. საქართველოში ჩამოსვლის მიზანზად ჩემს კურორტზე მკურნალობის აუცილებლობა დაუსახელებია, — სხვაგვარად არ ჩამოშევებდნენ. თარჯომანი ავიყვანეთ და ორი დღით ჭიათურაში წამოვიდა.

— ქართული საერთოდ არ იცოდა?

— არ იცოდა, თარჯომის გარეშე ერთმანეთს ვერაცერს ვაგონებინებდით. ჰყვებიდა მამაზე, რომელიც მუდამ დაკავებული იყო და ის და ტარიელი იშვიათად ხედავდნენ. იხსენებდა ბავშვობაში დედასა და ძმისთან ერთად ერთადერთ სტუმრობას საქართველოში. ჭიათურაც ახსოვდა და დედამიციც კი... მერე წავიყვანეთ მამის საფლავზე. მაშინ იქ წარწერაც იყო, დღეს კი საფლავიც ალარ არსებობს. იქაურ მომვლელს ვაჩვენეთ

გაზეთში დაბეჭდილი საფლავის ფოტო, მაგრამ ვერაცერი გვითხრა: საში წელიწადია, აქ ვეუშაობ და არა-ცერი ვიციო. ახლა კუკიის სასაფლაოზე პატარა პანთეონი გაუკუთხიათ და იმ სასაფლაოზე დაკრძალული ყველა გმირჩევით ადამიანი ამ პანთეონში გადასვენებიათ. ვექებეთ, იქნებ აქ გადმოასვენეს-თქო, მაგრამ ვერ ვიპოვეთ. საერთოდ, საფლავის განადგურების უფლება არ ჰქონდათ, მაგრამ რაღაც ვიზადით. მერე იმ მომვლელმა დაგვამშვიდია: მთავარია, ქართულ მიწაზე დასაფლავდა, თანაც მაინც ამ სასაფლაოზე არის დაკრძალული, ამიტომ პანთეონში გაუკუთხოთ მემორიალური დაფაო. უკვე ყველაფერი გამზადებული გვაქვს და უახლოეს ხანში დაფას დავდგამთ.

— 1968 წლის შემდეგ აღარ ჩამოსულან შეილები?

— არავინ ჩამოსულა, რადგან საბჭოთა ხელისუფლების დროს ეს ძალიან რთული იყო, თან თონათინ უკვე ასაკოვანი გახსლდათ, ვაჟი — ტარიელი კი — კარგა ხნის გარდაცვლილი. ძალიან ახალგაზრდა, 23 წლისა გარდაცვლილა. თინათინი საფრანგეთიდან ხშირად ინწრებოდა. წერილები ახლაც შენახული მაქს — ფრანგულად წერდა და მხოლოდ ბოლოს ანერდა ქართულად: თინათინ. მისი ქალიშვილი რომ გარდაიცვალა, სამგლოვარი წერილი გმირიგზვნა, ჭირისუფლების სახელებს მშერდა და უთითებდა, დრაიველში ვასაფლავებთო.

— მის შეილებთან გაქვთ ურთიერთობა?

— ვაჟს მივწერე და მანაც ძალიან თბილი წერილით მიპასუხა. მას შემდეგ არც მე შევხმიანებივარ, არც ის... თუმცა შარშან კი მივწერე, მაგრამ არ უპასუხიათ...

— თქვენი მამამთილი, ირაკლი დეკანოზიშვილი ეროვნულ-გამამათავისუფლებელ მოძრაობაში არ იყო ჩაბმული?

— ირაკლი ჭიათურის კულტურულ-საზოგადოებრივ ცხოვებაში — თეატრის დარსებაში, სკოლებისა და ბიბლიოთეკების განვითარებაში მონაბილუბობდა, თურმე ძალიან მეგობრობდა და აგარი წერეთელთან. ჩემი დედამთილი მიამბობდა: ქუთაისისკვენ მიმვალი აპარატის უკველთვის შემოივლიდა ხოლმე ჩვენთან და

აუცილებლად ფულს სესხულობდა ირაკლისგან (იღიმის). ყოველ წელს მიემზიანებოდა გიორგისთან, პარიზში და აუცილებლად ქართული ეროვნული ტანსაცმლით მიდიოდა. ერთხელ, თურმე, ასე ჩაბმული შეუყვებოდა პარიზის ქუთაისაშია და ფოტოგრაფის შეუჩერებისა, — ვინ ბრძანდებითო? — ქართველი ვარო, — უპასუხია. იმ კაცს ფოტო გადაუღია ირაკლისთვის, ერთი გმირტუჭადია, დანარქენ კი „ქართველი კაცის სახედ“ გაუყიდია. საფრანგეთიდან ჩემი მამამთილი კიევის გავლით წამოსულა. თბილისში გამომგზავრებამდე, ერთ საღამოს კიევის ოპერის თეატრში სპექტაკულს დასწრებია. ამაზე ავაკი წერეთელი ვინმე სოსიკო მერკვილაბეს სწერს: „გუშინ იპერის თეატრში ვიყავი... ატყდა ჩოჩქოლი და ყველა, დიდი და პატარა ერთი მხრისკენ იყურებოდნენ, ქალები ნერწყვსა ჰყლაბავდენ. მეც შევხედე და რა დავინახე? ჩვენი ირაკლი დაბანოზის შვილი წითელი ქულაჯით ჩათუქესნურათ მირთული, პირველ წყებაში იჯდა გამოჭიმული და ხალხიც მისა შეჩერებოდა. დიდი მთავარი ეგონათ. მეც რომ იხტიბარი არ გამეტება მისი, მოწინებით მივედი მასთან და მერე, რომ მეითხეს მისი ვინაობა, მეც რასაკვირველია გაზიარდებით ვუთარი: ზედარგან — ხერცელშიმრომსაც წიასზე შეთქმული და იმათაც ძალიან დაუჯდა ჭუკაში, დიდი ვინმე კოფილაო“, (იცინის)... ერთხელ ირაკლის ჭიათურაში ვაჟა-ფშაველა მიუწვევია. წინასწარ დანიშნულ დღეს ვაჟა-ფშაველა ელოდებოდნენ. რომ აღარ გამოჩინილა, სადგურზე არადარ მივიქრინა, როცა ჩამოვა, შეგვატყობინებსო და მაღაროში სამუშაოდ წასულა. ვაჟა დავენერილი ჩოხით იმ დროს ჩამო-

თამარ ბიწაძე მეუღლესთან, გოგი დეკანოზიშვილთან ერთად

ირაკლი დეკანოზიშვილი, ანრიეთა ფრენუა, გიორგი დეკანოზიშვილი, მისი და - მარიამ ქანანაშვილი გიორგის შვილებთან ერთად

სულა, სადგურზე რომ ადარავინ ელოდა. მეფის უანდარმს თვალში არ მოსვლია და დაუპატიმრებია. ვაჟა უსწიდა, მწერალი ვარო, მაგრამ არ იჯერებდნენ: მათხოვარი ხარო. მერე აუსწინა, ვინც მოინვია, ჩემს მამამთილსაც გააგებინეს და ის გაგიუბული მოყარდნილა: ეს რა ქენით. რაც თქვენთვის ჸუშინ და ლერმონტოვია, ასეთი დიდი მწერალია ეს კაცი ჩენწოვისო. რუს უანდარმს ვაჟასთვის ბოდიშიც მოუხდია. ის ღამე დიდ მწერალს ჩემს ოჯახში გაუთვია — ეზოში მის პატივსაცემად დიდი ბანკეტი გაუმართავთ. ჩემი დედამთილისგან ვიცი, რომ საგანგბოდ დაუზის მონული სავარძელი დაუდგამთ მისთვის, საღამოს კი, ვაჟა-ფშაველას ბუხარი უყვარსო და, — დიდი ჯირკების ბუხარი უუგუგუნებიათ... ჭიათურის ახალგახსნილ თეატრში „პატარა კახი“ დაუდგამთ და პრემიერას აკაკი წერეთელი დასწრებია. ჩემს მამამთილს თურმე ცოცხალი დეკორაცია გაუკეთებულია სცენის ათავზე კარგანით ადრე მოუყვრია დიდი რაოდენობით მიწა, ასევე დიდი რაოდენობით „ცოცხალი“ სიმინდი ჩაუფლია შიგ და ასე შეუქმნია ნამდვილი მობიბინე ყანა. აკაკი უბედინერესი ყოფილა, თურმე... შინ გვაქვს: „ტარასი არხიმანდრიტის ნახატი ასოები“, რაფაელ ერისთავის მიერ გამოცემული 1883 წელს. დეკანოზიშვილების საოჯახო არქივდან“. ჩემს მამამთილს, ალბათ, რაფაელ ერისთავმა აჩუქა. დედამთილისგან კი ვიცი, რომ მწერალ ვასილ ბარნოვს ირავლიმ მოუნათლა შვილით. ჩემი მამამთილი რომ გარდაცვლილა, ჭიათურის თეატრის ფილიში დაუსვერებით და საპატიო ყარაული დაუკერძიათ. თეატრიდან ინტელიგენციას გამოუსვენებია და, თურმე, სასახლის ანევში მუშები ეცილებოდნენ. მისი დაკრძალვის დღეს სამრეწველო სანარმოებსა და ქარხნებში ერთი საათით მუშაობა შეწყვეტილა — ამის შესახებ ადგილობრივი გაზეთი წინდაწინ იუწებოდა. ირაკლი დეკანოზიშვილი მღვმევის დედათა მონასტრის ეზოშია დაკრძალული... ჭიათურის თეატრის 100 წლის იუბილეს შემდეგ დადგინეს, რომ ჭიათურაში პირველი მაისის ქუჩას გიორ-

გი დეკანოზიშვილის სახელი დარქმეოდა, მაგრამ საბოლოოდ მხოლოდ მემორიალური დაფა გაეკთდა ჩემს სახლზე: აქ ცხოვრობდნენ მები დეკანოზიშვილებით. ერთი თვის ნინ დამირეკეს ჭათურიდან, მერიამ იმ ქუჩისთვის დეკანოზიშვილების სახელის დარქმევის დაგენილება მიიღო და იმედი მაქვს, ახლა მაინც შესრულდება დადგენილება.

— ქალბატონი თამარ, თქვენ ჭიათურის მეორე საჯარო (იმხანად საშუალო) სკოლაში 25 წლის განმავლობაში რუსულ ენასა და ლიტერატურას ასწავლიდით. ვიცი, სასკოლო, საოჯახო თუ სხვა თავგადასაცლები შეკრიბეთ და ორი წლის ნინ პატარა წიგნადა გამოეცით.

— წიგნს „იუმორები და კურიოზები“ დაგარეცვი, ერთი წლის შემდეგ კი გამოვცე, „საინტერესო აბძების სამყაროში“. ძალიან ბევრი ჩანაწერი მქონდა და, როდესაც თქვენს უურნალში „გოჩა დევალის უბის წიგნაკიდან“ ჩანაწერები ვნახე, ვიფქერე: გოჩა დევალი მაჯობებს, წლების განმავლობაში იმდევნი რამ ჩამიწერია ჩემს უბის წიგნაკში-მეთქი! „რაც წამიკითხავს, მიყვარს და რისი დავინუბაც არ მინდა“, — ნა- ვამძლვარე, რადგან ეს უკვე ჩემს თავს გადახდენილა ამბები არ იყო და გამოვცე (იცინის). თუ გინდათ, „იუმორები და კურიოზებიდან“ რამდენიმეს წაგივითხავთ: „ჩემი ერთი მოსწავლის შემდეგ ინტერესობა და გამოვცების შემდეგ ინტერესი...“

p.s. სტატიაზე მუშაობისას საინტერესო დამტხვევა აღმოვჩინებული ჩემინი ინტერესი და გიორგი დეკანოზიშვილის მოგონება მისი გარდაცვალებიდან 100 წლის შემდეგ ინტერესი.

თამარ და ვაჟო დეკანოზიშვილები, თამარ ბიწაძე გიორგი დეკანოზიშვილი და ჰუკარა ქაბო

ქადაგის მიერ დასრულას გადარჩენილი გერმანელი, კურის გერმანული არომატი და ქალბატონი, რომელმაც ტელევიზორს ოში გამოუცხადა

„მეამაყება, რომ ქართველი ვარ, მიყვარს ჩემი ქვეყანა და უცხოეთში ნასულ ყველა ქართველს მოუწოდებდი, რომ დაპრუნდეს საქართველოში და ის ცოდნა, გამოცდილება, რომელიც იქ მიიღო, სამომავლოდ, საკუთარ ქვეყანას მოახმაროს“, — ალიშვილის ჩემი რეპონდენტი, რომელიც გერმანიაში სასწავლებლად 18 წლის ასაკში გაემგზავრა. ნასვლამდე კი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დასავლეთ ევროპის ენების ფაკულტეტის (გერმანული ენის განხრით) სტუდენტი გახლდათ. უცხოეთში სწავლა ჰაიდელბერგის უნივერსიტეტში განაგრძო და განათლების მიღება საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტზე დაასრულა. იქნან მოყვლებული, ქეთი ლორთქული უკავი 17 წლინადა, გერმანიასთან მჭიდროდ თანამშრომლობს, იქ მიღებულ ცოდნასა და ცხოვრებისეულ გამოცდილებას საკუთარ ქვეყანას უშურველად ახმარს...“

ქეთი მეუღლესთან
ერთად

დადი ვასი

— სახურის დაწყებამდე ალნშეთ, — ისე გავიზიარდე, ჩემს ცხოვრებაში ბერი ისეთი რამ მოხდა, რას შემდეგაც უფლება არა მაქს, ისე ვიცხოვო, რომ არ მიყვარდეს ადამიანები და არ ვეშახურო ხალხსთან გულისხმობდით?

— გერმანიაში სწავლის პერიოდიდან ერთ ისეთ ეპიზოდს მოგიყვებით, რომ ყველაფერს თავად მიხვდებით... მეოთხე ურსაშე გამოგვიცხადეს: ლექციებს დიპლომატიის საფუძვლებში ვინმე რუდიგერ ფონ ფახელბელი წაგივითხავთო. ფახელბელი დიპლომატიის საფუძვლების არაერთი სახელმძღვანელოს ავტორი, ცნობილი პიროვნება გახლდათ, რომელიც იტალიაში (ფლორენციაში) ქასტელო ჩინტიში (ციხესიმაგრეს ნიშანები) ცხოვრობდა. ფახელბელი აგრეთვე ღვინოს — „ქასტელო ჩინტიში“ ანარმობდა. იგი იმ სასახლეში მარტო ცხოვრობდა და ევროპის სხვადასხვა ქვეყნის უნივერსიტეტებში ლექციაზე რომ შემოვიდა, პირველი, რაც თქვა, იყო: „ვინ არის თქვენ შემორის ქართველი (ამ ამბის გახსენებისას, ახლაც საოცრად ვლელავ...)?“ დავიძენი... მან კითხვა გაიმეორა. შემდეგ მორცხვად ვუთხარი, რომ მე ვარ ქართველი!.. მომიახლოვდა და ხელზე მეამბორა, შებრუნდა მაგიდისევნ და ასეთი სიტყვები წარმოთქვა: „მე ყველა ქართველი მიყვარს და თქვენს ქვეყანას უდიდეს პატივს ვცემ... დღეს რომ შემიძლია, გესაუბროთ, დავტებე ცხოვრებით, — ეს ყველაფერი მხოლოდ ერთი ქართველის დამსახურება“ და ასეთი ამბის თხრობა დაიწყო: „მეორე

მსოფლიო ომის დროს, 1944 წელს ოდესაში ტყვედ ჩავარდი. 10 გერმანელთან ერთად, გერმე შეგვარეს, ვიცოდით, რომ მივყვადით. ტყვები იატაკზე ვეყარეთ, გემბაზე ულვაშინი, მსუქანი კაცი შემოვიდა. რატომდაც მე მარჯვენა ხელის საჩვენებლი თითოთ მანიშნა — ჩემთან ნამოხვალო. ვიფიქრე, ალბათ სიცოცხლეს პირველს მე გამომსალმებენ. შიმშილისგან დაუძლურებული სხეული ძლივს წამოვწიე და გაყევი, ის ცეცხლისფარები აღმოჩნდა. თავისთან ჩამიყვანა... გამოიღო ნაჭერში შეფუთული სიმინდის პური და ყველი და გამომიწოდა — ჭამეო... რუსი არ გეგონო, ქართველი ვარ, ქართველი, — დამარცვლით გამიმეორა... დამიმსოვრე, გვარად ბალაშვილი გახლავარ... მე შენ გაგიშვებ გემიდან და შენ იცი, თავს როგორ უშველიო... სამაშველო რგოლიც მომცა... ბევრი წვალების შემდეგ როგორდაც გადავრჩი... ჰოსპიტალში მოვჭვდი... მაშინ ქართველი რას ნიშავდა, არც კი ვიცოდი, ყველა რუსი მეგონა... ომის შემდეგ გოგონა, რომელიც მიყვარდა, გათხოვილი დამხვდა. დავიფიცე, რომ ცოლს არასდროს მოგიყვანდი. შემდეგ სტუდენტი გავხდი. სწავლის პერიოდში, ჩემი გადამრჩენის პატივსაცემად, ზედმიწებით შევისავლე საქართველოს ისტორია. ბევრი რამ გავიგე ამ ქვეყნის შესახებ და გულით დავატარებ ქართველთა სიყვარულს“, — ასე დაასრულა მან თავისი ნამიბობი. ჩენი კულტურა ფაქტობრივად გაულით დავიდება, ზეპირად შეიძლება... ბატონი ფახელბელს ვუთხარი, რომ ვგიდებოდი იტალიურ ფერწერაზე, მხატვრობაზე, რომ ის ბაზშვობიდან საოცრად მიზიდავდა. მან მკითხა,

ნამყოფი ვიყავი თუ არა იტალიაში? — არა-მეთქი. რომ გაიგო, იტალია ნანაბი არ მეონდა, თავი უცნაურად გადააწინია. როდესაც საქმე სადიპლომონი ნაშრომზე მიდგა, საოცრი სიურპრიზი და საჩუქრი გამიკეთა, დეკანატში მითხრეს, რომ სადიპლომონ ნაშრომის ფლორენციაში, ბატონ რუდიგერთან უნდა დამეცეა. მან 9 თვეს განმავლობაში საკუთარი ფინანსებით წამიყვანა და თავის სასახლეში მაცხოვრა... ჩემი იქ ყოფნის პერიოდში, დღის განმავლობაში, ტურისტებით სავსე 10 ავტობუსი მაინც მოგვადგებოდა ხოლმებაზონი რუდიგერი სახლში ყველას შემოვიგანდა და იქაურობას ათვალიერებინებდა. მას სასახლე საოცრად პერიდა გაცემებული — საბერძნებიდან ქვერები ჩამოტანა, რომლებიც იქურობას გალავან-ტერასებად ჰქონდა შემოვებული და იქვე იყო ზეთისხილის ბალები... დამთვალიერებულებს საგულდაცვულოდ უყვებოდა, რა როგორ გააკეთა. ჩემი იქ ყოფნის პერიოდში ყველა ეუბნებოდა, რომ მე მისი შეიღილი ვიყავი. ტურისტები სურათებს მეც მიღებდნენ... სხვათა შორის, მითხრა, რომ პირადად იცნობდა ედუარდ შევარდანებს და, — მისთვის ჩემი ამბავი მოყოლილი მაქვს, როდესაც ის საპტოთა კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი იყოო, — აღნიშნა. ბატონი რუდიგერი სხვადასხვა დროს, არაერთ ქვეყნაში ელჩიც ყოფილა; მუშაობდა უდიდეს საქველმიერებლივ ორგანიზაციებში. მასთან ცხოვრების განვითარება და უფლება არ მიმდინარება — ფლორენციაში რისი ნახვა და გაცნობა უნდა მომესწორო... როცა ამ ადამიანთან ჩემს შეხვედრას

ვანალიზებ, ყოველთვის ის ცეცხლისფარეში ბალაშვილი მახსენდება, რომელმაც ჩემს „ბაბუას“ სიცოცხლე აჩუქა და მისმა ამ უკეთოლშობილეს-მა ნაბიჯამ მე ცხოვრებაში გზა გამიკვა-ალა... კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ ცხოვრებაში სიკეთის ქმნის ნიჭი სიყვარულთან ერთად, ადამიანისთვის უდიდესი განძია, რითაც ადამიანს ღმ-ერთი ასაჩუქრებს. ამრიგად, უფლება არა მაქტს, სიკეთე არ ვაკეთო და ადამიანები არ მიყვარდეს...

— ქვეთ, რა მოხდა მას შემდეგ, რაც ბატონ რუდაგერს დაცილდით?

— დავსარულე ინსტიტუტი, ვიყავი პრატიკაზე და საქმიანობა გერმა-ნიაში გავაგრძელე... მოგვიანებით, საქართველოში დავპრუნდი, რომ მუშაობა აქ დამენცო და ჩემი იდეები საქართველოში განმეორეციელებინა. ჯერ კადევ გერმანიაში ყოფნისას, ჩემში მომზიდა აზრი, რომ საქართველო-ში ჩამოსვლის შემდეგ გამომეცხო გერ-მანული პური და ამით სიხარული მიმზინჭებინა იმ ადამიანებისთვის, ვისაც იმ პურის გემო საქართველო-ში ენატრებათ. ესენი არიან აქ მცხ-ოვრები გერმანელები და ქართველები, რომლებსაც გერმანიაში უცხოვრიათ; მინდოდა, ადამიანებს თბილისშიც შესძლებოდათ გერმანული პურის დაგემოვნება. დიახ, იმ ჭვავის პურის, ან პურის ზეთისილითა თუ ნიგვზით დაგმოვნება, რომელიც დღლებ უკვე ჩემს საწარმოში კეთდება. ამ საწარ-მოს გასაკეთებლად საკმაო დრო დამჭირდა. გერმანიაში რამდენიმე წლით ისევ წავედი...

— მოკლედ, საბოლოოდ ოცნება მინც ახდინეთ, არა?

— კი, პატარა საწარმო შევქმნი, რომელიც გერმანული საცხობ-საკონ-დიტრო-კაფე-მაღაზია „ბრეცელის სახ-ლით“ არის ცნობილი.

— გრძელულ პურს ქართული ინგრედიენტებით აკეთებთ?

— არა, ინგრედიენტები გერმანი-იდან ჩამომაქს. მინდა, რომ ჩემს პროდუქციას გერმანული გემო ჰქონდეს... ერთი გერმანელი კაცია, თე-ლაშვი სკოლაში ასწავლის და ყველ შაბათ-კვირას ჩემთან ჩამოდის, რომ პროდუქცია იყიდოს. ამასთან, აქ მცხოვრები არაერთი გერმანელიც მაკითხ-ავს. ასევე ბევრი ქართველი გოგონაა გერმანელზე გაიხო-ვილი; ასეთი ოჯახებიც არიან ჩემი მომხმარებლები... ამის გარდა, ჩემი საქმიანობა სტუ-დენტური გაცვლითი პროგრა-მებია, ვურთიერთობ უცხოეთის სხვადასხვა ქალაქის უნი-ვერსიტეტებთან, საზაფხულო კოლეჯებთან; და 11-დან 26 წლამდე ახალგაზრდებს საშუ-

ალება აქვთ, ჩემი დახმარებით ჩაერ-თონ ამ პროგრამებში. ბედნიერი ვარ, რომ ქართველ ახალგაზრდებს ევრო-პაში გზას ვუკვალავ და შემდგომ იქაც გვატრონობ მათ.

— ალიშვილი, რომ თბილისში ბევრი ქართველი გოგონა გერმანულზეა გათხოვილი... თქვენც გერმანელი მუსლინე გაყავთ.

— დიახ, ჩემი მეულლე ტომას მაიერი გახლავთ. საქმიან ცნობილი ინუინერ-გამომგონებელია და ჭეშმარიტი ბავა-რიელია, რითიც ამაგობს...

— როგორია ასეთი ადამიანს გვერდით ყოფნა და საერთოდ, ის, რომ ქართველს ვროცელი მუსლინე გაყავთ?

— არასდროს მნიშვნელია, ბედი უცხ-ოელისთვის დამეკავშირებინა. მინდო-და, ქართველი მეულლე მყოლოდა, მა-გრომ ასე არ მოხდა... ტომასი სტუდენ-ტობის დროს, ჩემი საუკეთესო მეგობარი იყო. გვერდიგვერდ ბინაში ვცხოვრობდით. ბედნიერი ვიყავი იმით, რომ შშობ-ლიურ ქვეყანას მოწყვეტილს, იქ მყავდა ისეთი ადამიანი, რომელისთვისაც თავისუფლად შემეძლო, გული გადამე-შალა. ერთად გსადილობდით, ვერძებს მე ვამზადებდი. თუ რამეს ვერ გაიგებდი, ტომასი დაგალებების შესრულება-ში მექმარებოდა. ყოველთვის ყველავერში მხარდაჭრასა და თანადგომს მიცხა-დებდა, მაგრამ როდესაც საქართველო-ში წამოვედი, მაშინ წერილი გამომიგ-ზავნა, რითაც მაცნობა, რომ ვუყვარდი... ეს ჩემთვის მოულოდნელი იყო. არ ველოდი, მას, როგორც მეგობარს, ისე ვუყურებდი, მაგრამ როდესაც დავფიქრდი და ყველავერი კარგად გავანალიზე, ვთქვი, — ის ხომ არ გაზრდილა ჩემ-ნირად, ის ევროპელია და მის გასაქრი მისცა გრძელებას, რადგანაც სიყვარულს ვერ მოაქცევდა ჩარჩოებში. ვუპასუხე, რომ ამაზე დავფიქრდებოდი, თან დავა-ყოლე, — მგონი, მეტ მიყვარისარ-მეტ-ერთი... შემდეგ ჩენ შორის მიმოწერა 6 თვეს გაგრძელდა. მთხოვდა, გერმანიაში დაბრუნებულიყოთ და სწავლა ას-კირნებურაში გამეგრძელებინა, მაგრამ

დედა ავად გამიხდა და იმ დროს ვერ წავედი. შემდეგ ტომიმ გამომიცხადა, — რადგან ასეა, ალარ დაგელოდები, ურთიერთობა შენთან უნდა გავრცევი-ტოო... მეყინა და ვთქვი, რომ ამ პიროვნებისკენ აღარასოდეს გავიხედავ-დი. საერთო მეგობრებსაც ავუკრძალე ჩემთან ტომასზე ლაპარაკე... ამის შემ-დეგ ავტოკატასტროფიში მოვყევი. მე-გობრებს მისთვის ეს ტრაგიკული ამ-ბავი უცნობებიათ. მაშინ მისგან ელექტრონული ფოსტით წერილი მივიღე, სადაც მწერდა, რომ განიცდი-და ჩემს მდგომარეობას. პასუხი არ ვავ-ცი... წელიწადისა და 8 თვეს განმავ-ლობაში 6 ოპერაცია დამტკირდა. ყვე-ლაფერი მეგობრებისა და ახლობლების თანადგომში გადამატანინა. ავარი-იდან 5 წლის შემდეგ კი გერმანიაში მომინია გაფრენამ, მეგობრები საშო-ბაოდ ვიკირიბებოდით. ტომასსაც უთხ-ოვია, მეც მოვალო. მეგობრებს უთქ-ვამზ, — ქეთის ვერ გავაპრაზებთო, — და აუკრძალავთ მისთვის იქ მოსვ-ლა, მაგრამ ის არ დამორჩილა და იმ სადლესასნაულო შეკრებაზე მაიც მოვ-იდა. ჩენ წლების შემდეგ შეგვედით ერთმანეთს. მითხრა, რომ ჩადენილ საქციელს — ჩემს მიტოვებას საშინ-ლად განიცდიდა; მეგობარ ფსიქოლოგს უთქვამს: შეეხმანე იმ გოგონსა და მისგან მოისმინე პასუხი ან მასთან გასაუბრების გარეშე გადადგი სამო-მავლოდ რაღაც წაბიჯები, რადგანაც წლების განმავლობაში არ შეიძლება ასე გაურკვევლად ყოფნაო. ფაქტო-ბრივად, ის ასეთ გაურკვევლობაში 7-წელიწად-ნახევარი იყო. იმ ზეიმის დღლებ ყველაფერი ვაპატივ, რადგანაც მივხვდი, რომ ეს ის ადამიანი მე მეუკორნოდა... უკვე წელიწადი და რამ-დენიმე თვეა, რაც ერთად ვართ და ძალიან ბედნიერები ვართ...

— საუძრის დასაწყისში ალიშ-ვით, რომ ბევრი ქართველისგან გან-სხვავებით, პუნქტუალური ხართ. ფიქრობ, ამიტომაც არ გაგიჭირ-დათ გერმანიაში ცხოვრება, არა?

— რა გითხრათ, 3 წლის ასაყიდან გერმანულ ენას ქსნავლობ-დი და გერმანიაში ჩასვლი-სას ენის ბარიერი არ მქო-ნია. პასუხისმგებლის გრძნობა მართლაც რომ ყოველთვის მეონდა, პედან-ტიზი ჩემში დევს. მასთან, ბატარიელი დაბარებული კონტაქტური ვიყავი, რომ ჩემი კონტაქტურის გერმანულებს აბ-ნევდათ კიდეც... გერმანია ჩემთვის მეონრეცი სულ თავით გიყვა-დებარებას და დაგენერირებას უკვლების მეტად — ნიკო (დაჯი) ლორთქიფარიძე

მინდოდა, ადამი-ანებს თბილისშიც შესძლებოდათ გერმანულ პურის დაგემოვნება

შემიზული ხელი. მექანიზმება, რომ ამ ქალის შვილი ვარ. დედა ყველანაირი თვალსაზრისით — როგორც დედა, ქალი, მეუღლე — სამაგალითო პიროვნებაა... მას ჩემთვის უფროს, შენ ჩემი ექსპერიმენტი იყავით... იგი თავადაც 13 წლიდან დამოუკიდებლად იზრდებოდა და არ შემიძლია, არ ვთქვა, რომ მის ჩამოყალიბებაში დიდი როლი ბებიამ, მისმა დედის ითამაშა. ბებიც გერმანიაში, ლაიფციგში იზრდებოდა. ამბობენ, რომ ბებირი მისი თვისება მაქვს. მან სკოლაც ლაიფციგში დაამთავრა, რადგანაც მამამისი ჰოსპიტალში სამხედრო ექიმი გახლდათ, საყმაოდ ცნობილი ქირურგი. დედაჩემი ამბობს, რომ ბებო ძალიან მცაცრი იყო...

— თქვენ როგორ გზადიდათ დედა?

— დედა თავის 4 შვილს თავისულებას აძლევდა, არ ზღუდავდა. ყოველთვის ცდილობდა, ჩვენს გაუთავებულ, ნებისმიერ კითხვაზე პასუხი გაუცა და არასდროს უთქვემს, რომ დაღლალა. ერთად დავდიოდით ტყები, ზღვაზუ, სათევზაოდაც... ის მთლიანდ გვეუთვროდა ჩვენ, შვილებს. ამავ დროს, ჰქინიდა თავისი სამყაროც — ხატავდა, წერდა და დღემდე ამას აკეთებს. პროფესიით ექიმია. ჩემი მეგობრებს მესალიმლეც არის. დედას სურდა, რომ პრატიკული ქალი ვყოფილიყვავი, დამოუკიდებელი, გმილე და არა მეოცენებე გოგონა... შეძლებული ოჯახი გვერდა, მაგრამ არასდროს მაგრძობინებდა იმას, რომ მე რომელიმე ჩემს მეგობარზე რამეთი მეტი ვიყავი... მე ამ ყველაფრისთვის მას მაღლობა გადაუხადე...

— როგორც შევიტყვა სახლში ტელევიზორით არ გაქვთ და ამსთან დაუგვინიშვნით საკუთარი მოსაზრება გაქვთ...

— 17 წლინადია, სახლიდან ტელევიზორი გავაურე. რატომ? იმიტომ, ის ადამიანს დროს ართმევს. არადა, დრო ძალიან ძეირფასია. თან, ტელევიზორთან ჯდომა ჩემთვის დროებითი გარდაცვალების ტოლფასია. დროებითი გარდაცვალება ადამიანს ძილის დროსაც ჰყოფინს. ხშირად მისვანენ შეკითხებას — როგორ არ გაინტერესებს, სამყაროში რა ხდება? მე პოლიტიკოსი არა ვარ და არ არის საჯალდებული, პოლიტიკურზე ვილაპარაკო. მათ ილაპარაკო, ვინც ეს საქმე იციან. გერმანიის ხელისუფლებაში ვინ ვინ არის, ნახევარზე მეტმა გერმანიშა მიუქალაქები არ იცის, რადგანაც ამის ცოდნა მათთვის სავალდებულო არ არის. ჩემს შემთხვევაშიც არ არის სავალდებულო, ვიცოდე მინისტრების სახლები. თუმცა ვინც ამას წაითხავს...

— ქთი, მადლობა სანტერესო სუპრისოს. ნარჩენებს გისურვებთან გამადლობოთ.

ჩატიშვილის ექსპლიდი ფსიქიკურ ჩატენა და გენოლექცია

იმედია, ამ სტატიის წაკითხვის შემდეგ პატიმობი არ გამიპრაზებიან, მათზე განაცყონებული გოგონების ინტერვიუ უწდა შემოგთავაზოთ. ამ თემაზე მუშაობა მას შემდეგ დავიწყე, რაც ჩემს მობილურზე ზედიზედ რამდენიმე ისეთი მესაჯი შემოვიდა, სადაც სუსტი სქესის წარმომადგენლები თავიანთ ბედა და მამაკაცების „უკულმართობას“ უწიოდნენ.

ანუ ლირს თუ არა დამნაშავე ადამიანის ლოლინი

ლიკა ქაჯაია

თბილი, 18 წლის:

— მოკლედ, არ ვიცი, ლაპარაკი საიდან დაიწყო, ძალიან დაპნეული ვარ. ჩემი შეუცარებული ჩემზე 5 წლით უფროსა. ერთმანეთს 3 წელია, ვიცნობთ. კასა ყოველთვის ძალიან თბილი, ერთგული, მეგობრული იყო; 3 წლის განმავლობაში ჩემთვის არც ერთხელ არ დაუყვირია. საოცრად თავშეკავებული გახლდათ და ჩემთვის ხელის გადასვეაც კი ერთგებოდა. მიუხედავად იმისა, რომ ერთმანეთი სიგიურებული ერთურთისთვის ტუჩებში ერთხელაც არ გვიყიცია. ის ჩემს შშობლებს, მათ იცნობდა და მათ პატივს სცემდა. ჩემს დაქალებს ჩემი შურდათ კიდეც და მეუბნებოდნენ: ეს რა ოქრო ჩაიგდე ხელშიო!.. ყველაფრი მას შემდეგ შეიცვალა, რაც კასა დააპატიმრეს.

— რასთვის დაიჭირეს?

— ყაჩალობა დასდეცს ბრალად. მის უდანაშაულობაში დარწმუნებული ვარ, მაგრამ თავად დანაშაულს აღიარებს... მოკლედ, ერთ ღამეს ვიღაცები კახას ახლობლებს დასხენენ თავს, ოჯახი გაძარცვეს და გაიქცენ. თურმე, ოჯახის უფროსმა ერთეულით ყაჩალი — კახას ძმა იცნო და რა თქმა უნდა, ის სამართალდამცავებთან დაასმინო კიდეც. მართალია, მისი ტყუპისცალი არ არის, მაგრამ კახა ძმას — პატას გარეგნულად ძალიან ჰგავს და მისი დანაშაული საკუთარ თავზე აიღო.

— და ეს პატამ არ გააპატიმრება?

— არა, ის მშიშარა ადამიანია, რომელიც ყოველთვის ცდილობდა, კახა

და მშობლები გაემწარებინა. მასზე ამბობდნენ, „ავარდნილი“ ბიჭია და მისი ნდობა არ შეიძლება, კახა კი ძმას ყოველთვის იცვდა, მასზე ზრუნავდა და მის გასაკეთებელსაც თავად აკეთებდა. სამწუხაროდ, ეს არ დაუფასდა.

— რატომ გგონია, რომ დანაშაული პატამ ჩაიდინა?

— იმიტომ, რომ ის არაერთხელ იყო კრიმინალურ საქმეში შემჩენებული, კახა კი პატიოსნების განსახიერება გახლდათ. ამას არა მარტო მე და მისი მეგობრები, არამედ ისინიც აღნიშვნავნ, ვისთანაც ერთხელ მანც ჰქონია ურთიერთობა. სამწუხაროდ, კახას არც შშობლები გამოესარჩენ, პირიქით, პატას დააფარეს ხელი... თუმცა, ახლა ამ თემაზე ლაპარაკი არ მსურს, სულ სხვა მიზეზის გამო დაგიკაშირდი...

— შენ მითხარი: მას შემდეგ რაც დააპატიმრეს, კახა რადიკალურ შეცდალა.

— ჰო, ასეა და ამის მიზეზს ვერ ვხვდები... როცა ციხეში მივაკითხე, თბილად შემხვედა. შეუცარებულს ჩემი ქვევი გავუმხილე და ვუთხარი, — სიმართლე უნდა თევა! დარწმუნებული ვარ, დანაშაული შენ არ ჩაიგდებია-მეთქი. გადაირია: ეგ შენი საქმე არაა. თუ შეგიძლია, ას თემაზე კრინტიცა აღარ დაარ დაძრაო. ვერ გავჩმული როცა ციხეში რომ საყვარელი ადამიანი სხვის გამო იღუპება, ძნელი მოსამზენია და ამიტომაც, ვუპასუხე, — ვიდრე სიმართლეს არ გავარკვევ, ვერ მოვისვებ-მეთქი. კახა სწორედ ამის შემდეგ შეიცვალა — ჩემი დანაშვა არ უნდა, არც მირევაგუ და ცდილობს, შეძლებისდაგვარად გამამწაროს.

— ანუ?

— იცით, ის ახლა ჩემს უახლოეს დაქალს ურკავს, სიყვარულს ეფიცება, ჩემთან კი ვიღაც პატიმარს არეკვინებს. აღარ ვიცი, როგორ მოვიქცე... შემომითვალა: ნულარ დამელოდები, სხვა მოძებნე, მე აღარაფერში მშირდები, ყველაფერი შეიცვალა!.. ვერ ვშედები, ასე რატომ იქცევა.

— შენ დაქალი მას ახლაც ელაპარაკება?

— კასა ხშირად ურკავს, ეს კი ევბრძება: მე ნინის არ ვეღალატებ და ვერც შენნაირ ადამიანს შევეყვარებო!.. ვიცი, კახა ამ ყველაფერს ჩემს გასაპარაზებლად აკეთებს, მაგრამ მეშინია, რომ მის პატივებს ვეღარასდროს შევძლება... ჰო, შეიძლება, ჩემი დაქალისთვის სიყვარული აქსნა, მაგრამ ჩემი ტელეფონი სხვას რომ მისცა, ეს რა წესა?! ვფიქრობ, მას მართლაც, აღარ ვუყვარვარ.

— ის პატიმარი რას გეუპნება?

— მთხოვს, მასთან მივიდე და ვნახო. მითხრა: როცა კახასთან მოხვედი, დაგინახე და მაგრად დამევასე. კახა შენი თავი მე დამითმო და იმედია, ხელშიც მალე ჩაგიგდებ. იცოდე, მე უფრო ადრე გამოვალ „სვაპოდზე“, ვიდრე შენი ყოფილი „ლოვე“. ასე რომ, ჯობია, მის ნაცვლად ჩემზე იფიქროო. მთელი ღამე ტირილში გავატარე, კახასგან ასეთ საქციელს ნიშდებოლად არ ვეღოდი. ეტყობა, ციხეში ფისიტა შეეცვალა და საცოდავი, ჭურიდნ შეიშალა... ნუთუ, ასეთი ადამიანი პატივების ღირსია? მისი ლოდინი ლირს?

— ვფიქრობ, კახა ასე მიზანია მართულად იქცევა და სურს, თავი შეგაძლილს...

— თუ ასეა, შედეგსაც მიაღწია. მე ის მთელი არსებით მძღლს! თურმე, სიყვარულიდან სიძულვილამდე მართლაც, ერთი ნაბიჯი ყოფილა. იმასაც მიხვდი, რომ ადამიანი, რომლიც ცუდ გარემოში ერთხელ მანც აღმოჩნდება, თავადაც იცვლის ზენეს.

— დარწმუნებული ვარ, ოდესმე ას საქციელს გამო პატივებს გთხოვს.

— ახლა რომ დარკოს, შეიძლება, მართლა ვაპტიო ყველაფერი, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, ცოტა ხანში მას მართლაც საბოლოოდ შევიძულებ და მერე, მთელი ქვეყანა ფეხებში რომ გამეგოს, ჩემი სულის დაჩეხას ვერ ვაპატივებ!..

ხათუნა, 21 წლის:

— 16 წლის ვიყავი, მე და გიომ ოჯახი რომ შევქმნით. მისმა მშობლებმა გადაწყვიტეს, ცალკე გვეცხოვრა და თბილისში ბინა დაგვიგირავეს. თა-

ვიდან საკვებით გვამარაგებდნენ, მერე კი ბედის ანაბარად მიგვატოვეს.

— გო არსად მუშაობდა?

— მშენებლობაზე დაიწყო მუშაობა, მაგრამ იქნიდან მალევე გამოუშვეს — დედის ნებირამ მძიმე სამუშაოს შესრულება ვერ შეძლო.

— დედის ნებირამო, — აბ-ბობ. ძელი წარმოსადგენია, რომ დედას თავისი ნებირა ბედის ანაბარად მიეტოვებინა...

— ჩემი დედამთილი ასე იმიტომ მოიქცა, რომ მე არ მოვწონდი. მას თურმე, უფრო ლამაზი გოგო, შეძლებული ოჯახის შეილი უნდოდა რძლად და არა ჩემნაირი „გაღლლეტილი“, „ჩონჩივით გამემარი“ გოგო... ცოტაოდენ თანხით ჩემი მშობლებიც გვებმარებნენ. ვიდრე გოგონა გაგვიჩნდებოდა, თავი ასე თუ ისე, გაგვინდა — მეგობრებისა და ნათესავების დახმარებით, მაგრამ შვილის შექნის შემდეგ ცხოვრება ძალის გაგვაჭირდა — მე ძუძუ გამიშრა, პატარა ხელოვნურ კვებაზე გადაცილებულ და ზოგჯერ, მისთვის საჭმელიც არ გვინდა, მშიერს ვაძინებდით ხოლმე; როცა ჩემი შვილი ტიროდა იმიტომ, რომ შიმშილით კუჭი ეწვოდა, ჩემი დედამთილ-მამამთილი ქათმის ხორცს მიირთმევდა და საკუთარ შვილიშვილი არც ასენდებოდა... გიო ქუჩა-ქუჩა დაწანალებდა, რათა ერთ-ორი თეთრი ეშოვა. ერთხელ შინ უჩვეულოდ ბევრი ფული — 20 ლარი მოიტანა. გამიკვირდა და ვეითხე, — საიდან-მეტე? — „ელიავს ბირჟაზე“ ერთ კეთილ კაცს გადავაწყდი, რომელმაც ეს 20 ლარი მომცა; ის შემპირდა, რომ მუშად მამუშავებს, ასე რომ, აღარაფერი გაგვიტირდებო. დავუჯერე, აბა, სხვა რა გზა მეონდა?! ამ აბიდან რამდენიმე თვეში გიო დაიჭირეს. აღმოჩნდა, რომ ის მე და ქეთუშისა ჯიბისა ქურდობით გვარჩენდა... ხალხო, თუკი ჩემმა ქმარმა თქვენც მოგპარათ რამე, გთხოვთ, მიუტევოთ დანაშაული. ამას მხოლოდ იმიტომ აკეთებდა, რომ მისი თოთო შევილი მიმშილისგან იკრუნჩებოდა...

— შენ ქმარი ახლაც ფიხეშია?

— დიახ და სულ მალე გამოვა, მაგრამ ახლა ვფერობ, მინდა კი რომ გამოვიდეს?

— ასე რატომ ამბობ?

— მას შემდეგ, რაც დააპატიმრეს და მისი დანაშაული დადასტურდა, საცხოვრებლად დედ-მამასთან გადავედი. პატარის აღზრდა დედას მივანდევ, მე კი ერთ-ერთ სილამაზის სალონში, დამლაგებლად დავიწყე მუშაობა, რათა ჩემი შვილისთვის საჭმელი მინც არ მომევლო. მალე მე და ქეთუშამ სული მოვითქვით, გიოსთვის კი „პერედაზები“ მიმქონდა ხოლმე. ცოტა ხანში მას მეტი მოთხოვნა გაუწიდა. ერთხელ დამირევა და მითხრა: შენი საჭმელი არაფერში მჭირდება! 2 დღეში 500 ლარი უნდა იშოვო; იცოდე, ამ თანხას თუ არ მომიტან, ვეღარასდროს განახავ, აუცილებლად მოკლავნი!.. შემშინდა დეოროვ დღეს სალონის უფროსს ვთხოვე, ჩემთვის ფული ესესხებინა. იმ კაცს შევცოდე და 500 ლარი უსიტყვოდ გადმიტიცა, მე კი გახარებულმა, ქმარს ფული მიურბენინე... რამდენიმე კვირაში გიომ 700 ლარის მიტანა მომთხოვა. როცა ვუთხარი, — ფულს ვეღარ ვისესხებმეთქ, მიღრიალა: იცოდე, თუ არ მომიტან, შეცნ მოგვლავენ და ქეთუშასაც, 700 ლარად თქვენი თავისი გაყიდვა მომინებსო. შემშინდა, მაგრამ ფული ვერსად ვაშოვა. როცა ქმართან უფულოდ მივედი, სხვა პატიმრების თანდასწრებით მცემა და სულ ბოზი მებახა... მოკლედ, საბოლოოდ, ქმარმა მაიძულა, საყვარელი გამეჩინა. სხვათა შორის, კაციც თავად გამომიძება — ერთ დღეს ლევანი სამსახურში მომადგა და მითხრა: გიომ გამომგზავნა, ჩემთან ერთად უნდა წამოხილოდ, ფული ესესხებინა — ერთ კეთილ კაცს გადავაწყდი, რომელმაც ეს 20 ლარი მომცა; ის შემპირდა, რომ მუშად მამუშავებს, ასე რომ, აღარაფერი გაგვიტირდებო. დავუჯერე, აბა, სხვა რა გზა მეონდა?! ამ აბიდან რამდენიმე თვეში გიო დაიჭირეს. აღმოჩნდა, რომ ის მე და ქეთუშისა ჯიბისა ქურდობით გვარჩენდა... ხალხო, თუკი ჩემმა ქმარმა თქვენც მოგპარათ რამე, გთხოვთ, მიუტევოთ დანაშაული. ამას მხოლოდ იმიტომ აკეთებდა, რომ მისი თოთო შევილი მიმშილისგან იკრუნჩებოდა...

— შენ ქმარი ახლაც ფიხეშია?

— ერთ დღეს ლევანი სამსახურში მომადგა და მითხრა: გიომ გამომგზავნა, ჩემთან ერთად უნდა წამოხილოდ, ფული უნდა წამოხილოდ, ფული უნდა მოგცეო. მას დაუფიქრებლად გავყევი... ახლა ლევანის საყვარელი და გიოს ცოლი მქვია. ლევანი ჩემს ქმარს ფულს აძლევს, მე და ჩემს შვილის შემშინიდან კაციც ადამიანების თავისი გამოსვლა უნდა მიხარვა და გიოს ცოლის შემშილისგან იკრუნჩებოდა... ხალხო, თუკი ჩემმა ქმარმა თქვენც მოგპარათ რამე, გთხოვთ, მიუტევოთ დანაშაული. ამას მხოლოდ იმიტომ აკეთებდა, რომ მისი თოთო შევილი მიმშილისგან იკრუნჩებოდა...

საზოგადოება და „დამე შორენასთან ერთად“

„ინგა ბრიტოლის უფრო სეპსუალურად მიჰყავდა კოლიტიკური ტოქიმოუ“

გადაცემაზე, რომელსაც საზოგადოების უმეტესობა ხმამაღლა ლანდნება, ხოლო მართლმადიდებელ შშობელთა კაფშირი ახალგაზრდობის მცდარ გზაზე დაყურების მცდელობისთვის უჩივის, ფორუმზეც ბერკს ჭორაობდენ.

მიზანი:

„შორენა იყოს და გინდ იფელია, საქონის უძრობი არ გამოვა ნორმალური გადაცემა სექსზე“.

განხო:

„თუ ასე ცუდია ეს გადაცემა, რას მისწერებისართ? არ უყუროთ, რეიტინგი არ ეწერბა და დასურავნ. ყველა ლანდნება, მაგრამ მაიც; ყველა უყურებს! რეიტინგი აქვს და პროდიუსერებსაც მეტი რა უნდათ, აგრძლებენ ამ მარაზმს. ახლა არ მკითხოთ — შენ თუ უყურები? არა, ბატონი, სექსუალურად შეჭირებული კი არა ვარ, ამას რომ ვუცემირ. უზრალოდ, რეკლამიდან და შორენას ტალანტიდან გამომდინარე, ისედაც ვიცი, რაც იქნება“.

WOODROW:

„გადაცემა სექსზე და ასეთი მოსაწყნი? ნიჭი უნდა, რა, მაგასაც. შორენა ძალიან კარგი გოგოა, მაგრამ გადაცემა არ ვარგა“.

შიზოზორენი:

„უკვე მიადგნენ შოკას მმკ-ელი ხმალობრებული, ქუშმარიტი“ მართლადიდებელები? ყური მოვარი, „ქალიშვილობის ინსტიტუტზე“ შეტევისთვის რომ უჩივლეს „იმედს... ისლა დაგრიჩენია, სეირს ფუქუროთ“.

გადრიჯან:

„მართლმადიდებელ შშობელთა კაფშირს სპეცირაზმი ჰყავს, ნეტა? თუ უნდა მიუცვიდნენ შორენას, რათა თმით წაათრიონ და საჯაროდ დაწვენ თავისუფლების მოედაზე?.. მანამდე ალბათ, გაუპატიურებენ და იმასაც შორენას დააბრალებენ — გვაცდუნა ეშმაკება“.

LILAC WINE:

„კეთილზენობრივ შორენებთან ბოდიშმა გამახალისა“.

KOOP:

„ჯერ მეუვე იყო გადამტერებული, ახლა მშვერებელი მი ქალს და არ ასვენებდენ“.

EMPOGO-90:

„ეს ადრე თუ გვინ უნდა მომხდარიყო. ალბათ, შორენას ერის ზნეობრივი გარეცისთვის ჩაქოლებენ. რატომ ალევს ხალით თავს მიდენის უფლებას, ვერ გავიგვი“.

სოცი:

„აუ, რა მაგარი საჩივარი იყო... განსაკუთრებით, ორი ფრიზა მისწერონა: „საზოგადოების შორენიზაცია“ და „ბოდიშმა

ვიხდით კეთილზნეობრივი შორენების წინაშე“.

დათვა:

„ეს გადაცემა უხარისხოა, მაგრამ მართლმადიდებელ შშობელთა კაფშირის განცხადება სრული საბნელე გახლავთ! მგონი, მათ შორის დაპირისპირება უფრო საინტერესო სანახაობა იქნება, ვიდრე თავად გადაცემა! ვფიქრობ, ეგ „მიედის“ მორიგი ფანდიდა და პიერ-კამპანია“.

GREEN GIRL:

„ხოს, აღარ ხუმრობს ეს ჩვენი შორენა. ძირის ასეთი გამრუნელი გადაცემები“.

FSDASD:

„ამ შორენას ლობიო მირჩევია, მწნილით. კა მჭადიც, ცხელ-ცხელი, სულტუნით. უფ, უფ“.

2-WHEELS:

„მჭადი და შორენა საინტერესო შედარება!“

პრიკაცი:

„ვფიქრობ, ამ გადაცემას დიდი ხნის სიცოცხლე არ უზრუნია. რაზეც მმკ-ს მმკვერაულია ჰერნდა, ვერაფერმა გაიხარა“.

STRONGESTMAN:

„ამ 2-ჯერ გამრეორებულმა გადაცემაში ყველაფერს ფარდა ახადა — უბრალოდ, ქართველებს და ქართულ ცნობიერებას რყვნია. ამერიკში, მორმწუნე კათოლიკები ქალიშვილები პრარდებან ქმრებს“.

შურენალისათვა:

„ეს რა თევა, კაცო, საქართველოში ქალიშვილები არ იყვნენი...“

გვო-გვო:

„ძალიან დაბალი დონის გადაცემა... თუ აკეთებენ, წესირი მაიც გააკორონ“.

DATVA:

„ნეტავ, ტექსტებს ვინ უწერს? ეს რა სისულეელ თევა, — ირანის შაპთან ნასაყვინ ქალი აუცილებლად, ქალიშვილი უნდა ყოფილიყო. ეგ კანონი მხოლოდ საქარ-

თფლოზე არ ვრცელდებოდა იმიტომ, რომ აქ ქალიშვილობას არავინ იცავდა“.

შურენალისათვა:

„არა, როცა გშია, ზაქარია, ცივი მჭადიც შაქარიაო — ანუ უძალლო ქვეყანაში კატებს აყენებენ“.

რაზისორი:

„აუუ, რა კაი ტიპია გრიგოლია. ისე, საინტერესო გადაცემა გამოვუიდა“.

შურენალისათვა:

„ნეტა, თუ უყურა შოკამ? — ბევრს ისწავლიდა“.

როშორისათვი:

„პარგი იქნებოდა, გრიგოლიას და ბეგაშვილის გადაცემები შეგვევისრებინა ნომინირებში: სექსუალურობა, პრაქტიკული სარგებლობი, ორიგინალურობა, რეიტინგი“.

SOLVEIG:

„ვუუურე იმ ყბადაცებულ გადაცემას, „ქალიშვილობაზე“ და ძალიან სუსტი მომენტის სექსუალურობა მიწვევა კარგი იქნებოდა, მაგრამ შორენა ვერ ქჩიას, რა. სამწუსაროდ, ლაპარაკი არ შეუძლია“.

როშორისათვი:

„ეგ გადაცემა რომ დახურონ, მმკ-ს დაბარალებული. საქართველოში „სესის გადარჩენის ფონდი“ უნდა დაარსდეს, გადაცემის ფინანსური მსარდაჭერისათვის ან შორენამ მაროშენასთან ერთად, პოლიტიკური პარტია მაინც შეემნას...“

გვო-გვო:

„ძალიან მომწერნა გრიგოლია შორენას როლში. გადაცემა ერთად რომ წაიყვანონ, არ შეიღლება“.

შავუზიდავალი:

„ამ გადაცემას სერიოზულად არავინ აღიქვამს... შორენამაც თავი გაიბანა ამ უზრუნველყოფით.“

სათაფუზა:

„შორენა გარეგნულად არავინ აღიქვამს კარგი გრიგოლია შორენას რომ მეტობები დამთავრებულია“.

პაუ:

„მიღიდი, ნიკა გრიგოლია ჩაგანაცვლოთ შორენას, მე მგრინი, უკეთ გამოუვა!“

ეპიზოდიაზო:

„შორენა გარეგნულად ისე მომწონდა, რომ მეტონა, გადაცემაც კარგი გამოვიდოდა, მაგრამ... აი, ლაპარაკს რომ იწყებს, იქ ყველაფერი დამთავრებულია“.

კატაფუზა:

„შორენა საინტერესო შედარება!“

კატაფუზა:

„ერთხელ 2 წუთი ვუყურე შორენას ტურების ნებალუნს და ოხვრას, თან, ირანში გატაცებული ქართველი ქალების თაობაზე ბოდავდა, რომელთა შორის თურმე, ქალიშვილები არ მოიპოვებოდნენ. ჰოდა, ფუ-მეთქი და ეგრევე გადავრთე — ასეთი იდიოტიზმის და უაზრობის მერქე, მაგ გადაცემას როგორ უნდა უყურონ?!“

პრიკაცი:

„რა დასცინა შორენის წყვილებს?! მხოლოდ დღესასწაულებზე კოცნიან ერთმანეთსო. ისე, მეორეში მართალი იყო — სიყვარულის საჯაროდ გამოხატვაში მოვიკლებული“.

დათვა:

„აგრძელირი რომ საჯაროდ ეალერსებოდება, იმიტომც ნახა ხეირი“.

STRONGESTMAN:

„ინგა გრიგოლიას უფრო სექსუალურად მიჰყავდა პოლიტიკური ტოქშოუ, ვიდრე შორენას გადაცემა სექსზე“.

ქართულ სიცყვათა კონკ

შედგენილია

არნოლდ ჩიქობავას რედაქტორობით
1982 წლის გამოცემული
ძართული ენის
გამორჩევითი ლექსიკონის
ერთტომეულის მიხედვით
შემდგენელი გორგა ფაჯიანიძე

დასაწყისი იხ. „გზა“, №2-3

ალწუ — სათამაშო კოჭის ზედა,
ოდნავ ამოღრუებული მხარე (ალ-
წუჟე დაუჯდა კოჭი — კარგად
წაუვიდა საქმე, ბედი სწყალობს.)

ალხ — ნაზამთრი, მჭლე პირუ-
ტყვი.

ალხ — დიდი სიცხე, პაპანქება.

ალხ (საუბ.) — კუჭის აშლილობა.

ამბიონი ბერძ. — ეკლესიაში ამაღ-
ლებული ადგილი, საიდანაც ლოც-
ვებს წარმოთქვამენ.

ამბოკარი (ძვ.) — უმამულო, უსახ-
ლეარო, უქონელი, ბოგანო.

ამბრაზურა ფრ. — 1. კედელში
დატანებული ცარიელი ადგილი
ფარჯვერისთვის ან კარისთვის. 2.
ხვრეტილი კედელში სასროლი იარ-
ალის ლულის გამოსაყოფად.

ამინ! ქვ. ებრ. (ეკლ.) — დასკვნითი
სიტყვა საეკლესიო ქადაგებათა და
ლოცვებისა. ნიშნავს: ჭეშმარიტია!
ჭეშმარიტად!

ამინი — უხილავი ძალა, რომელიც
ვითომცდა ადამიანს ნატვრას უს-
რულებს.

ამირბარი არაბ. (ისტ.) — სახელმ-
წიფოს საზღვაო ფლოტის უფრო-
სი.

ამირეჯიბი არაბ. (ისტ.) — ერთ-
ერთი დიდი მოხელე საქართველოს
მეფის კარზე, წესრიგის მეტვალ-
ყურე პურობისა და დარბაზობის
დროს.

ამირსპასალარი არაბ.-სპ. (ისტ.) —
ძველ საქართველოში — მთავარ-
სარდალი, მხედართმთავარი.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ქიზილუსი

ბიბლიუსი — იგივეა, რაც კავკასიის, გრაგილი, ფიგი

ნვეთი კოეზი

შეკვეთი გადამაგლე ნავიღან

კარგი იყო, არ გამეცნე
თავიღან,
შეკვეთი გადამაგლე
ნავიღან.
ჩემი გული შენ დაკოდე,
დახიე,
ხელებს ითბობ, ცეცხლის
ალში გამხვიე.
დამიმონე, შენი შიშით
ვკანკალებ,
მომერიე, გიხარიან,
ხარხარებ...
როდემდისინ გქონდეს
ქვისა გულია,
მე რომ ვტირი, შენთვის
სიხარულია.

თიქონიბ, ტანჯვით შემაძულო თავია,
ცდები, შენ ხარ ჩემი სალოცავია.
თვალებს დამთხრი-თეხექვეშ ჩაგივარდები,
რა გინდ მტანჯო, უფრო შემიყვარდები!
სულ არ გესმის ჩემი წერა-ჯითხვები,
რაც მიყვარხარ, რატომ არ მეკითხები?
რომელ მსაჯელს ვთხოვო სამართალია,
ვის შევჩივლო — რესთაველი მევდარია!

იუთიმ-გურჯი

მოწოდება
მისამართი

მე, პრეზიდენტი და მსოფლიო ჩემპიონი

საზოგადოებაში გამოწვეული რეზონანსისა და მკითხველთა დიდი დაინტერესების გამო, „გზის“ ფურცლებზე, ლალი მოროშვინას ავტობიოგრაფიულ წიგნს გთავაზობთ.

დასაწყისი იხ. „გზა“ №2 - 4

მე და გოგოები, მიუხედავად იმისა, რომ სწავლა სულ რაღაც სამი დღის დაწყებული იყო, უკვე რიგით მესამე შატალოზე ციყავით და თავს ე.წ. წითელ ბაღს ვაფარებდით, მიუხედავად იმისა, რომ მე შატალოს პროცესის ნარმართვა ვერზე, კიროვის ბაღში „მექუთხოვდა“, ჩემი გული მაინც საბურთალოზე ძეგრდა. გოგოებთან ერთად ყოფნას ვერც ახალი სკოლის ნაცნობებისა და თაყვანისმცმლების ინტერესის აწელებდა.

— აუ, არა, რა, ასეთ ცხოვრებას ნაღდად გაუთხოვრობა სჯობს, — თქვა ქეთიმ და ჩვენი კლასების დედას, რომელიც იმ სკვერში ასეირნებდ ბავშვებს, სადაც ჩვენ შატალოზე საჭორაოდ ვიკრიბობდით, სინაური თვალი გააყოლებულა! — აგრძელებდა სიცილის მარიკა.

— მერე, ვერავინ დაეხმარება? — იკითხა მარინამ.

— ვინ, ვახო? ის თავის თავს ვერ უვლის და უმცროს და-მესა დაეხმარება? მამამისი კი უკვე ნახევარი წელია აღარავის უნახავს. ამბობენ, ვოლგო-

ავტოგრაფი

„გვილაშვილის ავტოგრაფის შეკვეთის დროის მოვალეობაზე“

რადში ვიღაც გაიცნო და იმასთონ ცხოვრობსო. ან რას აჩენენ ამდენს? — გამოვყებასუს მე.

— ნეტავ ჩვენ რამდენი შვილი გვყოლება? მე, მაგალითად, სამი მინდა. ოლონდ იასინა, ვაზინანირი მამა არ ეყოლებათ ჩემს შვილებს, — თქვა ქეთიმ და გადაიხარხარა.

— ჰო, ქეთის ქარი კოტიტა, დაბალი, სათვალიანი პროფესორი იქნება და სულ სიმპოზიუმზე ატარებს, — იცინოდა მარიკუნა და თან ქეთისკენ თითს იშვერდა, — მე კი პრინცს დაველიდები, ის მოფრინდება საცუთარი თვითმფრინავით, ნამიკუნას თავისთან, მე ორ ან სამ ოქროსთმიანს გაუჩინო, ის კი, როგორც ზღაპრებშია, სასახლეს, ფატონსა და ნახევარ სახელმწიფოს მარქებს! — მარიკუნა უსტიკულაციით ამას ისე ხატოვნად ასახიერებდა, რომ სიცილისაგან საგივეს ცრემლები

მოგვდიოდა.

— მე ნაღდად არ ვიცი, თანაც მშობიარობაზე ისეთებს ჰყვებიან, ალბათ, სულ არ ვიფიქრებ ამაზე, გათხოვებაზეც ადრე ფულა. იცით, მამაჩემა მითხრა, მოსკოვში გაგიშვებ მეორე სამედიცინოშიო. მაგარია, არა?

— ხომ გამბობ, მშურს რა მოროშვინასი, ყველას თითო-თითო მამა გყვას, ამას კი ორი ერთად, თანაც მეორეც გაატიურებულა! — აგრძელებდა სიცილის მარიკა.

— დები გაგაცნო? — მკითხა ქეთიმ.

— კი, ძალიან სყვარელი გოგოები არიან, პატარები, ქერები და ცისფერთვალებები, მაგრამ, მგონი, სულ არ ვგავართ ერთმანეთს, თანაც ცოტა იქვიანეს და ოთახიდან არც გამოსულან, — ვთქვი მე და გავჩერდი. ამზე ლაპარაკის გაგრძელება აღარ მინდოდა.

— ხვალაც აქ ვიკრიბებით? — იკითხა მარიკუნა.

— მე — პას. ხვალ სკოლაში მივდივარ, თორებ სულ ამოვვარდები პროგრამიდან. პირველი სექტემბერი და „ჯონჯოლა“ რომ მახსენდება, სიკვდილი მინდა, მაგრამ ცხოვრების ბოლომდე ხო არ დავიმალები? — ამოვიოხე მე.

— ჩვენ ერთიც გადავაბათ, არა? — იკითხა შარიკუნაშ და ქეთის თვალი ჩა-

უკრა, — ეს ვერელი კი წავიდეს თავისიანებთან.

— ჰო, იგრძნოს განსხვეუბა, — თქვა ქეთიმ და მრავალმინიშვნელოვნად გაიხედა და საირმის აღმართისკენ.

ის ღამე კოშმარში გავატარე, ხან შესიზმრებოდა, რომ ნუკრი და „ჯონჯოლა“ ჩემი გულისათვის ხოცავდნენ ერთმანეთს, სან სკოლისთან მოვარდნილა ღვარცოვების შვარი წარმართვა, ხან ჩემს სხეულს თოთქოს ზევიდან დაუცურებ და ვყვირი, მაგრამ ამაღდა... — რა გატირებს, ლალი? — მომესმა შეშინებული დედაქემის ხმა, რომელიც, როგორც ჩანს, დიდი ხანია ლამობდა ჩემს გაღვიძებას.

— რაღაც საშინელება დამესიზმრა, იცი? ჩხუტი, მერე ჯვარის დაკარგგა და მერე სხეულს ველარ ვგრძნობდი, საურთოდ ვერ ვგრძნობდი, — მოვთქვამდი მე. უცებ ხელი ყელისენ წავილე და გამახსნდა, რომ ნათლობის ჯვარი აგვისტოში, სოჭში, მოვარდნილმა ტალღამ წამართვა...

— ეს იგი, არ მესიზმრებოდა? არა, მესიზმრებოდა, ოლონდ სინამდვილე. დანარჩენიც რომ ამიხდეს? — შევხედე სველი თვალებით დედას.

— ნუ გეშინია, ეს მხოლოდ სიზმარია, ჯვარზე ნერვიულობა ისე ჩაგვაა, რომ დაგესიზმრა, არაფერი აღარ მოხდება, — მანყნარებდა დედა, — წავიდეთ ეკლესიაში მამა როსტომთან და ახალი ჯვარი ვაკურთხებინოთ.

დაინებას აზრი აღარ ჰქონდა, რადგან ერთ საათში მაინც უნდა ავმდგრიყვაო, თანაც თვალის მოხუჭვისაც კი მეშინოდა...

— დე, ჩემთან ერთად ჩაი დალიე რა...

არ მახსოვეს ცხოვრებაში თუნდაც ერთი მომწნტი, როცა დედაქემის ჩემი თხოვნა ან არ შეუმჩევებია, ან არ გაუთვალისწინებია. პოდა, მეც გამოწინისას გვარიანად სტრუსირებულმა, როგორც უკანასკენებმა არიტმა, დავუქვე ყელავერი, რაც ჩემ გარშემო ხდებოდა. ბოლო აკორდი სამდინანი შატალო იყო, მაგრამ, როგორც ჩანს, დედას ჩემი მონაყოლიდან სხვა რამ უფრო ადარდებდა.

— ლალივ, ეცადე, შეარივ ბიჭები. შენ კიდევ ბევრ ბიჭს მოეწონები და როგორც ნორმალურ ქალს შეჰვერის, ისე უნდა მოიქცე, არ გადავიდო ერთმანეთს და არ აჩეუბო! შენი სიძლიერე მომრიგბლობაშია და არა პირქით!

— რა, თეთრი მანდილით ვირბინ?

— ვიკითხე მე საბოლოოდ გულმოხებულმა.

— არა, ამას არავინ გთხოვს, ის, მამოვა, დალიეთან თებავის უფლებულებები! მამის ამიგრანტი! ბოლო ასეთი და ამავე მართვა! მამის ამიგრანტი! მამის ამიგრანტი! მამის ამიგრანტი!

— და, მამა, არასოდეს ცხოვრებაში, თუ მანიცდამაინც, სახლში წამოვალ! მამის ამიგრანტი! მამის ამიგრანტი! მამის ამიგრანტი!

ნაწარმოებზე თქვენი შთაბეჭდილება შეგიძლიათ გაგვიზიაროთ ელფოსტით
gza.fantazia@gmail.com

დასაწყისი
იხ. „გზა“ №37, 2009
— №4, 2010

გრჩა მანაზიძე

დილით გოგა რომას ხმამ გამოადვიდა.

— რიტა... რიტა... — ორჯერ ზედიზედ დაიძახა დაჭრილმა.

გოგამ მაშინვე გააზილა თვალები და წამოჯდა. მისდა გასაოცრად, რომას გააფთრებულ მზერას გადააწყდა. აფხაზი მოსისხლე მტერივით შემოსცერდა და კილებს ახრჭიალებდა. მისმა ხმამ რიტაც გააღვიძა, რომელსაც იქვე, სანოლის გვერდით მდგარ სავარძელზე ეძინა.

— რა მოხდა?.. — მაშინვე დაჭრილისკენ წაიწია ახალგამოღვიძებულმა რიტამ.

— ამას რა ესაქმება აქ? — გოგასკენ გაიშვირა ხელი რომამ.

— იგივე, რაც შენ... გოხოვ, დაწყნარდე... — მშვიდად უპასუხა რიტამ და სიცხის შესამოწმებლად ხელი შუბლზე დაადო.

რომამ თავი გასწია და ბრაზით განაგრძო ლაპარაკი:

— დავმშვიდდე?! როგორ მეუბნები ამას?! ამ არაკაცის გულისთვის ხიუბამ კინალამ მტრობა გამოგვიცხადა. ქართველებს დესანტი რომ არ გადმოესხათ, ის საქმე ასე იოლად არ ჩამთავრდებოდა და ყველაფრის შემდეგ ამ ქართველს შენს სახლში ვნახულობ. ხვდები, რა მოხდებოდა, ხიუბას აქ რომ მიეგნო მისოვის?! დედაშე, მამაშე, ჩემშე თუ ფიქრობდი, როცა აქ მოგყვადა?! ან როგორ დაგროტეს შენებმა მისი სახლში შემოყვანის ნება?! ჩანს, ისინიც მოატყუე. ისევე მოატყუე, როგორც მე!..

— მე არაკაცი არა ვარ, რომა! — ცივად მიუვდო გოგამ.

— შენთვის მერე მოვიცლი! —

შეულრინა აფხაზმა და ისევ რიტას მიუბრუნდა: — ამისხენი, ბიძაშვილო, როგორ მოხვდა ეს კაცი შენს სახლში?!?

— მომოიხედა, რომა, — მშვიდად უპასუხა რიტამ, — გეცნობა ეს სახლი?

რომამ მიმოიხედა და გაოცებული მზერა მიაპყრო რიტას.

— ეს ჩემი სახლი არ არის, — თქა მან.

— სად ვართ? — ჰერითხა რომამ.

— ჩემი მეგობრების ბინაა. ისინი ამჟამად რუსეთში იმყოფებიან.

— ახლა უკვე ვხვდები, რომ ამ ქართველს შენ დაეხმარე საავადმყოფოდან გაბარვაში. ამას თავიდანვე ვეჭვობდი, მაგრამ ვფიქრობდი: ჯანდაბას, რაც მოხდა — მოხდა, მისი გაქცევით თუ გაპარვით, ჩვენ მაინც არაფერი დაგვაკლდება-მეთქი. ახლა კი რას ვხვდავ! შენ ის საავადმყოფოდან გამოაპარე და შენი მეგობრების სახლში დამალე. რატომ მიოქეცი ასე, რიტა, და მე რისოვის მომიყვანეთ აქ?!

— შენ რა, არაფერი იცი?! — გაოცებით ჰერითხა რიტამ.

— რა უნდა ვიცოდე?

— ის თუ გახსოვს, სად დაიჭირი?

— დამცირი?! — მოიღრუბლა რომა.

— გახსოვს თუ — არა?

— მახსოვს... ყველაფერი კარგად მახსოვს. განთიადთან შეევაჩერეთ ქართული დესანტი. ყუმარმტყორცი ცოტა გვერდა, თორქებ საერთოდ გავანადგურებდით. ბრძოლა ახალი დაწყებული იყო, როცა რომელილაც ქართველმა ავტომატის ჯერი მომარტვდინა, — უპასუხა რომამ.

— მერე რა მოხდა?

— ბიჭებმა საავადმყოფოში წამოიყვანეს...

— და გზაში ტკივილისგან შოკში რომ არ ჩავარდნილიყვავი, მორ-

ფი გაგიცეთეს, — განაგრძო რიტამ.

— არ ვიცი, მორჯი გამიკეთეს თუ პრომიდოლი. მხოლოდ ის მითხვეს, ტკივილს მოგიხსნისო.

— და მაგის შემდეგ ალარაფერი გახსოვს?

— არა, — ყრუდ ჩაილაპარაკა რომამ, — რა უნდა მახსოვდეს?

— გოგას დანახვამ ისე გაგაბრაზა, რომ სხვა ალარაფერი გაგხსენებია. დაფიქრდი, როგორ და რატომ უნდა მოხვედრილიყავი ამ სახლში, როდესაც შენმა მეგობრებმა საავადმყოფოში წამოგიყვანეს? — ჰერითხა რიტამ.

რომა წამით ჩაფიქრდა, შემდეგ აფორიაქებული მზერა მიაპყრო თავის ბიძაშვილს და შეცვლილი ხმით ჰერითხა:

— რა მოხდა, რიტა?

— შენმა მეგობრებმა ვერ შეძლეს ქართველების შეჩერება. მათ გაგრაც აიღეს!

— რა?! — გაოცდა რომა.

— ქართველები ფეხდაფეხს შემოჰყვნენ გაგრაში შენს მეგობრებს. მერე მათ მანქანაც გაუფუჭდათ და ჩემთან მოგიყვანეს.

— ესე იგი, საავადმყოფომდეც ვერ მიიყვანეს?

— ვერ მიგიყვანეს, — დაუდასტურა რიტამ.

— მაშ, ეს რა არის? — რომამ მკრდზე დადებულ სახვევზე დაიდო ხელი. — ვინ და სად გამიკეთა ოპრაცია?

— ოპრაცია ამ სახლში გაგიცეთეს. დაარჩენს კი თვითონაც მიხვდები.

— შენ?! — რომამ გაოცებით გახედა გოგას.

— ჰო... მან გადაგარჩინა, — ჩაურთო რიტამ.

— არა... ამის ერთბაშად გადაარჩევა შეუძლებელია, — ჩამორალი ხმით თქა რომამ და თვალები დახუჭა.

— არ დაიძინო, — სწრაფად უთხრა გოგამ.

— რატომ? — თვალდახუჭულმა ჰერითხა რომამ.

— სახვევი და დრენაჟი გაქვს გამოსაცვლელი. ჯერ ეგ გავაკეთოთ და მერე მე თვითინ მოგთხოვ, რომ დაიძინო, — უპასუხა გოგამ და საწოლიდან ადგა.

შუადღეს რიტა სახლიდან წავიდა. რომა და გოგა დიდხანს სთხოვდნენ, ხელი აეღო განზრახვაზე. მეორე დღე იყო, რაც ქალაქი ქართველი სამხედრო ფორმირებებს ჰქონდათ დაკავებული და შესაძლოა, ცხელ გულზე ვინმეს რაიმე დაეშავებინა მისოვის. მაგრამ რიტამ არ შეისმინა. ტკელეფონი არ მუშაობდა. მისმა დედ-მამამ კი არაფერი იცი.

და რომას შესახებ: პირველ რიგში, რიტას მათი დამშვიდება სურდა. გარდა ამისა, მის ორივე პაციენტს წამლები და ჭრილობების შესახვევი საშუალებები სჭირდებოდა.

რიტა წავიდა და ყოფილი თანამოსაკანები ერთმანეთის პირისპირ აღმოჩნდნენ.

— დაუჯერებელი ამბავია. რა არ შეიძლება მოხდეს ცხოვრებაში?! ერთი ქართველი თავგამოდებით ცდილობდა ჩემს მოკვლას, ამისთვის სიცოცხლესაც საფრთხეში იგდებდა, მეორემ კი გადამარჩინა, — მცირე ხნის შემდეგ წამოიწყო რომამ, — ბოლოს და ბოლოს, მეტყვი, ვინ ხარ, თუ — არა?

— მე ჩენი პირველი შეხვედრისთანავე გითხარი, ვინც ვარ, — საკანში გატარებული დრო შეასენა გოგამ.

— მაგრამ შენ ისიც მითხარი, რომ „კაპეზეში“ საკუთარ ვინაობაზე ლაპარაკს არ აპირებდი.

— გითხარი, მაგრამ შენ გამხადე იძულებული გახსოვს, როგორი თავგამოდებით მიმტკიცებდი, რაულ ხიუბა ხარო?!

— სხვა რა უნდა მეფიქრა? შენ ხომ ტყუპისცალივით ჰქოვხარ რაულს!

— ნუ მიწყენ, მაგრამ მოდი, ამაზე ნუღარ ვილაპარაკებო, — თქვა გოგამ.

— როგორც გინდა... ეგ შენი და რაულის საქმეა... ესე იგი, გოგა გქვია, თბილისში ცხოვრობ და ექიმი ხარ.

— ასეა.

— მოდი, კაცურად ვილაპარაკოთ. პირდაპირ გეტყვი სათქმელს და შენგანაც იმავეს ველა, — განაგრძო რომამ, — რიტა ჩემი ბიძაშვილია. ბავშვობიდან ერთად ვიზრდებოდით. კარგად ვიცნობ მის ხასიათს, მაგრამ მაინც ვერ ვიჯერებ, რომ ამდენი გაბედა. აი, ასე, უბრალოდ, ადგა, საავადმყოფოდან გაგაპარა და მერე სამალავიც მოგინახა.

— ესე იგი, არ გცნობია კარგად...

— არა, შენ ვერ გამიგე. მე არც ხიუბას ვაქცევ ყურადღებას და არც შენს საავადმყოფოდან გაპარვას. რიტამ მე მომატყუა და ეს ადრე არასოდეს გაუკეთებია. პირველი შემხვედრის, მით უმეტეს ქართველის გამო ასე არ მოიქცეოდა.

— მაგრამ მოიქცა.

— მოიქცა და, მეც სწორედ ეგ მაშინებს. პირდაპირ მითხარი — რა ხდება თქვენ შორის?

— ჩვენ შორის?.. რა უნდა ხდებოდეს?! არაფერი... — დაიბნა გოგა.

მაგრამ რომას არ გამოჰპარვია მისი დაბევენა.

— ესე იგი, რაღაც ხდება, — თქვა მშვიდად, — და რა იქნება ხვალ?

— ვერ ვხვდები, რას მეკითხები?

— კარგად მომისმინე, რასაც მიტყვი. რიტა სპეციალის სულის, ალალი ადამიანია. მას არასოდეს ჩაუდენია ბოროტება და არც იცის, რა არის ეს. შენი მადლიერი ვარ. შენ რომ არა, იქნებ ცოცხალიც ვერ გადავრჩენილიყავი, მაგრამ გახსოვდეს: ჩემს ბიძაშვილს შენს სათამაშოდ არ ვაქცევ. ჩემზე დიდი მტერი არ გეყოლება, თუ მარტო საავადმყოფოდან გასაპარავად აუბნიე გონება. სიცოცხლეს დავთმობ, მაგრამ შენ მაინც მოგვლავ და ამაში ვერაფერი შემიშლის ხელს; ვერც ჭრილობა და ვერც ის ქართველები, იარაღით ხელში რომ დაძრწინ გაგრის ქუჩებში!

— და თუ ასე არ არის? — ჰკითხა გოგამ.

— თუ ასე არ არის, ძმებად დავშორდებით ერთმანეთს. დამშვიდობების წინ კი იმას გეტყვი, რასაც კაცები და მეგობრები ეუბნებიან ერთმანეთს: ღმერთი შენკენ და ველგან და ყოველთვის გქონდეს ჩემი იმედი! — უპასუხა რომაშ და მარჯვენა ჩამოსართმევად გაუწოდა.

გაგრაში მალე აღდგა მშვიდე ცხოვრება. გაგრელების საპედინეროდ, აფხაზებმა ბრძოლის გარეშე დაიხიეს უკან და ქართულმა დე-

სანტიმა ზიანის მიუცენებლად დაიკავა ქალაქი. მაგრამ ის მაინც აღარ ჰგავდა ყველასთვის საყვარელ საკურორტო ქალაქს. არსად მოჩანდა დამსვენებელთა ხმაურიანი და მრავალრიცხვანი გუნდი. პლატები თითქმის ცარიელი იყო. სანატორიუმებსა და დასასვენებელ სახლებში ქართული სამხედრო ქვედანაყოფები დაბანაცებულიყვნენ, ქუჩებში კი საბრძოლო ტექნიკა იდგა. ყველგან მოჩანდნენ შეიარაღებული მებრძოლები. დროდადრო ქალაქამდე არტილერიის გრიალ-გუგუნი და შორეული გასროლების ხმა აღწევდა. ეს იმ ბრძოლების გამოძახილი იყო, რომლებიც გაგრის გაღმა, კოლხიდის სიახლოეს მიმდინარეობდა.

აფხაზების გასაოცრად, ქართველი სამხედროები ისევე მოიქცნენ, როგორც სოხუმში შესვლისას — დაიკავეს რამდენიმე დასახლებული პუნქტი და შეტევა შეაჩერეს. გაბედული და ელვისებული სადესანტო ოპერაცია, თავისთავად გადაიზარდა პოზიციურ ბრძოლებში. აქტიურ მოქმედებაზე უარის თქმამ მძიმე შედეგები მოუტანა ქართულ ქვედანაყოფებს. არ გამოიყენეს ის უპირატესობა, რომელსაც ფლობდნენ. მძიმე ტექნიკა და არტილერია უმოქმედოდ იდგა. სანგრებსა და მოსახლეობისგან მიტოვებულ სახლებში გამაგრებულ მებრძოლებებს კი რაოდენობრივად ბევრად მცირე აფხაზური დანაყოფები უპირისპირდებოდნენ. მაგრამ ქართველებისგან განსხვავებით, ისინი გულხელდაკარეფილები არ ისხდნენ. თითქოს ქართველთა მზადყოფნას ამონბენენ, აფხაზები პერიოდულად, ფრონტის სხვადასხვა უბაზზე შეტევებს ახორციელებდნენ და ხანძოკლე ბრძოლის შემდეგ ისევ უკან იხევდნენ. დროდადრო კი ქართული ქვედანაყოფების ზურგშიც აღნევდნენ და თავს ესხმოდნენ გზაზე მოძრავ სამხედროებს.

აფხაზთა მოქმედება საგრძნობ ზარალს აყენებდა ქართულ მხარეს. იშვიათი იყო ისეთი დღე, როცა გაგრის საავადმყოფოში რამდენიმე დაღუბული არ მიესვენებინათ ან დაჭრილი არ მიეყვანათ. ამასთან ერთად, მალე იჩინა თავი კიდევ ერთმა დამუშაველმა მოვლენამ: ქვედანაყოფების უმოქმედობა უკონტროლობაში გადაიზარდა. მე-

გიორგი უქმაყოფილო დაბრუნდა პალიციაში. მცირე იმედი, რომ გაგრაში მაინც მიაკვლევდა გოგას კვალს, ამაო აღმოჩნდა.

— მე ხომ არ მადანაშაულებ რამე-ში? — ჰკითხა რეზო გულბანმა, როგორც კი მის კაბინეტში შევიდ-ნენ.

— შენ რაში უნდა დაგადანაშაულო?! — სავარძელებ დაჯდა გიორგი. — პირველმა მე დავუშვი შეც-ფომა. სხვებმა კი მხოლოდ ჩემი შეც-ფომა გაიმორჩე.

რეზომ კარადიდან კონიაკის ბოთლი გამოილო, ჭიქა შეავსო და გიორგის მიაწოდა: მოსვი, მოდუნდები და შვებას იგრძნობო.

გიორგი სულმოთქმელად გამოცალა ჭიქა და მაშინვე შეავსო.

— ისე, შენი ბრალიც არ არის, — განაგრძო გულბანმა, — იმ ნაბიჭვრის ტყუპისცალია. ქუჩაში რომ გადავწყდომოდი, შეიძლება, იქვე გამეხვრიტა შუბლი.

— ვითომ ცოცხალია? — ჰკითხა გიორგიმ.

— სიმართლე გითხრა, ეჭვი მე-პარება. ხიუბა ცოცხალს არ დატოვებდა.

— რატომ?.. ბოლოს და ბოლოს, ძმები არიან!

— ბიოლოგიურად მართლაც ძმები არიან. მაგრამ ამ შემთხვევაში, ეგ აღარაფერს ნიშნავს. ჩვენც ვხვდებით და ხიუბაც მიხვდებოდა, რისთვისაც ჩამოაკითხა აფხაზეთში, — თქვა გულბანმა.

— მეცოდება, — ამოიოხრა გიორგიმ, — რაც დრო გადიოდა, უფრო მეტს ვიგებდი მაგ ბიჭე. იშვიათად შემხვედრია კაცი, რომელზეც მარტო კარგს ამბობდნენ. ამ საქმეზე ყველაზე ცოტა, 50 მოწმე მაინც დავითხე ზოგი მათგანი დიდი ხეის განმავლობაში იცნობდა კილაძეს, ზოგმა ახლახან გაიცნო, მაგრამ არც ერთ მათგანს ცუდად არ მოუხსენებია. ამიტომაც ჩამოვედი გაგრაში. სამართველოს ხელმძღვანელობა ამის მომხრე არ იყო: თავი დაანებე, ჩვენ ჩვენი საქმე გავაკეთეთ, დავადგინეთ, რომ მაგ ბიჭს არაფერი აკაშირებს მკვლელობასთან, ბრალდებაც მოვუხსენით და ძებნაც გავაუქმეთ, დანარჩენი კი მისი პირადი საქმეა; წანწალი თუ ეხალისება, იწანწალის, რა ჩვენი საქმეა?! მაგრამ როგორ დაბრუნებულიყვავი თბილისში?.. ვხვდებოდი, რომ ხიუბას მოკვლა ჰქონდა ჩაფიქრებული და არ მინდოდა, რომ არაკაცის გულისტვის დაღუპულიყო. ახლა კი რაღა დროსია. ვერ ვხვდები, რატომ მოიქცა ასე. საკაში რომ დარჩენილიყო, ყველაფერი კარგად იქნებოდა... — გიორგი მცირე ხნით

ჩაფიქრდა და მერე თქვა: — იქნებ ახლაც არ არის გვიან?.. ხიუბას ძალიან ცოტა დრო ჰქონდა მის მოსაძებნად. მისი გამოჩენიდან ორი დღის შემდეგ, გაგრა ჩვენმა ჯარებ-მა დაიკავეს.

— პო. მაგრამ მაშინ სად გაქრა?! — უპასუხა გულბანმა. — ჩანს, კილაძე თვითონაც მიეწვია, რომ ყველა შემხვედრს ხიუბა ეგონა. „კაპეზეშიც“ ასე ეჭირა თავი. აფხაზები დარწმუნებულები იყვნენ, რომ თანამოძმეს ესმარებოდნენ. ამიტომაც პატრონობდნენ დაჭრილს. როგორ გგონია — ომის დაწყების

შემდეგ ქართველის დასახმარებლად გამოიდებდნენ თავს?!

— რა თქმა უნდა, არა.

— ეს სავადმყოფოშიც დაადასტურეს. ლაკობა და მისი მეგობრები თავს დასტრიალებდნენ კილაძეს. მან კი, როგორც კი დრო იხელთა, საავადმყოფოდან გაიპარა. მაგრამ სად უნდა წასულიყო დაჭრილი და დასუსტებული?! საბუთები და ფული არ ჰქონდა. მკურნალმა ექიმმა მითხრა, რომ იმ კატეგორიის ტვინის შერყევით, რომელიც მას ჰქონდა, ორას მეტრსაც ვერ გაივლიდა. რომც გაევლო, რუსეთში მაინც ვერ გააღწევდა. თუმდაც რომ მიეღწია, საბუთების გარეშე საზღვარს მაინც ვერ გადაკვეთდა, მით უმეტეს — დაჭრილი.

— კიდევ ერთი შესაძლებლობა არსებობს: კილაძეს ნაცნობი ჰყავს გაგრაში...

— ...რომელმაც შეიფარა! — მისი აზრი დაასრულა გულბანმა.

— გამორიცხავ ამას?

— რა თქმა უნდა, ვერ გამოვრიცხავ. მაგრამ ერთი გარემოება ამის საწინააღმდეგოდ მეტყველებს.

— რომელი გარემოება? — ჰკითხა გიორგიმ.

— კილაძე მიმტკიცებდა, რომ ის ხიუბა არ იყო. მთხოვდა, გადამემონებინა მისი საპასპორტო მონაცემები, მაგრამ ერთხელაც არ უხსენებია მისი გაგრელი ნაცნობი, რომელიც მისი ვინაობის დადასტურებას შეძლებდა.

— მის მდგომარეობაში, ეს ლოგოკური იქნებოდა, — დაეთანხმა გიორგი.

— მაგრამ ასე არ მოქცეულა... საწყენია, მაგრამ მგონია, რომ ტყუილად კარგავ დროს. კილაძემ თვითონ გააკვთა არჩევანი. თბილისში რომ დარჩენილიყო და ძიების დამთავრებას დალოდებოდა, ეს უბე-

დურება არ მოხდებოდა. მაგრამ მან თავად გადაწყვიტა სამართლიანობის აღდგენა და თავიც წააგო. ჯობს, თბილისში დაბრუნდე, გიორგი. მე თავიდანვე მეტარებოდა ეჭვი, რომ მაგ საქმიდან რამე გამოვიდოდა. ახლა კი უკვე დავრწმუნდი, რომ კილაძე დაიღუპა... გავა დრო, ომი დამთავრდება და თუ ხიუბა და ლაკობა ცოცხლები გადარჩენენ, იქნებ მართლაც მოხერხდეს ამ საქმეში გარკვევა.

გიორგი მცირე ხნით ჩაფიქრდა და მერე თქვა:

— მართალი ხარ. ვგრძნობ, რომ ტყუილად დაგრჩები გაგრაში. პირველივე კერტმფრენით დაგბრუნდები სოხუმში.

რეზო კონიაკის ბოთლს გადასწვდა, რომ ისევ შეევსო მისი ჭიქა.

— შენ რა, ჩემი დათრობა გინდა?! შენც დალიე, თორებ რა გამოდის — ლოთივით მარტო ქსვამ.

— დავლევ, — უპასუხა რეზომ და ჭიქის მოსატანად კარადისკენ წავიდა. სწორედ ამ დროს კაბინეტში ტელეფონი აწკრიალდა. რეზომ ზურგი შეაქცია კარადას და ყურმილი აიღო.

— დია... დია... აქ არის... ახლავე გამოვდივართ! — თქვა, ყურმილი დაღო და გაოცებული მზერა მიაპყრო გიორგის.

— რა მოხდა? — ჰკითხა მან.

— არ დაიჯერებ... კილაძე გამოჩენდა!.. წავედით!.. — სწრაფად უპასუხა რეზომ და პირველი გავარდა კარისკან.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

სეირის სუჟექტები

სეირა კვარაცხელია

ნანარმოებზე თქვენ შთაბეჭდილება
შეგიძლიათ გაფიზიაროთ ელფოსტით
gza.fantazia@gmail.com

დასაწყისი იხ. „გზა“,
№ 51, 2009 - №4, 2010

— მშვენიერად მხიარულობთ, — შეცნუნებულმა ვთქვი, როცა კახიმ შემამჩნია.

— მგონი, გამოგვდის, — ალერსიანად შემომლიმა, — შემოდით.

ნებავ ასე არ იღიმოდეს, ეგრევე ვდენები, როცა მიღიმის. არ ვიცი, რა მემართება. მამაკაცი წამოდგა და შევამჩნიე, რომ სავარძელზე, მის გვერდით, რაღაც წიგნი იდო. მექანიკურად დავწვდი და სათაური წავიყითხე: „ბავშვის მოვლა“.

— ამას კითხულობთ? — გაოცებულმა ვითხე.

— კი არ ვკითხულობ, ვსწავლობ. თქვენ ალბათ ყველაფერი იცით ბავშვების შესახებ, მე კი ჯერ დილეტანტი ვარ, — მიპასუხა და შემომცინა.

გადავფურცლე და შევამჩნიე, რომ სანიშნი სწორედ იმ გვერდზე იყო ჩადებული, რომელიც ჩვილის პირველი კბილის ამოსვლის პრობლემებს ეხებოდა.

— ეს ჩემთვის მოულოდნელი იყო... თითქმის სიურპრიზი.

— რატომ?

— როგორ გითხრათ... არ მეგონა, თქვენნაირ დაკავებულ ადამიანს იმის დრო თუ ჰქონდა, ბავშვების მოვლაზე ლიტერატურა ვეითხა.

— ხდება ხოლმე... — ეშმაკურად გაიღიმა მამაკაცმა და ბავშვი მომაჩეჩა, — დროა, გავიდეთ ქალაქში, ორივე გაემთადეთ...

ერთი საათის შემდეგ ბავშვიანად უკვე კახის მრგვალფარებიან „მერსედესში“ ვიჯექი და გზადაგზა ზღვის პეიზაჟით ვტკბებოდი.

— რა ლამაზია ზღვა, — ჩემთვის ჩავიდაპარაკე.

კახიმ შემომხედა და სიჩქარეს მოუმატა.

— ჩემი აზრით, საქართველოზე ლამაზი მხარე მსოფლიოში არ არსებობს. ყველაფერი გვაქვს — ზღვა, მთა, ტყეები, ნაკრძალები, წყაროები... და ამ ყველაფერს კიდევ პატრონი არ ჰყავს.

იცით, როგორი საკურორტო ზონის გავეთება შეიძლება აქ? ვერც კი წარმოიდგნოთ, მაგრამ რად გინდა, ამაზე არავინ ფიქრობს. ზღვა მეც მიყვარს, იმიტომაც შევიძინე ქობულეთში აგარავი, ზაფხულობით ყოველთვის აქ ჩამოვდივარ, მიუხედავად იმისა, რომ ხმელთაშუა ზღვის წყალი გაცილებით უკეთესია.

— უფრო სუფთა?

— უფრო სუფთაც და უფრო მსუბუქიც. ფერიც კი საოცარი აქვს — ლურჯი, ლურჯი... ქობულეთს რომ გასცდები, ერთი არაჩვეულებრივი ადგილია, წყალწმინდა ჰქვია. სანაპირო მთლიანად ქვიშისაა და ირგვლივ სულ ფიჭვარია. გაივლი, გამოივლი და გრძნობ, როგორ გახვევს თავბრუს ფიჭვის სურნელი. ყოფილხართ?

— არა, სამწუხაროდ, ჩემი სამსახურის გადაწყიდვები, დრო არ მრჩება ასეთი რამებისუბისი.

— აბა, ასე გარუჯვა როგორ მოახერხეთ? — ირიბად გამომხედა.

ელეომელეთი დამემართა, მაგრამ არ დავიბრნი.

— ვისთანაც ვმუშაობდი, მისი ბავშვი გამყავდა ხოლმე დილა-საღამოს სანაპიროზე.

— გასაგებია... ვისთან მუშაობდით? შეიძლებ ვიცნობ კიდეც.

— არა! არა! — ლამის შევყვირე შეშინებულმა. — არა მფონია.

დმერთო, რაში მტკირდებოდა ეს ყველაფერი? თავიდანვე მეტქვა, თბილისიდან ჩამოვედი-მეტქი.

— რატომ არ გგონიათ? მართალია, სულ აქ არ ვცხოვრობ, მაგრამ ბევრს ვიცნობ.

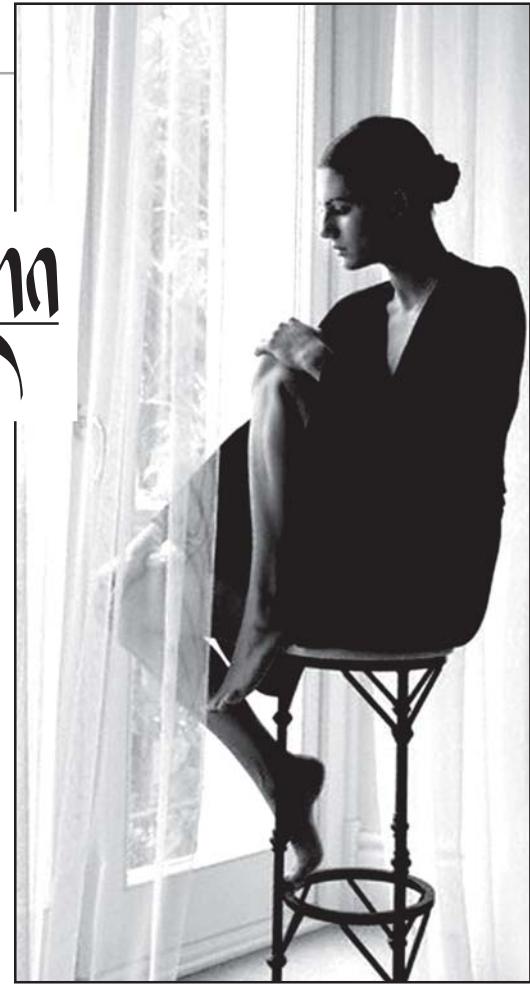
— ისინი ქართველები არ არიან, — ჩემდა უნებურად წამოვრომე.

— მართლა? ახლა არ მითხრა, სომხის ბავშვს ვუვლიდიდო.

ციებიანივით შემაკალა.

— ნახევრად გერმანული ოჯახია, ერთი წელია, აქ ცხოვრობენ, — ტყუილს ტყუილზე ვაცხობდი და თავადვე ვიჯერებდი მას, — სახლის პატრონს ცოლი ჰყავს გერმანელი.

— რა გვარიაო, რა მითხარი?

ჩამაცივდა.

— კაცი ქათამაძეა, ქალი კი... ვებერი.

— და რამდენ ხანს იმუშავეთ მათანა?

— დაახლოებით რვა თვე.

— ო-ჰოო! მაშინ გერმანულსაც შეისწავლიდით, — თქვა კახიმ და რამდენიმე ფრაზა გერმანულად წარმოთქვა.

— ცოტა ვისწავლე, გაქცეულ გერმანელს მოვაბრუნებ, — გერმანულადვე ვუპასუხე.

კიდევ კარგი, გერმანულენოვანი სკოლა მაქვს დამთავრებულა, თანაც — წარჩინებით, თორემ ხომ მომეჭრებოდა თავი.

გზაჯვარედინთან მამაკაცმა სიჩქარე შეარელა და მარცხენა მხარეს გზას გახედა. ამით ვისარგებლე და საუბარი სხვა თემაზე გადავიტანე.

— ქალბატონი სად მოყვა ავარიაში? — ვკითხე, თუმცა მშვენიერად ვიცოდი, ავტოკატასტროფა რომელ ქვეპარები მოხდა. მაგრამ ეს ერთადერთი საშუალება იყო, მამაკაცს ჩემი დაკითხვა არ გაეგრძელებინა.

— თქვენ რა, გაზეთებს არ კითხულობთ? — არ შემოუხედავს, ისე მკითხა.

— იშვიათად.

— თუმცა, გაზეთებიდან სიმართლეს მანიც ვერასდორს გაიგებ. იმას წერენ, რაც გაუხარებათ და არა — სიმართლეს. დარწმუნებული ვარ, რომ ჟურ-

ნალისტების ნახევარი სენსაციის გამო დაიძლ დედასაც კი გაყიდის.

— არ გეთანხმებით, — პროტესტი გამოვთქვი, — იცით, რამდენი რამის გადატანა უხდებათ უურნალისტებს ხანდახან? ერთობ რთული საშუალო, უმრიდან ადგილია მათი განსჯა. ისინი რომ არ იყენენ, რამდენი უსამართლობა მიიჩინა მარტოდა, ვინცი.

— მაგრამ ეს მედინის მხოლოდ ერთი მხარე ესთ. ხშირ შემთხვევაში ისინი მანიცადამანიც იქ ყოველის, სადაც არაფერი ესაჭმებათ. ყველაფრის გამოქავს ცდილობენ და არას დროს ფიქრობენ იმაზე, რა შედეგი შეიძლება მოპყვეს მათ ეგრეთ წოდებულ სენსაციურ რეპორტაჟებს. და ყველაფერ ამას სხვებისთვის კი არა, კარგი პორტარის მისაღებად აკეთებენ.

მოვიკუნტე. სულის სილრმეში სინდისის ქენჯნა ვიგრძენი. მართალი არ არის? სწორედ ამას ვაკეთებ მე ახლა, ამწუთას. თუმცა, ასეთი თემები არას-დროს მიზიდავდა, ჭორების განკიქება ჩემი საქმე ამ დრომდე არ ყოფილა, მაგრამ სიტუაციამ მოითხოვა და რა ჩემი ბრალია!?

— პასუხს ცცემ თქვენს კითხვას: ჯული გერმანიაში მოყვა ავარიაში, — თქვა მოულოდნელად.

— გასაგებია, — ჩაიპიტუტე ჩემთვის.

მინდოდა, კიდევ რამდენიმე შეკითხვა დამესვა, თან ჩემი უსინდისობა უკვე ძალიან მარტებდა. მიუხედავად ამისა, მანც ვერ მოვითმინე.

— როცა ქალაგატონ ჯულის გამოწერენ, მერე რა მოხდება? ძირა ალბათ ალარ დაგჭირდებათ, არა? ბავშვს გერმანიაში ნაიყვანით თუ თვითონ ჩამოვა აქ? — მივაყარე და მივაყარე.

— სულ ველოდებოდი, ამას როდის მკითხავდით. — განელილი ხმით თქვა კახიმ.

— მართლა? — გულურყვილოდ ნამოვიძახე და მიამიტი ბავშვის სახე მივიღე. — რატომ ელოდით?

— ეს ხმა ბუნებრივია... თქვენ გეშინიათ, სამსახური არ დაკარგოთ, — მხრები აიჩეჩა.

— თქვენი აზრით, უნდა მეშინდეს? ნუკის გერმანიაში უპირებთ ნაყვანას?

წუთიერი ყოფილი მემ-დეგ მან იდანაც მოაბრუნა თავი და მომწუსხველად გამიღილი. როგორ მაგიუქს ეს ღამილი!

— ყველაფერს თავისი დრო აქვს, ქე-ო-ვან! — ხაზგასმით მიმანიშნა, ზედმეტი მოგდისო.

ამასთან, გამახსინდა მისი გუშინდელი მუქარა, — ჩემშე რომ რამე დანერონ, რედაქციის სასამართლოში ვუჩივლებო, — და გმაურიალა. უფრო მეტი სიფრთხილის გამოჩენა მმარ-

თებს, თორემ გავებმები.

— აქამდე ხმამ ქეთის მექანიკით, — მსუბუქად შევახსენე და მომაჯადოებელი ღიმილი ავიკარი ტუჩებზე, — ქეთევანი ძალიან ოფიციალურად უღერს. არ მომწონს, ასე რომ მომშართავენ, შებოჭილად ვგრძნობ თავს.

— კურსებზე გასწავლეს, მიმართვის როგორ ფორმა აირჩიოთ დაქმირავებულთან? — შევერთი, ისეთი ცივი ხმით მეტითა.

— კურსებზე ხშირად გვახსენებდნენ, რომ წავიდა ის დრო, როცა მისამსახურებს კიბის ქვეშ გამოუყოფდნენ ხოლოეოთახს, — საშინლად სარკასტულად გამომიგოდა.

პასუხი არ გაუცია, არც შემოსევდას ამასობაში სადგურს მივუახლოვდით.

— ახლა საით? სად ცხოვრობენ შენი ყოფილი დაქმირავებლები? მისამართი მითხარით.

— მისამართი? — ბრინჯივით დავიბენი.

— რომელ ქუჩაზე ცხოვრობენ, არ იცი? — გამჭოლი მზერა მესროლა მამაკაცმა და სვლა კიდევ უფრო შეანელა.

— რუსთაველის ქუჩაზე, მაგრამ მე... მე მეგონა, ჯერ თქვენს საქმეზე მიდიოდით, ამიტომაც არაფერი გითხარით. კარგა ხანია, გამოვდით. უკან უნდა დაგბრუნდეთ. ნუ ლელავთ, შორს არ არის.

— არ ვდელავ. რატომ აქამდე არ მითხარით? — მოუთმენლობა დაეტყო ხმაში.

— მეგონა, ჯერ...

— არაფერია, — მკვახედ შემაწყვეტინა, — მითხარით, სად შევუზეო.

— თუ არ ვცდებ, მეორე შესახვევი უნდა იყოს.... — შიშისგან დამბურებდა.

ცოტა რომ გავიარეთ, ვუთხარი, აქ შეუხვიერ-მეტქი.

— აქ არ შეიძლება, მაშინ ზემოდან უნდა მოყვარო.

— არ გინდათ, ბატონო კახი, აქვეა, ახლოს. ფეხით მივალ იქამდე. ნახევარ საათში ჩავალაგებ ჩემს ნივთებს, ბევრი არაფერი მაქებს და ისევ ამ დაგილას დახხვდებით, — სხაპასხებით მივაყარე. ძალიან ავლელდი, ამდენი ნერვიუ-

ლობისგან თავი ამტკივდა.

— რა სისულელეა! რატომ უნდა ათრიოთ ჩანთები, როცა მანქანით ვართ? ზემოდან მოვუვლი. რა ნომერია სახლი?

სხვა გზა აღარ დამიტოვა, იძულებული გავდი, ზუსტი შისამართი შეკარნახა რამდებიმე წუთში „მერსედესი“ ჩემს ნაერავებ ბინას მიადგა. ბინას კი არა, უზარმაზა ინარჩულიან როსართულიან სახლს, ეგრეთ წოდებულ ოჯახურ სასტული.

— აი, მოვიდით, — რაც შეიძლებოდა, მშეიღია და ჩარმოვთქვა და ჩაძირნებული ნუკან უკან გადაესვი, მანქანაში გაბმულ ბავშვის საწოლში, — დიდი მადლობა, შექლებთ ნახევარ საათში გამომიაროთ?

— აქ დაგიცდით, — თითქოს ჯიბრით მითხრა და ძრავა გამორთო.

— არა, არა, ნუ დამელოდებით. აჯობებს, თქვენი საქმები მოითავოთ. დრო ტყუილად რატომ უნდა დაკარგოთ? — ფერნასული რას ვლულ-ლულებდი, თავადაც არ მესმოდა.

— არა უშავს, — თქვა კახიზ და საზურგეს მიყერდნო, — ნახევარი საათი არც ისე დიდი დროა.

— შეიძლება არც მეყოს ნახევარი საათი, რა ვიცი... — ავწრიალდი, — სანამ მათ დავუშვიდობები, სანამ ნივთებს ჩავალ...

— მიხედეთ საქმეს ქეთევან! ასე გაცილებით მეტი დრო ისარჯება! გგონიათ, მსიამოვნებს აქ ყურყუტი? — მპრანდანლური ტონით გამანყვეტინა.

ნათელი იყო, რომ შეკამათებას აზრი არ ჰქონდა. გული გამალებით მიცემდა. არ მახსოვეს, როგორ გადმოვედი მანქანიდან და ჭიშარს მივუაზლოვდი. ფეხები აღარ მემორჩილებოდა. რა საშინელი კაცი! რა საჭიროა, ჩემი ყოველ ფეხის ნბიჯზე შემოწმება? მანცდამანც ჭიშკარამდე მომაყვანინა თავი. რატომ? ვაითუ, დაინტერესებდეს და გმოიკითხოს, აქ ვინ ცხოვრობსო... არა მგონია, ასეთი რამ იკადროს.

შევეცადე, ოდნავ მანც დავუშვიდებულიყავი. ხელი ისე მიკნეალებდა, ვეღარ ვიმორჩილებდი. რის ვაი-ვაგლახით შევაღებ ჭიშარი და მეორე სართულის კიბეს აუყუევი. ეზოში არავინ იყო, რა ძალიან გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

საღამოობით ფორმები გამოვალებით და ხან ვსამდიდო, სანაც ვარების ვთამაშობდით, ან უპრეცენტობით შევაღებ ჭიშარი და მეორე სართულის კიბეს აუყუევი. ეზოში არავინ იყო, რა ძალიან გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

საღამოობით ფორმები გამოვალებით და ხან ვსამდიდო, სანაც ვარების ვთამაშობდით, ან უპრეცენტობით შევაღებ ჭიშარი და მეორე სართულის კიბეს აუყუევი. ეზოში არავინ იყო, რა ძალიან გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

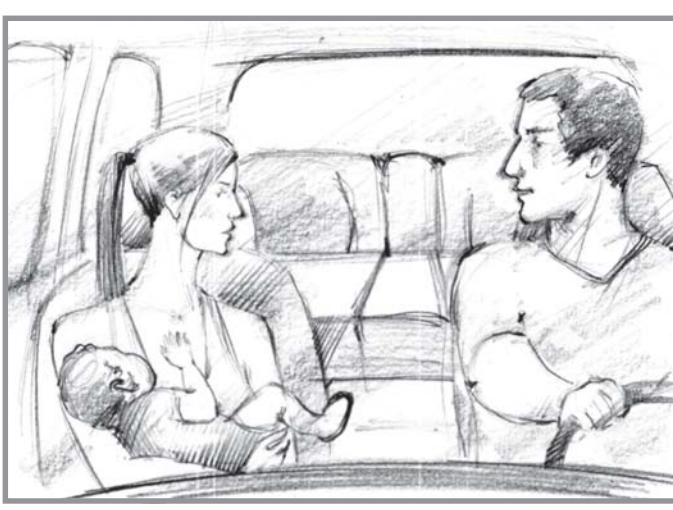
საღამოობით ფორმები გამოვალებით და ხან ვსამდიდო, სანაც ვარების ვთამაშობდით, ან უპრეცენტობით შევაღებ ჭიშარი და მეორე სართულის კიბეს აუყუევი. ეზოში არავინ იყო, რა ძალიან გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

— მესამე და ბოლოში სადგომით და გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

— მესამე და ბოლოში სადგომით და გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

— აი, რა ცუდია ტყუილის თქმა. ერთს მეორე მოპყვება, მეორეს — მესამე და ბოლოში სადგომით და გამოიკითხა და გმოიკითხოს, ამ სახლში ისევნებდა.

— ის იყო, ბოლო საფეხურზე

შესაძლებელი სტატიის

ფრაზები ვლადიმირ კარაოვის ნიზნიან გენერალის იმუსი

დასაწყისი იხ. „გზა“, №27,
2009 - №4, 2010

გერმანელები მოსკოვს უახლოვდებოდნენ. მინსკი აღებული ჰქონდათ, კიევის მისადგომებთან გააფირებული ბრძოლა მიმდინარეობდა, ლენინგრადი ბლოკადის რკალში ექცეოდა... ამ დაძაბულ დღეებში ერთხელ სტალინმა გენერალ უკავოს დაურევა და ჰქითხა:

— დარწმუნებული ხართ, რომ მოსკოვის შენარჩუნებას მოვახერხებთ? ამას დიდი ტკივილით გეითხებთ. გულწრფელად მიპასუხეთ, როგორც კომუნისტა...

ბოლობა მოსაწილისთვის

უკუკი ერთხანს დუმდა. ეს წამები სტალინისთვის ალპათ, უსასრულოდ გაინტელა. არადა, უკუკი კარგად ემოდდა, თუ პასუხისმგებლობა ანგებოდა მხრებზე, ნებისმიერი — დადებითი თუ უარყოფითი პასუხის შემთხვევისას ცხადია, გაცილებით მარტივი იქნებოდა, როგორმე თავი დაედნია, რიცხვის კარგად ემოდდა. თუ უკუკი მინიჭებოდა მარტივი — დადებითი თუ უარყოფითი პასუხის შემთხვევისას ცხადია, გაცილებით მარტივი იქნებოდა, რიცხვის კარგად ემოდდა. თუ უკუკი მინიჭებოდა მარტივი — შესაძლებელიც და შეუძლებელიც ჰქონდება გაცემული სამისიოდ, რომ დედაქალაქი სელში არ ჩავარდნოდა მტერს; ამიტომ ბოლოს, მტკიცედ თქვა:

— მოსკოვს უკუკელად, შევინარჩუნებთ. მაგრამ კიდევ, სულ

ცოტა, 2 არმია და 200 ტანკი დაგვჭირდება.

— კარგია, რომ ასე დარწმუნებით ლაპარაკობთ. დარეკეთ გენტაში და მოელაპარაკეთ, სად განალაგონ 2 სარეზერვო არმია, რომელიც გრიფიდება. ისინი ნიებრის დამლევისთვის იქნება მზად. აი, ტანკებს კი ჯერჯერობით ვერ მოგცემთ...

1941 წლის 15 ოქტომბერს, დილის 9 საათზე სტალინმა პოლიტიკუროს გაფართოებული სხდომა ჩატატა, რომელზეც მონვეული იყვნენ: თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელის, მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის მდივანი შექრძაპოვი და მოსკოვის სამხედრო ოლქის სარდალი, გენერალი არტემიევი.

სტალინი მშვიდად და მობილიზებულად გამოიყურებოდა. მან დამსწრეთ აცნობა:

— აღმოსავლეთიდან ჩევნი რეზერვების მოსკოვიდე გერმანებებს ჩევნთან შედარებით უპირატესობა აქვთ. შესაძლოა, ჩევნი ფრონტი გაარღვეონ. აუცილებელია, მოვაზადოთ ქალაქი იმ შემთხვევისათვის, თუ მასში მტერი შემოაღწევს.

მოვიტან გენერალ შტემენკოს მოგონებათა წიგნში გადმოცემულ ცოცხალ სურათს, რომელიც ნათელს ჰქვენს იმას, თუ რა ვითარებაში მუშაობდა სტალინი 1941 წლის ოქტომბერში:

„გერმანელები მომეტებულად ბომბავდენ მოსკოვს... 29 ოქტომბერს ღამით ერთი ბომბი ჩევნი შერნობის (გენტაში კიროვის ქუჩაზე) ეზოში ჩამოვარდა. რამდენიმე მანქანა განადგურდა, 3 მდროლი დაიღუმა და 15 მეთაური (გენტაბის თავიცერი. — ავტ.) დაიჭრა. ბევრი ადამიანი მინის ნამსხვევებისგან დაიიჭრა. დაზარალებულებს შორის გენერალი ვასილევსკიც აღმოჩნდა. სტალინი თავის მიწისქვეშა კაბინეტში არც ერთხელ არ ჩასულა, ის აქვთ, მისთვის გამოყენების დარღვევისას გადასაცემა...“

ბევრი ადამიანი პირდაპირ ფეხით მიღიოდა ქალაქიდან — ქვეყნის აღმოსავლეთისკენ...

ოფიციალური მუშაობდა...“

მოსკოვში სიტუაცია იძაბებდა. ცნობა გერმანული ჯარების მოახლოების შესახებ არა მარტო სამხედრო დანესტულებებში, არამედ თითქმის მთელ ქალაქში გავრცელდა. საარტილერიო ზალპების ხმები უკვე ყველას ესმოდა...

წითელი არმიის ზურგის უფროსი, გენერალი ხრულევი შემდგომში იხსენებდა:

„16 ოქტომბერს დილით გენტაბის უფროსმა, მარშალმა შაპოშჩიკოვმა დამირეკა და გადმომცა სტალინის ბრძანება — ქალაქ კუბიბიშებში ზურგის ყველა ორგანოს ევაკუაცია მოგვეზდინა. ამავე ბრძანების თანახმად, უმაღლესი შტაბი ქალაქ არზამაში უნდა გადასულიყო. სტალინის გასამგრძელდა, სპუცალური მატარებლის სასწრაფო მომზადება მიმდრანეს. ამავე დღეს, მოგვიანებით შეხვედრა მქონდა სტალინთან, რომელმაც ამ განკარგულების ამბავი დამიდასტურა...“

სახელმწიფო დაწესებულებების ევაკუაციის შესახებ გადაწყვეტილება დასტურდება აგრეთვა, თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის დადგნენლებით მოსკოვის ევაკუაციის შესახებ, სადაც ხაზგამული იყო მთავრობის გადაუდებელი გადასვლის აუცილებლობა. ერთ-ერთ ღამეს, სრული საიდუმლოების დაცვით, მავზოლეუმიდან ლენინის ნეტში გამოასვნეს და საგანგებო დაცვის თანხლებით, მატარებლით კუიბიშევში გადასვნეს.

როგორც კი მოსკოვში მოსახლეობისა და დაწესებულებების ფართო ევაკუაციას მიჰყვებ ხელი, დაიწყო ის, რასაც შემდგომ „მოსკოვური პანიკა“ უწოდეს, — განუკითხაობა, რომლის შესახებაც დღემდე აუარება ჭრი-მართალი დადის. ბევრი თვითმხილველი ადასტურებს, რომ ქალაქში მართლაც, მანაზიებიდან, საწყობებიდან ყველაფერი გაპერნდათ; უფრო მეტიც საქონელს არა მარტო თვითნებურად ეზიდებოდნენ, არამედ ხელისუფლება ამაზე თვალს სუჭვდა, ლამაზი ნებართვაც კი არსებობდა და იმისა, რომ ხალხს საჭირო პროდუქტები და ნივთები გაეტანა... რვინიგზის სადგურებში ქარჩებისა და დაწესებულებებში დანაღვარებითა და ინგინერით ეშელონებს ტვირთავდნენ... ბევრი ადამიანი პირდაპირ ფეხით მიღიოდა ქალაქიდან — ქვეყნის აღმოსავლეთისკენ...

რამდენიმე ღამის განმავლობაში ფაციის უფრენდი სუფლები ბერის შემცირების შემდეგ გადასაცემა... ამავე დღეს, საქონელს არა მარტო თვითნებურად ეზიდებოდნენ, არამედ ხელისუფლება ამაზე თვალს სუჭვდა, ლამაზი ნებართვაც კი არსებობდა და იმისა, რომ ხალხს საჭირო პროდუქტები და ნივთები გაეტანა... რვინიგზის სადგურებში ქარჩებისა და დაწესებულებებში დანაღვარებითა და ინგინერით ეშელონებს ტვირთავდნენ... ბევრი ადამიანი პირდაპირ ფეხით მიღიოდა ქალაქიდან — ქვეყნის აღმოსავლეთისკენ...

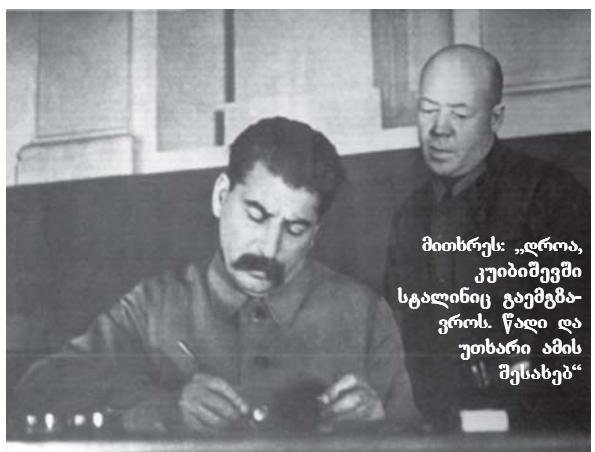
რამდენიმე ღამის განმავლობაში ფაციის უფრენდი სუფლები ბერის შემცირების შემდეგ გადასაცემა... ამავე დღეს, საქონელს არა მარტო თვითნებურად ეზიდებოდნენ, არამედ ხელისუფლება ამაზე თვალს სუჭვდა, ლამაზი ნებართვაც კი არსებობდა და იმისა, რომ ხალხს საჭირო პროდუქტები და ნივთები გაეტანა... რვინიგზის სადგურებში ქარჩებისა და დაწესებულებებში დანაღვარებითა და ინგინერით ეშელონებს ტვირთავდნენ... ბევრი ადამიანი პირდაპირ ფეხით მიღიოდა ქალაქიდან — ქვეყნის აღმოსავლეთისკენ...

რამდენიმე ღამის განმავლობაში ფაციის უფრენდი სუფლები ბერის შემცირების შემდეგ გადასაცემა... ამავე დღეს, საქონელს არა მარტო თვითნებურად ეზიდებოდნენ, არამედ ხელისუფლება ამაზე თვალს სუჭვდა, ლამაზი ნებართვაც კი არსებობდა და იმისა, რომ ხალხს საჭირო პროდუქტები და ნივთები გაეტანა... რვინიგზის სადგურებში ქარჩებისა და დაწესებულებებში დანაღვარებითა და ინგინერით ეშელონებს ტვირთავდნენ... ბევრი ადამიანი პირდაპირ ფეხით მიღიოდა ქალაქიდან — ქვეყნის აღმოსავლეთისკენ...

დოკუმენტური პროგა

რებულად „ფასეულ“ ტუსალებს, რომლებსაც გრანდიოზული პროცესითვის ამზადებდნენ (იმის მსგავსს, 1937-1938 წლებში რომ იმართებოდა), გაძლიერებულ დაცვით კუიბიშევში გზავნიდნენ. ამ ჯაფუფში იყვნენ: ორგზის „საბჭოთა კავშირის გმირი“, გენერალის უფროსის ყოფილი თანაშემნე სმუშკევიჩი, თავდაცვის სახკომის ყოფილი მოადგილე და საქართველოს ყოფილი სარდალი, გმირის მფრინავი რიჩარდოვი და მისი ცოლი (ასევე მფრინავი), საპარამონ თავდაცვის სამმართველოს ყოფილი უფროსი, გენერალი შტერნი... 18 ოქტომბერს, ტუსალებით დატვირთული ვაგონების კუიბიშევში ჩასვლიდან სულ ცოტა ხანში, მოსკოვიდან მოვიდა სახელმწიფო უშიმროების გენერალური კომისარის, ლავრენტი ბერიას განკარგულება, — დაუყოვნებლივ დაეხვრიტათ 25 პატიმარი, მათ შორის, ზემოთ დასახელებული ყოფილი სამხედრო ჩინოსნები. ბრძანება გადაუდებლად შესრულდა — ტუსალები ყოველგვარი სასამართლოსა და გამოძიების გარეშე დახვრიტეს.

ამ დროს მოსკოვს დეზირტირები და სხვადასხვა ჯურის კრიმინალები მოედვნენ, რომლებმაც მასობრივ ძარცვასა და სხვადასხვაგვარ დანაშაულს მიჰყვეს ხელი.

მითხვეს: „დროა, კუიბიშევში სგალინიც გაემგზავოს. წალი და უთხარი ამის შესახებ“

მიუხედავად ამ ყველაფრისა, სტალინი დეაქალაქის დატოვებას არ აპირებდა. წლების შემდეგ, გენერალი ჩადაევი იხსენებდა:

— ოქტომბრის შუა რიცხვებში, სახკომისაქთოსა (მთავრობის) და საქმეთა მმართველობის ევაკუაციის დაწყებამდე, დაცვის ოთახში შევედი, რათა გენერალ ვლასიკე დავმშვიდობებოდი. იმ დროისთვის უკვე კარგად ვიცნობდით ერთმანეთს, ოჯახებითაც კი ვსტუმრობდით ხოლმე ერთურთს.

სტალინის პირადი დაცვის უფროსს ჩემი წასვლის შესახებ მიღებული ცნობა არ ესიამოვნა.

— მაგრამ არა უშავს, — დასძინა მან, მალე დაბრუნდებით.

— დიახ, ამაში დარწმუნებული ვარ, — მივუგე.

— ამაში ამხანაგი სტალინიც დარწმუნებულია, — მიპასუხა ვლასიკმა. —

ხომ არ გისაუბრიათ იმაზე, რომ უკიდურეს შემთხვევაში, ისიც უნდა გადავიდეს კუიბიშევში? — ვკითხე გენერალს. მან მიპასუხა:

— ვიცი, ამის შესახებ, სტალინსა და უდანოვს შორის საუბარი შემდგარა. „პატრონმა“ მტკიცედ და უყოვმანოდ განუცხადა, რომ იმის განხილვაც კი, რომ მან მოსკოვში თავისი პოსტი დატოვოს, სრულიად უდაგილო. მაგრამ ჩვენ მაინც, ყოველი შემთხვევისთვის, მოვამზადეთ სპეციალური მომცრი მატარებელი, რომელიც სადგურზე დგას.

— ამანაგმა სტალინმა მის შესახებ, ცხადია, არაფერი იცის, — დავინტერესდი.

— კერჯერობით არ იცის, მაგრამ შესაძლოა, დღეს ან ხელ შეიტყოს“.

აი, კიდევ ერთი მეტყველი ეპიზოდი, რომელიც სტალინის პირად დაცვასთან დახსრობულია, ჩემმა ძველმა ნაცნობმა, სოჭის მკიდრმა, ემზარ აკაკის ძემ მიამდო:

— ჩემი ნათესავი, სტალინის პირადი დაცვის უფროსის მოადგილე ეგნატაშვილი მრავალი წლის შემდეგ მიყვებოდა:

— როცა მოსკოვის მისადგომებთან კრიტიკული ცითარება შეიქმნა და დედაქალაქიდან სახელმწიფო დანესტებულებების მასობრივი ევაკუაცია დაიწყო, მიქოიანმა და მალენკოვმა მითხრეს: „დროა, კუიბიშევში სტალინიც გაემგზავროს. ნადი და უთხარი ამის შესახებ“. თვითონ უფრთხოდნენ მასთან ამ თემაზე საუბარს...

შევედი სტალინთან და, მეტი სანდომიანობისთვის, საუბარი ქართულად დავუწყეს. თან, კრიტიკიც არ დამირავს წასვლაზე. ცოტა ხანში ვკითხე: — რა ნივთები წამოვიდო კუიბიშევში?

სტალინმა ისე შემომხედა, რომ ვიზუალური — ახლა ჩემს ტანაცმელს ცეცხლი მოუდება-მეტეი...

— შე მიშარა, შენა! როგორ მიპედავ გაქცევაზე ლაპარაკს, როცა ჯარი სამკედრო-სასიცოცხლო ბრძოლას ეწევა? ასეთი პანიკური ლაპარაკისთვის დასახვრეტი ხარ!

სრულიად დაბრუნებული და სასონარკეთილი დავბრუნდი მათთან, ვინც ამ მიზნით სტალინთან გამგზავნა.

— რაო? რა გადაწყვეტა? — შემაგებეს კითხვები.

პასუხის გაცემის თავიც არ მქონდა, სტალინის მწველი მზერა ჯერ კიდევ მდაგავდა. სიტყვა „დასახვრეტი“ გონიბიდან ვერ ამომებდო: სტალინი სიტყვებს ტყუილად არ ისროდა... უეცრად კონიაკის ბოთლი მომხდა თვალში, მას ხელი წამოვავლე და დიდი ყლუპი გავაკეთე ჩემი თანამოსაუბრები არა და არ ცხრებოდნენ:

— რაო? მაინც რა თქვა?

პირლუსი

ამ დროს მოსკოვს დემორტინუბი და სხვადასხვა ჯურის ერთმისალები მოედვნენ

— თქვა, რომ ასეთი პანიკური ლაპარაკისთვის დამხვრეტს. და თუ ეს მოხდება — ჩემი სიკვდილი თქვენს სინდისზე იქნება...

საბედნიკიროდ, გადავრჩის“.

მდგომარეობა დღითი დღე უარესდებოდა. 18 ოქტომბერს გერმანელებმა კიდევ ორი ქალაქი — მალოიაროსლავცი და მოჟაისკი აიღეს.

28 ოქტომბერს სტალინმა მოსკოვის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი, გენერალი უარესდებოდა. 18 ოქტომბერს გერმანელებმა კიდევ ორი ქალაქი — მალოიაროსლავცი და მოჟაისკი აიღეს.

28 ოქტომბერს სტალინმა მოსკოვის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი, გენერალი უარესდებოდა. და თუ ეს მოხდება — ჩემი სიკვდილი თქვენს სინდისზე იქნება...

— 10 დღეში დიდი იქტომბრის რევოლუციის დღესასწაულია. არ ჩავატაროთ აღლუმი წითელ მოედანზე?

გენერალში გაონებული იყვნენ. მოსკოვი საევაკუაცია ციებ-ცხელებას მოეცვა, ქალაქში პარენი მილიონობით დოკუმენტის დანვისგან წარმოქმნილი კვებლით იყო გაედრონილი და ამ დროს ვის მოუყვიდოდა აზრად წითელ მოედანზე აღლუმის ჩატარება!?

სტალინმა კი მშვიდად გაიმუროა კითხვა:

— კიდევ ერთხელ გეითხებით — ვატარებთ თუ არა აღლუმს?

არტემიევმა გაუბედავად დაიწყო:

— მაგრამ ვითარება ისეთია... თან, ქალაქში ჯარიც არ არის... არტილერია და ტანკები წინა საზრდოა... რამდენად მიზანშინილი იქნება...

— მაგრამ თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტს, — და სტალინმა პოლიტბიუროს წევრებს მოავლო თვალი, — მიაჩნია, რომ აღლუმი აუცილებლად უნდა ჩატარდეს.

...სარდლებმა დავალებები მიიღეს და სრული საიდუმლოების დაცვით, აღლუმისათვის მზადება დაიწყო.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ULTRIX

დასაწყისი ინ. „გზა“, № 43, 2009 - №4, 2010

მარი ჯავარიძე

ანა რამდენიმე წუთის გამავლობაში ასე თაქჩარგული იჯდა. არ ტიროდა, უპრალოდ, ფიქრობდა. თითქმის დარწმუნებული იყო, რომ ეს პატარა გოგონა მისი შვილი იყო, რომელთან შეხვედრაც ასე უწდოდა.

შემდეგ თავი ასწია და იმ მხარეს დაიწყო ყურება, საითაც გოგონა გაუჩინარდა. გადაწყვიტა, დალოდებოდა და არავითარ შემთხვევაში არ გადასულიყო მანქანიდან, ვიდრე ისინი არ დაბრუნდებოდნენ და თავიანთი გზით არ წავიდოდნენ. მხოლოდ ამის შემდეგ ავიდოდა ავადმყოფის მოსანაულებლად.

2 საათზე მეტი მოუნია ღონისძიებაში. როგორც იქნა, ჯერ გოგონა გამოჩნდა, შემდეგ მამაკაცი მოჰყვა. ანა ბავშვს ხარბი მზერით ჭრდა, მის თითოეულ ნაკვთსა თუ მოძრაობს აკვირდებოდა და სულ უფრო და უფრო მეტ შეგასტებას ხედავდა და სითბოს გრძნობდა. მანქანის ფინჯარა იღვნდა რანგუში ქარის გამორით, რომ მათი საუბრიდონ არაფერი გამოჩნდოდა.

— მაგა, ბებიკა კარგად იქნება, ხომ?

— ჰო, ხომ გაიგონე, ექიმმა თქვა,

რომ კარგად იქნება.

— რაზე ინტერესულა ბებიამ?

— ანა, თავი დამანებე, კითხვებით წუგამაბეზრე, თუ გინდა, ნაყინს გიყიდი, — მამაკაცმა ეზოს შემოსასვლელთან მჯდარი მენყონისეკნ გაშვირა ხელი.

— კი, მინდა, — შესცინა ბავშვმა.

მამაკაცმა ჯიბიდინ ფული ამოილო და გოგონას მიაზოდა. ის გაიქცა, ცოტა ხნის შემდეგ კი უკან მობრუნდა.

— რატომ არ იყიდე? — ჰკითხა მამამ, როდესაც გოგონაზ კარი გააღო და მანქანში ჯდებოდა.

— შოკოლადიანი ნაყინი არ ჰქონდა, მარტო „ჭიქის“ ნაყინი იყო, — ეს იყო

ბოლო სიტყვები, რომელიც ანაშ გაარჩია. შემდეგ მანქანა ადგილიდან დაიძრა და სავადმყოფოს ეზოდან გავიდა.

ანას უკვე ეჭვი აღარ ეპარებოდა, რომ მამაშვილი ეთერის სანახავად იყო მოსული და რომ ეს გოგონა ნამდვილად მისი შვილი იყო.

მანქანიდან გულდან-ყვეტილი გადმოვიდა, მაგრამ უცებ შეცვალა გადაწყვეტილება, ისევ საჭეს მიუჯდა და შავ ჯაშს უკან მიჰყეო.

კარგა სანს კვრსად დალონდა, მაგრამ ქალაქის გასასვლელში წარმერი და კვალში ჩაუდგა.

გზიდან გამომძიებულს დაურევა.

— წუგზარ, ახლა ეთერის შვილს თუ სიძეს და ჩემს გოგონას მივყვები უკან. ტაქსი აიყვანე და სასწრაფოდ ორთაჭალაში დამხვდი. მე მივყვები იქამდე და მერე შენ უნდა გაჰყვედა გაიგო, სად წავლენ, სად ცხოვრობენ და ა.შ. ყველა ინფორმაცია უნდა მოიპოვო მა კაცზე, — აჩქარებით ლაპარაკობდა ანა.

— კარგი, ანა, ახლავე. ორთაჭალაში მოვალ და დაგირევა:

ტელეფონი გათიშა თუ არა, ზარი შემოვადა. ირავლი რევავდა. ანას მისთვის არ ეცალა და არ უპასუხა. გაფაციებით უყურებდა გზას და იმ შავ ჯისს, რომელიც მის გოგონას მიაქროლებდა. ცოტა ხანში ტელეფონი დადუმდა.

რამდენიმე წუთში წუგზარმა დარევა.

— ანა, მე ვარ, ორთაჭალაში ვარ და გელოდები.

— ახლა, ასე, 5 წუთში გამოივლის შავი ჯიპი, რომელსაც უნდა გაჰყვევე, — სუნთქვახექარებული ლაპარაკობდა ანა. შემდეგ მანქანის ნომერიც უკარახა და ცოტათი დაწყნარდა. დაინახა, როგორ აედენა გზის კიდესთნ გაჩრეუბული ტაქსი ჯიპს და წუგზარს დაურევა. გადამომზადა, ის იყო იმ ტაქსიში თუ არა. როდესაც დადებითი პასუხი მიიღო, საბოლოოდ მაშინდა დადშვიდდა.

— შენ რომ ეგ ხელიდან გაუშვა, ჩემი ხელით დაგახრჩობ, — გააფრთხილა გამომძიებული.

— დამშვიდდი, ანა, ყველაფერი რიგზე იქნება და თუნდაც ახლა ერთაფერი გაფარკვიო, უკვე აღარ გაგვიჭირდება მისი მიგნება.

მართლაც, ანა ამაზე არ დაფიქრებულა. მას ისე ეშინოდა ბავშვის ხელისლა დაკარგვის, რომ ეს შავი ჯიპი მასთან დაკავშირების ერთადერთ საშუალებად წარმოედგინა. ქალმა ციხეების წინ წრე დაარტყო და უკან, რუსთავში გაბრუნდა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ კი უკვე საა-

ვადმყოფოს რეანიმაციულ განყოფილებაში ავადმყოფის ამბავს კითხულობდა. ეთერი იქ აღარ დახვდა, განყოფილებაში გადაეყვანათ. პალატის კართან კარგა ხანს შეკოვნდა, გული დამშვიდება, დაწყნარდა და კარი ფრთხილად შეაღლო.

ქალს თვალები დახუჭული ჰქონდა და ხმაურზე გაახილა.

ანას დანახვაზე ფერი ეცვალა.

— არაფერზე ინერვიულოთ, ქალბატონო, მე სამტროდ არ მოგეულვარ, უპრალოდ, თქვენი ჯამშრთელობის მდგომარეობის საკითხად მოვალი და 2 წუთში უკან გავპრუნდები. არ მინდა, რომ ხელაბლა შეგვემნათ პრობლემა.

— მოდა, დაჯეპი, — დაჯალი ხმით უთხრა ქალმა და იქვე მდგარ სკამზე მიუთითა. ამით მიახვდრა, რომ კარგად უწყოდა, ანა ვინ იყო და რა უნდოდა მასთან.

ანა ფრთხილად ჩამოჯდა.

— როგორ ხართ?

— ახლა, მგონი, უკეთ, — ქალის ხმით არც გაღიზიანება და არც აგრესია არ იგრძნობოდა. პირიქით, თითქოს ახლობელს ელაპარაკებაო, ისეთი თბილი ხმა ჰქონდა.

— ხომ არაფერი გზირდებათ? — ძლიერ ახერხებდა ანა სიტყვების მოძებნას.

— არა, არაფერი, გმადლობ.

— მაშინ მე წავალ, აღარ შეგანუხებთ, — ნძმოდგა და რამდენიმე ხაბიჯი კარისკან გადადგა. ისევ მიბრუნდა, — ხვალ ისევ გინახულებთ.

— კარგი, შვილო, — ამ 2 სიტყვაში უდიდესი სითბო, მოკრძალება და პატივისცემა ჩააქსოვა ქალმა.

ანამ კარის სახელურს ხელი მოჰკიდა და ისევ შეკოვნდა.

— იცით, მე მომატყუეს... — თითქოს თავისითვის ჩაილაპარავა ისე, რომ უკან არ მოუხედავს.

— ვიცი, — მოულოდნელი პასუხი გასცა ქალმა.

ანამ თავი რამდენჯერმე დააქნია და თვალებიდან ცრტებულები გადმოუკორდა, კარი გამოაღო და იქაურობა უკანმოუხედავოვა.

ეთერის ქულვაზე გულში იმედი ჩაუსახა, რომ დიდ პრობლემებს არ გადააწყდებოდა, თუ გოგონას ნახვას და მასთან დაახლოებას მოისურვებდა. გარეთ გამოსულს ისეთი შეგრძება დაეუფლა, ეპონი, სიხარულისგან გულში დაურევა. გადამომზადა, ის იყო იმ ტაქსიში თუ არა. როდესაც დადებითი პასუხი მიიღო, საბოლოოდ მაშინდა დადშვიდდა.

— შენ რომ ეგ ხელიდან გაუშვა, ჩემი ხელით დაგახრჩობ, — გააფრთხილა გამომძიებული.

— დამშვიდდი, ანა, ყველაფერი რიგზე იქნება და თუნდაც ახლა ერთაფერი გაფარკვიო, უკვე აღარ გაგვიჭირდება მისი მიგნება.

— შენ რომ ეგ ხელიდან გაუშვა, ჩემი ხელით დაგახრჩობ, — გააფრთხილა გამომძიებული.

— იცით, მე მომიტყუებიდა, გაიფერი გასაგონად ეყვირა, რომ შევილი იპოვა და რომ

ყველაზე ბედნიერი ქალი იყო ეკვენად...

— მე მგონი, გავგისადიო, გაიფერი და ირგვლივ მიმოიხდა. გული დასწუდა, რომ

საავადმყოფოს ეზოში ბევრი ხალხი ირეოდა. როგორ უნდოდა ახლა მარტო

ყოფილიყო და ყველა ემოცია, რასაც ახლა განიცდიდა, გამოხადა...

სასწრაფოდ ჩაჯდა მანქანაში და ცოტა ხაში უკვე დიდი სისწრაფით მიეროდა... სად? თვითონაც არ იცოდა, სად... რუსთავს რომ გასცდა, მარჯვნივ გადასასვევი შენოშა. მოერენა, რომ ეს გზა ტყეში შედიოდა და სასწრაფოდ გადაუხვია. მაგრამ ცოტა ხაში რაღაც სოფელში შევიდა. გული არ გაიტეხა და გზას მიჰყვა. რამდენიმე წუთში ტრიალი მინდორი შენიშვანა და მანქანა გზიდან გადაიყვანა, კარგა მანქილი გაიარა ოლრიჩოლრო, გაუკვალავ მინდორში და გაჩრდა... უკაცრიელ ადგილზე იყო... ირგვლივ ხეც კი არ ჩანდა. მხოლოდ მაღალი ბალახი ბიბინებდა, რომელიც ანას წელამდე მოსწოდებოდა და ქარის დაქროლაზე ერთ მხარეს ლამაზად წვებოდა. ანა მანქანიდან გამოივიდა, იქვე გაჩრდა, ჯერ გაცინა, მერე კი ხელი გამასალა, ცას ახვდა და ხმამალა დაიყვირა... ერთხელ, ოქერ, სამჯერ... ასე, ხელებგაშლილი ადგილზე დატრიალდა და ზურგზე დაეცა. თვალები დახუჭა და ანას სახე წარმოიდგინა... მერე ტირილი აუკარდა... ცრემლი ლაპალუპით სდიოდა თვალებიდან, საფეხლებზე ჩამოედინებოდა და მინას ასველებდა...

„...და სადაც გოგონას ცრემლი ეწვეთებოდა, იმ ადგილზე გვირილა მოძიოდა, გვირილებით გაიციო მინდორი“, — ბაეშვილაში წაკითხული რომელილაც ზღაპარ გახსნდა და გაცინა... „სეთი მეოცნებები რომ ვარ, ალბათ იმიტომა ჩემი ცხოვრება მოულოდნელობებით აღავს“, — საკუთარ ფიქრებს ულიმდა ქალი.

კარგა ხას იზვა ასე... მერე წამოდგა. უკვე თავს შევიდა გრძნობდა, ემოციებისან დაცლილიყო და საჭეს უკვე სულ სხვა ადამიანი მიუჯდა — წყნარი, მშვიდი, პრაქტიკული და პრაგმატული. ისეთი, როგორიც ის ყოველდღიურ ცხოვრებაში იყო.

ანა გეზი თბილისისენ აიღო.

„ბაეშვი როგორც ჩანს, კარგ ოჯახში იზრდება, მამას უყვარს... არა, მამას კი არა, მამისმას... არა, მამას... არც გატირვებული ჩანს ეს კაცი, საკამად სიმათიურიცა, ახალგაზირდა და ჯან-ლონით საგსე. ნეტავ, დედა როგორია? არა, დედა კი არა, დედობილი... არა, დედა, ფიქრობდა ანა და ვერ ეგუებოდა იმსა, რომ მის შვილს სხვა დედა და მამა ჰყავდა, — ასლა პირველი რიგში, დავითთან უნდა მიიღოდე და ახალი ამბავი გავაგებინო, მერე კი ლევანთან... იქნებ მოვიცადონ და ლევანს ჯერ არიაფერი ვუთხრა? არა, მამა და უნდა იცოდეს, რომ შევილი ჰყავს, მერე მისაცვედურებს და მართალიც იქნება. პო, ლევანთან აუცილებლად მივალ. აუც, რა სიურპრიზი იქნება?! გაგიდება ალბათ, მაგრამ სიხარულით თუ მოულოდნელობით, ეგ ჯერ არ ვიცი. ღმერთო, ნეტავ კიდევ რა სიურპრიზს მიმზადებს? კიდევ რა უნდა მოხდეს ჩემს ცხოვრებაში?“

ფიქრი ტელეცონის ზარმა გააწვეტინა.

— ანა, რა იყო, არ გაგიარა გაბრაზე-

ბაშ? — ირაკლის ხმაზე ცოტა გაღიზანება ეტყობოდა.

— როდის ვიყავი გაბრაზებული? — მდენ ახალ ამბავში ანას არც გახსენებია, რომ წინადღეს, ბარიდან მასზე გაბრაზებული წამოვიდა.

— აა, არ გახსოვს, არა? აბა, ყურმილს რატომ არ იღებდი, როცა გირვავავდი?

— ჯერ ერთი, მე არ გავბრაზებულვარ შენზე და არც არავისზე უბრალოდ, მენი საქციელი არ მომენტონა და სწორედ მანამდე წამოვედი, სანამ გაბრაზდებოდი. მეორეც, საქმეები მქონდა და ტელეფონზე საპასუხოდ არ მეცალა.

— აპა, დირექტორთა საბჭოს სხდომაზე იყავი ალბათ, — ირაკლიმ ირონია ჩაქსოვაშვიში.

— შენი სუმრობა უადგილოა, ჩემო ვარსკვლაბიტუნავ რას იზამ, ყველა მინისტრის მოადგილე ვერ იქნება, — თავის მხრივ წაკირნა მამაცაც.

— კარგი, მაშ, შეერიგდეთ?

— შესარიგებელი არაფერი გვჭირს.

— ანა, არ გიყვარვარ? — მოულოდნელი კითხვა დასვა მამაცაც.

— არა, — არ დაფიქრებულა, ისე მიუგო ქალმა.

— სულ, სულ არა? არც მოგწონვარ?

— ნუ, მოწონებით კი მომწონესარ.

— კარგი, მოდი, საღამოს შეეხვდეთ მ საკითხზე სალაპარაკოდ. მოსულა?

— ვნახოთ, საღამოს გეგმები ჯერ არ დამილაგებია, — თანხმობა მანც არ უთხრა.

— მოგვიანებით დაგირევავ და შევთანხმდეთ.

— კარგი, თუ დირექტორთა საბჭოს სხდომაზე არ ვიქნები, აუცილებლად შეგხვდები.

— დავით, იცი, ახალი ამბავი? — ბიძამისის კაბინეტში დივონზე დაეშვა ანა.

აქ პირველად იყო და ირგვლივ ყველაფერი მოათვალიერა.

— არა, სანამ არ მეტყვი, არ მეცოდინება, — გაეცინა მამაცაც, — ისე, საკუთარ როგორიზაციაში პირველად ახალ უნდა მოსულიყვავი?

— საკუთარი რაა, აქ შენ ხარ უფროსი და ყველანირად გრძნობდა.

— ზო, მაგრამ ისე შემოგველო, გენახა.

— ჯერ ერთი, არ დაგიატიტებიციარ, მეორეც, თუ საკუთარია, აბა, მაჩვენე, ჩემი „საპრეზიდენტო-სადირექტორო“ აპარტამენტი სადაცა? ის კი არა და, შენს თანაშენესთან ლამის ხვეწნა დამჭირდა, რომ მემოვეშვი.

— კარგი, მაგას გამოვასწორებთ, აბა, რა არის ახალი?

— გოგონა ვიპოვე, დავით, ანა ჰქევია, გაჭრილი ვამლივით მგავს...

— ნახე კიდეც? — ნერწყვი ძლივს გადააგორა დავითმა.

— კი, ღონისძიება, შორიდან.

ანა დაწეს დაცლებით მოპერატორი მოვალეობაში მომზადებით მოვალეობაში მოვალეობაში.

— იცი, არ მეგონა, რომ ასე მალე მივაგნებდი. დეტექტივი რომ ავიყვანე, მეგონა, თვეები დასჭირდებოდა ამ საქმეს. „კინოებში“ როგორცაა, ხომ იცი, შვილის ქებნას რომ დაიწყებენ, უამრავი ბარიერის გადალახვა უწევთ ხოლმე. თან, ფილმებში დედა-შვილის შევედრაც სხვანაირად ხდება... მეც დაახლოებით ასე მქონდა წარმოდგენილი, თუმცა სულ უბრალოდ შევხვდი. ჩემ გვერდით მდგარი მანქანიდან გადმოვიდა, მე კი დავიმალე, სულ ეგ იყო...

— ნუთუ შეხვედრის სცენას ასეთი მნიშვნელობა აქვს?

— არა, რა თქმა უნდა. უბრალოდ, სხვანაირად წარმომედგინა, მაგრამ ალბათ როგორც მოხდა, ასე ჯობდა. აი, ნუგზარი მირევას, — ანამ ანკრიალებულ ტელეფონს უპასუხა.

— ანა, ახალი ინფორმაცია მაქვს და შევხვდეთ, თუ გცალია.

— დავითთან მოდი, იცი, სადაა მისი ოფისის?

— კი, ვიცი, რამდენიმე წუთში მანდგვიწინდები.

— მდაა, ანა, ამდენი ახალი ამბავი ერთად, ცოტა ძნელი გადასატანია, ალბათ.

— შევეტვივი, დავით, ხომ იცი, „ახალი და უცნაური“ ამბების „დედა“ ვარ...

— ახალი რას პირებ, მამასაც უნდა გაუმილობორ?

— აუცილებლად, ლევანს უნდა კუთხრა. ამასობაში ნუგზარიც მოვიდა.

— ანა, მე მგონი, ძალიან მაგარი ამბავი მოგიტანე, — აქოშინებულმა ნუგზარმა კარიდანვე დაიწყებო. ლაპარაკოვილორი.

— მოდი, დაჯერი, ამოისუნთქე და მომიყვიდი, რა გაიგე ასეთი მაგარი, — ანამ დივანზე ადგილი დაუტმო.

— გახსოვს, შენი სიტყვები — გოგონას დედაზე ეჭვიანობდი და ამბობდი, როგორ შეეგუება, ახალი დედა გოგონაში დაგინდება?

— კი, მახსოვს.

— ჰოდა, ანა დედა არ ჰყავს.

— როგორ თუ არ ჰყავს?

— როგორ და — ასე! მამამისი, რამაზინაური ქვრივია და ანას 2 წლიდან მარტო.

ანას პირი გაუშრა. ამს კი ვერასოდეს წარმოიდგენდა. ერთი მხრივ, თითქოს გაუხარდა კიდევ; რაღაც მომენტში ეგოსტურმა გრძნობამ სძლია, მაგრამ შემდეგ ბაზები შეეცოდა. დედის სითბოს გარეშე როგორ გაიზრდებოდა? თუმცა, ეს ფაქტი მის წისეპილზე ასხამდა წყალს და საბოლოო ჯამში ვერ გაეგო, კმაყოფილების გრძნობაზე ჭარბობდა თუ სინაულის.

— ისიც ხომ არ გაგიგია, რა მოხდა? რატომ გარდაიცვალა ის ქალი?

— კი, როგორ არა... ავარიაში მოხვდერილან, პატარა ანაც მათთან ერთად ყოფილია და ასე მძიმედად დაშავებულა. დამატებით მოვალეობაში მოვალეობაში და ამას ცალის გადააგორა.

— ისიც ხომ შედარებით მსუბუქად დამტკრებული კარბობდა თუ სინაულის.

კონკრეტული საზოგადოებრივი მარინა დედმო...

მარინა დედმო...

„დედა უცხო ენების სპეციალისტია, ბავშვებს ამზადებს... მისი ერთ-ერთი მოსწოვლე ბებიას მეზობლად ცხოვრობს. გუშინ დაბარებული ჰყავდა და დანიშნულ დროს რომ არ მოვიდა, დედამისთან დარეკვა გადაწყვიტა. რადგანაც თვითონ საქმეს აკეთებდა, მთხოვა, ტელეფონში მიწერია და მოძებნები, მარინა პევით დედამისო. ვეძებ და რას ვსედავ? წერია: მარინა დედმო... ვაა, ვიტიქრებ, დედა გადამერია თუ მე მეწერება-მეთქი? თვალები მაგრად დავაფახულებ და ისევ დავხედე... ტექსტი იგივეა... ბოლოს სიცილისგან გულწასულმა, ძლივს მოვახერხე დედაჩემისთვის მეკითხა, რატომ ენერა ასე... თურმე თვითონაც არ დაპერვებია და რადგანაც აბინენტთა სიაში ბევრი მარინა ჰყავდა, დასაზუსტებლად დაწერა: მარინა, დედაჩემის მეზობელი, მაგრამ ტელეფონმა უკანასკნელი სიტყვა შეამოვლა და ის უხერხული ტექსტი გამოვიდა, რაზე-დაც ამდენი ვიცნე... „პრიკოლი“ ხარ, დევ... SWEET-GIRL.“

ქმრის მაგივრად

„სასაცილო სიტუაცია? ვაა, პატრული კაცებს ცოლის გამო რომ იჭერდა და აჯარიმებდა, იცოდით? ახლობელი აღა-იანიდან მოდიოდა. პატრულმა გააჩერა და დვედი რატომ არ გიკეთია, ჯარიმა უნდა გადაიხადოო. ცოლი გადაიარია, ნახევრი საქართველო დვედის გარეშე და-დის და „მანდამინც“ ჩვენზე გაგიდოო? პატრულს ენა დაება და წყნარად იყავი, ჯარიმა გადაიხადე, თორემ... თორემ... რა — თორემ, რას იზამო? რას ვიზამ და შენს ქმარს დავიჭრო. კი, მაგრამ ჩემს ქმარს რატომ იჭერ, მე გელაპარაკებიო. იმიტომ, რომ მის მაგივრად ცოლი ლაპარაკობსო. აი, ასე მუშაობს ჩვენი პატრული ბიძია! ჭორიკანა ასინეთა“.

ზანგი და ქართველი

„ერთ შვევიერ და მზინ დღეს, მსაკულმა ძმაკაცი მოხვოვში წაიყვანა. გაერივნენ ქალაქის მარაქაში. ერთ-ერთისთვის ეს პირველი წასვლა იყო რუსეთში და თოვზე გამობმული ბორილისავით დატყვებოდა ძმაკაცი. ისე მოხდა, რომ ეს უკანსაწყლი მაღაზიაში შევიდა და მეორეს ქუჩაში დალოდება სოხოვა, მაგრამ მაღაზიიდან გასულს ძმაკაცი აღარ დახვდა ადგილზე. შეეშინდა იმის წარმოდგენაც კი, თუ რა

— მარი ჯაფარიძე

გამარჯვობა, ძვირფასებო და სულზე უტებესებო, როგორ ხართ? ეს რა ბუტია და „წყერია“ ვინმეები ყოფილხართ, რაა... წუთუ ერთ პატირა შეცდომსაც ვა (ან შეცდომა რატომა, ნეტაფ, არ ვიცი) არ მპატიობთ? მე ერთი ვარ, თქვენ კი ათასი (ლმერობა გამრავლოთ) და რა ვენა, ფველას როგორ გაამოთ? რატომ ვამბობ ამას? „ისე მარი, ხომ არ ჯობია, ცოტა სწორ გუდა-ნაბადი ავიკვრა? რატომ მეწყინა იმ 2 მესავის არდაშეჭდვა ასე ძან, არ ვიცი, მაგრამ ფაქტია, მეწყინა რომ გადამივლის, ისევ მოვალ ჟეშენა“. აი, ამიტომ. ჟეშენას 2 მესავი რატომ არ დაგბეჭდე, ახლა ზუსტად არ მახსოვეს, მაგრამ ამის გამო განა გაწყრომა შეიძლება? მეც ბეჭრჯერ მწყერა თქვენგან (ისევე, როგორც ახლა ჟეშენასგან) და მაშინ, მეც უნდა „დავისურო ქუდი“ და ჰაიდა, გავქუსლო, გული რომ მომიბრუნდება, მერე მოვალ-მეთქა? რა ვიცი, რა ვიცი-მოვალედ, ამ კვირაში ძალიან ბეჭრი და ძალიან კარგი მესავი მივიღე. ბეჭრი ახალი მგზავნელისაც, მთა შორის, მაგრამ ყველას ახლა ვერ გტეჭდავ და ნაწილი მომდევნო წომერში გადავა, იმედია, არ გაისუტებით არც ახლები და არც ძველები და სულგრძელად მაპატიებთ ამ „დანაშაულს“. მგონი სტყვა გამიგრძელდა და ჯობია, მესავებს მივხედოთ.

სასაცილო სიტუაცია

შეიძლებოდა დამართონდა უცხო ქალაქ-ში დაკარგულ ადამიანს. დაუყოვნებლივ დაუწყო ქებნა. გაუყვა ქუჩას იქთ, სადაც ზევრი ხალხი დაინახა, ადგილზე მისულს კი შედეგი სცენა დასვადა ხალხ-ის წრეში დგას დაუტრიუნი ზანგი. ამ ზანგს წინ უდგას მისი დაკარგული ძმაკაცი, რომელიც ინერციულს თითქმის, ან-ევა ფეხისწვერზე, ამ დანერციულზე ულ ხელს ჯერ ზანგს ჩამოსუსამის სახეზე, მერე დახე-დავს ხელს და პირჯვარს ისახავს ბურ-ტყუნით: — ღმერთო, მიშველე, ღმერთო მიშველეო. ისევ დაინერციულებს, აინევა, ჩამოსუსამის და ამავა თითებით გადაინ-ერს პირჯვარს და ასე გრძელდება კარგა-ხანს. თურმე შავანიანია ადამიანი პირებ-დად დაუნახავს და ასეთ მასშტაბურ სიშავეს გამოუწვევია ტეინისთვის საგან-გაშო სიგნალის გადაცემა, რამაც მისი არააღდევულური სუცელი გამოიწვია. ამას ზანგი უკვირდა, ზანგს კი მისი ქმედება თავსატეხად ქცეოდა. მემე“.

„କାରଣେ ଏହି ଫୁଲାନ୍ତିରେ?“

„ამ თემას ერთი ამშავი კი არა და, ერთი ადამიანი გამახსენა, რომელიც ფრანგულის ექსმასწავლებელია და ყველ-გან სასაცილო სიტუაციას ქმნის. პატარა ტანის გამო კოკრონჭინა შეარქვეს და ჩვენი კოკრონჭინაც ერთადდერთი შვილის მარ-ტოხელა მშობელი და აკადემიკონინდა აქთ-იქით და 9 საქმეს ერთად აკეთებ-და. ერთხელ გაკვეთილზე სათვალე დასტირდა და როცა ვერ მიაგნო, გადა-ატრაალა ყველაფერი. მის სათვალეს დაე-ძებდა მთელი სოფელი და ბოლოს, იცით სად აღმოჩინა? პალტოს ჯიბეში, რომელ-იც ეცვა და სათვალეს ჯიბეში ხელებჩან-ყობილი ექტდა. მერე იყო და, სკოლიდან დაღლილი მივიდა სახლში. საწყალს ჩაე-ძინა დორცა გამოილვიძა, დაინხა, გა-რება ბინდუნები იყო. წამოტება, ძროხები ნახირში წასაყვანა დამრჩანა და სულ წივ-ილ-კივილით აატარა სოფლის ბირუა. სასაცილო იცით, რა იყო? ახალი დაღამე-ბული იყო და საწყალს, დილა ეკონა. ნუ, ცლ-ცალი „ნასკი“ და ვაბაზე 10 სანტიმე-ტრით გრძელი, წითელი „პადიუბა“ ჩვეუ-ლი მოვლენა იყო. კოკრონჭინას სამედი-ცინო განათლება ჰქონდა და თუ ბაკშვი გაკვეთილს ვერ იძახსოვრება, ესე იგი ჩიყვა ჰქონდა. სათვალის შუში ცარცილი თუ დაესკრიბონა, იძის მაგირ, რომ მინა განმინდა, ექიმთან გარბოდა. ჩემო საყ-ვარელო მასწავლებელო, შემთხვევით ეს უურნბლი ხელში თუ ჩაგივარდათ, ნუ გამინებული და ნუ დამწყვლით, შენ ჩამოხტი მუხლებიდან და გაგითავდა გამ-დელიო. სკარლეტი“.

ვირების გადამხმელი

„ზაფულში მე და ჩემს დას ძალიან
გვიხაროდა ბეგოსთან თიანეთში წასკვლა.
თითქვის მოელ ზაფულს იქ ვა-
ტურებდით. თან ბეგო-პაპას შეკლების-
დაგვარად კვემისყბოლებით. ერთ დილას
იქმში მეტის პაპას სიტყვები: შივილი,
მე ცერ მოვასწრებ და ვირი იქება მინ-
დორში დაბმული და გადანაცვლეო
(ვისაც სოფელთან შეხება არ ჰქონია,

გავანათლებს: მინდორში დაბმულ
საქონელს შეადლებდე უკვე მოჭმული
აქტს ბალახი და 2 საათისთვის ადგილი
უნდა შეუცვლონ და სხვა, კარგ ბალახ-
იან ადგილზე დაბატი. აი, ეს შედიოდა
ჩემს მოვალეობაში. დაასწორები 12
საათისთვის მესტუმრნენ მეტობებელ
გოგონები და გამიმზილეს, ბებიასთვის
ქილით არაყი მოუპარავთ და დაუკ-
ლიოთო. აბა, უარი როგორ იქნებოდა?
მოკლედ, უცემ გაიშალა სუფრა და შე-
უბრეოთ. თან პირობა წამოვაყენე, ქე-
იფის შემდეგ გამომყევით, ვირს უნდა
მივხედო-მეტეი. თანხმობა მივიღე. იქ
ჭიქები იცლებოდა?! თავად მიკვირდა,
რამდენის დალევა შემძლებია, თურმ-
პოლი, ამ დროს გამასხენდა პაროცეციუ-
ლი ვირი. ავდექით ეს მთვრასლი გოგონები
და წავედით ვირთან, მინდორში. სასმე-
ლი ისე მოგვევიდა, ძროხასა და ვირს
ერთმანეთისგან ველინ ვარჩევდით. თუკი
რამ ცხოველი დავინახე, ერთი არ დაგვი-
ტოვებია თავის ძეველ ადგილზე. ყველა
გადავგაბით და წამოვედით კმაყოფილე-
ბი. აი, სახლში მისვლა ნიშდვილად არ
მახსოვს. სადამოს, მმინარეს შემის პა-
პას ჩსუბი — როგორ ვთხოვ, ვირს
მიხედვე, გისმებნს? ვირი ისე ცი იქ იქ
ოო, გავისუსე, ჩუმად ავდექი, მეზობელ
გოგონებთან გავედი, რომლებიც უძე-
ლურ პახმლაზე იყვნენ. დამინახეს და
დამინწყეს ჩსუბი — შენც მაგარი ვინმე
სარ, რომ გაიგიშე თავი და ვირთან
წაგვიყვანე, გვქონდა მაგის თავიო?“

დაუფასებელი თავგანწირვა

„სასაცილო ამბების მთელი გუდა მაქვს
და ახლა ისაა სასაცილო, რომ მთელი 2
დღე, თავის ფანით დავდივარ, რომე-
ლი მოგნერო და აი, ერთს გავიმტეხს,
ოღონდ და დაცილოთ... წინა ზაფხულს
შზით გამთბარი და დადების წინ მორბე-
ლი კვიცივით აუზნტრუშებული, სახლ-
იდან გამოვყუნტრუშდი და დაქალისკენ
გავწეუ. დედმი, მაინც რას მიკოთხებ და
წყაროს წყალი მანც მოიტანეო. მეც
დავავლე პატარა ჩაიდანს ხელი და წყაროს
მივიშურე. ჩაიდანი გავასე, ყელიც ჩავ-
იკოკლოზინე ცივი, წყაროს წყლით და
უკან გამოგნერუნდი. ვაი, საცოდაობავ და
უძღურო თათავე?! მეზობლის მარქენა-
ლი, თეთრი ძრობა, რომელსაც სამეტობ-
ლოში კაცი არ დაუტოვებია, თავისი
რექბის სიმყარე რომ არ ეჩვენდინა, ისე
ამაყად მოაბიჯებს, თითქოს ჩემთვის
პრინცი მოჰყავდა (ნუ, მერე რა მოხდა,
რომ ძრობით მოვიდოდა და არა — ცხ-
ენით?). როც მიგხვდი, რომ ეს პრინცის
ვარიანტი „ტუფტა“ იყო, შეშმა ამიტნა...
თან ისეთი სასხაა წითელი სპორტულე-
ბი მაცვია, ბრძანა რომ დავვნეხე, მზეს

გამარტინიებდა მარილის მოსატანად. ხევი კი იყო, მაგრამ მოშორებით. თან იქამდე გაჭცევას აპა, რას შევძლებდი? და იქვე ახლოს, განათების ბორი დავინახა უკან-უკან დაიხირი და ისე სწრაფად ავიბობდი, რომი ჩემს კატასაც ვაჯობე და რომ დავინახე, შურით გამდებოდა. საჭირო სიმაღლემდე რომ ავადიე, მასინდა მიეცვდი, თურმე ბორის ქვემო ნანილი, 1 მეტრის სისალლეზე შეღებლი არ ყოფილა?! ჰორდა, ამ ჩემს უსაყვარლეს სპორტულებს ზებრასავით თეთრი ზოლები დაედო... ერთი ამის გამოც შევიკურთხე და ბორს რაც შეიძლება მაგრად მოვხვივ ხელი, რომ არ ჩამოვგარდნილიყავი. იმ იმდედათ ვიშებიდან თავს, რომ ძროხსა მაღლ მობეზრდებოდა ჩემი ლოდინი და საპალახოდ მიპრანდებოდა, მაგრამ თქვენც არ მომივდეთ, ისე ურტყაყამდა თავის რეგებს ამ ჩემს მშველეულ ბორს, ვიფიქრე, სადაცა მირს გამოუხერის-მეტე და ვიკიდრე ყვირილი, მაგრამ ვის ესმის? ეს ძროხუნია კი წასვლის მაგივრად, იქვე ისე ლამაზად წამინვა, თითქოს აპინებული მინდორი ყოფილიყო. მოკლედ, არ მასხოვს, რამდენ ხასი ვიფევს, ან კიდევ რამდენ ხასი კინებული ასე ალბორისტივით გამოიყიდული და საჩუქრის „ბანტორეკასავით“ შემონასკული განათების ბორზე, ამ მართლაც და ცხოველის პატრონი რომ არ გამოჩენილიყო.

— მაქ რამ აგიყვანა პაბუ? — მეოთხა
მისთვის დამახსიათებელი კილო-კავით
და თან ისე, თითქოს ვერ მისვდა ჩემი
ალპინისტობის მიზეზი მისი ძროხა რომ
იყო.

— ბალი უნდა მოვკრიფო, აპა, განათების ბოძზე რა მენდომება? — მივუგი რაც შეიძლებოდა გაპრაზებული ტონით, რომ მიმშვდარიყო, არ მეხსმერებოდა.

— ଲାମାଶାର ଶେଙ୍ଗାଶିନା, ତୁଁ?! ଅରା ଦୀର୍ଘ,
ଅୟେର୍ବ ଏହି ପ୍ରକାଶିବୁଥିଲା, — ଦାଇନ୍ୟ ଦରଖିଲା
ଦେଇଲାମାନଙ୍କରେ, ଏକାନ୍ତିରିଦେଇଲା

— Ցուցութեան մաս ցայտաշարժութեան:

କିମ୍ବା ମନ୍ଦିରରେ ପାଇଁ ଏହାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାମକାଳୀତିଥିଲୁ
କିମ୍ବା ମନ୍ଦିରରେ ପାଇଁ ଏହାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାମକାଳୀତିଥିଲୁ

ନେତ୍ରପାଦିଗୁଡ଼ି-ଶ୍ଵରୀ । କୁହାଁ ଗୋଟାଳୀଙ୍କୁ ଲୁହ
ଅଳ୍ପ ବାଦାଗୁଡ଼ି । ରଂଘରାର୍ଚ ନିର୍ଜା, ଲୋଗୁସ
ବାବାଗୁହ୍ନିଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାତ୍ର, ରଂମ ନେବାରମନ୍ଦିରଙ୍କଣା
କୁ ରଂଗରାନ୍ତିରା ଆଶ୍ରମକା । ରଂଘରାର୍ଚ ନିର୍ଜା, ମେଲ୍-
ରିଲ୍ସ ଡେଫାର୍ମିନ୍ଶ୍ଯ ଡାର୍କର୍କୁଣ୍ଡିଲ୍ସ ଡ୍ରେଫଣ୍ଟିଗ୍ରେବ୍
ଏବଂ ଲୋଗୁସ ବାବାର୍କ୍ଷର୍ଲୁଣ୍ଟ, ଲୋମିଲ ମିନାଳ
କ୍ଷେତ୍ରକୁ, କ୍ଷେତ୍ରକୁ କ୍ଷେତ୍ରକୁ । କ୍ଷେତ୍ରକୁରୀଳ ବାବାଶି
ବାବାଶି ବାବାଶିର୍ଦେଖନ୍ଦ୍ର ବାବାଶିଶ୍ଚିମ ମିନାଳ ଶିଥିନି,
ରଂମ ଗର୍ବିଲାଶାଶ୍ଵିତ ଏବଂ କାମପଥରିଦ୍ଵାରା ।
ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁର୍ରିହିନ୍ଦୁ, ଯାହିଲ ଶୈଖିବ ମେ-
ଗର୍ବର୍କୁର୍ରିହିନ୍ଦୁ ମେଲ୍ଲିମର୍ବର୍କୁର୍ରିହିନ୍ଦୁ, ମିଠେନ୍ଦ୍ର ବାବାନ ବାବା-
ଶିଲ୍ପୀ, „ଗିର୍ଜେଶିପ୍ରିଚ୍“ କୁ ଶୈଖିତାନନ୍ଦବିନ୍ଦୁ, ମା-
ଗରାମ ରାଦଗାନ ଲାମିଶାଳ ମେତ୍ରି ଯାହିଲ ଯୁଗ୍ମିତ୍
ତାତିମ୍ବିଲାଶିଲ୍ପୀ ଏବଂ ତ୍ୟାଗିତ୍ବ, କୁ ଶାନ୍ତିକିରଣ
ଦାଵାରକି- ମେ କେମି ଶୈଖିବ ଏବଂ ମାଜ୍ଜ୍ବି । ବାବାଶି
ନିତ ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକି ବାବାଶିଲାଭିନ୍ଦୁ, SWEET-GIRL“.

ნოსიკა, ცანცარა, სისთავა და ჩემი და

„մա՛՛ ասց, ჩի՞մե՞լ ս Տաճարի պահութիւն, մէր զա
սարտուղա՞ն մէցօվորդյա՞ն գրմէլց կեցործան
ցոցով նուսոյա Ֆէշոյա. մը Շովուղա՞ն պէցօվրոնի
ցոցով սաեցլուա (Յանցարա, Հաճագան արայշոր-
ջնիւց քո Շոյակնուա Տօնակուու. ჩի՞մե՞լ անունութիւնն”

ცხოვრობს ჩემი და და ბოლოს, მესამე სართულზე ცხოვრობს გოგო, რომელსაც იმდენად „უჯიშო“ აზრები აწესებს, რომ მისი სახელია ხისთავა. ამ 4 ადამიანს ერთმანეთთან „პემპერსის“ დაქალობა აკეტირებს და შესაბამისად, სკოლის პერიოდში ერთმანეთთან და სკოლისკენ ჟერი-ჟერობა... ჩიტების ჭიკიკის, გრილი ამინდისა და ჩემი „ბეზერელინგობის“ ბერიოდის სხვა დილებისგან არაფრითი განსხვავებული დილა იდგა... მუშტებშეკრულმა გავიზმორე, თვალები მოვიფშებიტე და იმდროინდელი შეყვარებულის მოსაკითხად, ხელი ტელეფონისკენ წავიღე, რომელიც დამჯდარიყო. შემოსასვლელისკენ ზანტად გავემართო, სადაც დამტენი, ზეპირებული თქმით — „გამტენი“ მეგულებრიდა. ამ დროს კარი გაიღო და ნოსიკმ და ცოცნირმ ტრუქებში გამოჭიმული რომ დამინახეს, კარი მაშინვე გაიხურეს და სიცილისგან რასაც ჰქვია, ჩასკდნენ. მაღლობა მხიარული დილის დასახურისისთვის, შენს დას უთხარი, მალე ჩამოვიდესო და ხისთავას დასაძახებლად ხარხარით ჩაუყვენ კიბეს. სამზარეულოში მოსაუზმე ჩემს დას მივაძახე, დაქალუშები გეძხიან-მეტები, ჩერი ტემპით საძინებელში შევედი და „გამტენი“ ტელეფონს გატენვა დავიწყე. მისტერ.

მშიერი კავალრები

„უპირველეს ყოვლისა, მოგესალმებით და დავიწყებ ამბავს, რომელიც ბათუმს გადავგვხდა. ჩემი სამსახურის გვერდით ვარღების არავალუბრივი ბალი იყო, ნინ კი სამარშრუტი ტაქსების გაჩერება. ჩემი ძმაკაცი გაგა ერთ ვარდს მოიპარავ-და და ვარდის ფურცელზე თავის წომერსა და სახელს აწერდა და მეტყოდა: მიღები, იმ გოგონებს გადაუტანე, „მარშრუტკა“ რომ უცდლი და სალამოს „პიგას“ ვიკისრებო. მეც გადავიდო-დი, მივართმევდი წითელ ვარდს და ვეტყოდი, იქედან გამოგიგზავნეს-მეტები და თითს გაგასკენ ვიშვერდი. ასეთი შემთხვევები ძალიან ხშირი იყო და ხმირად წითელ ვარდს თავზე მასუტავდნენ. ისინი ალბათ გათხოვილები იყვნენ. ერთ სალამოს, როცა „ეშმავის ბორბალზე“ ძრომიალით გული ვიჯერე, სახლის გზას გავადებით. უკვე შეცნდებული იყო, 2 ლამაზი მძიმილსანი დავინახად და გაგას გუთხარი, მიდი, რამ შეკეთხე და იქნებ გავიცონთ-მეტები. გაგა მივიდა და ეუბნება: უკაცრავად, კაცე „ცეროდენას“ წომ ვერ მიმასწავლით, საით არისო? მიგვასწავლეს, მაგრამ რად გვინდოდა?

„ცეროდენას“ ნინ ვმუშაობდით. ახლა მე ვეუბნები: გოგონებო, თქვენი გაცნობა გვინდოდა და არა კაცე „ცეროდენა“-მეტები. მერე, პირდაპირ გეტქვათო და გავიცანით. ერთად მივდივართ, ვსაუბრობთ, სხილმდე მივაცილეთ და გაგა მაყინები გოგონებმა, ნაყინი არ გვინდა, „სინიერსს“ კი ნამდვილად მივირთმევთო. ერთი „გახვრეტილი“ 2-ლარიანი მეტინდა და მოვიტანე 2 ცალი 80-თეთრიანი „სინიერსი“. გოგონები გვეუბნებიან, თქვენ რატომ არ ჭამთ? გაგინანილებთო. გავიგიურეთ თავი. გვშიოდა, მაგრამ სირცევილს სად წაუვიდეთ? ეს იყო და ეს, ამის შემდეგ არც ერთი გოგონა აღარ მინახავს! ბათუმელო მანდილოსნებო, თუ ვინწეს ეს სიტუაციები გეცნოთ, შემეტიანეთი. იუდას კაცი“.

იუმორის ბირჟა

„უზომოდ მიყვარს ჩემი ლამაზი იმერეთი. იქეურ ხალხზე ხომ საერთოდ ვგიუდები. განსაკუთრებული ტაცას და ქუთაისელების აქცენტი მიყვარს. პოდა, 2 კვირის ნინ რამდენიმე დღით ქუთაისში ჩავედი, ბაზარში გავიარე საყიდლებზე. მოკლედ, საკაჭრო ადგილი კი არა, იუზორის ბირჟა ნამდვილად, ის დალოცვილი. მეც, ამდენი ნინის დამტენებული იქერულ პარი, უკრდაცემეტილი ფუსმენდი მყიდველ-გამიციდველის, გამვლელის დიალოგ-კინგლობას და ხანდახან არსებული სიტუაციით ცოტა გაბუტულ-განერაულ-გაული. რულოვებს.

— ცოტა კიდო ვერ გადმოგანიერდი შუა გზამდე, ქალბატონო? რაია ეგი, რავა მატარებელივით გამორგრძელებულხა შე დალოცვილი აქანა, საცალფეხო ბილიკი მანც დაგეტუვებინა, — წიაბუზღუნუა სიმტკიდოვოთ შეწუხებულმა მისაკაცმა.

— არა მაგი შეცი კანტონის საქმე. შენ მაკლდი კიდო უფროსად, მიდი, მიდი, გიარე თუ კაცი ხარ. დედას ქალო, არ ამშალეს დღეს ნერგებზე ამ გადარეულებმა?! — შესჩივლა გვერდით მდგომს, ქალმა.

— ენა დააყენე მადანა ქალი შენ, რა ვენათ აბა ხალხმა, ასკინილით ვიაროთ ამ ბაზარში, თქვენ გამო?

— რა ლირს ეს ინკუბატორის კვერცხი, გოგონა? — იხუმრა შეა ხნის მამაკაცმა.

— ჯერ ერთი, ჩემი ქათმებისა მაგ კვერცხები და ოცდაათი თეთრი ლირს, ცალი.

— რაია ბიძია, წინილიც ზის შიგნით?

— არა, ვალები აქვს მამაჩემს ქვეყანა და მაგიტო წავუკიდე ცეცხლი.

— ეუჳ, სიტყვა-პასუხი კი გაქვთ მოსტრებული ამ ახალგაზრდებს და რაღა გიფირთ?!

— ბანანი რა ფასია შენთან?

— არ ვიცი ქალბატონო, სხვამ დამიტოვა.

— აბა, რას დაჩერებისარ ზევიდან, ეგრე დასალპობად თუ გინდოდა, რაღას მოგეონდათ იქედან (ხელი გაიშვირა შორს), მაიმუშები მანც დანაყრდებოდა...

— ხახი რა ფასშია, თქვენთან?

— ლარორმოცი.

— ძვირია ნამტანი!

— იაფი წითელ ხიდზეა, ქალბატონო.

— აბა, ახალი თევზი გვაქ, მოდი, გენ-

აცვალს!

— აბას იმანირი ამღვრეული თვალები აქვს, რიონში გეყოლებათ დაჭერილი, უეჭველი.

— არა, რას აბბობ, გადაირიე? ბათუმიდან მივიღე დილაზე.

— რას აფასებ?

— სამნახევარი, კილო.

— რაია ქალბატონო, ცოცხალია ეს ამისასწყეტი? აკვარიუმში გასაშვებათ კი არ მინდა ზაგი შე.

— აბა გნაცვალე, თქვენი გაბარიტის მუცელს ლარიან, „სილიოტგა“ ამიავსებს? მიღი, მიღი, გეიარე, არა ხარ შენ მყიდველი.

— ბიჭი წავიდა. მე ჩაპურირებას ცოტა მიკლდა. იმ დღეს ბევრი ასეთი იმერული მარგლით იმერულ პარი, უკრდაცემეტილი ფუსმენდი მყიდველ-გამიციდველის, გამვლელის დიალოგ-კინგლობას და ხანდახან არსებული სიტუაციით ცოტა გაბუტულ-განერაულ-გაული. რულოვებს.

— რამდონია ამის დირებულება, ბებო?

— ჰკითხა შზრუნველად.

— 50 თეთრია ბაზი, კილო.

— ისე რა გითხარი შენ, რამდენი კილოს არ წონიდეს ეგ დანგრეული სასწორი.

— აუ, ეგი რა მითხარი ბებო, შენ თავს ვფიცვარ, თუ გატუუბდე, — უთხრა ბიჭმა და გატუუბდებით ჩამრჩა განერაულ-გაული. რულოვებს.

— რამდონია ამის დირებულება, ბებო? ჰკითხა შზრუნველად.

— 50 თეთრია ბაზი, კილო.

— ისე რა გითხარი შენ, რამდენი კილოს არ წონიდეს ეგ დანგრეული სასწორი.

— აუ, ეგი რა მითხარი ბებო, შენ თავს ვფიცვარ, თუ გატუუბდე, — უთხრა ბიჭმა და გატუუბდებით ჩამრჩა განერაულ-გაული. რულოვებს.

— რამდონია ამის დირებულება, ბებო? ჰკითხა შზრუნველად.

— 50 თეთრია ბაზი, კილო.

— ისე რა გითხარი შენ, რამდენი კილოს არ წონიდეს ეგ დანგრეული სასწორი.

— აუ, ეგი რა მითხარი ბებო, შენ თავს ვფიცვარ, თუ გატუუბდე, — უთხრა ბიჭმა და გატუუბდებით ჩამრჩა განერაულ-გაული. რულოვებს.

— რამდონია ამის დირებულება, ბებო? ჰკითხა შზრუნველად.

სამსახურის ყმზე შეიქმნა
ლის მანერის სისტემა შექმნდა
ჩრდილოებულის

ոյս, մագլողնետո, արա?! Վասիլի, իսկ Շեմ-րուցքա, Տաճ ճաշմանը պայազո, ածար զու-
ռողու. Անձ, Կուրսաս Տեղեն րոմ ար մյուռո-
ճա, ինչ յաջապահ է արշագա ցավոցիքնօ? Իսկ
ուշ մրցանակնօդա, 3 զնու Տախունու ածար
ցամունք սլաքար. Անձ մը Երևան, զայրած զայ-
րայիշու Ռուճա, իս ամենաց վալայի քայլութեան
մոհեճա, ու ռում մինչու հիմքունու ցո Նշուրա
Նշուրա աշուրու ցախուատ. Ծարդապահնա”.

სამოთხის რეპეტიცია

„აბ 3 თვის წინ ერთი ბიჭი „მელაგ-თორებოდა“. მოკლედ, ჩემი სიყვარულით ისე დაყარა კალორიები, კაცი ერთი დაცულიყვანადა დარჩა. სამაგიროდ, რა ქარიშხა და მერცხა იუშრონ ჰქონდა?! ჰოდა, ჩემი მიუვარებობა დროებით მივაძილქუშე და გულის გადაყოლების მიზნით „სვიდოზე“ მივუყობარდი (ეს „ლავსთორი“ თბილისში ხდება). ჯერ „მავდონალდსში“ შემიყანა, სადაც გემ-რიელად შევვეცი ბიგმაკს, ის კი იჯდა და როგორც ხატს, ცრემლმორული მიცექრდა. ნერვიულობისგან მისი ბიგმაკიც ისე შემომტამა, გულზეც არ დამდგომია. მერე ქალაქში მატარა თუ ვატარე ექსპუ-სიაზე და არზეც კა მონიტორი გამოიყავატე, იდენტურ ჯიბებს კონფისკაცია მოუწყო. რაგო მეორედ შევვედრსა აღარ ვა-პირებდი, დიპლომატიურად ვაპტორებდი თავს. შეშვებდე სუვენირით რომ დავინ-ტერესდი, ბიჭმა ჯიბები მოიჩრია და ნახა, რომ დარჩენილი 4 ლარით სუვე-ნირს ვერ შეწვდებოდა. მოულოდნელად, „ხელშეუხებლობის“ გარანტია დაარღვია, მტაცა ხელი და ისეთი ქარიშმით გამაქ-ცუნა სვაჭრო ცნობილის რიგით კავულის სერციონები. რომ კიბელქვეშ მოვალეობი ენის დილის მოვასნიონ გაპროტესტება. ბიჭი კი გამოცებული გამიზიდველის თვალ-წინ, სასაცილოდ და ხმასწული მატუ-ნათებდა: სულ 4 ლარიდა დამრჩა, შენ კიდევ ჯაჭვის ყიდვა დაგავიწყდა, ბარემ იმასაც გიყიდი და კართან დამაბიონ. არა რაა, ასეთ სასაცილო სიტუაციაში გაპრა-ზებული იუმორი განსაკუთრებით მეცენ-ტურება. ჰოდა, დავუკავს ბიჭს საჩქრე-ების მიზნით და მის გადასაცემად გამოიყენებით მეცენ-ტურება.

სამოთხე მომთხოვა, პირდა თუ კაცი ხარ, შევამზყვდიოთ ლომებთან, რადგან სამოთხე-ში ადამიანები და ცხოველები ერთად ცხოვრობენ და მერე მაინც გამოქსნება შე-დიო. — კაი, კაცო, მერე, რო შეჭა-მონო? დავჭვდა თლა უფროსი. — თუ შეკამეს, მაშინ სამოთხის ღირსიც არ იქნება, მარა იმის უფრო მეშინაა, აქეთ ამ შემოწმონა, რომ რომელიმე დატვრა კბილი ჩემს მადას. ახლა რომ გთხოვთ არა დაუჯერა იმ კაცმა, ლომებთან სამოთხის კერძო პრაქტიკა გავიარე, ამ გზაგნილს ვილიერიდან ვიგზავნით და იმ ბიჭასაც ბედი გახსნა-მეთქი, მაინც არ დამიჯვერებთ და რავით, ზაფხულში ისევ ჩინოვპროვინ-ციალდები ქალაქში და თუ ახალ „ლაგე-თორს“ ვერ აკაგდეს, ძველ ქარიზმა მაინც გამოიყევან ბისზე. უარს მეტყველის თუ რა? მაშ, თქვენ ადამის მოდგმა კარგად არ გცნობიათ. ვაშლს აღარ ვჯობივარ? ელექტრა?“

ბებიების მტანჯველი

„საშინელი ძილისგუდა ვარ და „უმეტესად ჩემი, „ბუძილნივი“ ბეჭიაჩემია. ერთხელ მეღვიყენ და მისი ფეხის ხმა მომეშამა. ჩემულებრივ, ჩემს გასასიყვეძებლად მოემართებოდა, გადაწყვეტილი, გაცემურინდი და მობილუსონ სახლის ნომერზე დავრეკე. როგორც კი მიუჟალუვდებოდა ტელეფონს, ვთიშავდი. თან ვიგუდებოდი საწოლში, ჩემი სიკილით. შენუბდა ქალი, ვიდაც რეაცეს, ვერ გამოიდის და ადგილიდან ფეხს არ იცვლიდა. მერე ადგა და ყველა ნაცნობს გადაურეა, შენ ხომ არ რეკავდით. როდესაც ყველამ იუარა, ძველ ქსელებში გადარევა, გნაცვალე, ზარი შემოდის და ითიშება, რაშია საქმეო? ეგ ჩემ ა აღარ გვეხება და სხვა ნომერი მისცემ. გადარევა იმ ნომერზე და იმთმა პირველად სადაც დარევა, ის ნომერი უთხრეს. აი, აქ იფეთქა ბებოს ნერვებმა და ატება ყვირილი. დღემდე არ იცის, რა თქმა უნდა, რომ მისმა ძმლისგუდა შვილ-იშვილმა „ბუძილნივ“ ბებოს ერთგარი რევანში აულო. :) მარი მასწ, მე ვარ, მე, GREEN GIRL.“

საკითხი განვიხილეთ და გვერდი გნოდერ-
ულ თანასწორობასაც ვერ ავტარეთ. ან-
დრე გაოცებულია, რომ ჩვენი კაცები
ჭურჭელს არ რეცავენ, შვილის შექნი-
სას შევებულებაში არ გადიან და სადილს
არ ამზადებენ. თემამ კამათი გამოიწვია
და გაჩტებება ვარჩევ. უცემ მიეცვდეთ, რომ
კაფეში დანარჩენის წკარუნი შეწყდა
და ყველა ჩვენ მოგეწორდობა გარეცხუ-
ლი თვალებით. საქმე ისაა, რომ ფრანგუ-
ლად „სექსი“, როგორც „სექს“ ისე უღ-
ერს და წარმოიდგინოთ, რამდენიმე ვის-
მრეთ იგი სქესთა ბალანსზე სუპრისას. რა
თქმა უნდა, ვერავის ავუსტინილით, რომ
ახალგაზრდა ვაჟს არა სექსზე, არამედ
საყოველთაო პრობლემაზე ვეკამათე-
ბოდით. ახლა გვეცინება, მაგრამ ისე შეგ-
ვრცხვა, ფალიაშვილისკენ აღარც ვიხედებ-
ით. დაიწვას ს(ე)გ(ე)სის მომგონი, რა დღეში
ჩაგვარა?! პარიუნკა“.

۳۰

„თურქეთის ავტობუსი ჩვენმა პატრული ბიძიებმა გააჩერეს და მასში მოქალაქები აცყავდათ, რომ გორიდან გასულივენ. მამაჩემი რის მამაჩემის, სტუდიოდან მარტინჯელი არ მოწინაა. მომარჯვად მასტები და მუჯლუგუნები და თან ნაჩემეტი ქალიკით კიოდა: გამატარეთ, თევე გზაანულებო, „დაბრონილი“ მაქეს, „დაბრონილი...“ ვითომ თვითონ ძან, „გზადალაგბული“ მუკვდა და... სულ რაღაც 2 წამში ჩანთებანად ავტობუსში შერგო თავი. ისეთი კლასი გვიჩვენა, კანდელაკს შეშურდებოდა და მშვიდობით... ჩავიდა ადგილზე. მეორე დღეს დარეკა, ვუთხსრით, სოფელი დაიცალა, ყველანი წამოვედით, სოფელში ბბორ, პაპა და მამიდა დავტოვეთ და არ ვკითხო, რა იქნება. უცცებ იციოთ, რა მოხდა? მამაჩემის ზღუდულმა კინალაბ აოტოტი დამმართა. ხვალვე უნდა დავბრუნდე, ჩემი ადგილი მანდ არიი, აქ რა გამაჩერება... ვამე და უმე რომ ალარ დამტიავრა, ტელეფონი გავთიშვ და ქსელებს დავაბრულე. აი, ასეთი „პატრიოტი“ მამიკო მუკვს... დრაგო133“.

გერასიმეს ციხის თავიადასავლები

„საბეჭდინეროდ, სასაცილო სიტუაციების ეპიცენტრში ხშირად ვარ. ცოტა შორიდან დავინიქებ: ჩემს ძირითად სპეციალობაში ლეგტიკებს ფრანგი გვიკითხავს. ანდრე 25 წლის, საოცრად სიმბიოზური, გმოვნებისა და ხასიათის ბიჭის. რადგან მის ლეგტიკებს მხოლოდ გოგონები კვასწრებით, ცოტა გვეპრანგება კიდევ და ჩვენც ვინაზებით. ენის ცოდნის მიუხედავად, ზოგჯერ სირთულეებს კანკიდებით. ამას წინათ, ჩვენს კერძებს კუქებდიოდ და თან კუსსინდით რეცეპტებს. საცივის ახსნისას გავიჟებდეთ. ვერ ვამბობთ „ხორც-საკუპში გატარებულ ნიგოზს“. უცებ, ჩემი ჯგუფული წამოსტება და ზედა კიდევრულის აქტიურობა მანევრინერებით, ხორცისა და ტრიალის იმიტაციის მოახდინა. გაოგნებული ანდრე უარესად რომ არ დაგვეპინა საჭაპურის რეცეპტით, პირდაპირ საჭმელად გავაქმნებ ფალიაშვილზე, ამრჩებულ კაფეზში. მაგიდასთან სხვადასხვა

ერტბდა, გაიცინებდა ყველა და ცოტა გულს მოეშვებოდა. ეს ჰიმნი ყველდე სრულ-დებოდა თან — დიდი ოვაციებით. ახლა თკოზე მოგიყვით, რომელსაც სვანი ქმარი ჰყავს. ახალი დაჭრილები ვიყავით და თკომ ქმარს დაურევა მიშველე, ჩქარა გამომიყანე აქედან. იმან კიდევ, ღურს-მანი სად შეინახო? ჰკითხა. მეორე დღეს კი „პლაში“ ვერ ვნახე და თკო, „პლაში“ სად არისო? ახლა ეს ჰკითხა. თკომ გულმოსულმა უთხრა — მე დამკარგე მგონი და ღურსმანს და „პლაშს“ რას დაეძებო? გერასიმე.

ქალი იაფად

„მოკლედ, მამიდაქმები ხშირად დადის თურქებში. ჰოდა, ამ ბოლო ჩამოსვლის დროს ხელს თან ქალის თეთრულის სარევლამო კატალოგიც გამოაყოლა. ყველანი ჩვენთვის ვფუსფუსებთ, მარტო ბიძაქმებია თავისთვის, წყნარად. დამინტერესა და ვკითხე, რას შვრბიმეტქი? იმანაც თვალი ჩამიკრა და მალულად მანიშნა, მოდი, რა უნდა განახოო. მივედი, რას გზედავ? ნახევრად გახდილი ქალი თეთრულის რევლამაში და გვერდით აწერია ფასა — 12 დოლარი. გახარებული ბიძაქმები მეტნება, ნახე, თურქებში რა სიიაფეა, ისეთი კრიზისი აქვთ, ქალები 12 დოლარი ლირს უკვეო, მაგრამ გახარებული სახე 2 ნუთში მოემალა კაცს, როცა ვუთხარი, მაგი ქალის კი არა, რაც აცვია, იმის ფასია-მეტქი. აპა?! ასეც ხდება. მოკითხვა ყველას. მუდამ თქვენი კეთილისმსურველი კოზანასტრა, ზოგისთვის ბისკვიტი.“

„აპა და მიყურეი“...

„ხაშურის ერთ-ერთ სოფელში, რომელსაც 8 მარტი ჰქვია, უშვილო ცოლ-ქმარი ცხოვრობდა, რომელმაც ტელევიზორის ყიდვა გადაწყვიტეს. საამისოდ კი, პენიიდან ნაგონინები 200 მანეთით გაუდგნენ ხაშურისკენ მიმავალ გზას. მაღაზიაში შევიდნენ და გამყიდველს ეუბნებიან: — მოიხედეთ გრძა აქეთენა, აი, ეს ტელევიზორი მოგვეწონა ძანა და უნდა მოგვიყიოო. კი, ბატონო, თქვენი ნებამა, მიუგო გამყიდველმა. ამინიღო სონიან ცხვირსახოცში საგულდაგულოდ გადაწვეული ფული და გამყიდველს უთხრა, აქა, გნე, 200 მანეთით და დაითვალეიო. გამყიდველმა დათვალა ფული და 10 მანეთი აკლიაო, უთხრა სონიას. რაი, კაცონ?! გადაირია საწყალი ქალი, მიუბრუნდა ბიქტორის და დაუწყო წყევლა-კრულვა — შელოთო, შენ გაგისკდა ეგ მუცელი, რატო მომპარეო ფული, სიდან მოვიტან 10 მანეთი ახლა მეე? მერე აინია კაბა და მიუშვირს უკანალი — აპა და მიყურეი ახლა აქაო. ამ ყველაფრის მნახველებმა იმდენი ვიცინეთ, მაღაზიაში მყოფმაც და გამყიდველმაც, რომ ძირს ვინექით. გამყიდველი ძალინ კეთილი ადამიანი ალმოჩნდა და სონიას უთხრა, თქვენ იმდენი გვაცინეთ და გვამხიარულეთ, იმ 10 მანეთს მე დავამატებო და ცოლქმარს ნანატრი ტელევიზორი გაატანა. მ.ვ.ლ.“.

თემაზე და თემის გარეშე მოსული მოკლე მესიჯები

„სასაცილო სიტუაციაორო?!. იმაზე მეტი სასაცილო რა უნდა იყოს მარიამ-ულო, რომ მსოფლიოში ყველაზე პოპულარული პოპკლუსი საქართველოშია, მის სოლისტს საქართველოში ყველაზე პოპულარულ გადაცემაში ინვენტ და ნამყვანი კლონუს ფორმით ეგვება. საწყალი კაცი ამზობს, 2 დღეა აქ ვარ და არაფერი მაჭამესო. სასაცილო ეს ყველაფერი? ყველაზე მთავარი: „ბორიმის“ სოლისტს სტეფანეს რომ შედარებ, სულ ცოტა, გიურ უნდა იყო და ასათიანის მისამართი ექიბო. სასაცილოდ კი არა, სატირლად გვაქვს საქმე, საქვეყნოდ შევირცხუნეთ კიდევ ერთხელ თავი. სკარლეტი“.

„მე და ჩემი დაქალი დავნაძლევდით, ჩვენ შორის ვინც პირველი გათხოვდებოდა, მეორეს მისთვის ტრიქში უნდა ჩაეყოფინებინა. ჰოდა, იცი, რა მოხდა? პირველი ის გათხოვდა. მე მეკარე ვიყავი. ნუ, მოკლედ, მაგარი ქორწილი იყო, ყველაფერი იდეალურად მიღიოდა, სანამ თამადამ ნივე-დადოფალი არ დალოცა და უთხრა: ასე ტკბილად შეაბერდით ერთმანეთსო. მეც ამ სიტყბოებაზე ნაძლევი გამახსნდა და ჩემს ქვირფას დაქალს საქორნილო ტორტში ჩავაყოფინეთ თავი. იქ აპავი ატყდა?! მტროსას! ბოლოს, სიტუაციას დანენარდა, დაქალი დამტექრა, შენს ქორწილში უარესს ვიზამო, მაგრამ... ისე, ვინმეს მეჯვარე თუ დასტირდა, აქ ვარ. ყველანი მიყვარებართ. ანხელ“.

„2 იანვარს ჩვენს ხაშურის ფოთში ქართული შოუბიზნების ვარსკვლავები კონცერტს მართავდნენ. დათო კონცერტზე ცოტათი ნასვამი მივიდა და ერთ ლამაზ გოგოს, სალოს აევიდა. ეს გოგო ჩვენც გვესიმპათიურა, მაგრამ რადგან ის ჩენენს მმაკაცს მოენონა, თავი დაკანებეთ, დათომ კი ამ გოგოს შეკედირ ხეგალისთვის დაუთქვა, მეორე დღეს კი მარტო ნავიდა პარმაზე და 1 საათში კარგად გალამაზებული დაგვიბრუნდა. როგორც გაირკვა, ჩვენი დათო ამ გოგოს მთელი ლამის განმავლობაში მესიჯა, ამ გოგოს კი დათოსთვის მძის ნომერი მიუცია და სალოს ნაცვლად, მძას ემესიჯებოდა. ამ ბიქმაც გაგვილამაზა ჩვენი დაუნია. კოსმოსა“.

„ცუდად ვარ. ჩემს შვილს ფილტვების ანთება აქვს. 2 წლისა და საავადმყოფოში წევს, მე კი მასთან ვერ ვარ, რადგან პატარა მყავს 6 თვის და ვერ ტორვებ. ბურებრივ კვებაზე მყავს და მაგიტომ. ჩემი პატარა თემი ძალიან შენატრება. სანახავად რომ მივიღოვ, არ მიშვებს, მაგრად მესუტება და ტირის. ვენათლება მაპატიეთ, თუ დაგასველიანეთ. 7.69“.

„ჩვენთან ტანსაცმლის მაღაზია გაიხსნა. ნარჩერა რა გაუკეთეს, არ იკითხავთ? „მოდი, ქექე“, მივედი, ვექე, ვექე და ჩიტელი გამოვექექე და გამიცინა. გადა-

რეული“. „ერთი ბიჭი გავიცანი ტელეფონით. მახარა, ბებაჩემმა ვირი დამიტოვა მეტვივი-დროებითო. აპა, ვირით აპირებს ჩემს შებმას-მეტქი, ვიფიქრე. ცოტა ხანში მწ-

ერს, შენ წითელი ბიკინები დაგიტოვაო. მაგან კი დამიანტერესა და მივწერე, დიდი მადლობა, ბაბოს სანოელს დავუნთებ-მეთქი. სანოელი არა, „აყვარიშვი“ დაუნთე, უფრო ნათელში იქნება მისი სულიო. უფრო, იმდენი ვიცინებე. მოკითხვა ყველას. სანტა“.

„აუ, რა პრივალი გაეძროო? 2 წლის სოფუს სურდო აქვს და პირით უნევს სუნთქვა. წელან მოვიდა და მეუბნება — იცი, მე ცხვირი პირში რომ მაქვსო? :) ისე, ამას რას დავცინი? მეც პატარა ვიყავი, დედას რომ უთხარი, მე გული გულშიც მაქვს, ყელშიც და მაჯაშიც მეტქი. სადაც პულსი ცემდა, ყველგან გული მეგონ და, ეპე... გუშინ კიდევ ერთი ქალი და 2 პატარა ბიჭი მარვიდა „მარშრუტუტაში“. ბავშვები „გზის“ ანევ-დოტებს კითხულობდნენ. მერე ერთმა მეორეს უურნალი გამოართვა და „ომებით“ წაიკითხა: გოგონების (ანუ გონების) სავარჯიშოო. არა, რა, მაგარი ვიხალისე. დამავითი.“

„სასაცილო მაშინ ვიყავი, საჭირო ოთახიდან რომ გამოვედი და კაბა „ტრუსიკში“ მქონდა ჩატანებული. თახა-ში კი ჩემი მძა და მისი მავაცები ქეიფოდნენ. მაგრად კი გამიტყდა, მარა რაღას ვიზამდი? კაიფში გაატარეს. მე კიდევ, ახლაც მიტყდება, როცა შემხვდებიან ხოლმე. ძან მაგრები ხართ, მგზა-ვნელები. თქვენ ერთგული მკითხვით. ბუთი.“

„გამარჯობა ყველას. „გზას“ ოდით-განვე თვალს ვადევნებ, განსაკუთრებით — „გზავნილებს“, ოღონდ ზუსტად არ მასოვს, რ რუბრიკა პირველად რო-დის აღმოგაჩინება ასელა მაგარი „ცვეტში“ და მგზავნელის სტიტუსით სარგებლობა ყველას უნდა. მეც მინდო-და, ბევრჯერ მომენტი აქ, მაგრამ სულ თავს ვიკავებდი, რადგან ჩემს ამბებს დასაბაძებდი არაფერი აქვს-მეტქი, ვამ-ბოძიდი და ისევ კითხვას ვჯერდებოდი. ახლაც „ოგმის გარეშე“ მესიჯს გწერ, ხომ ხედავთ? რატომ? რატომ და ახლა მოვრჩი გზავნილების „გზატუსია“ „გზავნილები“ და მგზავნელის სტიტუსით სარგებლობა ყველას უნდა. მეც მინდო-და, ბევრჯერ მომენტი აქ, მაგრამ სულ თავს ვიკავებდი, რადგან ჩემს ამბებს დასაბაძებდი არაფერი აქვს-მეტქი, ვამ-ბოძიდი და ისევ კითხვას ვჯერდებოდი. ახლაც „ოგმის გარეშე“ მესიჯს გწერ, ხომ ხედავთ? რატომ? რატომ და ახლა მოვრჩი გზავნილების „კითხვას და როგორც ყოველთვის, ვისიამოვნები. ასე რომ, ჩემნაირებულ არსებობენ — არ ჩანა, მეტობრი აქ არია... P.S. მარი, რა მანიტერესებს, იცი? ნახევრად შექმული დედამინის ლოგოდ არჩევა ვისი იდეა იყო, თავის დროზე? :) სანზ კარგად გავიცნობდი „გზას“, მარტო მაგის გულისტვის ვკითხულობდი ხოლმე. :) ნიკეა.“

„გზავნილების“ მომდევნო

თემად გთავაზობთ —

„საეციელი, რომელსაც ვნანობდ“.

გამოგ ზავნეთ მესიჯები

ტელეფონის ნომერზე:

8.77.45.68.61 ან მომწერეთ

ელფოსტაზე:

marorita77@yahoo.com

„პრიმიტის სიყვარულით ჯერ არავინ გაბეჭიორებულა“

„ადამიანი დამნაშაველ არ იჩადება!“

„გზის“ №4-ში დაიძეჭდა პუტიუნა ნაწყვის მესჯე. იგი გვწერდა: „7 თვე ვიყვავი შეყვარებული, ბეჭრიერი, მაგრამ ის 1 თვის წინ დაიჭირეს და 10 წელი მიუსაჯეს“. ნაწყვა ამბობს, რომ ახლა ძალიან ცუდადაა, რომ სყვარულის აღარ სჯერა და საკუთარ თავს უსვამს კითხვას: თუ მართლა ვუყვარდი, დანაშაული რატომდა ჩაიდინაო?!

ლიკა ქაჯაია

ხელშეკრულების სული:

„ჩემი კარგო, იცი, რატომ ჩაიდინა დანაშაული? ბეჭრ ქურდს უყვარს ოჯახი, მაგრამ მაინც ქურდობს. ეშმაკს არ სძინავს, დაელაპარაკე და გაარვევე, რამ აიძულა დანაშაულის ჩადენა. ჩემი აზრით, 7 თვე არასაკმარისია ადამიანის გასაცნობად. აი, 10 წელი კი ბეჭრი დროა და ეს ყველაფერს ცვლის. იქნება, გატაცებული სარ მისით? ან ასეთი რა ჩაიდინა, 10 წელი რომ მიუსაჯეს? მასზე ნულარ იფიქრებ, შენთვისც აჯობებს.“

დაუხა:

„ძალიან ცუდია, საყვარულ ადამიანთან სიყვარულით ტებობის უფლება რომ არ მოგეცა. დანაშაული კი ჩაიდინა, მაგრამ ეგ იმას სულაც არ ნიშნავს, რომ არ უყვარსარ. რაც მოხდა, იმას ველარ გამოასწორებ და ისლა დაგრჩნია, მოგონებებით იცხოვრო. თავს უფლება არ მისცე, სევდა მოგერიოს. გაყოცე.“

დაგაცვი:

„საინტერესოა, ისეთი რა დააშავა, რომ ამდენი წელი მიუსაჯეს? ნაწყვა, დაელაპარაკე შენს შეყვარებულს და კითხვა: თუ მართლა გიყვარდი, დანაშაული რატომდა ჩაიდინე? — თავად მას დაუსვეო. რა იცი, იქნება, უსამართლოდაც აღმოჩნდა ციხის კედლებში? საყვარელო, თუ მართლა გიყვარს, ასე მოიქცი და შეყვარებულის პასუხი მიგანიშნება, თუ როგორ უნდა მოიქცე. წარმატებები, ჩემო კარგო!“

ძირისარა:

„სამწუხაროდ, სიყვარული დანაშაულის ჩადენას არ გამორიცხავს. სისულელეს შეყვარებულებიც სჩადიან ხოლმე. ცოტა მოითმინე და მერე ყველაფერი გაარკვეთ. ისე, 10 წელი დალოდება ძალიან ძნელი იქნება.“

ზორჯომსაცი:

„ჩემო კარგო, 10 წელი ხომ ვერ დალოდები? დარწმუნებული ვარ, რომ ჰყვარებოდი, დანაშაულს არ ჩაიდებდი! ასაკი რომ მიგეთითებინა, აჯობებდა. წარმატებებს გისურვებ!“

აკომილ:

„ჩემო კარგო, შესაძლოა, მას მარ-

თლაც უყვარდი, მაგრამ რას იზამ, საბოლოოდ მაინც, ასეთი ცხოვრება აირჩია... შეცადე დაივინებო! უბრალოდ, წარმოიდგინე, რომ ის სიყვარული ერთი ლამაზი საზმარი იყო და ყურადღება რაიმე კარგზე გადაიტანე. ცხოვრება გრძელდება! აბა, შენ იცი, უფალი გფარავდეს.“

რაზისირი:

„რას მიქვია, სიყვარულის აღარ გჯერა? ერთხელ გაგიცრუვდა იმედი და უკვე ფარ-ხმალი დაყარე? ქართველები ხომ გამძლეობით გამოვირჩევით! უნდა გამაგრდე და გადალახო ეს დაბრუოლება. მართლა არ ვიცი, რა გირჩიო. რომ გეთქვა, რა დააშავა შენმა „ლოვემ“, რჩევის მოცემა უფრო გამიადვილდებოდა. მე მწამს, რომ მარადიული სიყვარულიც არსებობს, იშვიათად, მაგრამ მაინც! იცოდე, სიყვარულს გისოსები ვერ დაიჭირს!. 10 წელი? ე.ი. ძალიან მძიმე დანაშაული ჩაიდინა, ამიტომ ვერ გეტყვია, — სახლში დაჯევები და ელოდე-მეთქი. დანაშაული აპატიე, სული დაიმშვიდე და ყველაფერი კარგად იქნება. უფალი გფარავდეს.“

სარატა:

„პუტიუ, 10 წელი ხომ მთელი საუკუნეა შეყვარებული ადამიანისთვის?! დაელოდე, აგისხის ყველაფერს და თუ შენი ღირსი არაა, დამორების გადაწყვეტილებაც თავადვე უნდა მიიღო“.

კაბო:

„გენაცვალე, შენი „ლოვე“ სამუდამოდ უნდა დაივინებო! დარწმუნებული

იყავი, ახალი სიყვარული გწევევა“.

ზორალება:

„შენი მესამის, დღეს ძნელია არა მარტო ბიჭებს, არამედ ზოგადად, ადამიანებს ენდო. შენმა შეყვარებულმა სიმართლე დაგიმალა, იქნება, არც უნდოდა, გული გტენოდა, მაგრამ მაინც გატენინა და კარგია, თუ მის დავინებულას შეძლებ. იმედს ნუ დავარგავ, აუცილებლად შეგიყვარებს ვინმე ღირსეული. წარმატებები!“

ზიტინა:

„ვაი, პუტიუნ, რა ცუდ დღეში ხარ. ჩემი ძვირფასო, სიყვარული გულს კვებავს, მშიერმა კუჭმა კი სიყვარული არ იცის. წარმომიდგნია, რასაც გრძნობ. ალბათ, ყველაფერი უაზროდ გეჩვნება, მაგრამ იცოდე, ფარ-ხმლი არ დაყარო, მას ველაზე მეტად ახლა სჭირდები. აი, 10 წელი დაელოდები თუ არა, ეს სხვა პრობლემაა. იმედია, ციხეში კარგად მოიქცევა, შეინწყალებენ და დროზე ადრე გამოვა. თუ ერთად ყოფნა გწერიათ, დრო ვერაფერს დაგავლებთ“.

აზიალი:

„უპირველესად მინდა, შენდამი თანაგრძნობა გამოვხატო. ძალიან ვწუხვარ, საყვარელ ადამიანთან გამშობება რომ მოგიხდა. კარგი იქნებოდა, ისიც მოგეწერა, თუ რა დანაშაული ჩაიდინა შენმა „ლოვემ“, ალბათ, ძალიან მძიმე, რადგანაც ამან შენდამი მის სიყვარულში დაგატეჭა. თუმცა, ჩვენზე უკუ შენ გაცოდინება, როგორი ადამიანია და ამის მიხედვით გამოიტანე დასკვნაც. თუ ძლიერი სიყვარული გაუკშირებთ, ის ამ გამოცდას გაუძლებს, თუ არადა, შეცადე, დაივინებო. ჩემი აზრით, ცუდად მოიქცა, შეზე რომ არ იფიქრა. გირჩევა, ყველაფერი კარგად აწონ-დაწონო, მიუხედავად იმისა, რომ დაღლილი ხარ, კიდევ იფიქრე — აზრები და ფიქრები ხომ იმისათვის იპრეციან, რომ შეცდომა დამარცხობ და ჭემბრიტი გზაზე დაგვაუენონ. აბა, ჟე“.

იკუპავი:

„საყვარელო, დარწმუნებული ვარ, საოცრად გულატუები და იმედგაცრუებული ხარ, მაგრამ რას იზამ, ხომ იცი, ეს ცხოვრება ზოგჯერ ძალიან მეტად გამოიტანებიც ადამიანები არის მოიცავა, შეზე რომ არ იფიქრა. გირჩევა, ყველაფერი კარგად აწონ-დაწონო, მიუხედავად იმისა, რომ დაღლილი ხარ, კიდევ იფიქრე — აზრები და ფიქრები ხომ იმისათვის იპრეციან, რომ შეცდომა დამარცხობ დამარცხობ და ჭემბრიტი გზაზე დაგვაუენონ. აბა, ჟე“.

ვილად ცერ დაველოდებოდი. ასე რომ, თუ ჩემს რჩევას გაითვალისწინებ, ცხოვრება მის გარეშე უნდა განაგრძო. სიყვარული, რა თქმა უნდა, მთავარი გრძნობა, მაგრამ თქვენ შემრის არის კი ნამდვილი სიყვარული? — აი, რა არის საკითხავი. ქალებს იმდენი ტკივილისა და ტანჯვის გადატანა გვიწევს, რომ ზედმეტი პრობლემა და თავის ტკივილი ნამდვილად არაფერ-ში გვიჩირდება. ასე რომ, ჩემო კარგო, ნარმატებებს და დიდ ბენიერებას გისურვებ! დარწმუნებული ვარ, ტკივილი მალე გაგიყუჩდება და ნამდ-

ვილ სიყვარულსაც მალევე შეხვდები!

უჩი გოგო:

„მაგ ბიჭს შეეშვი! კრიმინალის სიყვარულით ჯერ არავინ გაბეჭდიერებულა. საერთოდაც, რამდენ ხანს უნდა ელოდო? თანაც, ბოლოს ან დაგიბრუნდება, ან — არა“.

ჩეგი:

„კარგი იქნებოდა, მოგეწერა, თუ რა დანშაულის გამო დაჭირეს. ეს მოგვცემდა საშუალებას, შენთვის სწორი რჩევა მოგვეცა. ნუ გავიცხავ შეყვარუბულს. რა იცი, იქნებ, ის ისეთ სიტუაციაში აღმოჩნდა, საიდანაც თავის

დალწევა სხვანაირად ცერ შეძლო ან იქნებ, ვინეს ზეწოლის, ზეგავლენის ქვეშ მოექცა?! ჯობია, როგორმე ნახო და ყველაფერი გაარკვიო“.

გოგო, პახეთიდან:

„ვიცი, შენ მდგომარეობაში ყოფნა ძალიან ძნელია, მაგრამ უპირველეს ყოვლისა, გირჩევ, თავი ხელში აიყვანო და სიმშვიდე შეინარჩუნო. იცოდე, ადამიანი დამაშავედ არ იპადება! ცხოვრება გრძელდება და ის ღირსეულად უნდა გააგრძელო. უფლის იმედი არ დაკარგო. ნარმატებებს გისურვებ!“ ■

ფლამინი:

„ლიკ, ძალიან მიხარია, როცა თინეიჯერების მესიჯებს ვეითხულობ, მართლა კარგები არიან. აპა, რა მნიშვნელობა აქვს, ადამიანი ქალაქელია თუ სოფლელი? — კარგები და ცუდები ყველანი არიან. ბოლოს და ბოლოს, კველანი ქართველები ვართ და ერთმანეთი უნდა გვიყვარდეს, ყოველ შემთხვევაში, არ უნდა გვექულდეს მანც... თანაც, სოფლელობაში სამარცხინო არაფერია, სოფლელი ძალიან, ძალიან მაგარი! მეთანხმებით?“

კლეოპატრა:

„უდრმეს მადლობას გიხდით მხარდაჭერისთვის. პანუს ვეტყვი, რომ დამნიშვნე მართლა არ ყოფილვარ და კიდევ, ვიდრე სხვას დავადანაგულებ, საკუთარ შეცდომას ვეძებ ხოლმე. აი, სამსახური კი ჩემი მიზეზით ნამდვილად არ დამიკარგავს, უბრალოდ, ასე მოხდა... უკვე კარგად ვარ, უფალმა ყველაფერი დამაძლევინა. გმიდლობათ რჩევებისთვის, ძალიან მიყვარხართ“. ■

რუსები:

„ქართველმა თინეიჯერებმა როდემდე უნდა ავიტანოთ უსამართლობა? „გზის“ ფურცლები ერთადერთი საშუალება იმისათვის, რომ ბარებებს ტკივილი გავუზიარო. ისეთი სატუაცია, როგორიც დღეს ჩვენს ქვეყანაშია, აფრიკაშიც აღარა. მე უზრნალისტობა მინდა, მაგრამ სურვილი ერთია, რეალობა — მეორე. არ მინდა იფიქროთ, რომ ვინმესი მშერს, მაგრამ ერთი ადამიანი რატომ უნდა იყოს მომდერალი, მსახიობი, წამყვანი და მოდელი ერთდროულად, როცა უბრალო კაცის შეილი, არაუბრალო განათლებით, სახლში ზის? პირდაპირობა მჩვევა და ამნუთას ნუვი კოშველიშვილს ვგულისხმობ (გთხოვ, დამიბეჭდე). მთავარია, „იქ“ გყავდეს ვინმე, უზრნალისტიკაში რაიმეს რომ მიაღწიო? საქართველოს სირცევილად მიმართა ინგა პოლიტიკაში და ესა კვებითა — ეთერში. ეს 10 გამოცდაო? თავი დაეკალით 3-4 საგანს და არ დაყოვნებს, სიურპრიზი მოგვიწყვს — ასე ათიო, ათიო... მოკლედ, რამდენი

სათემელი გვაქვს და არ გვყოფნის „გზის“ 2 ფურცლები. გასკდა გული.. და კიდევ, ბავშვები, რალაც უნდა გთხოვთ: ახლა წავიკითხე სტატია სათაურით — „მჯერა, ნინოს ცხოვრება არ დაუმახანჯდება“ და ცუდად გავხდი. ვიცი, მდიდარი არც ერთი არ ვართ, მაგრამ გთხოვთ, ყურადღებით, სითბოთი და ცოტაოდენი თანხით მაინც დავჭმაროთ ამ ოჯახს“. ■

უცხოები:

„ლიკა, ვიცი, ის სტატია — „მჯერა, ნინოს ცხოვრება არ დაუმახანჯდება“ შენი დანერილი არაა, მაგრამ გთხოვ, იმ გურჯანელი ბავშვის ტელეფონის ნომერი მაინც გაგვაგებინონ. სკოლებში საკვები პროდუქტი, ტანსაცმელი მოვაგროვეთ და გვინდა, დაგვეხმაროთ. გთხოვ, უპასუხოდ არ დაგვტოვო“ (სტატიის აგზორს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ ტელეფონის ნომერზე: 8(93) 499502). ■

„მეგრერება, რომელსაც საკუთარ ცელსაც ვანდობი, „დამიკიდეს“

EKOBOY:

„ბავშვებო, ამ მესიჯის მოწერა იმიტომ გადავწყვიტე. რომ ახლა თქვენი რჩევა ძალიან მჭირდება. მყავდა ორი მეგობარი, რომელებთანაც ძალიან ახლოს ვიყავო, ერთმანეთის შესახებ ყველაფერი ვიწოდით, ყოველ წუთი ვმესიჯობდით, ზოგჯერ საუბარში ლამებიც გაგვითენია, ურთმანეთისთვის სულაც გავიმეტებდით, მაგრამ ყველაფერი შეიცვალა, თურმე, ვცდებოდით. ერთხლ ქუთასელ მეგობარს ცუდი სიტყვა კუთხარი და ეს არ მაპატია. უკვე 1 წელია, შერიგებას ვთხოვ, მაგრამ უშედეგოდ; მეორემ — თელაველმა ისე განწყვიტა ჩემთან ურთიერთობა, ერთი სიტყვაც არ უთქ-

ვამს. ალბათ იმიტომ, რომ როცა მარტოსული იყო, მსარში ვეღვეი, ახლა კი სამუშაო იშოვა და „დამიკიდა“ კიდევ. ალბათ, ახალი მეგობრებიც გაიჩინა, არადა, როგორ მეფიცებოდა სიყვარულს. მერწიუნეთ, მისითვის კარგის მეტი არაფერი გამიკვეთია, სამაგიროდ კი რა მივიღებ? — მეგობრებმა, რომლებსაც საკუთარ სულაც ვანდობდით, „დამიკიდეს“ და დალებდე ვერ მივმეტარვარ ამის მიზეზს. რა ვქნა, რა გავაკეთო, რომ ორივე დავიბრუნო? მარტოსული ვარ, არაფრის ხალისი არ მაქეს“. ■

„ეს რომ გაიგოს, აუცილებელად დამშროდება!“

ვიკა, 16 წლის:

„გამარჯობა. მე თქვენი ერთგული მკითხველი ვარ. მყავს შეყვარებული, მაგრამ მან არ იცის, რომ ბორი ვარ. ეს რომ გაიგოს, აუცილებელად დამშროდებარში მისითვის განებრებით, განებრების საკუთარობის განვითარებით, განებრების მიმართ და გვინდა, დაგვეხმაროთ. გთხოვ, უპასუხოდ არ დაგვტოვო“ (სტატიის აგზორს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ ტელეფონის ნომერზე: 8(93) 499502). ■

P.S. მაშ ასე თუ EKOBOY-საც და ვიკას ნერგლების ნაკითხვის შემდეგ მთთან დაკონტაქტების სურვილი გაგიჩნდებათ, დაგვიმესვევეთ ტელეფონის ნომერზე: 8.58. 25.60.81. მათ თქვენ დახმარებას იმედი აქვთ. ■

მობილი-ზაჟია

იმისათვის, რომ თქვენ მესჯე მოხდებს, მობილური ტელეფონს SMS-ფუნქციაში უწდა აკრძოთ სიტყვა GZA გამოტოვოთ ერთი სიმბოლოს ადგილი და აკრძოთ სასურველი ტექსტი. შემდეგ მესჯე გამოიშვინი ნომერზე 8884. ჩემს მობილურზე მოსულ მესჯები ამ რეპრობაში არ გამოქვეწდება (გამონაცლის მხოლოდ უცხოეთიდან გამოგზავნილი მესჯები) და კიდევ ერთი მესჯე მხოლოდ 160 სიმბოლოს იტებს. თუ ზრცელი მესჯეს გამოგზავნ გაუწი, ის რამდენიმე მესჯეად უწდა გადმოშვინით.

კალები

1. ვარ 179/1875. მსურს შეკვეთა ღამიში ოჯახი, მაგრამ ფრთვის გამოვა ქემი ლირს ფრთვის. დამირეცვეთ და იქნეთ ერთ-ერთს გაგიმართლოთ. ეჭ, სიყვარული. დიკი ანგელი.

2. ვარ რაონიდან და ქარას გაცილებული. ვცხოვობ მშობლებთან. მსურს შეკვეთა თბილი ოჯახი. თუ სურვილი ექნება ასეთ პიროვნებას, გამომიქმაუროს. ვარ 27 წლის.

3. ვარ ცისფეროვანება, ქერა, მაღალი, გამხდარი, ფრთხოების ასევე. შაქს საკუთარი ბინა და მანქანა. მაქს სლოიდური შეისავალი, ვარ 32 წლის, ქალიშვილი. ოჯახის შეკმის მიზნით გამომიქმაუროს სიმპათიური, 35-45 წლის მამაკაცი. ლოთებისა და უსაქმურების ატანა არ მაქს. სასურველია, კახეთიდან.

4. მინდა, ოჯახის შეკმის მიზნით გავიცნო 35-წლამდე ასაკის მამაკაცი. მქვითა ირმა, ვარ 25

წლის. დამირეცვეთ და შექმნათ ბედნიერი ოჯახი.

5. ვარ 40 წლის, ქვრივი, მინდა გავიცნო 50-55 წლამდე ასაკის მამიაცაც, დაუჯახბის მიზნით. გვილი ერთგული და პატიოსანი ქალი, იუმორის მიყვარული, მხიარული. ლია.

6. ვარ 41 წლის, ქვრივი ქალბატონი. გავიცნო თბილისებ, ქვრივი, შეილებულ მმიკაცა, ჯერჯერობით სამესიჯოდ. არასერიოზულებით თავი შეეკავეთ. დანარჩენი — პირადად.

7. გავიცნობ 42-47 წლის ქვრივ ან უცოლო, შეკლებულ მამაკაცს, სერიოზული ურთიერთობისთვის, ჯერჯერობით სამესიჯოდ. ვარ 42 წლის, ქვრივი ქალბატონი. დანარჩენი — პირადად.

8. გავიცნობდი იჯახის შეკმის მიზნით 36-წლამდე ქალბატონს. ვარ 38 წლის, რაონიდან.

9. გავიცნობ 18-23 წლამდე გოგო, ოჯახის შეკმის მიზნით. ვარ ლადო, 23 წლის.

10. მინდა გავიცნო გოგო სამეცნიეროდ და ღამიაზი ურთიერთობისთვის. ლუპა, 20 წლის.

კაცები

8. გავიცნობდი იჯახის შეკმის მიზნით 36-წლამდე ქალბატონს. ვარ 38 წლის, რაონიდან.

9. გავიცნობ 18-23 წლამდე გოგო, ოჯახის შეკმის მიზნით. ვარ ლადო, 23 წლის.

10. მინდა გავიცნო გოგო სამეცნიეროდ და ღამიაზი ურთიერთობისთვის. ლუპა, 20 წლის.

სავალასევი

• ციმის... მიყვები წვიმით დასველაბულ და სიცივისაგნ მოწყენილ ხებს. ნეტავ წვიმისა და სიცივის ბრალია თუ მათაც ჩემარისად გული ატვინეს?

• მარი, საყვარელო, როგორ ხარ? თქვენი მუდმივი მკითხველი ვარ, მაგრამ აქმდე ვერ გავტედე, მომწერა. მიყვარართ ყველა. გმიადლიბთ რომ არსებობთ! გვანც.

• მამ, FILIPPO! PLEASE, TELL ME: WHO AM I? IF YOU HAVE N'T BALI NETWORKS NUMBER, U COULD WROTE ME... OK? ALL UNDERSTEND? SO WAT... ASHLEY PCD.

• დიიდი მადლობა გოჭუებო, ჩემი ლექსები

რომ გვესებათ. სკარლეტის ბაშვო კი არა, ბარტუმ მივნერე... : ზაფული მინდაა. მინდა მინიკაბები და დევოლტე ჩაიცავა. ASHLEY PCD.

• HELP! ყოველდღე ფაქტიორივად, კვდები ბავშვი. უხაპის მიღება ტრაგედიად მეტაცა, უჯემდებობროვანი. მარტინ პრაზდნივებზე ვიპანა. :) ASHLEY PCD.

• კა-კა, ცაცადო, გაეცნობი, ლამაზო. ბათუმელუბო, პირველ თოვლს გილოცავთ. ASHLEY.

• ყველას გილოცავთ დათოობას! განსაკუთრებით, დათოებს. :) ეჭე, ცხონებული ბებიაჩემი გამიმსენდა. ჩემს ძმას ეძახდა ხოლმე: დათო, სად დავთორევი, დათვებრძა შეგჭამონ შენან. ASLEY PCD.

• იღლ პაპა, ღმერთის იმედი არ დაგარგო, სულ ველცულობა. კოგად ვროთ. სალოს დადი ნინებლა აქვა, ნინო გველაბირავდა! ძალიან გვიყვარარ, პაპი! ბარბარე, ნინო, ია.

• გამარჯობა, მგზავრებო, დიდი სიყვარული მოიცავთხა პარიგანას, ილინს, უკრძანას, ლიმინას, GREEN GIRL-ს, ლუნს, უზენო, ანგელოზს, ლეგეარიოს, სესის, კოზანოსტრას.

• კოზანისტრა, არაფერს. მე, ისევ შენი კნუტი ვარ? აპა, ხათო ვინდაა, შენი ცისუნია? ASHLEY PCD.

• გოგონებო, მომისმინეთ, აპა, გაშიფრეთ, მხოლოდ ია ყოველთვის ვარდზე ადრე რტომ ხარობს, რისთვის... პასუხი ნომერზე მომწერე! მა.

• ეს ლექსი 2009 წლის 23 მაისს, ლამის 12-ის 56 წუთზე დაგნერე და ერთ ადამიანს მიუვდენი, ვინც სიცოცხლეს მერჩინდა. ამ ლექსს „შენი თვალებისათვეს“ ჰქვია: შენი თვალები, ასე უძრავი, ამოუცვლებ მზრინი მამიდავს... ცარიელობთას მოგავლებ შზერს, შზერს სევდიანს, შზერს ფიქრიანს... შენი თვალები თან დამსდევს თითქოს, სიცოცხლე მზმინდას, მე კი ვნებდები... და მაგ ლამაზი თვალების გამო, ტკივილიანი მცვივა ცრემლები... იდესლაც მწვანედ ჰყაონდა ცაცხეცი, ასლა გაყვითლდა, დადარდანდა. უმნეობასან გადაწყვეტილი, შენიც იცნება გულში ვინახა... და ცარიელიდა არ ოთახით, ჩემი სიცოცხლე, ბენდინერ დღეთგან... ძილი გამიტყვდა, იტებ დარწუნდე, უზირიდ მეცრა. შენი თალების მზერამ, სიცოცხლე, შენმ ტეტებმ გონი ნამართვა; განმორებისას არც შემომხედე, შენ სიყვარულის ალბათ არცა გწის... ცარიელ ჰყდლებს, ცარიელ სულიი, გაშტერებული შეჟურუბ დიინას, შენ მე მობარე უზანები სული, გული, რიმელსაც უყვარარ, ვფიცავ! ავტორი მე, ASHLEY PCD.

• ესამი, რა დანერცვილი ხელით კეფაში ნამოსარტყმელი ბაშვივით ონავრობ და 09-ის ოპერატორივით მიწელავ საუბარს? ROCK SMILE, დამიკაციშირდა. მაღლობა, არიადნა. მისტერ.

კურადღება! გთავაზობთ სიბოლოებს, რომლის მიხედვითაც „მობილური-ზაციისთვის“ გამოსაგზავნო შეკვეთა ღამისა და მანქანა. მაქს საკუთარი ბინა და მანქანა. მაქს სლოიდური შეისავალი, ვარ 32 წლის, ქალიშვილი. ოჯახის შეკმის მიზნით გამომიქმაუროს სიმპათიური, 35-45 წლის მამაკაცი. ლოთებისა და უსაქმურების ატანა არ მაქს. სასურველია, კახეთიდან.

3. ვარ ცისფეროვანება, ქერა, მაღალი, გამხდარი, ფრთხოების ასევე. შაქს საკუთარი ბინა და მანქანა. მაქს სლოიდური შეისავალი, ვარ 38 წლის, რაონიდან. გავიცნო თბილისებ, ქვრივი, შეილებულ მმიკაცა, ჯერჯერობით სამესიჯოდ. ვარ 38 წლის, რაონიდან.

4. მინდა, ოჯახის შეკმის მიზნით. ვარ 40 წლის, რაონიდან.

5. ვარ 41 წლის, ქვრივი ქალბატონი. გავიცნო თბილისისებ, ქვრივი, შეილებულ მმიკაცაც, დაუჯახბის მიზნით. გვილი ერთგული და პატიოსანი ქალი, იუმორის მიყვარული, მხიარული. ლია.

6. ვარ 42 წლის, ქვრივი ქალბატონი. გავიცნო თბილისებ, ქვრივი, შეილებულ მმიკაცა, ჯერჯერობით სამესიჯოდ. ვარ 42 წლის, რაონიდან.

7. ვარ 43 წლის, ქვრივი ქალბატონი. გავიცნო თბილისებ, ქვრივი, შეილებულ მმიკაცაც, დაუჯახბის მიზნით. გვილი ერთგული და პატიოსანი ქალი, იუმორის მიყვარული, მხიარული. ლია.

ტან-კუბი

ტან-კუბის და ტანზე გამოსახული საომარი ბატალიანი

* XIX საუკუნეში, ხანგრძლივი ნაოს-ნობიდან დაბრუნებულ ყველა მეზღვაურს ტანი სვირინგით ჰქონია აჭ-რელებული. მოხატული მამაკაცების დანანავისას ქალებს თურმე გული მისდიოდათ.

* იაპონელ გეისებს სიყვარულის დასამტკიცებელი 5 წესი აქვთ: ტან-ტუს გაკეთება, თმის მოჭრა, სასიყვარულო ფიცის დადება, ფრჩხილების დაჭრა და ნერა თითოს ამპუტაცია.

* ყველაზე მოხატული ადამიანი შოტლანდიაში ცხოვრობს. მას სხეულის 99.9% მოხატული აქვს.

* სვირინგი ჰოლივუდის თითქმის ყველა ვარსკვლავს აქვს, მაგრამ ამ მხრივ ყველაზე ორიგინალური ვიქტორია ბექტემია, რომელიც საყვარელი ადამიანების სახელებს უკანალზე იწერს.

* ძველი სლავური წესის თანახმად, სვირინგის გაკეთების უფლება მხოლოდ ქალს ჰქონდა — მას სხე-

ულზე ოჯახის მფარველი ქალღმერთის სიმბოლო უნდა გამოესახა.

* კათოლიკური ეკლესია სვირინგის გაკეთებას არ კრძალავს. მსურველს შეუძლია ან ჯვარი ამოისვირინგოს, ან ბიბლიური სცენა.

* ტატუ ბრიტანეთის სამეფო ოჯახშიც დაშვებულია. 1862 წელს ედუარდ VII-მ მარჯვენა ხელზე ჯვარი გამოისახა; პრინც ჩარლზისაც ჰქონდა სვირინგი, მაგრამ დიანაზე დაქორწინებამ დე მოიცილა; ჰაროლდ მეფეს კი ტატუ საომარი ბატალიები ჰქონდა აღბეჭდილი.

* ჯონ კენედის მხარზე კუეხატა; უინსტონ ჩერჩილს — ლუზა. სხვათა შორის, 1900 წელს დაადგინეს, რომ აშშ-ის სამხედროების 90%-ს სვირინგი ჰქონდა.

* სვირინგები ჰქონდათ ალბერტ აიშტაინსა და სტალინსაც.

საღ შევებით სიბრძეს

* პენსიონერებისთვის ცხოვრების საუკეთესო პირობები ელეგანტური არქიტექტურისა და კლასიკური მუსიკის ქვეყანაში — ავსტრიაშია შექმნილი. გამოკითხვის შედეგად დადგინდა, რომ ვენაში მსოფლიოში საუკეთესო კერძო კლინიკებია. თანაც, იქ შეგიძლიათ მთებშიც იმოგზაუროთ და სოფლის ცხოვრებითაც დატახტოთ.

* ირლანდიაში, სადაც შემოსავლის 43% იბეგრება, თუ პენსიონერის შემოსავალი 59 ათას დოლარს არ აჭარბებს, ის გადასახდებისგან თავისუფალია.

* თუ მზისა და ეგზოტიკის მოყვარული ხართ, ტაილანდში გაემგზავრეთ. ცხელი ქვიშა, ბუნგალოები და ცისფერი ლაგუნა სიბერის დღეებს გაგილამაზებთ, მაგრამ გახსოვდეთ, კლინიკები მხოლოდ ბანგკოკში მდებარეობს. თანაც, ხშირია პოლიტიკური არეულობა.

* გერმანი კერძები, მშვენიერი დვანო, ტაბილეული, ლატობის მოყვარული მეზობლები, კულტურული ღირსშესანიშნაობები და ჯანდაცვის საუკეთესო სისტემა — ამ ყველაფრით იტალია გაგანებივრებთ.

* მთელი წლის განმავლობაში პანამაში მზიანი დღეები, დაბალი გადასახაბები, კერძო საავადმყოფოები და ტროპიკული ტყეები გელით.

* მსოფლიოს საუკეთესო სამზარეულო და ხანდაზმულებზე განსაკუთრებული ზრუნვა ფრანგების პრეროგატივია. მართალია, პარიზში ცხოვრება ძალიან ძვირი ღირს, მაგრამ შეგიძლიათ მარსელში, პროვანსში ან ლიონში დასახლდეთ.

* თუ აქტივური დასვენების მოყვარული ხართ, ესპანეთს ეწვიეთ. ფლამენკო, კორიდა და ისტორიული ძეგლები დაუვიწყარ მოგონებებს გპირდებათ.

ქალი, რომელიც საკვებისა და წყლის გარეშე ცხოვრობს

**„ახლა ჩემი ორგანიზმი სხვა
წყაროებილან იჯვაბება“**

„ვგავარ ახლა მე მომაკვდავს?“ — ლიმილით ეკითხება გარშემო მყოფებს 67 წლის ზინაიდა ბარანოვა, რომელიც ასაკთან შედარებით, ბევრად ახალგაზრდად გამოიყურება. არადა, როგორც თავად და ზოგიერთი მისი ახლობელიც ირწმუნება, უკვე 3 წელია, რაც საკვებისა და წყლის გარეშე ცოცხლობს.

ზინაიდა პროფესიით კვების მრეწველობის ინჟინერ-ტექნიკოლოგია. ხუთი წელი სვერდლოვსკში იმუშავა, შემდეგ კი კრასნოდარში გადავიდა საცხოვრებლად. ის კომპარტიის წევრი და მსხვილი სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის პირველადი პარტიული ორგანიზაციის მდივანიც იყო და მის ცხოვრებაში მომხდარი უბედულებების მთელი წყება რომ არა, აღბათ, დღეს ერთი ჩეულებრივი

დახმარებისთვის ექიმებს მიმართა, რომლებმაც საბოლოოდ, მეორე ჯგუფის ინვალიდობა დაუმტკიცეს.

„გაჯანსალების რამდენიმე არატრადიციული საშუალების გამოყენება ვცადე, — იხსენებს ზინაიდა. — მივდევდი პორფირი ივანოვის გაკაუჭების სისტემას, სხეულზე ცივ წყალს ვივლებდი, მთელი წელი ფეხშიშველი დავდიოდი, უარი ვთქვი ხორცია და თევზზე. შემდეგ კაგვასიონის მთისწინეთში პატარა სახლი ვიყიდე, სადაც დიდხანს, სრულიად მარტო ვცხოვრობდი და მხოლოდ საკუთარი ხელით მოყავილი მცენარეული საკვებით ვიკვებებოდი“. ზინაიდას თქმით, 2000 წლის მარტში, სულიერი ხილვის შედეგად მიხვდა, რომ საკვების გარეშე უნდა ეარსება. შიმშილობას ადვილად და ერთგვარი სიხარულითაც კი შეუძგა, რადგან იმ დროს სააღდგომო მარხვა იყო დაწყებული. თუმცა, ორი კვირის გასვლის შემდეგ იმავე „შინაგამნა ხმამ“ ზინაიდას წყალზე უარის თქმაც ურჩია.

„გართულებებიც სწორედ ამის შემდეგ დაიწყო, — იხსენებს ქალი, — ორგორც ჩანს, ორგანიზმში სიღრმისეული განმენდის პროცესი მიმდინარეობდა, რომელსაც სისუსტე, კრუნჩევები, პირის სიმრავლე და მთელ სხეულში უჩვეულო ვიპრაციაც ახლდა. კანმა აქერცვლა დაიწყო და მალე, კოლოს საკედის მსგავსი წერტილებით დაიფარა. ჩემი აზრით, ორგანიზმი ამ გზით ჰაერიდან ტენის მიღებას სწავლობდა. სიარული მიჭირდა, კიბეზე ასვლა კი საერთოდ აღარ შემეტლო. ზოგჯერ შიში მოპყრობდა კიდეც, მაგრამ თვენახევრის შემდეგ თავი უკეთ ვიგრძენი. მას შემდეგ საჭმლისა და წყლის (ანუ ფიზიკური საკვების) გარეშეც იოლად გავდივარ, ახლა ჩემი ორგანიზმი სხვა წყაროებიდან იკვებება — ის მზის ენერგიას ითვისებს და თვითონ გარდაქმნის იმად, რაც მისთვის აუცილებელია. მე ამ პროცესს ვერ ვგრძნობ, მაგრამ ვიცი, რომ ის ისევე გამუდმებით და ბუნებრივად მიმდინარეობს, როგორც მაგალითად,

სუნთქვა“.

ზინაიდას ამბავი ყველა მისმა მეზობელმა და ნაცნობმა როდი იცის და არც თავად ცდილობს ამის აფიშირებას. როცა სტუმრად მისულს მასპინძლები გაშლილ სუფრასთან ინვევენ, მშვიდად პასუხობს, რომ ახლახან ჭამა. მისი მდგმური — ტომა, რომელიც უკვე 3 წელია, მასთან ცხოვრობს, ინწმუნება, რომ ამ ხნის მანძილზე ერთხელაც კი არ უნახავს, რომ ქალს რამე ეჭამა ან თუნდაც, წვეთი წყალი დაელია. თავად ზინაიდას თქმით კი კარგა ხანია, შიმშილი აღარ უგრძნია და თვით ყველაზე გემრიელი საჭმლის სუნიც კი არანაირ მადას არ ალურრავს. არადა, სტუმრებისთვის ნაირ-ნაირ სადილებს დღემდე სიამოვნებით ამზადებს. „მე ხომ ყუბანში ვცხოვრობ და უარის სხვადასხვა, რუსული თუ უკრაინული რეცეპტი მაქვს. განსაკუთრებით, ბორშჩის მომზადება მიყვარს“, — ამბობს იგი.

2 წლის წინ, მეგობრების ხანგრძლივი და დაუინებული თხოვნის შემდეგ, ზინაიდამ მოსკოვში, ხალხთა მეგობრობის უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის პროფესორ ჩიუოვთან სამედიცინო გამოკვლევა ჩაიტარა. აი, ამონარიდი მისი დასკვნიდან: „დარღვეულია ორგანიზმიდან წყლისა და გაზების (ფილტვები) გამოდევნის, გულის დაცვის (პერიკარდი), საჭმლის მომნელებელი და მკვებავი ნივთერებების (ელენთა და კუჭვეშა ჯირკვალი), ორგანიზმის გაწმენდის (ღვიძლი) ფუნქციები“.

უფრო მარტივად და გასაგებად რომ ვთქვათ, ზინაიდას ლამის მთელი ორგანიზმი მოშლილი აქვს, ის კი მანიც, შესანიშნავად გრძნობს თავს. როგორ შეიძლება ასეთი რამ მოხდეს? — ამ კითხვაზე პასუხის საბოგელად, ზინაიდამ კიევსა და სოფიაში კიდევ ორი (ოღონძ, ამჯერად არატრადიციული მედიცინის მეთოდებით) გამოკვლევა ჩაიტარა. შედეგები გამ-

ქანბა აქერცვლა
დაიწყო და მალე,
კოდოს ნაბეჭის
მსგავსი წერტილებით
დაიფარა

რუსი პენსიონერი იქნებოდა.

ზინაიდას ჯერ დედ-მამა გარდაეცვალა, სულ მალე კი ავტოკატასტროფაში 18 წლის ვაჟიშვილიც დაეღუპა. ამის შემდეგ ქალს უმძიმესი დეარესია დაწყო, რასაც გულ-სისხლძარღვათა სისტემის მოშლა და სახსრების ტკივილი მოჰყვა. ზინაიდამ

აოგნებელი აღმოჩნდა — ქალის ყველა ორგანო, საჭმლის მონელებასთან დაკავშირებული ორგანოების გარდა, მაღალი „ვიბრაციული“ აქტივობით გამოიჩინდა და ზინაიდას ბიოლოგიურ ასაკად 30 წელი დაუდგინეს. აღსანიშნავია ისიც, რომ 67 წლის ქალს ნორმალური მენსტრუაციური ციკლი აღუდგა. „ასე რომ, ბავშვის გაჩენა ჯერ კიდევ შემიძლია“, — ელიმება მას.

დროდადრო, თვეში ერთხელ ზინაიდა თავს ცუდად გრძნობს და ამ დროს განმარტოების სურვილი უჩინდება. ორი-სამი დღის განმავლობაში ის თავს „პირგახსნილ ჭრილობად“ მიიჩნევს, უჭირს ადამიანებთან კონტაქტი და მათი ნებისმიერი სიტყვა თუ ჟესტი აღიზიანებს. თუმცა, იმავდროულად, გარშემო მყოფთა მიმართ გული თანაგრძნობითა და ტკივილით, თვალები კი ცრემლით ევსება. ზინაიდას აზრით: „სწორედ ასეთ დღეებში უმაღლესი მასწავლებლები იმ სამუშაოს ატარებენ, რასაც საჭიროდ მიიჩნევენ. არ ვიცი, წინ რა მელის, ეს თავადაც ძალიან მაინტერესებს. აშკარა, რომ მე უკვე აღარ ვარ ჩვეულებრივი ადამიანი. და კიდევ, გარდასახვა ჯერ არ დასრულებულა“.

ზინაიდას უცნაურ ცხოვრებასთან დაკავშირებით, ნიკოლაი ზოლოტოვმა — რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის ზოგადი პათოლოგიების ინსტიტუტის დირექტორმა გააკეთა ასეთი კომენტარი:

— არსებობს სამკურნალო შიმშილობის მეთოდითა, რომლის დროსაც ადამიანის ორგანიზმში ყველა პროცესის ნორმალიზება ხდება. შიმშილობა რამდენიმე კვირა გრძელდება და ამ დროს განმავლობაში ადამიანი მხოლოდ უგაზო წყალს სვამს. შედეგად, საჭმლის მომნელებელი პროცესი ნელდება და ადამიანი საკუთარ ორგანიზმს თითქოს, აკონსერვებს. აღნერილია შემთხვევები, როცა ამგვარი მკურნალობის დროს ავთვისებიანი სიმინდებიც კი განვილა, მაგრამ ხაზგასმით ვამპობ, ასეთი მეთოდი ყველასთვის როდის რეკომენდდებული.

რაც შეეხება ზინაიდას, პირველ რიგში, ის კვების ინსტიტუტში უნდა გამოიკვლიონ, რათა დადგინდეს, რა ცვლილები მოხდა პორმონულ დონეზე, საიდან მოდის გლუკოზა?... ისტორიაში ჯერ არ დაფიქსირებულა შემთხვევა (ამჯერად, წმინდანთა ცხოვრება მხედველობაში არ მიიღება), ადამიანს სამი წელი უსმელუჭმელს გაძლიოს... ჩვენს ინსტიტუტს ამ ქალის კომპლექსური შესწავლა შეუძლია, თუ რა თქმა უნდა, ამაზე მისი თანხმობაც იქნება.

გოგონა, რომელისთვისაც განაობა აკრძალულია

რაოდენობა შეცვალა და ორგანიზმ-მაც ნორმალურად ფუნქციონირება შეწყვიტა. ეშლიმ ექიმებისგან ისიც შეიტყო, რომ ეს უიშვიათესი დაავადება მთელ პლანეტაზე მხოლოდ სუთ ადამიანს სჭირდა.

თავიდან ეშლი ძალიან იტანჯებოდა, რადგანაც ექიმებმა მას პრაქტიკულად, წყალთან შეხება (პაზარის მიღება, აუზში ცურვა) აუკრძალეს, ახლა კი ამის გავეთებას თავადვე ერიდება, რადგან წყალთან ყოველი შეხებისას კანი უწითლდება, ექერცლება და ქავილიც ეწყება. ავსტრალიის მცხუნვარე მზე ეშლის მთავარი მტერი გახდა. საკმარისია, ოდნავ გაოფლიანდეს, რომ ავადყოფობა უმაღ ახსენებს თავს და ამიტომაც, ცხელ დღეებში ის შინიდან თითქმის აღარ გადის.

მიუხედავად იმისა, რომ უკვე ხუთი წელია, ეშლი მორისი ჩვეულებრივი ადამიანი აღარაა, ყველანაირად ცდილობს, თანატოლებს არაფერში ჩამორჩეს და თავი ბოლომდე გარიყულად, დაჩაგრულად არ იგრძნოს. ეშლი წარმატებით სწავლობს და აქტიურად მუშაობს. გოგონას მეგობარი ახალგაზრდა მამაკაციც ძალიან ყურადღებიანი აღმოჩნდა და ის ცდილობს, შეყვარებული წყალს არ გააკაროს, ჭურჭლისა და თეთრეულის რეცხვისაც კი უკრალავს. გოგონას სჯერა, რომ ოდესმე, ამ სენს თავს დააბრნებს და ბოლოს დაბოლოს, წყალში ჭყუშალაობით დელებურად იჯერებს გულს. ■

თავგადასავლების მაპივებლის ფილოსოფიური მხდალობა

26 წლის გერმანელმა კრისტოფ რიპერიჯმა ჩინეთიდან სამშობლოში დასაბრუნებლად ყველაზე გრძელი გზა აირჩია, თანაც — იმდენად გრძელი, რომ მოგზაურობამ ორ წელს გასტანა და ყველაფერი, რაც ამ ხნის განმავლობაში თავს გადახდა, ვიდოზეც გადაიღო.

2007 წლის ნოემბერში, საკუთარ დაბადების დღეს ბერიჯინგიდან (ჩინეთი) გამოსულიმა კრისტოფ რიპერიჯმა ბედ-ენდორფინმდე (გერმანიის ჩრდილო-დასავლეთი) ჩასასვლელად, არც

მეტი, არც — ნაკლები, ცენტრალური აზიისა და აღმოსავლეთ ევროპის გადაკვეთა გადაწყვიტა. ერთი წლისთავზე, უდაბნოების, ქვიშის ქარიშხლების, ქანცაგამომცლელი სიცხისა და უცივესი ქარბუქების გამოვლისა და 4,646 კილომეტრის ფეხით დაფარვის შემდეგ, თავგადასავლების მაძიებელმა ახალგაზრდამ მოგზაურობის უმოკლესი გზით დასრულების გადაწყვეტილება მიიღო, მოგზაურობისას გადალებული მასალა კი ხუთწუთიან რგოლებად დაყო და YouTube-ზე განათავსა.

რიპერიჯის თქმით, მისი უცნაური მოგზაურობა რაიმე რეკორდის დამყარების კი არა, ოცნებებისა და ვწებების სფეროში მოხვედრის ფილოსოფიური მცდელობა უფრო იყო.

რუბრიკა მოამზადა
რესურს ლებანიდება

„ყველაზე ჭკვიანი“ „ერულიზი“

„ყველაზე ჭკვიანი“ ბაცშვად აღიარებული ალექსა ყოლბაია „ერულიზის“ ყველაზე მცირებლოვანი სტუმარია. მას საბავშვო მოთხოვნების კითხვა მანამდე დაუწყია, ვიდრე პირველკლასელი გახდებოდა, ახლა კი დიდი ინტერესით ეცნობა დეტექტივებსა და ფანტასტიკური ჟანრის ლიტერატურას. მისი საყვარელი ავტორები უიულ ვერნი და არტურ კონან დოილი არიან, ქართველი მწერლებიდან კი — ნოდარ დუმბაძე.

იმდენ ლიტერატურას ვერ კაითხოვო, რამდენიმ მინდა

თამაში კვირიკავე

კრეატურის განისაზღვრებელი

— ალექსი, თუ ელოდი, რომ „ყველაზე ჭკვიანი“ გახდებოდი?

— არ მეგონა, თუ გავიმარჯვებდი. ამ პროექტში წინა წელსაც ვმონაწილეობდი, მაგრამ „ყველაზე ჭკვიანი“ წელს გავხდი (იცინის).

— ამ პროექტმა შენს ცხოვრებაში რა შეცვალა?

— ყველგან მცნობენ, მეფეებიან, გამარჯვებას მილოცავენ. ზაფხულში დიდ ბრიტანეთში, ინგლისური ენის შესასწავლად მივემზავრები. სხვათა შორის, ინგლისურში ახლაც ვემზადები.

— „ვის უნდა 20.000“-ში წინო ხოშტარიას თამაშს როგორ შეაფასებ?

— კარგად ითამაშა. ჩაწერას „ყველაზე ჭკვიანის“ ფინანსები ვესწრებოდით, ე.წ. დარბაზის დახმარება ვიყავით და წინოს ვგულშემატეკივრობდით, მაგრამ სამწუხაროდ, კარგი დახმარება ვერ გავუწიეთ. სხვათა შორის, „ყველაზე ჭკვიანის“ ჩაწერისას თავადაც გვამხნევებდა ხოლმე.

— ალექსი, ბევრი წიგნი გაქვს წაკითხული?

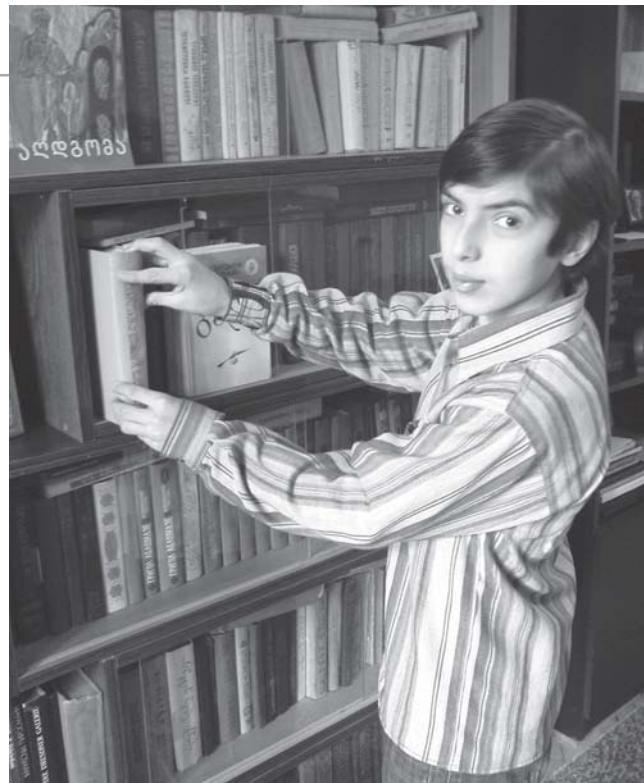
— კი, მაგრამ უფრო მეტი წასაკითხი მაქვს. საერთოდ, კითხვა ძალიან მიყვარს, სიამოვნებას მანიქებს და ამისთვის ზაფხულის არდადეგებია საუკეთესო პერიოდია. VII კლასში ვარ, გაკვეთილების მომზადებას ბევრი დრო მიაქვს, თან, პედაგოგებთანაც დავდივარ და იმდენ ლიტერატურას ვერ ვკითხულობ, რამდენიც მინდა.

— შენ მომავალი პროფესიაც არჩეული გექნება...

— ხან პროგრამისტობა მინდოდა, ხან — უურნალისტობა, ახლა კი გადავწყვიტე, ფსიქოლოგი გამოვიდე. ადამიანის ფსიქიკა მაინტერესებს — შეიძლება ვიღაც ერთს ფიქრობდეს და მეორეს გეუბნებოდეს ანუ გატყუებდეს, შენ კი ეს მისი მიმიკით, ჟესტიკულაციით უნდა ამოიცნო.

— შენ ამ რუბრიკის ყველაზე პატარა სტუმარი ხარ, მაგრამ პასუხის გაცემა იმავე სირთულის კითხვებზე მოგიწევს, როგორზეც ზრდასრულ, სხვადასხვა თანამდებობისა თუ ჩინის ადამიანებს. ამისათვის მზად ხარ?

— აბა, დავიწყოთ!

— თბილისში მდებარე ეს უკველესი ბაზილიკური ეკლესია ვატტანგ გორგასლის ვაჟის — დაჩის პრძანებით აშენდა. რომელ ეკლესიაზეა ლაპარაკი?

— არ ვიცი.

— ანჩისატის ეკლესიაზე იერის, პარვარდის, ოქსფორდის უნივერსიტეტისიდან რომელია გერმანიაში?

— იერის უნივერსიტეტი.

— რა ქოდება მდინარე ფაზისს ამჟამად?

— რიონი, არა?

— რა თქმა უნდა! მუსიკაში, რომელი ნიშანი მიუთითებს ბევრის სიმაღლის ნახევარი ტონით დადასტურებას?

— ბემოლი.

— რა ჰექია ძვირფასი ქვების წონის ერთეული?

— (ფიქრობს) უნცია, არა?

— ცდები.

— კარატი.

— ჰექია მიმდინარეობას ხელოვნებაში, რომელიც საგნების რეალურად გამოსახეას უარყოფს?

— კუბიზმი.

— ცდები, ამ მიმდინარეობას აბსტრაქციონიზმი ჰქია. რომელ გუნდს ეკუთვნის მადრიდში მდებარე სანტიაგო ბერნაბეუს სტადიონი?

— „რეალს“.

— რა დრო სჭირდება დედამიწას მზის გარშემო ერთი სტული ბრუნის გასაკვთებლად?

— 365 დღე და 6 საათი.

— რომელი ქვეყნის პოეტია რობერტ ბერნის?

— შოტლანდიის.

— ხელბურთი, ფეხბურთი, ჩიგბურთი, წყალბურთი — ჩამოთვლილთაგან, სპორტის რომელ სახეობაში არ ასებობს საჯარომ დარტყმა?

— ჩიგბურთში.

— რომელი რელიგიის მსახურია იღუმენი — ბუდისტურის, მამადიანურის, მართლმადიდებლურის თუ კათოლიკურის?

— მართლმადიდებლურის.

— ვინ არის აგტორი სიქსტის კაპელაში მოხატული ცონბილი ფრესკებისა — „განკითხვის დღე“?

— მიქელანჯელო.

— რა ეწოდება საგანგებოდ მოწყობილ საცავს,

სადაც ბოთლებში ჩამოსხმული სხვადასხვა მარკის ღვინის კოლექცია ინახება?

— ვერ გიპასუხებთ.

— ენოთეცა. რომელი მწერლის სახლ-მუზეუმის დათვალიერებაა შესაძლებელი კახეთშიც, ქართლშიც და დედაქალაქშიც?

— ვერ ვისტეხებ.

— დაფიქრდი, აյ წამმზომი ჩართული არ არის.

— კარგია, ე.ი. მოსაფიქრებლად დრო მაქვს (პაუზის შემდეგ) ილია ჭავჭავაძის.

— მონღოლთა თითქმის ასწლიან ბატონობის შემდეგ, რომელმა მეფემ მოახერხა საქართველოდან მათი განდევნა?

— გიორგი V ბრწყინვალე.

— ამ ქვეყანაში ექმებს ძალიან მაღალ ხელფასს უზდიდნენ, მაგრამ თუ იმპერატორი ცუდად გახდებოდა, მკურნალს მის გამოჯავამრთელებამდე ფულს არ აძლევდნენ. რომელ ქვეყანაში ხდებოდა ასე?

— ვფიქრობ, ასე ჩინეთში ხდებოდა.

— გამოიცან. რომაული მითოლოგიის მიხედვით, რა ერქა ქორწინებისა და დედობის ქალმერთს?

— არ ვიცი.

— იუნონა. ოჯახში დედის, მამის და შვილის წლოვნებითა ჯამი 60 წელს შეადგენს. მამის წლოვანება დედისა და შვილის წლოვნებათა ჯამის ტლით, ხოლო დედა 5-ჯერ უფროსა შვილზე რამდენ წლია მამა, დედა და შვილი?

— თუ შეიძლება, კითხვა გამიმეორე და ვიანგარიშებ ცითხვის გამეორების შემდეგ) შვილი — 5 წლის, დედა — 25 წლის, ხოლო მამა 30 წლისა ყოფილა.

— ყოჩალ! დაასახელე ისეთი როცვი, რომლის დასახელება იმდენ ასოს შეიცავს, რამდენაც ეს როცვი გამოხატვეს.

— ოთხი, ეს კითხვა მომენტი (იცინი).

— როდესაც ფრენის დრეკიმა ამერიკის დასავლეთ დანილს მიაღწია, მან იქ გარკვეულ ტეროტორიის თავისი სახელი უწოდა. რა ჰქონა დღეს იმ ადგილს?

— სან-ფრანცისკო.

— ისტორიულად, რომელ ქვეყანაში არ გარუდიათ ეპრაელებს ეროვნული და სარწმუნოებრივი დევნა?

— ასეთი რამ საქართველოში არ მომხდარა.

— სად გამოვიდა პირველი ქართული ნაბეჭდი წიგნი?

— „ქართულ-იტალიური“ ლექსიკონი რომში გამოსცეს.

— ეფროპის ჯუჯა სახელმწიფოთაგან, რომელი მდებარეობს საფრანგეთ-ესპანეთის საზღვარზე?

— ანდორრა.

— რომელ ნაწარმოებს უწოდებენ ბერძოვენის ანდერძს, რომელიც მან დაფურუბის შემდეგ შექმნა?

— მე-9 სიმფონიას.

— სად იყო საფრანგეთის სამეფო ოჯახის საზაფხულო რეზიდენცია — ლუფრში თუ ვერსალში?

— ვერსალში.

— მწერების რომელი იჯახია დაყიფილი ფერებად დედალი, მუშა, ჯარისკაცი, მონა?

— ჭიანჭველების.

— რა ერქვათ მექადან მედინაში გაქცეულ მუჟამედის თანამებრძოლებს?

— მუჟავირები.

— რომელ სრუტეს არ გაივლის ბათუმიდან მარსელში გემით მისაგალი მოგზაური — ბოსფორის, დარდანელის თუ გიბრალტარის?

— გიბრალტარის სრუტეს.

— ვინ არის აფრიკი ლექსია — „თავო ჩემო, ბეჭი არ გინერი“?

— არ მახსოვს.

— აკაკი წერეთელი. რომელ ქალაქში ემალებოდა ანა ფრანკი გერმანელ ფაშისტებს?

— სამწუხაროდ, პასუხი ამ კითხვაზეც არა მაქვს.

— ამსტერდამში. რომელი ქართველი საზოგადო მოღვაწის მეუღლემ განაცხადა უარი ქმრის მკვდელების სიკედლით დასვაზე?

— ილია ჭავჭავაძის მეუღლემ — ოლდა გურამიშვილმა.

— ისლანდია, გერმანია, ირლანდია, ტაივანი, ეპანეთი — ჩამოთვლილი ქვეყნებიდან, რომელი მდებარეობს ნახევარკუნძულზე?

— ესპანეთი.

— რომელ ნიგზზე სრულდება საქართველოს პრეზიდენტის ფიცის დადების ცერემონიალი?

— საქართველოს კონსტიტუციიაზე.

— ამერიკის ეს პრეზიდენტი ახალგაზრდობაში მოვამბაგირებდ, მინისტრობელად, ტყისმჭრელად და ფოსტის მოხელედაც კი მუშაობდა. დაასახელე იგი.

— (ფიქრობს) ლინკოლნი ხომ არა?

— გამოიცან. შენ პასუხისმის კმაყოფილი ხარ?

— ბოლომდე კმაყოფილი არ ვარ. ამ შედეგით ალბათ, „წლის ერუდიტი“ ვერ გავხდები (იცინი).

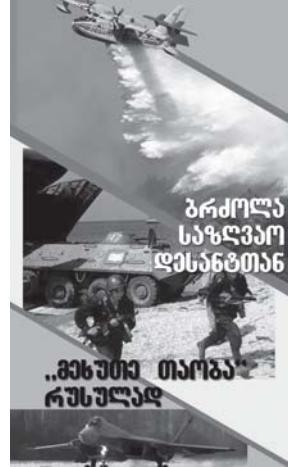
— საუკეთესო სუთეულში მარც მოხვდები. ეს 14 წლის ბავშვისთვის საუკეთესო შედეგია. დაბოლოს, მინდა გთხოვთ, დამიტოვო შეკითხვა, რომელსაც რუბრკის მომდევნო სტუმარს (რომლის ვინაობაც ჯერ არ ვიცი) შენ სახლით დავუსვამ.

— (ფიქრობს) დაასახელეთ ტბა საქართველოში, რომელიც ყველაზე მაღლა მდებარეობს, და კიდევ, რომელია ბრუნეის დედაქალაქი?

ნომერი ისილეთ:

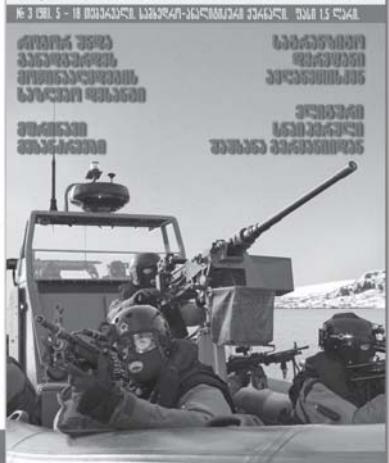
2 პრესტიჟი

შერიცავი
ჩასაძლებელი

5 თავისებულება

არსენალი

აცონილი - თანამედროვეობის საუკეთესო

გაერთიანებული
ავიაციური

გონიერების სავარჯიშო

„გზის“ ერთგული მართვალისათვის (პირველი)

ქვემოთ მოცემული კითხვები უსრუნველ „გზაში“ სხვადასხვა დროს გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით არის შედგენათლი. შეეცადეთ პასუხი გასცემით ამ კითხვებზე ისე, რომ

„პასუხისმგების“ სვეტისნაცნ არ გაგეოდეთ თვალი

1. რისი ჯიშია პინო?
 2. ახლო ნარსულში ერთმა უცხ-ურმა უურნალმა გამოაკვეყნა საინ-ერესო ჰიტ-პრადი, სადაც პირველ დგლზე ბორ მაკვერინის სიძლერა — „Don't worry, be happy“ გავიდა, მე-რე ადგილზე — ენიო მორიკონეს სუსიკა ფილმიდან — „The Good, the Bad and the Ugly“, მესამე ადგილზე კურპიონზის „სიძლერა — „Wind of Change“. რა საერთო ნიშნით ხასიათებრდა ჰიტ-პრადში მონანილე სიძლერები?
 3. ორბიტაზე ყოფნისას რუსი კო-ინაგაფები მოკლებულნი არიან ისეთ ამონვებას, როგორიც ტელევიზონია. სახაგირინები, მოცალეობის ფიტს VD-ზე უურუტბებ მხატვრულ ფილმებს. ომელი ფილმი სარგბლობს გათრის ყველაზე მეტი პატულარობით?
 4. დასასხელეთ გოდერი ჩრხელის ილმი, რომელიც რეისიონრმა 13 დღე-გადაიღო.
 5. რით გარდაიცვალა ბობ მარ-
 6. რა ჰევია კაზაკთა დიდ სოფელს უბანსა და დონზე?
 7. რომელ ცხოველებს მწერესავდა ალგაზრდობაში ინების იმპერიის ამასტევარი — კონკისტადორი პისა-ო?
 8. რამდენი ავიამზიდი ჩაირის პანერლმა კამიუკაებბმა მტკრე მსოფ-ლიო ომის დროს?
 9. რა განსაკუთრებული ფიზ-ილოგიური მსგაჭება აქვთ აურიკულ უშმენებსა და ინდილებს?
 10. რას ნიშანებს სერთაშორისო მართალში, „ინდემნიტეტი“?
 11. რა არის „კურტაჟი“?
 12. ჯორჯონეს რომელი ტილოა ლილოუნერელ?
 13. რომელ ქალაქში დაიბადა ჩაირი ლომგული?
 14. ძველებეჭისტელებს სამი ნილონს არსებობის სწავდათ. სად მდე-არეობდა ეს სამი მდინარე?

სხვა იმპერატორი

大 大 大

ზუგდიდელი მეგრელი თბილი-
სელ მეგრელს ეკითხება:
— მეგრული თუ იცი, შენ?
— არა!
— ხოხ!.. სად გაიზარდე, ტყე-

100

— ებრაელი ანდერძს წერს და ნო-
ტარიუსს ეყითხება:

大 大 大

ქუთათასელი გამოვლენს აყაჩაღებს:
— ფული, ჩქარა!
— არ გრცხვენია, ბიჭო?! სადაა
ფული!
— სულ არა გაქვს, შე კაცო?
— არც ერთი თეთრი!
— რა ცხოვრება დაგვიდგა, ამის
დედა რო ვატირე..! აპა, შენ ორ-
ლარიანი და გამეზიზოგა.

六

- ერთი რუსი მეორეს ეკითხება:
- არაყი გინდა?
- არ!
- დალევ?
- კი!

* * *

სვანი სახურავზე ზის და ქვე-
მოთ სხვადასხვა ფორმის ბლოკს
ყრის.

— რას აკეთებ, კაცო, მანდ, გა-
დაირიე?! — ასძახა მეზობელმა.
— რას ვაკეთებ და „ტეტრისა“
კთამაშობ!

გონიერის სავარჯიშო

„გზის“ ერთგადი
მაითხმაში და სამართლის

(პასუხისმისი)

1. პინო ვაზის ფრანგული
ჯიშია. სხვათა შორის, იგი სა-
ქართველოშიც ხარობს.

2. მათი შესრულებისას მომ-
ლერლები უსტკენენ.

3. „უდაბნოს თეთრი მზე“.

4. „სამოთხის გვრიტები“.

5. მომლერალი 36 წლის ასაკ-
ში, კიბითი გარდაიცვალა.

6. სტანცა.

7. ღორებს.

8. არც ერთი.

9. მათ წერი არ ეზრდებათ.

10. ზარალის ანაზღაურებას.

11. მაკლერის გასამრჯელო
რაიმე გარიგებაში შუამავლო-
ბისათვის.

12. ყველა.

13. ოქსფორდში.

14. მიწაზე, მიწის ქვეშ და
ზეცაში.

* * *

ჯარში ასმეთაურს წერილი მიუ-
ვიდა, — რიგით ჭიჭიკიას მამა
გარდაეცვალა და პირდაპირ ნუ
ეტყვით, არ ინერვიულოსო.

ასმეთაური ყაზარმიდან გამოვი-
და, ასეული ხაზზე მოაწყო და მი-
მართა:

— რიგითები, ვისაც მამა ჰყავს,
ერთი ნაბიჯი — წინ! ჭიჭიკია, შენ
სადღარ მოეთრევი?

* * *

ზვიადა ორლობებში ზის და დანა
პირს არ უხსნის. ჩამოიარა ბექნუმ:

— რა იყო, ბიჭო, რა ცხვირ-
პირი ჩამოგტირის?

— სახლში ხანდარი გაჩნდა და
ყველაფერი დაიწევ!

— ცოლი როგორ არის?
— ხანძრის დროს დაიღუპა!
— ბავშვები როგორ არიან?
— ისინიც ხანძრის დროს დაიღ-
უპნენ!

— მშობლები?
— მშობლებიც!

— ჟოოო, სხვა როგორა ხარ?!

* * *

იმერელი სანაპიროზე სეირნობს.
დაინახა ქალი, რომელიც აშკარად,
ვიღაცას ელოდება და ნერვიულო-
ბისგან თითებს იმტკრევს:

— ყოველ შაბას ის აქ მოდის...
სწორედ ამ დროს... დღეს კი უკვე
ორი საათით დააგვიანა... ალბათ,
მიმატოვა... რაღად მინდა ასეთი
სიცოცხლე! — ამბობს ქალი, მდი-
ნარის მოაგირზე დგება და გადა-
სახტომად ემზადება.

— აჲ, არ ქნა მაი, ქალბატონ!
არავის მიუტოვებისართ თქვენ! —
აყვირდა იმერელი.

— თქვენ საიდან იცით?

— პარასკევია დღეს, პარასკევი!

* * *

— ბრაზილიაში ძირითადად,
ფეხბურთელები და მექავები ცხოვ-
რობენ.

— აბა, აბა!.. ჩემი ბიძაშვილი
იქ არის გათხოვილი!

— მართლა?! რომელ გუნდში
თამაშობს?

ჩვენი ფოტო გალერეა

1. პერიო-დული გამოცემა
2. ზნე, ხასიათი
3. ყარყა-ტის სახეობა
4. დიდი, მეტამეტად კაშკაშა მეტეორი
5. ქვეყნა აფრიკაში
6. ძაღლის ჯიში
7. სირაქ-ლექის სახობა
8. მინირეს-ტორანი
9. მატეუ-რა
10. პარკი-სანი კულ-ტურა
11. წისქვი-ლის ქვა
12. აღმო-სავლური რომელი რძი-ლა
13. მუსიკის დღი მუ-კარული
14. მამლე-ბის ჩეუბი
15. ... ფა-რელაფა
16. უსარ-მაჟარი ქანდაკბა
17. იტალი-კო ქიმი-რეჟისორი
18. გვაფი-ლედის ტიპი
19. მიმე მიწმევლა კონსერვით
20. უმაღ-ლების სას-წავლებელის ტიპი
21. პარტია ჩივბურ-თის თამაშე-ში
22. მუს. ნოტი
23. ისრას წევრი
24. რომის იმპერიო-რი
25. მათება-ტიკოს ... ვეპუა
26. პორ-ტურალიის დედაქალა-ქი
27. უდაბ-ნო აფრი-კაში
28. ინდუზ-მის ერთ-ერთი მთავა-რი ღვთაება
29. ბელის ტარი
30. სელენ-ნური ქა
31. სის-ხლნაკლე-ბობა
32. მკათა-ვე
33. გერმა-ნული პილოლე-ტი
34. დინამი-ტის გამიშ-გონებელი
35. ბათის ან ვენახის მცენა
36. ინდო-ნების კუმძული
37. ავტორი რომენისა „ლაშარე-ლა“
38. გაქცე-ული, გ-დაზემილი
39. მშვილ-დით სას-როლი
40. პირვე-ლი ქალი
41. ბენგას დამანგრე-ვეთი მოვ-ლენა

ତେବେ ରୋମରୀ ପାଦବୀରକଣ୍ଠରେ ଆଶ୍ଵସନ୍ଧି 1. ବ୍ୟାମିନାକ୍ରିଆ; 2. ପାରାରୀ; 3. ନାନ୍ତ୍ରି; 4. ପାନ୍ତ୍ରିମିଳିମା; 5. ପ୍ରୋଲିଙ୍ଗ; 6. ଏରମାତ୍ରି; 7. ପ୍ରାରାନ୍ତିଳିନ୍ଦି; 8. ଅକ୍ଷିସି; 9. ପ୍ରିତ୍ରୀତି; 10. ଅନ୍ତ୍ରି; 11. ଶାନ୍ତ୍ରିଯାଗଳ; 12. କିମିଦି; 13. ଅଗ୍ରହିରାଜ; 14. ଶାମଦି; 15. ପ୍ରକ୍ଷୟାତ; 16. ଦାଶିଲ୍ଲୁକ୍ଷା; 17. କାନ୍ଦ୍ରେଲ୍ଲାକ୍ଷା; 18. କିନ୍ଦି; 19. ଦର୍ଶିଲ୍ଲାବାନ୍ତ୍ରି; 20. ଜ୍ଵାରତି; 21. ପ୍ରାଚୀ; 22. ଆଶମା; 23. ଆରନ୍ତିକ୍ଷାତ୍ରି; 24. ଦାସ; 25. ଦ୍ୱୀପଶବ୍ଦିରୀ; 26. ଲ୍ୟାଲ୍ପାନ୍ଦି; 27. ରାଫିତ; 28. ଗୋଦା; 29. ପ୍ରୀଯାଲ୍ଲା; 30. ପାର୍ଗାଶୀ; 31. ରୋଲିନ୍ଦିନ୍ଦି; 32. ନାଲ୍ଲାଦି; 33. ଇରାନ୍ଦି; 34. ଦ୍ୱାରା; 35. ପ୍ରିନ୍ଦି; 36. ପ୍ରକ୍ଷୟାତ; 37. ଲୋଈ; 38. ଏରମିନିଦି।

କେନ୍ଦ୍ରିଯାତ୍ମକିତି: 1. କ୍ଷମିତା ପ୍ରକରଣରେ କ୍ଷମିତା ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲା; 2. କ୍ଷମିତା ପାଇଲାମୁଣ୍ଡିଲ୍ଲା।

სურათებზე: 1. ნატალი პორტმანი; 2. ზაკ ეფრონი.

ଟ୍ରେନ୍ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀଙ୍କ ପିଲାଟିକ୍‌ସ୍ଟାଫ୍ ଏବଂ ପିଲାଟିକ୍‌ସ୍ଟାଫ୍ ଏବଂ ପିଲାଟିକ୍‌ସ୍ଟାଫ୍

- **ଶ୍ରୀବିଜୟାନ ଚାହିଁ:** ଉପକାଶ୍ତ୍ରେତ କ୍ରମୀଶ୍ଵରରୁଦ୍ଧାରୀ ଧାରମ୍ଭିଲ
ଶ୍ରୀଗଣତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ରୂପରେ ଶ୍ରୀବାବାମିଶ୍ର କ୍ରମୀଶ୍ଵରାରୀ ହିନ୍ଦୁଗ୍ରାହକ.
କ୍ରମୀଶ୍ଵରରୁଦ୍ଧାରୀ ଶରୀରରୁରୁଦ୍ଧାରୀ ଅନ୍ତର୍ବିଳାଙ୍କିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି।
 - **ଶ୍ରୀବିଜୟାନ ଚାହିଁ:** ଉପକାଶ୍ତ୍ରେତ କ୍ରମୀଶ୍ଵରରୁଦ୍ଧାରୀ ଧାରମ୍ଭିଲ
ଶ୍ରୀଗଣତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ରୂପରେ ଶ୍ରୀବାବାମିଶ୍ର କ୍ରମୀଶ୍ଵରାରୀ ହିନ୍ଦୁଗ୍ରାହକ.
କ୍ରମୀଶ୍ଵରରୁଦ୍ଧାରୀ ଶରୀରରୁରୁଦ୍ଧାରୀ ଅନ୍ତର୍ବିଳାଙ୍କିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି।

১. ঝৈরমান্বেলি মিঞ্জারালি, রমমেলমাচ প্রজাপ্রস্তুতি ৮০ লিঙ্গ
সাস্বাশি ডান্টেরা; **২.** মুসিগুচালুরি সাকুরায়ি, রমমেলিস সাকেলসাচ
মিসাকেবেরি কেলমেট প্রক্ষে, রমমেলিপ কেলামালদা প্রয়োরিস; **৩.** ফাস-
ওয়াডেরা, রমমেলসাচ সুলিস কেতুতা আবসিনগুচু; **৪.** রা এর্দেবা
ঝৈরমানিস র্ঘুপশুভ্রলিকুব ১৯১৮-১৯৩২ লেঁপশু; **৫.** মগালনেলি
জুরিনগেলি; **৬.** কাকেতুস এরত-এরতি রাণিনি; **৭.** ইরানিস রেফাকালা-
জি; **৮.** তকিলাসিস সাকুলা পতেলুরত কেলুবু; **৯.** প্রালেপ পিরিস আন-
ডান্সেবেলুলেবু পিরমেলিম লিলিসতায়ি দা অম লিঙ্গিসতাগুন দাকা-
শিরুবেলুল শেরিমি; **১০.** তাৎসি কানা তিমিসাব, রমমেলসাচ ইন্দি-
গেলেবি মিরুপলুল মিশুরস অঁকরিদেব; **১১.** দ্রুণুবি হারুলিস ক্ষেত্রে
নাশিলি, মিসাগু মিশুবাদেবেলুলু নেশনিনি; **১২.** নিৰশন মোগুবি
গামিৰিসাথুভ্রজি শেৱুরিস পতেলুরু, রমমেলিপ ইম্বেরুবি পিৰিস নাকুলে-
সাকেলতক এৰতাদ (কেলারুবেড়া লুঁজুলিসাৰ তা তৰ্ফেৰিনি); **১৩.** অম
মধিনারিস নাপিৰিচু এৰুপনিস তোৱি সাকেলমিনিওজু রেফাকালাজি:ৰ
জ্বেনা, দ্বুদাদেবশ্চি, দ্বেলগৰাদি দা দৰাতিসিলাবা মিশুবারুৱোপস; **১৪.**
কামিদেনুম্বি মুসিগুচালুরি দ্বগুরিস কেৰমনিকেলুলি শেৱুৰতুবা; **১৫.** রা
শৰুণজ্বেসিস পিয়ু গুনাদেবলি নেড লুঁবেডি, রমমেলিপ পিৰুজ্জেসুৰ
কারোন্দাস্তাক এৰতাদ মোৰেডা „নাশুতিলুৱুস্তুচী“ (৮০,০০০ কালোমেঘ-
রি নেৰুলুবেশু); **১৬.** সাবাগুৰুমুলু গুণুৰতিসান্ধুৰা ইৱেন্দন্দিনিসাৰ
দা

- შოტლანდიაში; **Q.** სისხლის ალერევა; **T.** ივნისის თვის ძველი ქართული სახელწოდება; **B.** რქიანის საქონლის ზოგადი სახელწოდება დასავლეთ საქართველოში; **3.** თბილისის „დინამოს“ ფეხბურთელის, დარასელიას სახელი; **Q.** გერმანული — იმ, ფრანგული — ჟე, ესპანური — იო, ინგლისური — აი, ბერძული — ?; **B.** პოტომავი — ვაშინგტონი, ვლტავა — პრაღა, შპრე — ბერლინი, ტემზა — ?; **Q.** სუფთა მოგება ძიუდოში; **B.** ნინისნარმეტყველი ქალი ძველ რომსა და საბერძნეთში; **T.** დაბა ალმოსავლეთ საქართველოში; **3.** ქალის პირბადე; **Q.** ათენი — თერზესი, რომი — რომულუსი, თბილისი — ვახტანგი, მოსკოვი — ?; **B.** სამაფო კვერთხი; **3.** ყაჩალი, რომელსაც მცხეთაში დაუდგას ძეგლი; **T.** რა ერქვა ბისმარქს.

ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଶବ୍ଦ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆମ୍ବାଦିବୁରୁଷଙ୍କୁ

ପରିବାରକାରୀ ପାତ୍ରଙ୍କଣ

- **ବ.** ହେଉଥିପାରୁ; **୩.** ଝନ୍ଧନ୍ଧୀତିଆ; **୭.** ଏଲୋକ୍ତିଆ; **୮.** ନାତଳୀତିଆ; **୧୦.** ଉଚ୍ଚମରଣିଆ; **୯.** ଶୂରାତିଆ; **୫.** ଶୂରାନ୍ତିଆ; **୯.** ରୁଗ୍ରେରୁସିଆ; **୬.** ନିଜାଗାରାତିଆ; **୧.** ଅକ୍ଷଳଦିଲିଆ; **୪.** ଲୁଠିଆ; **୧୦.** ପୂଜାନିଆ; **୮.** ସଙ୍ଗାନ୍ତିଆ; **୧.** ଅନ୍ତାମିଆ; **୭.** ଶୁତ୍ରମନିଆ; **୫.** କବାର୍ଯ୍ୟିଆ; **୭.** ଏଲାରଜିଆ; **୧୧.** ତନ୍ତ୍ରୋତିଆ; **୧.** ଏଲୁଗ୍ରାଗିଆ; **୮.** ଶାଲୋକ୍ରାନ୍ତିଆ; **୩.** ଓସିରିତିଆ; **୫.** ଆସତିଆ; **୯.** ରୁମିତାର୍କୁଆ; **୮.** ହାରନ୍ତିଆ; **୭.** ଏକାଲୁଗ୍ରାଗିଆ; **୩.** ଶିଖାର୍କୁଆ; **୫.** ଫଳିକ୍ରାନ୍ତିଆ; **୧.** ପାଲିକ୍ରାନ୍ତିଆ; **୫.** କିମିନ୍ଦିଆ

ପ୍ରକାଶନ କାଳୀ ପାଞ୍ଜାବ ମାଲା

ବର୍ଷା ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଜୀବନ ପରିଚୟ

ინკორპორირებული სახელმწიფო უნივერსიტეტი

„გზის“ შენა ღოვერში გამოქვეყნდა ული
სუდოკუს პასუხები

7	4	6	8	1	5	9	2	3
8	5	3	7	9	2	1	6	4
1	9	2	4	6	3	5	7	8
3	6	9	2	5	1	4	8	7
4	8	5	3	7	9	6	1	2
2	7	1	6	8	4	3	9	5
5	2	8	9	4	6	7	3	1
9	3	4	1	2	7	8	5	6
6	1	7	5	3	8	2	4	9

1	7	8	2	3	6	5	9	4
9	3	4	5	1	7	2	8	6
6	5	2	8	4	9	7	3	1
4	8	3	6	2	5	1	7	9
2	9	6	1	7	8	3	4	5
7	1	5	4	9	3	6	2	8
8	4	1	3	6	2	9	5	7
3	6	9	7	5	4	8	1	2
5	2	7	9	8	1	4	6	3

4	6	8	2	9	1	3	5	7
3	2	7	6	5	4	1	9	8
5	1	9	3	8	7	4	6	2
9	5	3	1	4	2	7	8	6
2	8	4	7	6	5	9	1	3
6	7	1	8	3	9	2	4	5
8	4	2	9	7	6	5	3	1
7	9	6	5	1	3	8	2	4
1	3	5	4	2	8	6	7	9

* մարգով

	5	6		7		1
4				9		7
7			1	3	2	6
3			5		2	7
1			3	4		5
5	2			1		9
3	1	8	9			2
4		1				3
8		3			9	1

* * სამუალო

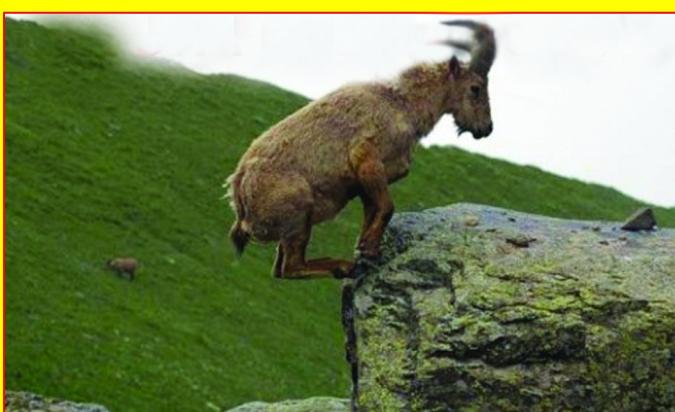
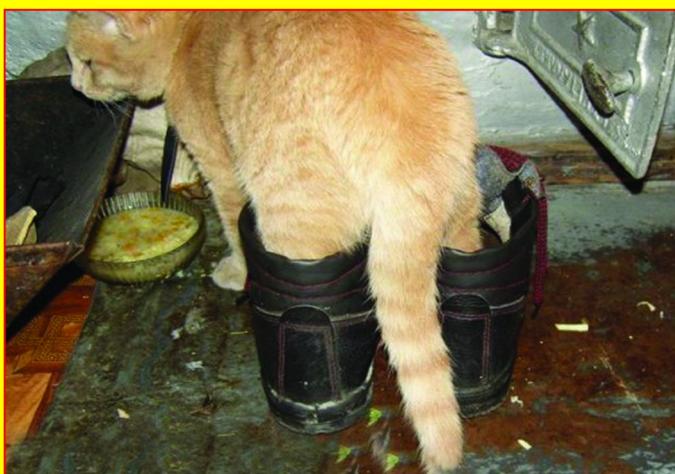
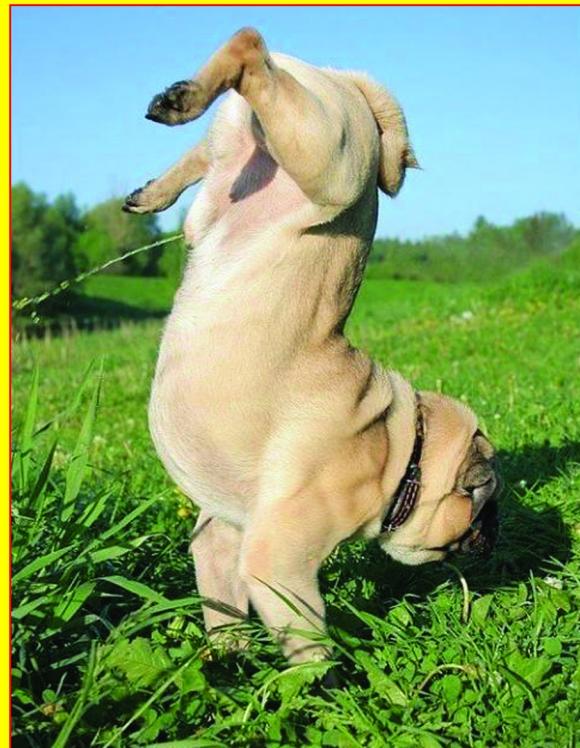
	3	2		7	6
5	9	8	6	2	
	4	3		9	
	1	2			3
8	3	7	1	6	9
4		3		1	
	4		7	6	
	6	4	3	8	7
7	5		2	3	

* * * የተጠሬው

A partially filled 9x9 Sudoku grid. The visible numbers are:

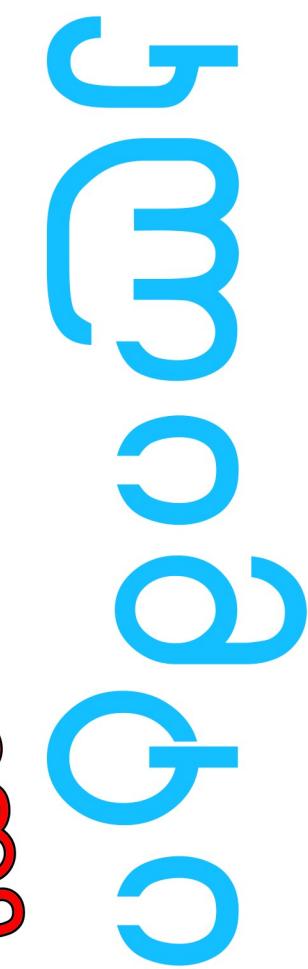
	2		3					8
7	1			4	9			
	5					6		
	3	9				5		
2		8					6	
	6				4			
	3					5		
	6	1				7	2	
5			8		6			

ფოტოების ზები

„კვირის პალიტრის“ კოლექცია „დიდი განვითარები“

წიგნების სერია
ლიჩეულ ფერმწერები - შელევრები და ისტორიები

8-14 ივნისის დროის
8-14 ივნისის დროის

მხოლოდ „კვირის პალიტრის“ მემთხველისთვის საქცესიალური ფასი 15 ლარი!

დაუკავშირდეთ „კვირის პალიტრის“ ხელმისამრებთა საყურადღებოდ! წიგნის შეძენის მსურველებით „კვირის პალიტრის“ ხელმისამრებთა საყურადღებოდ! წიგნის შეძენის მსურველებით „კვირის პალიტრის“ ხელმისამრებთა საყურადღებოდ!

კოლექციის მიზანი - განვითარების უკვე გაყიდვაშია.
კოლექციის მიზანი - განვითარების უკვე გაყიდვაშია.